

Parlamentul Republicii Moldova

STENOGRAMA
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din 14 martie 2024
SUMAR

1.	Aprobarea ordinii de zi Rezultatul votului electronic	7–14 251–252
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani nr. 34 din 09.02.2024 Rezultatul votului electronic	14–16 253–254
3.	Audierea domnului Dorin Recean, Prim-ministru al Republicii Moldova, cu privire la Raportul de activitate al Guvernului în anul 2023 nr. 674 din 13.03.2024	16–132
4.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (<i>Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008</i>) nr. 54 din 21.02.2024 Rezultatul votului electronic	133–134 255–256
5.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane) (<i>Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională – art. 7, 8, 34; Legea</i>	134–141

	<p><i>nr. 599/1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale – art. 6² ș.a.)</i></p> <p>nr. 45 din 15.02.2024</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	257–258
6.	<p>Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023</p> <p>nr. 76 din 07.03.2024</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	141–148 259–260
7.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea articolului 43 din Legea insolvenței nr. 149/2012</p> <p>nr. 51 din 20.02.2024</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	148–152 261–262
8.	<p>Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației) (<i>Codul fiscal nr. 1163/1997 – art. 20; Codul educației nr. 152/2014 – art. 20, 132, 134 ș.a.)</i></p> <p>nr. 70 din 06.03.2024</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	152–172 263–264
9.	<p>Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative) (<i>Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale – art. 1; Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei – art. 11 alin. (3²); Regulamentul Parlamentului – art. 47 alin. (8), (10); Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare – art. 22 ș.a.)</i></p> <p>nr. 435 din 30.11.2023</p> <p>Rezultatul votului electronic</p>	172–174 265–266

10.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege cu privire la Fondul de subvenționare în domeniul mass-media nr. 306 din 14.09.2023 Rezultatul votului electronic	174–175 267–268
11.	Prezentarea și dezbaterea cererii Procurorului General interimar privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 641 din 13.03.2024 Dezbaterea și adoptarea proiectului de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 84 din 14.03.2024 Rezultatul votului electronic	176–204 205–207 269–270
12.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (sporirea celerității procedurilor de expropriere) nr. 42 din 14.02.2024 Rezultatul votului electronic	207–212 271–272
13.	Audierea Raportului Comisiei pentru Situații Excepționale privind acțiunile întreprinse pe perioada stării de urgență (22 octombrie 2021 – 30 decembrie 2023) nr. 675 din 13.03.2024	212–217
14.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, întocmit la Bruxelles la 11 decembrie 2023 nr. 63 din 28.02.2024 Rezultatul votului electronic	217–221 273–274

15.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (<i>art. 1, 2, 3 ș.a.</i>) nr. 73 din 06.03.2024 Rezultatul votului electronic	221–229 275–276
16.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de lege privind acțiunile climatice nr. 75 din 07.03.2024 Rezultatul votului electronic Rectificarea votului	229–234 277–278 233–234
17.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului Codului silvic nr. 74 din 07.03.2024 Rezultatul votului electronic	234–238 279–280
18.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024 nr. 61 din 28.02.2024 Rezultatul votului electronic	238–242 281–282
19.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „EFSD + Fereastră dedicată investiției 1”, semnat la Chișinău la 15 decembrie 2023 nr. 62 din 28.02.2024 Rezultatul votului electronic	242–245 283–284

20.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 234 din 10.07.2023 Rezultatul votului electronic	245–248 285–286
21.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de hotărâre pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.165/2021 cu privire la constituirea Comisiei parlamentare speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare a Republicii Moldova nr. 66 din 04.03.2024 Rezultatul votului electronic	248–249 287–288
22.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de hotărâre pentru modificarea unor acte normative (<i>Hotărârea Parlamentului nr. 86/2021 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Parlamentului – anexa nr. 10; Hotărârea Parlamentului nr. 107/2021 privind alegerea membrilor supleanți în comisiile permanente ale Parlamentului – pct. 8</i>) nr. 82 din 13.03.2024 Rezultatul votului electronic	249–250 289–290
23.	Aprobarea proiectului ordinii de zi a ședințelor în plen ale Parlamentului din 21 – 28 martie 2024 Rezultatul votului electronic	250 291–292

Ședința începe la ora 10.11.

Lucrările sunt prezidate de domnul Igor Grosu, Președinte al Parlamentului, asistat de doamna Doina Gherman și domnul Vlad Batrîncea, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Grosu:

Colegi,

Bună dimineața.

Vă invit să vă ocupați locurile.

Vă rog să vă conectați cartelele.

Colegi,

Vă rog să vă ocupați locurile.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Doamna Evelina Bubuioc – *șefă a Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că, la începutul ședinței, din cei 100 de deputați, și-au înregistrat prezența 94.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Constat caracterul deliberativ al ședinței.

Rog să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Tradițional, câteva anunțuri. Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 6 din 5 martie 2024, a validat mandatul de deputat în Parlament a candidatului supleant pe lista Partidului politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a doamnei Ana Speianu.

Îi spunem bun venit și-i dorim mult succes. *(Aplauze.)*

La fel, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 7 din 5 martie 2024, a validat mandatul de deputat în Parlament a candidatului supleant pe lista Blocului electoral al Comuniștilor și Socialiștilor a domnului Said-Muhmat Amaev.

Îi spunem bun venit. *(Aplauze.)*

Nu știu de ce noi batem mai tare din palme decât voi?

Eu vă rog... *(Rumoare în sală.) (Râde.)*

N-a fost nici o aluzie. Nici o aluzie n-a fost.

Stimați colegi,

În perioada premergătoare ședinței de astăzi, și-au sărbătorit zilele de naștere colegii noștri: doamna Larisa Voloh, domnul Mihail Leahu, domnul Petru Jordan și doamna Ana Oglinda. La mulți ani! *(Aplauze.)*

Colegi,

Azi, 14 martie, îi comemorăm pe cei căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova pe platoul de luptă de la Coșnița.

În noaptea de 13 spre 14 martie 1992, o patrulă a Poliției Naționale, amplasată la intrarea în satul Coșnița, a fost atacată, iar plutonierul de Poliție Nicolae Sotnicenco a fost ucis.

Potrivit datelor oficiale, peste 40 de bărbați ai neamului au fost uciși pe platoul de la Coșnița.

Dragi colegi,

Propun un minut de reculegere pentru toți cei care și-au jertfit viața pentru independența și suveranitatea Republicii Moldova. *(Se păstrează un minut de reculegere.)*

Vă mulțumesc.

Un alt anunț. Săptămâna trecută a fost dat startul împăduririi în toată țara. Știu că mai mulți dintre dumneavoastră ați organizat acțiuni de împădurire. Și Parlamentul va merge în acest weekend să planteze puieți.

Vin cu rugămintea ca, în următoarele săptămâni, să ne asigurăm că sădim cât mai mulți puieți în toate raioanele din țară, iar harta terenurilor o putem găsi pe site-ul Ministerului Mediului.

Timp de 10 ani, potrivit Programului lansat de doamna Președintă Maia Sandu, urmează să plantăm și să restabilim 150 de mii de hectare.

De aceea, îi așteptăm pe toți sâmbătă, duminică. Locurile sunt deja stabilite, materialul săditor este pregătit, numai voință și voie bună. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Da, domnule ministru, am înțeles.

Mai este un anunț, stimați colegi.

Mai avem un anunț. Ieri a parvenit din partea Procuraturii Republicii Moldova un demers – Cerere privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber.

O să dau citire care-i solicitarea, după care o s-o transmit Comisiei juridice.

Deci, solicitarea:

1. Ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber.

2. Încuviințarea ridicării imunității parlamentare în vederea trimiterii cauzei penale nr. 2023960048 în instanța de judecată penală în privința deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber pe faptul

săvârșirii infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal „Amestecul în înlăptuirea justiției”.

Semnat – domnul Procuror General interimar Ion Munteanu.

Comisia juridică,

Vă rog să preluați acest demers și să pregătiți toate cele necesare pentru...

Vă mulțumesc.

De procedură.

Doamna Veronica Roșca:

Dacă permiteți, conform Regulamentului, solicit convocarea ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități, la ora 12.00, în 302, anexă.

Invit toate persoanele vizate, inclusiv membrii comisiei și, procedural, consultanții să pregătească ședința.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Ieri a avut loc ședința Biroului permanent, a fost votat un supliment la ordinea de zi și un proiect de agendă pentru săptămâna viitoare, dar pe ăsta-l discutăm la finalul ședinței.

Regulamentar, au parvenit câteva propuneri din partea colegilor și o să rog să le prezinte.

Prima propunere – domnul Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Solicităm excluderea din ordinea de zi a ședinței de astăzi a proiectului nr. 165, și anume este vorba despre inițiativa cu introducerea votului prin corespondență. Considerăm că este o inițiativă periculoasă pentru întregul proces electoral.

În afara faptului că, tradițional, nu a fost consultată această inițiativă nici cu opinia publică, nici cu societatea civilă, nici cu experții, nici cu partenerii de dezvoltare, aducem aminte faptul că votul în Republica Moldova este unul universal și toți cetățenii Republicii Moldova trebuie să fie egali în dreptul și accesul la acest exercițiu important.

Doi. Mai multe țări europene s-au dezis de această practică, pe motiv că au avut loc fraude și au avut loc scandaluri mari, inclusiv în Austria au fost anulate alegerile prezidențiale.

El este ca... *(Voce nedeslușită din sală.)* El este în ordinea de zi, ultimul punct. De aceea, eu știu ce... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Doamnă Evelina,

Dar de ce mă...

Domnul Igor Grosu:

Domnule deputat,

Cine-i doamna, noi știm. Cine-s needucații, tot știm, da, fără ca să vă prezentați.

Stimate coleg,

Doamna are dreptate. Deci, e vorba de...

Domnul Vlad Batrîncea:

... finalizez inițiativa, domnule Grosu.

Domnul Igor Grosu:

Dumneavoastră nu vă referiți la ordinea de zi a ședinței de azi.

Domnul Vlad Batrîncea:

Este în ultimul... ultimul punct în ordinea de zi. Eu știu ce am de prezentat.

Domnul Igor Grosu:

Deci, repet pentru cei care nu prea participă la ședința Biroului permanent: dumneavoastră vă referiți la ordinea de zi de pe 21–28 martie, pe care noi trebuie s-o aprobăm la sfârșitul ședinței de azi.

Domnul Vlad Batrîncea:

Dați-mi voie să prezint inițiativa.

Domnul Igor Grosu:

Ați prezentat-o deja.

Domnul Vlad Batrîncea:

N-am prezentat-o. Peste 20 de secunde mi-ați deconectat microfonul.

Domnul Igor Grosu:

Domnule Batrîncea,

Dumneavoastră ați vrut să PR-iți azi oleacă, ați dat greș.

Domnul Vlad Batrîncea:

... Parlamentul îi doar pentru...

Domnul Igor Grosu:

Vă referiți la un subiect care nu ține de ordinea de zi. Îmi pare rău să vă spun.

Veniți la ședința Biroului permanent, iată, colegii au fost, au înțeles care-i... de atâta și tac.

E vorba de ordinea de zi pentru 21 și 28 martie. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Noi nu discutăm despre ședința de azi.

Pentru stimata doamnă. Noi subiectul ăsta îl discutăm la sfârșitul ședinței de azi. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Ce-o să fie aprobat?

Deci, ordinea de zi pentru 21–28 martie se discută la sfârșitul ședinței de azi. *(Rumoare în sală.)*

Pentru... *(Rumoare în sală.)*

OK.

Ne-am lămurit.

Următoarea inițiativă va fi prezentată de doamna Apostolova.

Doamna Reghina Apostolova:

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Уважаемые коллеги,

Не секрет ни для кого, сегодня 1/3 страны это пенсионеры, почти 700000 человек и катастрофическая ситуация, в которой оказались наши пенсионеры, она беспрецедентна. И мы должны срочно поддержать эту категорию населения.

Мы просим дополнить повестку дня следующим вопросом проект № 60 от 27 февраля 2024 года о внесении изменений в статью 12 Закона № 156/1998 года о государственной пенсионной системе.

Этот законопроект предусматривает установление минимальной пенсии на уровне не менее 5000 человек.

Хочу напомнить, что сегодня средняя пенсия 2600, а потребительская корзина в сельской...

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa prezentată de doamna deputată.

Rog, inițiem procedura de vot.

Vă...

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 27 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Nesterovschi.

Domnul Nesterovschi.

Domnul...

Sau unde-i dumnealui?

Voce din sală:

Iată aici, în față.

Domnul Igor Grosu:

Scuzați.

Nu...

Domnul Alexandr Nesterovschi:

Добрый день.

Предлагаю на рассмотрение несколько законодательных инициатив.

Начну с законодательной инициативы № 458, дата регистрации 8 декабря '22 года. Законодательная инициатива предусматривает изменения в Закон о ветеранах № 190 от 2003 года с последующими изменениями.

Внести следующие изменения.

Статью 14 дополнить частью 1/1, изложена в следующей редакции: «Ветераны второй мировой войны указаны в пунктах а) и е) части (2) статьи 7 настоящего закона освобождаются от оплаты коммунальных услуг, предоставленных соответствующими юридическими лицами».

Если вкратце описать его, то мы предлагаем всех Ветеранам Великой Отечественной войны, которых осталось у нас несколько десятка в стране, освободить от уплаты любых коммунальных услуг.

Думаю, бюджет особых потерь не понесет, но хотя бы огромное спасибо нашим ветеранам скажем.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa domnului deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Inițiativa a întrunit 25 de voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – la fel, domnul Nesterovschi.

Domnul Alexandr Nesterovschi:

Еще раз здравствуйте.

Предлагаю законопроект № 51, дата регистрации 3 марта '23 года.

Мы предлагаем внести изменения в Закон № 92 тепловой энергии и Закон № 105 о защите прав потребителей, который будет предусматривать следующее. В случае, когда потребитель установил другой источник отопления для поддержания постоянной температуры в помещении в зимний период на уровне не менее 18 градусов, никакой оплаты за тепло производится не будет. В других случаях, когда потребитель не в состоянии поддерживать минимальную температуру не менее 18 градусов, тогда потребитель оплачивает от 5% до 10% за отопление.

Если вкратце описать его, то эта проблема касается Бельца и Кишинёва в первую очередь, у нас очень много квартир отключились от отопление централизованной и используют котлы или ещё как-то либо себя обогревают.

Последние полтора года я думаю к депутатам от „PAS” тоже приходили люди, на приеме жаловались, за транзитные трубы отопления, счета приходят практически больше чем за отопление у их соседей. Поэтому предлагаем внести справедливость.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa prezentată de domnul deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Inițiativa a întrunit 12 voturi.

Vă mulțumesc.

Domnule deputat,

În continuare?

Domnul Alexandr Nesterovschi:

Проект № 325, дата регистрации 28 июля '22 года. Проект предусматривает следующую инициативу законодательную предоставленную на рассмотрение утверждения в данном проекте направленный на защиту социальной уязвимый категории населения от их... от их санкционирования в случае неоплаты счетов в указанный срок. Если вкратце описать, чтобы пенсионерам, многодетным и социальном уязвимым слою населения не начислялось пеня в случае, если они не способны оплачивать вовремя свои коммунальные счета и другие услуги.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului inițiativa domnului deputat.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Proiectul a întrunit 6 voturi.

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Voloh.

Doamna Larisa Voloh:

Domnule Președinte,

Solicit, din partea comisiei, transferul pentru data de 21 martie a examinării proiectului de lege nr. 19 din 31.01.2024 cu privire la denumirile geografice, care este inclus în ordinea de zi pentru data de 14 martie.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Nu este nevoie de vot.

Doamna Larisa Voloh:

Scuze.

Domnul Igor Grosu:

Nu este nevoie de vot.

21.03.2024.

Vă mulțumesc.

Alte propuneri la ordinea de zi?

Nu sunt.

Dacă nu sunt, stimați colegi, **propun votului ordinea de zi a ședinței de astăzi și suplimentul votat în cadrul Biroului permanent, cu modificările operate.**

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul ordinii de zi a fost votat de 58 de deputați.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Propun să începem cu **proiectul nr. 34 din 09.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani. Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul doctor Belii.

Domnul Adrian Belii:

Stimate domnule Președinte,

Dragi colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani nr. 34 din 9 februarie 2024, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și informează despre următoarele.

Proiectul de lege a fost elaborat în scopul susținerii financiare a veteranilor de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova.

Se propune instituirea a două categorii noi de alocații pentru merite deosebite față de stat, acordate veteranilor de război pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în mărime de 150 de lei și 300 de lei, după cum urmează:

1) persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice și celor decorate cu cruci sau medalii în timpul apărării integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, precum și celor decorați pentru vitejie – 150 de lei;

2) persoanelor cu decorația „Credință Patriei” clasele I, II și III – 300 de lei.

Este de menționat că au fost examinate, de asemenea, și amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile expuse în avizul Guvernului și cel al Direcției generale juridice, care sunt reflectate în tabelul de sinteză și anexate la prezentul raport, parte componentă a căruia este și proiectul de lege redactat.

Cu votul unanim al membrilor săi... în ședință, comisia propune adoptarea proiectului de lege în lectura a doua.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la proiect... la raport? Pardon.

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Adrian Belii:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Au fost amendamente?

Domnul Adrian Belii:

Da, are dumneaei un amendament.

Domnul Igor Grosu:

Încă o dată.

Domnul Adrian Belii:

Da, este un amendament.

Domnul Igor Grosu:

Apoi, haideți, spuneți.

Apăsăți butonul...

Doamnă deputată,

Folosim tehnologia informațională.

Doamna Reghina Apostolova:

Спасибо.

Господин председатель комиссии,

Огласите, пожалуйста, amendament, который мы подали и какое решение. Вчера на комиссии, в последний пункт проекта, который включил и представлял господин Маркоч, наш amendament вошёл. Я хочу, чтобы вы это подтвердили.

Спасибо.

Domnul Adrian Belii:

La ședința de ieri a comisiei, din tabelul de sinteză punctul 6, da, amendamentul propus de doamna Apostolova a fost examinat împreună cu amendamentele din tabelul de sinteză cu nr. 7 și nr. 8 ale domnului deputat

Boris Marcoci. Prevederile amendamentelor fiind similare, ele au fost comasate și aprobate într-o redacție finală, care a fost menționată și în raport.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Alte amendamente? N-au fost.

Nu sunt întrebări.

Domnule profesor,

Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 34 din 09.02...

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 34 din 09.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 34 din 09.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani, în lectura a doua, susținut de 87 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu proiectul nr. 674 din 13.03.2024, audierea Raportului cu privire la activitatea Guvernului în anul 2023.

Consecutivitatea: vom oferi cuvânt domnului Prim-ministru Dorin Recean, după care urmează sesiunea de întrebări-răspunsuri și, pe final, luările de cuvânt din partea doritorilor.

Întrebări la procedură?

Nu sunt.

Dacă nu sunt, îl invit la tribuna centrală pe domnul Dorin Recean, Prim-ministru al Republicii Moldova, pentru a prezenta Raportul cu privire la activitatea Guvernului în anul 2023.

Domnule Prim-ministru,

Vă rog.

Domnul Dorin Recean – Prim-ministru al Republicii Moldova:

Bună ziua, dragi cetățeni.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

E pace în Moldova, așa este? Peste această clădire nu cad bombe, nu cad drone, așa-i? Și noi avem această posibilitate să atârnăm placate, să discutăm subiecte și, foarte important, Guvernul să poată să vină și să raporteze ce a făcut pentru cetățeni. Asta se întâmplă, pentru că de 2 ani de zile vecinii noștri ucraineni țin piept războiului și agresiunii Rusiei în țara vecină. Pacea este esențială, pacea este determinantă pentru ca noi să construim Republica Moldova.

În 2023, Guvernul a lucrat pe patru direcții concomitent:

1. Este dezvoltarea economică și creșterea bunăstării. Orice ar întreprinde Guvernul, acest lucru trebuie să îmbunătățească viața oamenilor.

2. Este pacea și securitatea. Dincolo de agresiunea militară a Rusiei în țara vecină, Republica Moldova este la fel atacată prin mijloace hibride din exterior, dar, atenție, și din interior. Guvernul are datoria și realizează acest lucru, asigură pacea și stabilitatea.

3. Anticorupția și reforma justiției. Reforma justiției este cea mai dificilă reformă pe care trebuie s-o realizăm. În același timp, anume justiția integră este pilonul sustenabilității oricărei reforme. Fără justiție integră, nu putem avea bunăstare pentru toți cetățenii, doar pentru cei șmecheri și corupți. Pedepsirea corupților și recuperarea banilor furați va readuce încrederea cetățenilor în instituțiile de drept.

4. Integrarea europeană. Aderarea la Uniunea Europeană ajută Moldova să avem mai multe resurse financiare ca să investim în bunăstarea oamenilor, iar mediul de afaceri să aibă acces la cea mai mare și cea mai bogată piață din lume, iar prin asta să deschidă locuri de muncă, să asigure salarii și venituri mai mari pentru cetățenii Republicii Moldova.

Ceea ce se întâmplă astăzi în Moldova, faptul că de câțiva ani Guvernul construiește condiții europene de viață – și vom continua să construim în toată țara – se datorează faptului că menținem pacea acasă, iar țările membre ale Uniunii Europene și alți prieteni ne ajută.

Am vorbit, în acest an, cu oameni din peste 100 de localități. Cunoscut greutățile prin care trec oamenii. Tocmai pentru a îmbunătăți viața cetățenilor, Guvernul are un plan foarte clar pentru a crește bunăstarea. Iar, încă o dată, aderarea la Uniunea Europeană este un pas firesc, care să garanteze pacea și prosperitatea la noi acasă.

Decizia istorică de deschidere a negocierilor pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană a venit după un efort coordonat

al tuturor instituțiilor, care s-au mobilizat exemplar pentru a îndeplini recomandările Comisiei Europene. Aici vreau să atrag atenția că toate aceste recomandări sunt în folosul cetățenilor Republicii Moldova. Știm cu toții cum s-au dezvoltat țările care au aderat la Uniunea Europeană și vrem același lucru pentru Moldova, pentru că deja am pierdut foarte mult timp, zeci de ani. În România, de exemplu, salariul mediu a crescut de peste trei ori în doar 7 ani, din momentul din care au început negocierile de aderare. Din momentul aderării în 2007 și până în prezent, România a beneficiat de peste 90 de miliarde de euro de la Uniunea Europeană, echivalentul a 16 bugete anuale ale Republicii Moldova, și asta a fost pentru dezvoltarea economică și dezvoltarea socială. O asemenea dezvoltare o asigură aderarea la Uniunea Europeană și acesta este obiectivul nostru.

Am avut un an în care economia Republicii Moldova s-a recuperat după consecințele crizelor multiple din 2022, cauzate de războiul Rusiei împotriva Ucrainei, și am încheiat anul în creștere economică și cu o inflație diminuată la 4%.

În fața tuturor provocărilor, prietenii noștri externi au continuat să ne susțină. Uniunea Europeană este principalul partener comercial al Republicii Moldova și 2/3 din exporturi merg anume pe piața europeană. În 2023 am reușit exporturi record de cireșe, struguri de masă și prune. Exporturile de servicii au înregistrat și ele o creștere de 12 la sută, în special în domeniul telecomunicațiilor, informațiilor, transporturilor și al construcțiilor.

Am redus semnificativ costul pentru serviciile de roaming cu Uniunea Europeană, care sunt accesibile pentru orice cetățean și putem vorbi în țările europene așa cum vorbim acasă.

Sunt sigur că inclusiv cei mai vocali deputați de aici, care declară public despre faptul că sunt contra integrării europene, au beneficiat deja din plin de acest lucru.

În toate domeniile: dezvoltare locală, educație, protecție socială, sănătate, apărare, mediu, agricultură, cultură, energie, construim și ne mișcăm înainte, chiar dacă avem un război la hotar și chiar dacă avem încă multe, multe probleme de rezolvat.

Pe capitole.

Capitolul „Dezvoltarea regională și locală”, acolo unde trebuie să ajungem cu bunăstarea nemijlocit la oameni.

Modernizarea orașelor și satelor reprezintă una din cele 20 de priorități guvernamentale din Planul național „Construim Moldova Europeană”.

Programul „Satul European” a continuat în 2023 prin lansarea componentei „Satul European Expres” cu 989 de proiecte de dezvoltare în

desfășurare și investiții de circa 1,5 miliarde de lei din resursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

S-a facilitat accesul la servicii vitale pentru comunități, oferind alimentare cu apă pentru aproximativ 80 de mii de locuitori din 78 de localități și canalizare – pentru circa 50 de mii de locuitori din 10 localități.

Au fost inițiate lucrări pentru construcția apeductului magistral Chișinău–Strășeni–Călărași.

În total, în ultimii 2 ani am reușit:

- construcția și reabilitarea a circa 530 de kilometri de drumuri naționale, regionale și locale;
- peste 478 de rețea de apă de canalizare... kilometri de rețea de apă și canalizare;
- am construit și am reabilitat 57 de poduri;
- am renovat circa 200 de școli, grădinițe și 28 de case de cultură;
- am construit aproape 300 de kilometri de rețea de iluminat stradal;
- și am investit în modernizarea spitalelor peste 2 miliarde de lei.

Impactul fiecărei acțiuni de construcție înseamnă îmbunătățirea calității vieții în satele și orașele noastre, dar mai înseamnă și locuri de muncă, dezvoltare economică pentru zeci și sute de mii de cetățeni, iar multe dintre aceste proiecte au fost așteptate zeci de ani... zeci de ani, de locuitori. Guvernul le-a deblocat și a accelerat construcția a numeroase proiecte.

Capitolul „Sănătate”.

În anul 2023, la fel ca și în 2022, eforturile Guvernului au fost concentrate pe transformarea sistemului de sănătate în unul capabil să ofere populației acces real la serviciile medicale de calitate, medicamente sigure, eficiente și la prețuri accesibile, precum și soluții viabile de tratament și prevenire a bolii.

În sănătate am avut parte de cele mai mari investiții de la independență încoace. Doar în ultimii 2 ani, pentru reconstrucția și dotarea cu echipament medical modern, dar și pentru instruirea corespunzătoare a personalului, au fost alocate peste 2,4 miliarde de lei.

Circa 800 de mii de persoane au beneficiat de medicamente medicale compensate în anul 2023, în valoare totală de peste 930 de milioane de lei, cu 20 la sută mai mult decât în 2022.

Pentru ca oamenii să fie mai sănătoși și să aibă acces la tratament rapid, au fost înființate 2 rețele mari de servicii medicale: Serviciul național de asistență medicală în cazul accidentelor vasculare cerebrale, așa-numitul AVC, care constă în 13 centre specializate; și doi, Rețeaua de colposcopie, compusă din 12 cabinete echipate cu instrumentele necesare pentru depistarea timpurie a leziunilor precanceroase și a cancerului de col uterin.

Au fost majorate cu 15 la sută salariile pentru aproximativ 48 de mii de angajați din instituțiile medico-sanitare publice, fiind alocate fonduri în valoare de peste 313 milioane de lei. În plus, pentru munca de noapte a fost majorată cu 15 la sută, iar salariile medicilor legiști și ale experților judiciari care lucrează la Centrul de Medicină Legală au fost majorate cu 35 la sută.

După transferul spitalelor raionale sub autoritatea Ministerului Sănătății, timp de 8 luni au fost făcute investiții considerabile de 387 de milioane de lei, cu ele am modernizat infrastructura acestora cu echipamente și dispozitive medicale esențiale: tomografe computerizate, ambulanțe de tip A și B și au fost dotate sălile chirurgicale ale celor... sălile de naștere și de terapie intensivă. Au fost instalate 127 de generatoare în toate unitățile sanitare din țară, astfel încât pacienții în stare critică să beneficieze de acces neîntrerupt la serviciile medicale. La Institutul de Medicină Urgentă a fost inaugurată cea mai mare și modernă Unitate de Primiri Urgențe din țară.

Capitolul „Agricultură și industrie alimentară”.

Sectorul agricol a înregistrat o creștere semnificativă în anul 2023, constituind unul din principalii factori care au susținut economia națională. Vinurile noastre cuceresc lumea, ocupând locuri de frunte la concursurile internaționale și au ajuns acum în peste 75 de țări ale lumii. Exportul de struguri de masă a crescut cu aproximativ 47%, în timp ce exportul de struguri pentru vin s-a dublat.

Producția de lapte a crescut cu 15 la sută, fiind stimulată de politica statului de acordare a plăților directe per cap de animal.

Eforturile noastre sunt susținute de trendul de creștere a investițiilor în mediul rural. În ultimii 3 ani, valoarea totală a investițiilor în agricultură și mediul rural a crescut constant, ajungând la 6 miliarde de lei, în 2023 având o creștere de 8 la sută.

Prin intermediul AIPA, au fost debursate în contul beneficiarilor de subvenții 1,7 miliarde de lei în 2023, executate pentru subvenții post-investiționale și susținerea a 32 de proiecte start-up, proiecte ce contribuie la dezvoltarea localităților rurale și pentru plăți directe în sectorul zootehnic.

Capitolul „Finanțe publice”.

În anul 2023, Guvernul s-a concentrat pe promovarea unei politici bugetare stimulative, orientate spre stabilitate și reforme care să favorizeze relansarea și creșterea economică.

Veniturile bugetare au crescut cu 12 la sută, fiind încasare... încasate 102 miliarde de lei.

De la 1 octombrie, în cadrul pachetului „Suport pentru Moldova”, am reușit să asigurăm creșteri salariale pentru personalul medical și oamenii de teatru, dar și plăți unice cadrelor didactice și nondidactice, salvatorilor, polițiștilor și carabinierilor.

La finalul anului 2023, întreprinderile de stat au contribuit la buget cu aproximativ 87 de milioane de lei, iar societățile pe acțiuni ale statului au transferat dividende în valoare de peste 215 milioane de lei.

Veniturile fiscale au crescut în 2023 cu 16 la sută, iar veniturile din operațiunile vamale – cu aproximativ 4 la sută. Acest lucru se datorează procedurilor simplificate de vămuire pentru agenții economici autorizați, declararea electronică a mărfurilor și modernizarea posturilor vamale din frontiera Sculeni, Leușeni și Giurgiulești.

Capitolul „Infrastructură și transport”.

Guvernul construiește o infrastructură modernă, sigură și durabilă în întreaga țară, asta pentru a susține creșterea economică și bunăstarea populației. Pentru a susține creșterea economică și bunăstarea populației, am realizat, în 2023, majorări ale alocațiilor financiare în Fondul rutier cu 28 la sută, totalizând 2,3 miliarde de lei.

Aceste fonduri au fost utilizate în totalitate pentru întreținerea și modernizarea a aproximativ 6000 de kilometri de drumuri naționale.

Au fost finalizate lucrările pe 166 de kilometri de drumuri și 4 poduri și au început lucrările pe alte sectoare majore, cum ar fi drumurile republicane Hîncești–Leova–Cahul sau drumul Soroca–Arionești–Otaci. Alte 76 de kilometri de drumuri naționale au fost reabilitate și construite cu susținerea partenerilor externi, fiind investite circa 742 de milioane de lei.

La 9 mai 2023, Republica Moldova a devenit prima țară non-UE care a aderat la Mecanismul pentru interconectarea Europei. Comisia Europeană a aprobat finanțarea pentru trei proiecte moldo-române de dezvoltare a infrastructurii transfrontaliere la Ungheni, Leușeni și Giurgiulești, valoarea proiectelor fiind de 91 de milioane de euro. Acești bani vor fi alocați grant pentru Republica Moldova de la Uniunea Europeană.

Construim punți între cele două maluri ale Prutului. În 2023, guvernele Republicii Moldova și României au ratificat acordurile pentru construirea și modernizarea a trei poduri peste Prut: Leușeni–Albița, Sculeni–Sculeni, Cahul–Oancea.

Alte proiecte ambițioase demarate în anul 2023 sunt: construcția primei autostrăzi din Republica Moldova Ungheni–Chișinău–Odessa, extinderea unei porțiuni de 7 kilometri din centura orașului Chișinău pe 4 benzi și reabilitarea traseului Leușeni–Chișinău–Dubăsari.

Modernizarea transportului feroviar în Moldova este o prioritate strategică. În 2023, s-au negociat și semnat Acorduri cu BERD și BEI pentru reabilitarea coridorului feroviar Ocnîța–Bălți–Ungheni–Chișinău–Căinari. Tot în 2023, am avansat lucrările de reparație pe tronsonul Bender–Căușeni–Basarabasca–Etulia–Giurgiulești. De asemenea, am asigurat controlul comun moldo-ucrainean feroviar la Reni, pentru a facilita tranzitul și a spori capacitatea punctelor de trecere în frontieră.

În domeniul transportului aerian, anul 2023 a fost marcat de revenirea Aeroportului Internațional Chișinău în gestiunea statului și atragerea mai multor operatori aeriени pe piața Republicii Moldova: „Wizz”, „Georgian”, „Aegean”, „AirBaltic”, „Eurowings”, „Southwind”, „Israil”, „Azerbaijan Airlines”, „Arkia Airlines” și altele. Și noi am restabilit traficul de pasageri prin Aeroportul Internațional Chișinău. Aceasta ne-a ajutat și a contribuit la diversificarea opțiunilor de transport aerian disponibil pentru cetățenii Republicii Moldova.

Capitolul „Energie”.

Pentru prima dată în 30 de ani, suntem independenți energetic, nu putem fi șantajați cu soarta țării de „Gazprom” și avem libertatea de a cumpăra gaz la cel mai mic preț, în interesul cetățenilor.

În anul 2023, Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în domeniul energiei din surse regenerabile, reflectând o creștere remarcabilă a capacităților de generare a energiei electrice. Capacitatea totală de energie regenerabilă a atins 348 MW, aproape dublu comparativ cu anul 2022.

Instalațiile fotovoltaice au contribuit major, aproximativ 55%, la această capacitate, înregistrând o creștere de aproximativ 3 ori față de anul anterior și stimulând economisiri semnificative în facturile de energie electrică pentru consumatorii finali.

Implementăm cu succes Proiectul „Eficiența Energetică” a instituțiilor publice, estimat să aducă economii anuale de aproape 100 de milioane de lei.

Un alt program de succes este „Rabla pentru electrocasnice”, lansat în noiembrie 2023, prin intermediul căruia peste 56 de mii de gospodării deja au primit vouchere pentru achiziționarea de electrocasnice eficiente energetic și lămpi LED.

Un aspect important pe care vreau să-l menționez este că, în ciuda limitărilor impuse de către „Gazprom” asupra livrărilor de gaze naturale către Republica Moldova, Guvernul, în comun cu întreprinderile din sectorul energetic, a reușit, totuși, să asigure furnizarea continuă și neîntreruptă atât a energiei electrice, cât și a energiei termice către consumatori.

Capitolul „Mediu”.

În domeniul mediului, Guvernul a aprobat Programul național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023–2032, la inițiativa Președintei Sandu. Mă bucur că, deja, în primul an de implementare, au fost efectuate plantări pe o suprafață de 7,2 mii de hectare.

În domeniul gestionării deșeurilor, împreună cu administrațiile publice locale, am lansat proiecte de gestionare a deșeurilor care au condus la creșterea ratei de reciclare și la reducerea cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare.

Capitolul „Justiție și drepturile omului”.

Stimați colegi,

Justiția trebuie curățată de corupți!

În calitate de Prim-ministru, voi continua să avertizez public corupții, indiferent de câte proteste și nemulțumiri vor veni de la diferite asociații cu reputație dubioasă. Vreau să încurajez, în același timp, judecătorii onești, procurorii onești și curajoși, pentru că ei sunt în sistem, să facă un pas înainte și noi, gradual, să curățăm justiția de corupție.

Stimați oameni ai justiției,

Acum este momentul pentru o Moldova Europeană, unde legea este în capul mesei.

Eforturile Guvernului s-au concentrat pe garantarea independenței și integrității sistemului judiciar, combaterea corupției, implementarea reformelor de deoligarhizare, recuperarea activelor și lupta împotriva spălării banilor, precum și consolidarea protecției drepturilor omului.

În 2023, Republica Moldova a urcat semnificativ în clasamentul internațional al percepției corupției, ajungând de pe locul 91 pe locul 76 din 180.

Capitolul „Cultură și turism”.

Am creat Fondul Național al Culturii pentru a asigura o finanțare eficientă a sectorului cultural, cu un buget estimat de 29 de milioane de lei pentru 2024.

Am instituit indemnizații pentru tinerii absolvenți ai instituțiilor de învățământ cu profil artistic care activează în domeniul cultural.

Am revizuit sistemul biblioteconomic și am majorat bugetul pentru editarea cărții naționale.

În domeniul turismului:

Am creat Oficiul Național al Turismului pentru promovarea Republicii Moldova pe plan internațional și intern.

Satul Văleni din raionul Cahul a fost premiat cu distincția „Cel mai bun sat turistic” în concursul „Best Tourism Villages”.

În anul 2023, în domeniul turismului, a fost remarcată o creștere a numărului de vizitatori cu 6% față de anul 2022, ajungând la un total de 504 mii de persoane. Comparativ cu anul 2022, încasările din activitatea turistică au crescut în total cu 865 de milioane de lei sau plus 26 la sută.

Capitolul „Educație și cercetare”.

Educația este prioritate pentru Republica Moldova. Vrem să asigurăm creșterea calității conținutului educațional și a resurselor umane.

Guvernul construiește și vom accelera acest proces. În educație s-au alocat 500 de milioane de lei pentru investiții în 7 universități și 6 colegii, s-au renovat 58 de grădinițe, 128 de școli și gimnazii și, pentru prima dată, s-au construit ori reabilitat 133 de săli și terenuri sportive.

Sistemul de formare și dezvoltare profesională a resurselor umane din domeniul educației a fost îmbunătățit prin crearea Institutului Național pentru Educație și Leadership, recalificarea a 800 de cadre didactice și implementarea Programului de formare continuă „Investim în profesori”, care a vizat formarea a 3 mii de cadre didactice din 90 de instituții de învățământ general. Majorările salariale cu 15 la sută, intrate în vigoare din 1 ianuarie, și plățile unice de 5 mii de lei pentru personalul din învățământ reflectă angajamentul Guvernului de a susține domeniul educației.

Sprijinim excelența în învățământ și au fost majorate premiile și alocațiile pentru elevii și profesorii care au obținut rezultate la olimpiade și concursuri.

Capitolul „Reintegrare”.

Doamnelor și domnilor deputați,

Chișinăul, în pofida amenințărilor hibride ale Kremlinului și agresiunii ruse din Ucraina, reușește să alinieze teritoriul din stânga Nistrului la obiectivul nostru de pace și stabilitate.

Parcursul european al țării nu prezintă un impediment în calea soluționării conflictului transnistrean. Din contra, reglementarea diferendului transnistrean se va realiza doar pe cale pașnică, iar cetățenii noștri pe ambele maluri ale Nistrului beneficiază deja din plin de avantajele acestei integrări.

La 10 mai 2023, a fost aprobat Programul activităților de reintegrare a țării pentru anul 2023, care a permis finanțarea a 26 de proiecte de dezvoltare în perimetrul Zonei de Securitate, cu un buget total de 15 milioane de lei.

Regiunea transnistreană beneficiază de Acordul de Liber Schimb cu Uniunea Europeană, unde exportă aproape 2/3 din producție. Pentru ca aceste beneficii să fie păstrate, stânga Nistrului trebuie să se conformeze unor rigori ale Uniunii Europene, or, beneficiile vin odată cu respectarea regulilor.

Capitolul „Muncă și protecție socială”.

Politica noastră în domeniul ocupării forței de muncă a fost axată pe promovarea ocupării tinerilor, a persoanelor cu dizabilități și a șomerilor și creșterea investițiilor în programele de ocupare a populației.

Salariul minim pe țară a fost majorat cu 12 la sută în 2023 și cu încă 25 pentru anul 2024, ajungând la 5 mii de lei, care s-a dublat în esență în ultimii 2 ani.

În anul 2023:

- A fost majorată alocația lunară de stat cu 250 de lei pentru circa 37 de mii de persoane: veterani de război, participanți la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, victime reabilitate ale represiunilor politice, precum și pentru membrii familiilor acestora.

- A fost majorată indemnizația unică la nașterea copilului de la 10 mii 932 de lei la 20 de mii de lei.

- A fost reformat sistemul de asistență socială „Restart”, care își propune să îmbunătățească guvernanta și transparența în sistemul de asistență socială și să asigure acces uniform și echitabil al populației vulnerabile la prestații și servicii sociale de calitate.

Capitolul „Integrare europeană și afaceri externe”.

Moldova este o țară europeană, dragi colegi, și viitorul nostru este unul al păcii, bunăstării și, foarte important, al prosperității în marea familie a Uniunii Europene. *(Aplauze.)*

Repet și aici, în Parlament, în fața întregii țării: pentru Moldova Europeană trebuie să ne unim cu toții forțele, pentru Moldova Europeană trebuie să continuăm reformele care aduc beneficii cetățenilor, aduc beneficii țării.

Anul 2023 a fost un an decisiv pentru procesul de aderare la Uniunea Europeană. Deciziile istorice ale Consiliului European de a oferi statutul de țară candidată pentru aderare la UE și, mai apoi, de a iniția negocierile pentru aderare au reprezentat un succes important pentru Republica Moldova. Este un merit incontestabil al Președintei Sandu, al majorității parlamentare, al echipei de funcționari din ministere și agenții, dar și al majorității covârșitoare a cetățenilor acestei țări, care susțin drumul nostru ireversibil în Uniunea Europeană.

La 1 ianuarie 2023, Moldova a fost centrul... La 1 iunie 2023, Moldova a fost centrul diplomației europene, găzduind cel de-al doilea Summit al Comunității Politice Europene. 48 de șefi de state și de guverne și-au exprimat sprijinul pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, conferind vizibilitate internațională și credibilitate acțiunilor noastre în calea implementării reformelor.

În octombrie, Moldova și-a găzduit prietenii și partenerii la cea de-a patra reuniune a Conferinței ministeriale a Platformei de Sprijin pentru Republica Moldova, inițiată de prietenii noștri: Franța, Germania și România, în urma agresiunii ruse împotriva Ucrainei. Platforma a reunit peste 57 de delegații din 37 de state partenere și 20 de organizații internaționale.

Drept rezultat, au fost semnate 5 memorandumuri de înțelegere între Republica Moldova și partenerii internaționali, cu un sprijin financiar de 149 de milioane de euro, inclusiv granturi de 40 de milioane de euro.

În centrul atenției sunt cetățenii noștri din diasporă, veritabili ambasadori ai Republicii Moldova. Guvernul a implementat politici ample de sprijin și de facilitare a revenirii și reintegrării cetățenilor din diasporă, precum și de modernizare a serviciilor consulare, pentru a asigura accesibilitate și eficiență crescută. Vizitând cu regularitate satele și orașele Moldovei, am cunoscut familii care au revenit acasă, au deschis o afacere și contribuie la dezvoltarea economică a țării. Am cunoscut și tineri care au revenit de la studii din străinătate, s-au angajat în instituțiile publice și contribuie la avansarea Republicii Moldova pe calea prosperității, pe calea spre Uniunea Europeană.

Stimați deputați,

Până acum am spus ce a realizat Guvernul Republicii Moldova cu suportul colegilor din Parlament.

Dar am menționat și anterior că merg regulat în satele și orașelele din țară și vorbesc în continuu cu cetățenii noștri, și știu că sunt multe probleme cu care se confruntă. Prima sunt veniturile mici, după care lipsa locurilor de muncă bine plătite, după care prețurile ridicate. Vă rog să știți că Guvernul este conștient de aceste probleme ale cetățenilor și, după cum v-am relatat, avem un plan bine gândit pentru a le rezolva.

În toată această perioadă, am găsit resurse pentru a asigura mai multe locuri de muncă, venituri mai mari pentru cetățeni și am implementat peste 850 de proiecte de infrastructură, care să îmbunătățească calitatea vieții cetățenilor din țară.

Guvernul construiește și va continua să construiască o Moldovă Europeană, în care toți locuitorii au condiții bune de viață. Construcția Moldovei nu este un proces de o zi sau două, acest proces durează și e nevoie de fiecare dintre noi. Vom reuși să construim o Moldovă Europeană de la nord la sud în cele mai mici sate și cele mai mari orașe doar dacă toată țara pune umărul.

Guvernul își va face partea lui de responsabilitate. Guvernul construiește în toată țara, dar fiecare dintre noi trebuie să se implice acolo unde este, să ne facem bine treaba, să muncim onest.

Vă mulțumesc.

Și vă stau la dispoziție pentru întrebări. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Domnule Prim-ministru,

Vă mulțumim pentru raport.

Colegi,

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – domnul Fotescu.

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Господин министр,

В том числе в своем сегодняшнем выступлении в вашей программе деятельности вы обещали укрепить верховенство закона, обеспечить независимую судебную систему и т. д., и т. д.

На самом деле это вы лично грубейшим образом попираете Конституцию, принцип разделения властей и независимости судебной системе. Это вы напрямую нападаете на судей с угрозами и незаконно вмешиваетесь в отправление правосудия. И самое страшное, что вы гордитесь этим.

И те организации, на которые вы сегодня ссылались в вашей речи это не незаконные организации, а гражданское общество, Высший Совет Магистратуры, Ассоциация судей и другие эксперты, которые подвергли резкой критике эти ваши действия беспрецедентные в истории страны.

Вопрос: считаете ли вы, что с такими методами Республика Молдова сможет соответствовать критериям Копенгагенского договора если вы все еще хотите соответствовать стандартам Европейского сообщества? Или для вас важно сохранить просто власть любой ценой.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Domnule Fotescu,

Este obligația mea și este și obligația dumneavoastră de fiecare dată, atunci când se întâmplă o ilegalitate împotriva statului Republicii Moldova, să comunicăm onest, deschis aceste probleme.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Domnul Vadim Fotescu:

Да, обязанности да, и у вас, и у меня, но исполнять свои обязанности с нарушением законодательства, в том числе Конституции, непозволительно особенно находясь на такой должности как у вас.

Вопрос второй по поводу обороны.

В программе Правительства нет упоминания о вооружении, создание зенитных систем, подготовке к возможной мобилизации и т. д. На самом деле, что мы имеем на сегодняшний день? Вы закупили

на деньги граждан абсолютно бесполезный радар, потому что он может действовать только в комплексе, за 14 миллионов.

Судя по заявлению министра обороны, мы собираемся закупить второй такой же радар за 20 миллионов, опять-таки, который будет абсолютно бесполезен с точки зрения обороны страны.

У нас военкоматы начинают описывать автомобили и различного имущества экономичных агентов.

Вопрос, следующий: готовится ли Республика Молдова к мобилизации и каким-либо военным действиям? Иначе чем объяснить присутствие иностранных военных экспертов на территории страны.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Fotescu,

Dumneavoastră ați trăit vreo dată în localitatea în care cad fragmente de dronă?

Vă rog să vorbiți cu acei cetățeni, eu am vorbit, și ei, cel puțin, așteaptă de la noi, de la Guvern, să fie informați.

Este de datoria noastră la acest moment când 30 de ani dumneavoastră și colegii dumneavoastră n-ați făcut absolut nimic pentru întărirea capacității de apărare a acestei țări, ba, din contra, ați tot slăbit-o, este de datoria noastră, cel puțin, să începem prin a informa la timp cetățenii despre pericolele care-i așteaptă. De asta și sistemul de radare.

Dar este un lucru foarte important, Republica Moldova este o țară neutră, Republica Moldova are neutralitatea în Constituție și noi respectăm cu sfințenie această neutralitate, și-i îndemnăm și pe alții să nu vândă țara.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Druță.

Domnul Mihail Druță:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am solicitat cuvântul pentru a da replică vorbitorului precedent.
(*Rumoare în sală.*)

A folosit cuvântul „agent” în întrebarea sa. Eu vreau să spun că acest cuvânt „agent” se referă chiar la dumnealui, fiindcă dumnealui, punând astfel de întrebări, se comportă ca un agent al serviciilor militare străine.

Cuvântul „radar”, asta nu-i tanc și nu-i bombardier, și nu-i helicot de atac, este posibilitatea de a identifica din timp posibile rachete care zboară spre teritoriul Republicii Moldova și n-a fost cumpărat din banii bugetarilor noștri.

În acest context, vreau să vă spun că Republica Moldova, în calitatea sa de stat suveran și independent și de stat care aspiră la integrarea europeană, beneficiază de ajutoare din partea Uniunii Europene: în 2021 – 7 milioane de euro, în 2022 – 40 de milioane de euro, în 2023 – 40 de milioane de euro. Anume din acești euro a fost cumpărat acest radar și va mai fi cumpărat unul, și vor mai fi cumpărate, procurate alte mijloace de apărare antiaeriană și de altfel de apărare. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Haideți...

Domnule deputat,

Dacă aveți întrebare, apăsați butonul „Întrebare”.

Acum trebuie să-i dau domnului Fotescu dreptul să se pronunțe.

Vă rog.

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Господин министр,

На счет того, где я жил, где падали бы какие-то дроны, я вам скажу, что я служил в пограничных войсках и немножко понимаю, что это такое. Это, во-первых.

Во-вторых. Ваши радары, которые вы закупили никоим образом, не помогли, тот радар, который уже закуплен, он даже не увидел последнего дрона, который упал на территории Республики Молдова. Точно также он не увидит и второй радар.

Более того еще раз повторяю, все эти радары абсолютно бесполезны без зенитных систем, которые стоят миллиарды и все эти деньги гораздо правильнее бы было направить на поддержку населения и на те инфраструктурные проекты, о которых вы нам только что так красиво рассказывали.

Domnul Dorin Recean:

Господин Фотеску,

Действительно вы немножко, только немножко и понимаете. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Continuăm. *(Rumoare în sală.)*

Nu, la noi, de la o vreme, toți îs „gazovici”, acuma-s, cum le spune, „radariști”, toți îs „pandemiști”, toți îs specialiști de la o vreme, dar „gazovici” îs mulți.

În continuare – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi mult.

Desigur, până să trec la întrebarea mea, eu, totuși, vreau să menționez că noi, din păcate, în continuare avem în acest Parlament reprezentanți ai grupărilor criminale care cumpără și mituiesc alegători și primari, și aleși locali, și deputați. Trebuie asta să servească o amintire pentru sistemul de justiție să facă treabă și să nu mai avem așa specimene aici, în acest Parlament, în această instituție.

Domnule Prim-ministru,

Vă mulțumim pentru raport.

Și ieri ați avut o conferință de presă despre... Guvernul construiește proiectele de infrastructură pe care le-ați inițiat și ați menționat că sunt în proces de finalizare 800, peste 800 de proiecte de infrastructură și, până la sfârșitul anului, urmează să finalizați alte 500 de proiecte. Evident, apreciem aceste eforturi.

Eu recent am... la Rezina s-a deschis un drum regional de 36 de kilometri pe care cetățenii îl așteaptă, din peste 9 sate din Rezina și Telenești și, evident, am văzut că oamenii apreciază aceste proiecte de infrastructură. Vă îndemnăm să continuați aceste eforturi de a implementa și Guvernul să construiască în continuare.

Întrebarea este: ce proiecte de infrastructură majore planifică Guvernul să construiască în următorii 2 ani?

Dacă puteți să menționați 2–3 exemple.

Mersi.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule deputat Marian.

Am menționat și ieri, în raportul către cetățeni, că Guvernul urmează în următorii 2 ani să finalizeze studiul de fezabilitate pentru primul segment de autostradă, ca să ne integrăm în infrastructura rutieră de autostrăzi din România: Chișinău–Ungheni–Iași. Sunt foarte... este foarte importantă finalizarea podului peste Prut la Ungheni și sunt foarte multe alte proiecte de dezvoltare a drumurilor și 150 de kilometri de cale ferată, în așa fel încât să creștem substanțial viteza de deplasare a trenurilor în Republica Moldova. Aceasta va fi... vor beneficia atât cetățenii, cât și mediul de afaceri.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi mult.

Domnule Prim-ministru,

În Raportul de activitate al Guvernului pe domeniul economic ați menționat că s-au luat niște măsuri de reducere a birocrăției, care s-au soldat cu o economie ce valorează 0,5 la sută din PIB. E o sumă importantă și, evident, am fost... apropo, iarăși, am avut o discuție cu mai mulți agenți economici și o persoană a menționat că a mers la o instituție și i s-a cerut să prezinte un document chiar dacă această persoană, acest agent economic, deja, prezentase acel document la altă instituție. Acel agent economic nu știa că noi am aprobat, de fapt, o lege care interzice instituțiilor de stat să ceară un document de la un agent economic sau de la un cetățean pe care deja l-a prezentat... pe care îl are disponibil în altă parte.

Eu vreau să vă întreb... să ne dați câteva exemple de măsuri de reducere a birocrăției, fie dumneavoastră, fie domnul ministru, pentru ca să le popularizăm, pentru că noi adoptăm multe din astfel de măsuri, doar că mulți agenți economici încă nu le cunosc și ar fi bine să ne folosim de fiecare ocazie, inclusiv de la tribuna Parlamentului, să menționăm câteva din ele. De ce este important, de fapt, să venim cu astfel de măsuri pentru reducerea birocrăției?

Mersi.

Domnul Dorin Recean:

O să-l rog imediat pe vicepremierul Alaiba să răspundă punctat, cu rapoarte concrete care au fost eliminate, proceduri birocratice care au fost simplificate.

Ceea ce vreau să menționez este că, din 2001 până în 2019, economia aceasta a fost tot birocratizată și birocratizată. Din anul 2021, s-a început un proces agresiv, în sensul bun al cuvântului, de debirocratizare asociat cu digitalizarea. Și debirocratizarea, și digitalizarea nu doar aduce creștere economică, nu doar facilitează viața agenților economici și a cetățenilor, dar aduce mai multă transparență și reduce din oportunitățile de corupție.

Am să-l rog pe vicepremierul Alaiba să dea câteva exemple.

Domnul Dumitru Alaiba – *viceprim-ministru, ministru al dezvoltării economice și digitalizării:*

Mulțumesc, domnule Prim-ministru.

Stimate domnule deputat,

Într-adevăr, rezultatul intervențiilor noastre în anul trecut este cuantificabil în cifre reale. Noi aproximăm o estimare foarte modestă – 0,5%

din PIB. Aceștia îs bani pe care antreprenorii îi economisesc doar din reducerea birocrăției. Noi suntem convinși că spațiul este de mult mai mult, eu cred că noi ca și echipă putem să eliminăm mult mai multă barieră din calea mediului de afaceri, dar... foarte pe scurt.

De exemplu, eu știu că mulți deputați au mai făcut haz de necaz pe registrul de casă, dar registrul de casă... antreprenorii plăteau, cel puțin, 200 de milioane de lei pe an doar pentru acest registru de casă ca să se conformeze. Aceeași condică de reclamații.

Noi am făcut simplificări semnificative la Codul muncii, am eliminat tot felul de programări, tot felul de obligații ca să fie informare într-o anumită formă ș.a.m.d.

Reforma SRL. Acum noi avem una dintre cele mai progresive legislații cu privire la SRL-uri din regiune, cel puțin. Am făcut mai multe intervenții în ceea ce ține de Fisc și Vamă, pentru a facilita comerțul transfrontalier, pentru a dezlănțui comerțul electronic care, la moment, are o anvergură foarte mică în Republica Moldova.

În doar câteva luni s-au eliminat peste 20% din rapoartele percepute de Fisc și Biroul Național de Statistică. Aici o să mulțumim colegilor de la Fisc și de la BNS, pentru că gândesc la fel, 20% în doar câteva luni. Pentru 2025, mai pregătim o simplificare și multe altele.

Dar, într-adevăr, cum a spus și domnul Prim-ministru aici, debirocratizarea merge mână în mână cu digitalizarea și, dacă în iunie anul trecut noi eram la 38% din serviciile publice pentru antreprenori digitalizate, păi, acum suntem, deja, 54% din servicii sunt disponibile on-line. Aceasta reduce corupția, aceasta crește productivitatea și eficiența antreprenorilor și îi ajută să se concentreze exact pe motivul din care au decis să deschidă o afacere, aceasta este să creeze și să construiască.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Novac.

Doamna Larisa Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Prim-ministru,

Mulțumesc pentru prezentare.

Vreau să discutăm despre educație, care este prioritate națională, așa cum ați menționat în prezentarea dumneavoastră. În anul 2022, Parlamentul Republicii Moldova a votat Legea cu privire la învățământul dual. Această formă alternativă în cadrul sistemului de învățământ profesional tehnic era concepută pentru a fi organizată în parteneriat cu

agenții economici din țară. Totodată, acest tip de formare profesională prevede instruirea tinerilor în cadrul unității cu asigurarea plății remunerației lunare. Voiam să vă întreb care sunt progresele și cum reușim să implementăm Legea cu privire la învățământul dual?

Profit de ocazie că este domnul ministru și vreau suplimentar să ne spună ce acțiuni au fost întreprinse în anul 2023 și dacă, cu adevărat, această lege foarte bună, pe care noi o avem la nivelul Republicii Moldova, este implementată?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Novac.

Mulțumesc foarte mult pentru atragerea atenției asupra educației, ea este fundamentală pentru ca să creștem o economie sănătoasă, o economie bună și prosperă.

O să-l rog pe domnul ministru Perciun să dea detalii specifice în ceea ce privește activitățile din 2023.

Vreau să menționez că învățământul dual este critic pentru atragerea investițiilor, pentru creșterea productivității muncii cetățenilor noștri angajați în câmpul muncii, creșterea valorii adăugate și, prin aceasta, creșterea prosperității pentru întreaga țară.

Domnule ministru Perciun,

Vă rog.

Domnul Dan Perciun – ministru al educației și cercetării:

Da. Stimați colegi,

Vă mulțumesc, în primul rând, pentru întrebare.

Într-adevăr, învățământul dual este critic pentru creșterea economică. Anul 2023 este anul când am pornit pentru prima dată cu subvenționarea acestei activități pentru companii. Am constatat un interes sporit din partea mediului de afaceri pentru acest suport din partea Guvernului – rambursarea anumitor cheltuieli pe care companiile le au în procesul de implementare a învățământului dual. 10 milioane de lei alocate în acest scop, resurse puse la dispoziție, de altfel, și în anul 2024.

Avem o dinamică pozitivă a numărului de studenți care participă în învățământul dual. Anul acesta sperăm foarte mult să ajungem la o cifră de 2 mii de studenți implicați în această formă de studii.

Și, totodată, ne propunem să-l extindem și la nivelul învățământului superior, în așa fel încât în special în anul III, pentru anumite specialități, studenții care vor o bună parte din anul academic să-l petreacă într-o întreprindere, muncind și căpătând abilități tehnice, profesionale nemijlocit la locul de muncă, să poată s-o facă. Pentru noi învățământul dual este una

dintre prioritățile de bază atunci când vine vorba de învățământul profesional tehnic și o să rămână astfel și în continuare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

A doua întrebare – doamna Novac.

Doamna Larisa Novac:

Stimate domnule Prim-ministru,

Dumneavoastră ați vorbit și în raport avem la capitolul „Educație” acțiunile care au fost întreprinse pentru a asigura resursă umană calificată în învățământul general. Știm că avem o problemă acută cu care ne confruntăm, este insuficiența de cadre didactice și suplinirea posturilor vacante de profesori la un șir de discipline școlare în instituțiile de învățământ general.

Voiam să vă întreb suplimentar la ceea ce ați prezentat dumneavoastră, dacă puteți să ne dați mai multe detalii, ce eforturi a făcut Guvernul, a făcut Ministerul Educației și Cercetării pentru a spori atractivitatea profesiei pedagogice și pentru a forma și dezvolta resursa umană în educație, care este foarte și foarte importantă?

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă...

Dacă vor mai fi careva detalii, o să-l rog pe domnul ministru Perciun. Dar trei lucruri foarte importante care s-au întâmplat în 2023:

Unu. Este creșterea alocației unice pentru învățătorii și profesorii care merg în mod special în zona rurală.

Doi. Este creșterea burselor studenților în profesiile universitare, adică la universitatea corespunzătoare.

Trei. Crearea inelului ca și un pol de dezvoltare pentru învățătorii și profesorii noștri.

Mulțumesc. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Nu, nu. Cred că...

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Господин Речан,

Странно, что вы дали отчет только за один год, потому что до этого вы грубым образом нарушали закон. Более того, мы понимаем, что скоро выборы, именно поэтому, наверное, вы пришли и раз пять называли имя и фамилию Мая Санду.

Но тем не менее, я очень хорошо помню, когда вы пришли сюда с просьбой о повышение зарплаты министрам до 50 тысяч. На мой вопрос о том, не стыдно ли вам по сравнению с нищающими гражданам получать такую зарплату? Вы мне сказали, что вы повысите эффективность управления. И в этом отношении у меня к вам вопрос: как повысилось эффективность управления Правительства после повышения зарплаты до 50 тысяч? А мы знаем, что с учетом европейской интеграции, некоторые министры получают 75 тысяч.

Более того, очень хочу по конкретным категориям. Потому что вы давали отчет так, как вы подсчитали нужным, но у нас есть статистика официальная.

При вашем управление, уровень абсолютной бедности вырос почти до 31%, уровень зарплаты не достигает инфляционного уровня, кроме прокуроров, министров и судьи Конституционного Суда, в полтора раза увеличилась безработица. Это официальная статистика, которая есть на сайте statistica.md.

Также у нас увеличился рост миграции. Впервые за всю историю Республики Молдова, каждый день нас покидает около 300 человек. Тоже официальная статистика.

Демография. В два раза смертность повышает рождаемость.

И также зарплаты в сфере бюджетной. Согласно официальной статистике, 30% бюджетников получают зарплату меньше 4 тысяч лей, меньше минимального прожиточного минимума, в условиях, когда министры получают в 10 раз больше, чем минимальный прожиточный минимум.

В этом отношении конкретные вещи, которые...

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Caraman.

Prima rugămintă este să nu utilizați cifre false și să nu le interpretați în ceea ce privește salarizările ș.a.m.d.

Ceea ce vreau eu să vă menționez este următorul lucru: Guvernul a făcut creșteri salariale pentru învățători, pentru medici, a alocat plăți unice pentru învățători, pentru medici, pentru polițiști, pentru toate categoriile de angajați publici. Acest lucru a fost posibil datorită faptului că Guvernul s-a

мобилизат, administrația a crescut capacitatea de a crește veniturile la buget în condițiile în care avem război, în care avem criză energetică și în care avem o diminuare a ritmului de creștere economică la nivel global. Deci, asta este rezultatul creșterii capacității administrației în cadrul Guvernului Republicii Moldova și asta a făcut posibilă creșterea substanțială a unor venituri pentru o bună parte din cetățenii Republicii Moldova.

Vreau să vă spun că, în continuare, salariile în administrația publică centrală sunt mai mici decât în sectorul privat. Aceasta înseamnă că noi trebuie să muncim și mai mult ca să dăm posibilitate sectorului privat să crească salariile și ulterior și sectorul public să poată să își finanțeze aceste cheltuieli din creșterile bugetare.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare – doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Господин Речан,

Те цифры, которые я отзвучала, statistica.md, откройте, пожалуйста. Очень жаль, что вы не смотрите.

Более того, вы, как я и предполагала, ничего не сказали об абсолютной нищете, о демографии, о миграции, о тех вещах, которые конкретно влияют на жизнь человека, развития экономике и понятно почему. Потому что здесь мы, к большому сожалению, имеем большую деградацию ситуации.

Что касается ваших заявлений о сомнительных каких-то организации, о том, что вы будете бороться с коррупцией, будет считать свою необходимостью это делать. До тех пор, пока вы будете называть фамилии тех судей, которые приняли решение против вас, а про других будете умалчивать.

Более того, на каком основании статья Закона о Правительстве, Конституции позволяет Премьер-министру вмешиваться в судебную систему, определять кто из них сомнительные, кто не сомнительные?

При это ваша репутация сомнительная. Опять же напомню, я вам задала вопрос по поводу того, что в 2013 году под ваши руководством, в МВД были выявлены хищения в миллионы леев. Вы тогда гордились тем, что у вас есть уголовные дела.

Поэтому, когда человек с сомнительной репутации, как у вас, пытается навесить ярлыки на тех, кто принимает те решения, которые конкретно вам не нравятся, потому что других вопросов мы не слышали. Мы слышали только ситуации, которые вам конкретно не нравятся, которые конкретно против вас идут. Все это будет fake news,

все это будет вмешательством в судебную систему и обязательно будет наказано уголовно после смены власти.

Domnul Dorin Recean:

Doamnă Caraman,

Dumneavoastră aveți temere de o justiție corectă și integră? În asta constă problema? Dumneavoastră aveți temere să arătați cu degetul acolo unde deciziile sunt luate împotriva statului Republica Moldova, acolo unde deciziile sunt luate împotriva cetățenilor, acolo unde se devalizează bugetul Republicii Moldova? Aveți teamă să expuneți aceste fărâdelegi? (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc frumos.

Următoarea întrebare – doamna Apostolova.

Doamna Reghina Apostolova:

Mulțumesc frumos.

Господин докладчик,

В 2022 году в мае месяце мы потеряли единственный стратегический объект порт Джурджулешть. Правительство тогда не высказалась, потому что было временная. То есть, без решения Правительства европейскому Банку передали и т. д.

Ваша предшественница, Гаврилица, подписала меморандум о продаже Республиканского Стадиона Соединенным Штатам Америки.

Скажите, пожалуйста, на сегодня оценка этой земли уже проведена? И какова цена сделки по данному объекту?

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Portul din Giurgiulești a fost fraudat mult, mult până la 2019 și noi acum suntem în situația în care trebuie să facem acolo regulă.

Întrebările trebuie să fie de pe alții, doamnă deputată.

Noi ne vom clarifica cu această situație și toți cei care au fost implicați în fraudarea portului și fraudarea proiectelor care au fost în legătură cu acel port, sunt sigur că vor răspunde la timpul potrivit.

Acum, Guvernul Republicii Moldova crește capacitatea portuară, va crește capacitatea Portului din Giurgiulești, inclusiv a portului care astăzi se află în gestiunea statului, și asta o vom face împreună cu partenerii noștri strategici.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Doamna Apostolova – în continuare.

Doamna Reghina Apostolova:

Цена сделки Республиканский стадион...

Domnul Dorin Recean:

Nu există o „sdelkă”.

Doamna Reghina Apostolova:

Оценка земли уже проведена?

Domnul Dorin Recean:

Deci, încă o dată, nu există acolo o „sdelkă”, doamnă deputată.

Doamna Reghina Apostolova:

Извините. Гаврилица подписала меморандум о передаче этого объекта Соединённым Штатам Америки, но оценка не была проведена.

Domnul Dorin Recean:

Nu există un astfel de document.

Doamna Reghina Apostolova:

То есть и сегодня нет оценки этого объекта. Правильно я понимаю?

Domnul Dorin Recean:

Deci, nu există un astfel de document. Acesta este un subiect fals introdus în agenda de astăzi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Care... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Au fost vreo 4 întrebări, doamnă deputată. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Vă rog.

Doamna Reghina Apostolova:

И второй вопрос.

Здесь в зале сидят 2 депутата, которые подтвердят то, что я сейчас скажу. В 2001 году коммунисты, во главе с Владимиром Николаевичем Ворониным, взяли страну с 68% внешнего долга. Через 8 лет они передали Альянсу 1 страну с 13% долга. Так Владимир Николаевич?

Скажите, пожалуйста, сегодня каков внешний долг страны и сколько поколений детей и внуков наших будут эти долги отдавать?

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Deci, în raport cu produsul intern brut al Republicii Moldova, datoria externă și internă scade, ca să fie clar.

Datoria Republicii Moldova și în interior, și în exterior raportară... raportată la produsul intern brut, este în scădere și asta în condițiile în care Guvernul depune efort și reușește să crească economia țării.

Mulțumesc. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Repet, deci, astăzi este în descreștere cu 3 puncte procentuale și ajunge la 34 la sută.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Qatrawi.

Doamna Ersilia Qatrawi:

Domnule Prim-ministru,

La inițiativa Președintei Maia Sandu...

Aici.

La inițiativa Președintei Maia Sandu, a fost lansat „Satul European”. În raionul Ștefan Vodă, prin intermediul acestui program, au fost selectate spre finanțare 16 proiecte, în valoare de peste 54 de milioane de lei, iar prin „Satul European Expres” încă 14 proiecte.

Întrebarea mea către dumneavoastră este: ce succese înregistrează la nivel național Programul „Satul European” și cum urmează să fie el dezvoltat?

Vă mulțumesc.

Este unica întrebare.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă deputată.

Inițiativa Președintei Sandu „Satul European” este o inițiativă strategică, pentru că ne ajută pe noi toți, ca administrație publică și centrală, dar și administrație publică locală, să ne pregătim de fondurile de preaderare atunci când vom demara intensiv negocierile de aderare la Uniunea Europeană și fondurile de preaderare vor fi disponibile inclusiv pentru dezvoltarea localităților noastre.

Am ajuns deja, practic, în fiecare localitate și cu „Satul European”, și cu „Satul European Expres”. Am menționat cele peste 850 de proiecte care

au fost realizate în satele noastre, fie că este vorba despre reparația grădinițelor sau școlilor, fie că este vorba despre iluminatul stradal sau despre parcurile de divertisment, sau despre îmbunătățirea infrastructurii sociale și medicale. Toate aceste proiecte, de care se bucură sute de mii de cetățeni ai Republicii Moldova, au fost finanțate prin acest Program „Satul European”.

Domnul Igor Grosu:

O singură întrebare a fost?

Mersi.

Domnul Istratii.

Vă rog.

Domnul Dorian Istratii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Întreaga societate a văzut cât de cinic și rușinos Primarul general al municipiului Chișinău Ivan Ceban ține ostatici asistenții personali din municipiul Chișinău. Le micșorează salariile, pe alții chiar îi concediază, chiar dacă în bugetul provizoriu, ca și anul trecut, sunt bani pentru asigurarea cu salarii a asistenților personali.

Domnule Prim-ministru,

Ce întreprinde Guvernul pentru a obliga Primăria municipiului Chișinău să-și onoreze obligațiunile sale, deoarece când bani în buget sunt, dar din moftul Primarului ei nu sunt achitați asistenților personali, e grav și inacceptabil?

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule deputat.

Într-adevăr, Primarul Ceban, în esență, a sabotat acest lucru și s-a opus oferirii, de altfel, a unui serviciu public, normal. Ceea ce va întreprinde Guvernul, va realoca bugetul și va rezolva în acest fel problema.

Domnul Dorian Istratii:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare?

În continuare – domnul Canațui.

Domnul Oleg Canațui:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Vă mulțumim pentru prezentarea amplă astăzi la noi în Parlament.

Știu că aveți creat și dezvoltat un Program guvernamental inovativ „373”.

Aș vrea să întreb care sunt principalele realizări ale acestui Program, investițiile din „373” și dacă acesta va fi extins?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Programul „373” a fost, într-adevăr, determinant pentru ca noi să începem a recupera economia și a crește cererea pentru proiectele investiționale.

Deja am depășit cifra de 1 miliard de lei investiții, în mod special pentru întreprinderile mici și mijlocii. Este vorba despre peste 250 de afaceri cu peste 3700 de angajați care au beneficiat de acest Program. Noi vom continua să stimulăm întreprinderile mici și mijlocii, ele sunt importante inclusiv pentru atragerea investitorilor străini care au nevoie de sectorul întreprinderilor mici și mijlocii din țara noastră pentru ca să le asigure serviciile corespunzătoare necesare.

Ceea ce vedem noi este că acest impuls investițional ajută și încurajează și alți întreprinzători să-și asume responsabilitatea să investească în economia Republicii Moldova.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare?

Vă rog.

Domnul Oleg Canațui:

Mulțumesc, domnule Prim-ministru.

A doua întrebare ar fi legată de... și în raportul dumneavoastră ați discutat, vorbit despre drumul de reabilitare R34 Hîncești–Leova–Cantemir. Cunosc personal acest tronson de drum.

Vreau să vă întreb la ce etapă se află și când este preconizată finisarea și darea în exploatare a acestei porțiuni de drum?

Domnul Dorin Recean:

O să menționez faptul că Guvernul are o agendă foarte ambițioasă de a reconstrui și a repara capital, și unele drumuri chiar să le construim din nou.

Pentru acest proiect specific, o să-l rog pe domnul ministru Spînu să dea detaliile corespunzătoare.

Domnul Andrei Spînu – *ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale:*

Stimate domnule Prim-ministru,

Stimați colegi deputați,

Obiectivul Guvernului este să finalizeze întreg tronsonul de drum de la Hîncești până la Giurgiulești, care are 4 sectoare.

Primul este, așa cum ați menționat, sau primele două, de la Hîncești la Leova și de la Leova la Cantemir.

Vreau să reamintesc că licitația pentru acest contract a fost finalizată și semnat contractul în 2020, când opoziția era în Guvern, care, din punctul nostru de vedere, modul în care a fost alocat acel contract și compania care a fost selectată nu a fost... cel mai potrivit.

În acest sens, în perioada următoare avem 2 soluții: unu – sau se va rezilia acel contract semnat în 2020; sau până la finalul acestei... lunii aprilie, mai, primăvară, dacă compania nu-și va respecta graficele agreate cu Administrația de Stat a Drumului, atunci, cum am spus, se va rezilia, dacă se va respecta, atunci ar trebui să fie finalizate până la finalul anului 2024 porțiunile care au rămas de făcut.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Recean,

În această săptămână am fost într-o localitate care se află în stânga Nistrului, dar este sub jurisdicția Republicii Moldova, comuna Corjova. Mi-au spus cei din administrație despre mai multe probleme cu care se confruntă ei, inclusiv una care, după mine, iese din... mă rog, din albia normalității. În acest an, noi vom avea recensământul, inclusiv trebuie să fie recenzați toți locuitorii comunei Corjova, ca și ei să intre în datele acestea ale recensământului.

Iată, mi s-a spus că acei de la Biroul Național de Statistică, vicepremierul pentru reintegrare nu-l văd aici, dar cred că ar trebui și el să intervină, că nu va fi efectuat acest recensământ, au spus că au nevoie de garanții de securitate din partea administrației publice locale pentru ca să vină 12 recenzenți să efectueze acest exercițiu.

Poate dumneavoastră faceți oleacă de claritate în acest sens: va fi recensământ în Corjova, nu va fi? Ce fel de măsuri de securitate așteaptă

administrația centrală din partea reprezentanților administrației publice locale nu înțeleg. Cum ar trebui să fie sau cine ar putea asigura aceste... sau da aceste garanții de securitate? Vom avea, nu vom avea și ce se va întâmpla în acest sens acolo?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Bolea.

Am să vă rog și eu ceva – să ajutați toată țara să nu răspândim aceste afirmații false, ba din contra, să le dăm încrederea cetățenilor noștri că toate acțiunile Guvernului vor fi întreprinse inclusiv în Corjova, inclusiv recensământul populației.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Bolea – a doua întrebare.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Prim-ministru,

Eu ridic o întrebare și o problemă care poate dumneavoastră nu ați auzit de ea. Cei... responsabilii de la Guvern din partea autorităților publice centrale nu răspund la telefoane și au nevoie de careva măsuri de securitate.

Vă rog mult, dacă o să aveți în următoarele zile ședință de Guvern, să...

Domnul Dorin Recean:

Oamenii răspund la telefoane, domnule Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. OK.

Mersi.

Domnul Dorin Recean:

De aceasta și rugămintea mea către dumneavoastră este să ne ajutați să calmăm situația și, respectiv, să le spunem oamenilor realitatea, nu lucruri inventate.

Domnul Vasile Bolea:

Ca să vă ajut eu pe dumneavoastră, cred că trebuie să vă dați demisia și să numiți un alt Guvern, bunăoară, Guvernul Bolea. (*Rumoare în sală.*) O altă întrebare... și atunci va fi totul calm și...

Domnul Dorin Recean:

La Magadan. (*Râde.*)

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc.

Referitor la justiție. Dumneavoastră ați vorbit despre justiție, ați vorbit despre faptul că este necesar să avem o justiție corectă, echidistantă, independentă. Deci, ceea ce se întâmplă în justiția marca „PAS” și, probabil... că ați întrebat-o pe doamna Caraman dacă se teme sau nu se teme, eu, de exemplu, mă tem de justiția „PAS”-ului, că ceea ce ați făcut... și acele hotărâri CEDO de condamnare a Republicii Moldova, deci, este „o bilă neagră”, inclusiv pentru Guvernul Recean. Părerea mea că este „o bilă neagră” și pentru dumneavoastră atunci când ați încercat să îndemnați ca cetățenii să rețină acele 5 nume de judecători.

Aici am o întrebare: oare aceste acțiuni, îndemnuri de a reține numele acelor judecători care au dat hotărâri, verdicte nu sunt, din punctul dumneavoastră de vedere, infracțiuni împotriva îndeplinirii justiției? Cum catalogați dumneavoastră?

Domnul Dorin Recean:

Majoritatea hotărârilor CtEDO, care vin și condamnă Republica Moldova, sunt pentru perioada după 2001 înapoi. Aceasta ca să fie foarte clar. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Al doilea lucru. În ceea ce privește atenționarea mea și informarea cetățenilor cu privire la deciziile care sunt împotriva fiecărui cetățean în parte, împotriva statului, am spus, este de datoria noastră, a tuturor, să informăm cetățenii despre ilegalitățile care se comit.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – domnul Smirnov.

Domnul Eduard Smirnov:

Спасибо.

Господин премьер-министр,

В сентябре прошлого года румынская фирма «ВестМолдТрансГаз» получила право транспортировки газа по стране. И скажите, пожалуйста, у меня маленький, короткий вопрос, насколько повысился... ни на сколько, а во сколько повысился тариф транспортировки газа для этой фирмы и как это... (*voci nedeslușite din sală*) окажется, да, на... да, на конечные потребители?

Domnul Dorin Recean:

Eu vreau să vă reamintesc că, deja, de 2 ori au fost reduse tarifele la gaz și Guvernul lucrează în continuare să achiziționăm gaz de pe piața liberă, să nu mai putem fi șantajați și, corespunzător, să continuăm acest trend de descreștere a prețurilor la energie.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Smirnov – a doua întrebare.

Domnul Eduard Smirnov:

Господин премьер-министр,

Вы уже неоднократно сегодня отказываетесь, не хотите отвечать на конкретные вопросы.

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Eu am răspuns foarte concret la preocupările cetățenilor și preocupările cetățenilor sunt prețurile și tarifele la energie. Noi lucrăm și reușim să micșorăm aceste tarife. Ba mai mult, chiar și în condițiile micșorării tarifelor, noi avem un program extins de asistență și de compensare în factură a cheltuielilor energetice.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – doamna Coșeru.

Doamna Ina Coșeru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Prim-ministru,

Vă mulțumesc pentru informația prezentată referitoare la eforturile Guvernului pentru asigurarea păcii, securității și bunăstării cetățenilor noștri, dar și pentru implementarea obiectivului nostru prioritar de integrare europeană.

Integrarea europeană pentru Republica Moldova înseamnă pace, securitate, accesarea pieței europene de 500 de milioane de consumatori și respectarea drepturilor tuturor cetățenilor din țara noastră. Și, de fapt, ea a fost confirmată prin decizia istorică a Consiliului Europei din anul trecut, din decembrie anul trecut, privind deschiderea negocierilor. Este cel mai ambițios proiect al Republicii Moldova.

Aici întrebările mele țin de organizarea instituțiilor statului pentru a parcurge acest exercițiu și cum atragem profesioniști în instituțiile noastre?

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă deputată Coșeru.

Eu vreau să menționez că... de ce integrarea în Uniunea Europeană este cel mai ambițios proiect al nostru ca și țară? Pentru că el va îmbunătăți

bunăstarea fiecărui cetățean. Aceasta îi cel mai important de reținut. Integrarea în Uniunea Europeană, dincolo de pace și securitate, aduce bunăstare fiecărui cetățean, ca fiecare cetățean să se simtă acasă în Republica Moldova, așa cum s-ar simți oriunde în una din țările membre ale Uniunii Europene, cu același nivel de servicii medicale, cu aceleași oportunități pentru locuri de muncă, cu același nivel de salarizare, cu același nivel de pensionare, cu același nivel de servicii educaționale, cu același nivel de bugete pentru cercetare și dezvoltare. Asta înseamnă Uniunea Europeană, asta înseamnă o transformare fundamentală și, de aceea, acesta este cel mai ambițios proiect al nostru de țară.

Guvernul a creat în cadrul Cancelariei Biroul de Integrare Europeană. Avem acest Birou condus de vicepremieră pentru integrare europeană. Și avem o asistență fără precedent din partea prietenilor noștri, care ne oferă expertiza, dar, foarte important, și experiența lor de negociere a aderării la Uniunea Europeană.

Noi atragem talente tinere, noi le facem instruirile corespunzătoare, noi ne adresăm la specialiștii din domeniul care sunt și în Guvern, dar și în afara Guvernului și, după cum spuneam, avem și asistență din partea țărilor membre ale Uniunii Europene care deja au parcurs aceste etape.

Este evident că România, Bucureștiul, ne ajută foarte mult în acest demers. Vreau să atrag atenția asupra României, pentru că ei cel mai recent, aproape de granița noastră, au trecut prin acest exercițiu.

Așa cum am menționat și în raport, se vede foarte clar care sunt avantajele integrării în Uniunea Europeană. Dincolo de zecile de miliarde care au fost investite sub formă de granturi direct de la Comisie din bugetul Uniunii Europene, acolo sunt foarte multe companii internaționale, dar au crescut și companii naționale în baza fondurilor europene.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

A doua întrebare?

Doamna Ina Coșeru:

Vă mulțumesc, domnule Prim-ministru.

Ținând cont de acest obiectiv și de toate posibilitățile de care vom beneficia și înțelegând că Republica Moldova va arăta exact la fel cum și țările care s-au integrat în Uniunea Europeană, cum sunt Țările Baltice, și care arată altfel, și unde, într-adevăr, pacea, securitatea și drepturile omului sunt garantate și respectate, dar interesul nostru și efortul nostru comun trebuie să fie concentrat pe combaterea falsurilor, pentru că ele circulă astăzi în spațiul public, și anume falsurile care sunt legate de integrarea europeană.

Care sunt eforturile Guvernului pentru a combate aceste falsuri, pentru că trebuie să ajungem în fiecare casă?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă deputată.

Primul lucru ce face Guvernul – Guvernul trebuie să livreze. Trebuie să demonstreze că fiecare cetățean poate beneficia din acest proces. Este evident că mai avem mult de lucru să comunicăm cât de mult Uniunea Europeană ne ajută, cât de multă finanțare noi am primit în această perioadă care s-a dus direct, nu a trecut prin Guvern, dar s-a dus direct în localitățile noastre, fie că sunt la nord, fie că sunt la sud, fie că sunt la centru, fie că sunt pentru bulgari, pentru găgăuzi, pentru ucrainenii sau pentru toți noi care suntem din Republica Moldova. Acest efort de comunicare trebuie să-l îmbunătățim, să-l creștem, ca fiecare cetățean să fie informat corect de unde anume vine bunăstarea, de unde anume vine dezvoltarea.

În continuare, cum am spus, vom avea grijă să comunicăm mai mult, dar, în același timp, să și livrăm mai mult. Asta este cea mai bună formă de a combate falsurile, în afară de eforturile de comunicare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Господин Премьер-министр,

Понятно, что вы в должности находитеcь с февраля прошлого года, но тем не менее вы член команды, пребывавшей в этой власти все это время и почему-то говорите только о '23 годе, хотя в нарушении закона ни в '22, ни в '21 Правительство с отчетом не приходило и в результате приходится констатировать манипулирование цифрами.

Мы опираемся, по крайней мере я, опираемся на цифры только из государственной статистики, а они говорят следующее: на фоне роста зарплаты потребление растет, бедность растет. IV квартал '23 года... к IV кварталу '22 года, номинальная зарплата плюс 16%, реально плюс 10%. В целом по году 17,3 плюс, реально 3,4.

В чем заключается манипуляция? Со II квартала '21 года, когда PAS пришла к власти, зарплата на 48 плюс, а цены на 50 плюс, а на продукты плюс 60%.

Как вы считаете с такими результатами, что будет делать Правительство? Потому что на втором вопросе у меня будут другие замечания к деятельности Правительства.

Вот смотрите, два с половиной года зарплата плюс 48%, цены плюс 50%, цены на продукты плюс 60%, что делать населению?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Reidman.

Noi am mai avut cu dumneavoastră această discuție despre economie și cum este corect într-o economie să calculezi veniturile cetățenilor.

Și, într-adevăr, datorită... sau pentru că a existat și există și criza energetică, și războiul Rusiei în Ucraina, am avut de suferit din punct de vedere al creșterii cheltuielilor energetice, a fost o inflație foarte mare. În același timp, Guvernul a acționat prin creșteri de pensie, creșteri salariale, creșteri de alocații unice, compensații în factură. Deci, mai mult de jumătate din facturile la energie au fost compensate de către Guvern. Corespunzător, acesta este un venit indirect. Dacă mă întrebați: este mult sau puțin? Evident că este puțin. Guvernul muncește zi și noapte ca să avem mai multe venituri și corespunzător să creștem salariile și veniturile cetățenilor noștri.

Vă spuneam, eu merg regulat în țară, vorbesc cu oamenii din satele și orașele noastre și știu că problema prețurilor, problema veniturilor, problema veniturilor de la locurile de muncă este una acută, dar noi trebuie să muncim cu toții împreună.

Uitați-vă, dacă vorbim despre pensii, la 1 ianuarie 2021 pensia era de 2067 de lei, la 1 ianuarie 2024 pensia pentru limita de vârstă deja este 3684 de lei. Iarăși, este mult, este puțin? Evident că este puțin, dar avem deja o creștere de 78 la sută în acești ani.

Pensia minimă în 2021 era 1188 de lei, astăzi este de 2620 de lei. Pensia minimă a crescut cu 120 la sută. Este mult, este puțin? Evident că este puțin. De aceasta și noi, după cum am spus, vom munci și mai mult ca să putem să adăugăm la veniturile cetățenilor noștri.

Noi am achitat câte 3 mii de lei la peste 47 de mii de pensionari care au fost născuți înainte de 1945 și care aveau pensia mai mică de 3 mii de lei. Deci, noi gradual identificăm resursele financiare și le alocăm, fie în creșteri salariale pentru învățători și profesori, fie în creșteri salariale pentru medici și pentru oricare altă categorie socială care are nevoie de ajutor.

Repet, dincolo de aceste creșteri de alocații, a fost și un efort substanțial cu ajutorul țărilor prietene de a compensa cheltuielile energetice în factură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Reidman – a doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Da, mersi.

Да, действительно мы уже имели такую дискуссию с вами, господин Премьер-министр, только я вам хочу сказать, что зарплата — это то, что люди зарабатывают соответственно, что-то производя и не ждут от того, и не ждут от Правительства, поделит ли она крохи бюджета не какие-то компенсации и т. д. Зарплаты это их гарантированный доход, все остальное, в том числе выплаты вот этих вот единовременные, это вообще ни о чем. Ну ладно.

Так вот способности бюджета поддерживать людей они оказывается в общем-то сокращаются. Смотрите – госдолг в '20 году на обслуживание госдолга уходило 1,7 миллиарда леев, в '23 в два раза больше – 2 и... 5,3 десятых миллиарда. Абсолютное преимущество вот этого возврата долга обслуживания внешнего долга сопоставим с увеличением расходов на зарплату по всей бюджетной системе и в 4 раза превышает объём всех бюджетных инвестиций.

В '23 году внешний долг вырос на 7% долларах на 18, а с августа '21 года в долларах на 63% вырос.

В '23 году получили 942 миллиона долларов, более половины этих средств ушло на возврат.

В '23 году возврат, то есть обслуживание выросло к '22 году в 4 раза.

И смотрите в '22 году на возврат уходило 14% займов, в '23 – 50, по факту 58, в '24 планируется 73%.

Для чего мы занимаем, на кого мы работаем, кому мы даем доход?

Структура этих займов не инвестиционная вовсе, она... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Dorin Recean:

Domnule Reidman,

Atunci când colega dumneavoastră opera cu cifrele despre datorii, eu încă înțelegeam de ce, da, dar când dumneavoastră operați cu astfel de cifre și cu altfel de interpretări, asta, cum am zis și anterior, eu întotdeauna am fost învățat să vorbesc respectuos cu oamenii, dar întotdeauna să recunosc atunci când nu înțeleg o problemă, când nu înțeleg un fenomen.

Repet încă o dată... repet încă o dată, datoria publică a statului Republicii Moldova este în scădere în raport cu produsul intern brut. Noi nu putem să nu creștem. Țara asta crește, Guvernul construiește, noi alocăm tot mai mulți și mai mulți bani pentru dezvoltare, banii pe care-i luăm merg în drumuri, banii pe care noi îi luăm, îi investim în construcția pentru serviciile publice, pentru școli, pentru copiii noștri. Pentru asta noi realizăm aceste

proiecte. Pentru asta noi avem parte de această deschidere din partea partenerilor noștri, din partea prietenilor noștri.

Repet, datoria publică a acestui stat raportat la produsul intern brut, raportat la economie descrește. De ce? Pentru că noi creștem economia, noi construim, noi construim viitorul copiilor noștri.

Domnul Igor Grosu:

În continuare – domnul Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc.

Уважаемый господин Премьер-министр,

Вы неустанно твердите о европейской интеграции, о внедрении европейских ценностей, принципов, а на практике осуществляете абсолютно обратное. За примером далеко ходить не надо.

Вместо того, чтобы... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Dorin Recean:

Colegi,

Ori îl rugăm pe domnul Gagauz să vorbească mai tare, sau vă rog...

Domnul Fiodor Gagauz:

Еще громче?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Domnul Fiodor Gagauz:

Уважаемый...

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da.

Domnul Dorin Recean:

Nu, nu, eu mă adresam colegilor dumneavoastră, că ăsta tot de acolo vine și...

Domnul Fiodor Gagauz:

Вместо того, чтобы вы реализовали бюджет на отношении с Гагаузией, как это требуется в соответствии с Законом об особом правовом статусе, как это принято в Европе, когда политические партии имеют определенные преференции, с вашей легкой руки

Правительства дало так называемое заключение на проект, который получил, закон был утвержден под № 285.

Хотя было невооруженным взглядом видно, что этот нормативный документ имеет явно антиконституционный, дискриминационный и циничный характер. Согласно этому закону, бюджет Гагаузии должен был возмещать сумму по операциям НДС и акциза не только по тем операциям, которые поступали в региональный бюджет, но и 70% которых, регион не поступал и те поступления, которые шли в центральный бюджет страны. Все этим вы сознательно вынудили, чтобы экономические агенты, расположенные на территории автономии, покинули территории тем самым целенаправленно преследовали снижение налогооблагаемой базы и, как следствие, уменьшение бюджета автономии по разным...

Domnul Dorin Recean:

Bine.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da.

Domnul Dorin Recean:

Eu am înțeles esența întrebării, domnule Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Esența следущая. Конституционный суд признал данный нормативный документ неконституционным, но в результате действия, за период действия, на бюджет Гагаузии навесили 42 миллиона леев.

Прошло достаточно времени для того, чтобы разобраться вместе с Налоговой инспекции и казначейства, чтобы четко определили, какой бюджет возместит соответствующие суммы.

Я прошу, чтобы вы, как Премьер, как руководитель исполнительной власти, этому процессу содействовали и не тянули резину, чтобы экономические агенты не продолжали быть в заложниках, в текущей ситуации.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Gagauz.

Ceea ce vreau să atrag atenție este că cheltuielile publice în Vulcănești, Ceadâr-Lunga și Comrat în mediu, per persoană, sunt aproximativ 4800 de lei per persoană per an.

Cheltuielile publice în Republica Moldova, în mediu, cu excepția Chișinăului, sunt aproximativ 2800 de lei pe an.

Deci, nu era sub nici o formă o problemă de finanțare a autonomiei, era o necesitate și noi această necesitate o vom realiza de a face ordine în finanțele publice la toate nivelurile de administrație publică.

Noi avem o colaborare foarte bună cu administrațiile locale din Ceadâr-Lunga, Vulcănești și Comrat și vom continua, ca și Guvern, să avem grijă de cetățenii noștri găgăuzi din cele 3 raioane.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Fiodor Gagauz:

Господин Премьер-министр,

Вы оперируете, скажем так, неправильными цифрами. Вас подводят, потому что в этих цифрах нету расходов на содержание властей второго и особого уровня и тогда вы поймете, что на одного человека проживающий на территории Гагаузии приходится меньше финансовых средств с центрального бюджета.

Это первое.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Gagauz,

Sunt informații false.

Domnul Fiodor Gagauz:

Извините. Дайте я задам вопрос.

О том, что несправедливо центральная власть и системно дискриминирует автономию, я вам приведу некоторые цифры.

Первая цифра, дорожный фонд. За '22 и '23 год, было израсходовано по этому фонду, 4 миллиарда 137 миллионов лей. Ни одного лея Гагаузия не получила.

Фонд регионального развития – 920 миллионов, да, 920 миллионов, из которых Гагаузия получала 11 миллионов. И эти цифры можно продолжить.

Поэтому я от вас не жду адекватного ответа, я прошу вас, чтобы вы прекратили ущемлять регион под видом борьбы с Партией «Шор», при этом вы боретесь с регионом. Это не государственный подход и это не допустимо по отношению к населению составной части Республики Молдова.

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Gagauz,

Eu am încrederea că justiția până la urmă va face regulă și criminalii... și organizația criminală care a corupt alegătorii va fi trasă la răspundere. Guvernul continuă să lucreze cu administrațiile publice locale din toată țara, inclusiv din cele 3 raioane pe care le-ați menționat. Guvernul Republicii Moldova, atunci când împrumută bani de la BERD și construiește drumuri, drumuri foarte bune care sunt construite în acele 3 raioane, aceasta înseamnă că este efortul întregii țări, pentru că noi nu discriminăm între cetățenii Republicii Moldova.

Da, noi trebuie... și eu mi-aș dori foarte mult cetățenii noștri de etnie găgăuză să beneficieze de mai multe programe de instruire în limba găgăuză, de mai multe programe de instruire în limba română. Și, iată, acest lucru este important să o facă administrația publică locală, iar Guvernul central va continua să construiască, să construiască drumuri, poduri, sate, orașele. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Albu.

Domnul Adrian Albu:

Mersi.

Domnule Recean,

De fapt, am o întrebare destul de simplă, răspunsul căreia necesită doar sinceritate și nicidecum filozofie și demagogie. Dacă tot ați spus dumneavoastră că Guvernul muncește și zi, și noapte, și toți sunteți prezenți în teritorii, cum spuneți, ați uitat doar să specificați că la întrevederile cu dumneavoastră vin doar membrii PAS care sunt foarte cu grijă selectați, noi aceasta vedem, totuși, haideți să încercăm să facem un exercițiu foarte simplu, dacă suntem tot la raport și putem să dăm o notă, cu ce notă de la 1 până la 10 dumneavoastră ați aprecia activitatea garniturii dumneavoastră de miniștri? Și cum credeți, cu ce notă vă apreciază cetățenii Republicii Moldova de la 1 la 10?

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Noi facem exerciții de autoevaluare, domnule Albu, dar, până la urmă, cetățenii trebuie să aprecieze calitatea guvernării. Noi, garnitura guvernamentală, fiecare agenție din cadrul Guvernului construiește drumuri, reparăm grădinițe în care curge podul și suflă vântul prin ferestre, construim grădinițe de copii, construim școli model, modernizăm spitalele noastre, implementăm noile tehnologii pentru a crește calitatea serviciilor

medicale și vom vedea în ultimă instanță cum cetățenii vor aprecia acest lucru.

Noi ne gândim, în primul rând, cum să ajungem cu serviciul public calitativ la fiecare dintre cetățeni. Da, din când în când, mai facem un exercițiu de... să vedem unde putem îmbunătăți activitatea. Și, cu siguranță, este loc de îmbunătățire a activității în cadrul și a Guvernului, și a agențiilor implementatoare, dar să știți că facem acest exercițiu constant.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Albu – a doua întrebare.

Domnul Adrian Albu:

Mulțumesc.

De fapt, da, se vede că faceți exerciții, deoarece nu degeaba are loc schimbul de miniștri atât de des în garnitura dumneavoastră. Aceasta ne spune foarte clar că sunt rezultate minime, cu toate că ne spuneți că sunt maxime.

În pofida la aceasta, totuși, dacă să vorbim de un exercițiu mult mai complicat pe care mi l-aș dori, domnule Recean, cum e posibil așa ca în Republica Moldova, în care se cheltuie peste 300 de milioane pentru radare, 20 de milioane pentru centrul care se va combate cu așa-numita dezinformare, zeci de milioane pentru ridicarea salariilor acelor exponenți ai guvernării PAS care sunt la funcțiile-cheie în teritoriul nostru... în statul nostru, totuși, nu se găsesc bani pentru indexarea corectă a pensiilor? Anul trecut, ținem minte că a fost contrar legii, anul acesta e la 4,2. Și vă rog să nu ne faceți exemplul că o să fie la 6%, pentru că noi am văzut rectificarea, dar ea este făcută sub presiunea opoziției, și noi acest lucru îl știm foarte bine.

Vreau să înțeleg logica actului de guvernare, când cea mai vulnerabilă pătură de care noi trebuie să avem grijă și care au contribuit la dezvoltarea, totuși, a acestui stat prin taxele/impozitele pe care le-au achitat, de ce față de ei avem o astfel de atitudine? Mai ales, cum spuneți dumneavoastră, că partenerii noștri externi ne ajută și ne oferă credite, granturi pentru ca să putem aprecia acest lucru.

Vă rog.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Albu,

Dacă o să îmi permiteți, o să revin la niște cifre pe care le-am pronunțat aici anterior. Ziceam că, la 1 ianuarie 2021, după ce colegii dumneavoastră au guvernat, pensia pentru limita de vârstă era 2067 de lei. Iată că, la 1 ianuarie 2024, ea deja este cu 78 la sută mai mare și este 3684 de lei.

Repet, spun și știu că aceasta nu este suficient, că aceasta este puțin și noi lucrăm în continuare să avem o economie mai performantă, încasări bugetare mai mari ca să putem să creștem și pensiile, și salariile la angajații publici, la învățători, la profesori, la medici, la polițiști, la pompieri, salvatori ș.a.m.d.

Tot așa, în 2021, pensia minimă era de 1188 de lei. Era posibil să trăiești pe așa pensie? Practic era imposibil. Noi am crescut către 2023 această pensie la 2620 de lei sau cu 120%. Este puțin? Este mult? Este... da, este puțin.

Continuăm să creștem economia, să aducem investiții, să încurajăm mediul de afaceri, să debirocratizăm, ca să avem o economie mai bună, mai puternică, care să plătească impozite și din aceste impozite să onorăm datoria noastră față de cei care au muncit până la noi.

Vă reamintesc că pentru pensionarii care s-au născut până în 1945, și aceasta înseamnă peste 45 de mii de persoane, am achitat câte 3000 de lei ca și plată unică. Este mult? Este puțin? Noi știm că este puțin și muncim în continuare ca să putem să suplimentăm aceste venituri.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Lozovan.

Doamna Irina Lozovan:

Спасибо, господин Председатель.

Добрый день, господин Премьер.

У меня вопрос короткий и очень конкретный. Фтизиопневмологический центр реабилитации детей больных туберкулёзом, село Тырново, Дондюшанский район, это особая медицинское учреждение, где детки, маленькие пациенты больные туберкулёзом получали не только лечение, но реабилитацию, но и образование в том числе. На сегодняшний день эти дети уже расселены по семьям, приёмным семьям и так далее, не обращая конечно внимание на то, что туберкулёз достаточно заразная болезнь, он легко распространяется и очень опасная болезнь.

А вот медицинский и педагогический персонал сегодня непонятно, что будет с ними дальше. Вот я хочу, чтобы вы нам объяснили, будет ли в дальнейшем функционировать это медицинское учреждение, этот реабилитационный центр или санаторий, как его называют местные жители? Что будет с медицинским и педагогическим персоналом? И где эти дети, которые серьёзно больны туберкулёзом в дальнейшем будут получать своё лечение и образование в том числе?

Мне кажется, что сегодня стоит вопрос приоритетов. В чём приоритет если он не в здоровье и не в детях?

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Lozovan.

Anume că prioritatea este să însănătoșim acești copii și de aici pornește ceea ce avem de făcut. Este evident că în acest proces de îmbunătățire a serviciului medical pentru acești copii vom avea grijă și de medici, și de învățătorii care sunt acolo. Prioritate, repet, este ca acești copii să primească acel serviciu medical care o să-i însănătoșească. Nu o să-i țină captivi într-o instituție, dar o să-i însănătoșească.

Acum, vă rog să fiți asigurați și dumneavoastră, și toată lumea că vom avea foarte multă grijă de medicii și de dascălii care sunt acolo, pentru că ei sunt valoroși pentru noi, pentru toată țara.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Doamna Lozovan – a doua întrebare.

Doamna Irina Lozovan:

Да. Второй вопрос аналогичный. Хотя я так и не поняла, будет ли оптимизирован? Если так, как вы любите называть это слово оптимизирован, реорганизован, ликвидирован, закрыт этот Центр, я до сих пор не понимаю.

Но второй вопрос мой аналогичный. Мои коллеги сегодня упоминали село Коржево, Дубоссарского района, там также есть медицинское учреждение психоневрологический Центр, 270 сотрудников, которые также сегодня не понимают судьбу своего медицинского учреждения, судьбу этих пациентов.

Пожалуйста, объясните и по этому медицинскому учреждению в том числе, чего ожидать все-таки закрытия этих центров или они будут продолжать функционировать? Но хочется, чтобы люди слышали именно от Премьера вот данный ответ.

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Lozovan.

Am zis care este prioritatea noastră și asta trebuie să fie prioritatea tuturor celor care sunt responsabili de acest domeniu. Prioritatea este oamenii să fie sănătoși, prioritatea este să-i tratăm conform celor mai noi tehnologii și metode, pentru ca în ultima instanță copiii, adulții, bătrânii să

se însănătoșească. În același timp, administrația va avea grijă de absolut fiecare angajat din sectorul public.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Nesterovschi.

Domnul Alexandr Nesterovschi:

Добрый день.

Вопрос следующий. В конце прошлого года прошла новость о том, что „RED-Nord” и „FEE-Nord” на севере Молдовы будет приватизирован и продан. На протяжении более чем десяти лет жители севера Молдовы оплачивали повышенный тариф за электроэнергию, довольно выше, чем центральные районы и южные, в связи с тем, что за десять лет у нас прошла полная модернизация всех электросетей на севере Молдовы, поменяли столбы, провода, то есть все что могли, все сделали. В этом году, как раз заканчивается модернизация и вдруг неожиданно мы собираемся продавать тот актив, который мы вот столько лет привели в отличное состояние, а сейчас собираемся приватизировать.

Вопрос в следующем правда ли, что собираемся продать „RED-Nord”? И если да, то зачем если он и так прибыльное предприятие, в которую мы привели полную модернизацию?

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Guvernul va continua să investească în aceste active, de ce? Pentru că ele trebuie să devină și mai eficiente. Efortul investițional în „RED-Nord”, dar și în celelalte rețele trebuie crescut. De ce? Pentru că se produce trecerea la electrificare. Noi trebuie să ne așteptăm că, în următorii câțiva ani, consumul de energie electrică va crește. În 10–15 ani, consumul de energie electrică va substitui consumul de energie de combustibil. Și asta face Guvernul: va asigura că sunt investițiile necesare, pentru ca consumatorii din nordul țării să aibă tarifele cele mai mici posibile și, în același timp, să aibă suficientă electricitate pentru a trece la un consum mai mare de energie electrică, fie că vor avea televizoare, frigidere, mașini electrice ș.a.m.d.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Nesterovschi – a doua întrebare.

Domnul Alexandr Nesterovschi:

Вы хорошо ответили, как дипломат, ответили и не ответили сразу же. Он будет приватизирован в этом году, он будет в списках о приватизации или также останется большая часть государственная?

Domnul Dorin Recean:

Eu v-am spus ce se va întâmpla, domnule Nesterovschi.

Se va întâmpla o creștere de investiții pentru ca să creștem capacitatea rețelelor electrice, dar, foarte important, să le facem și mai eficiente, pentru ca să nu avem această distorsiune de tarife dintre diferiți consumatori din Republica Moldova.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Răileanu.

Doamna Adela Răileanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Încă un pic despre radare. Deja știm că în anul trecut, în 2023, s-au investit 300 de milioane pentru un radar. Într-o declarație publică anterioară ați spus că, în anul 2024, ați putea investi încă un miliard tot pentru radare.

În acest context, aș vrea să știu cât Guvernul a investit în 2023 și cât va investi în 2024 în rachete, rachete antigrindină, pentru a proteja agricultorii de intemperii?

Domnul Dorin Recean:

Doamnă Răileanu,

Nu vom investi un miliard în radare.

Vă rog respectuos să nu răspândim aceste falsuri.

Radarele pe care le-am cumpărat și vom continua să le cumpărăm sunt necesare pentru ca să avertizăm din timp cetățenii Republicii Moldova atunci când sunt amenințați fie de rachete, fie de drone, fie de fragmente de rachete care cad inclusiv în casele oamenilor sau pe terenurile oamenilor și, la această etapă, cel puțin să putem să-i anunțăm din timp, mai ales că, spre regret, războiul Rusiei în Ucraina tot continuă.

În ceea ce privește alocațiile pentru rachetele antigrindină, ele se întâmplă conform planului și corespunzător noi suntem protejați din acest punct de vedere.

Domnul vicepremier Bolea poate să dea exact cifrele. Dar din perspectiva suficienței acestor rachete pentru a proteja agricultorii noștri, suntem în ordine.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare – doamna Răileanu.

Doamna Adela Răileanu:

Aș vrea să verificați, totuși, declarațiile dumneavoastră anterioare cu privire la un miliard.

Și acum a doua întrebare: de ce într-un an electoral luați în gestiunea Guvernului clădirile Președinției? Or, banii pentru întreținerea acestora sunt din aceeași sursă, din bugetul țării. De ce această tranzacție tocmai într-un an electoral?

Domnul Dorin Recean:

Eu vreau să vă spun că acestea nu sunt clădirile, nu știu, ale Guvernului, Parlamentului, Președinției, ele sunt clădirile care aparțin cetățenilor Republicii Moldova, adică statului Republica Moldova. Există o modalitate mai eficientă de a gestiona aceste clădiri, o modalitate prin care utilitatea acestor clădiri va fi dincolo de delegații oficiale ș.a.m.d. Acesta este sensul.

Dar, vă rog, atenție, acestea sunt clădirile statului Republica Moldova.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Șoimaru.

Domnul Vasile Șoimaru:

Stimate domnule Prim-ministru,

Vă invit la... vreau să vă provoc la un exercițiu de imaginație. Ce ar fi fost cu Republica Moldova, ce ar fi fost cu toți noi dacă acum aproape 4 ani de zile moldovenii ar fi decis altfel la alegerile prezidențiale? Și ce ar fi fost dacă acum aproape 3 ani moldovenii ar fi decis altfel la alegerile parlamentare? Am fi rămas, n-am fi rămas izolați, așa cum ne-au izolat atât de tare cei care... guralivii din stânga, am fi rămas la fel de izolați de toate țările Europei? Cum de ați reușit sau cum de a reușit actuala guvernare în numai 2 ani de zile să aducă 46 de reprezentanți ai statelor europene la Bulboaca?

Noi suntem acum pur și simplu... Nici nu-mi vine a crede că s-a întâmplat aceasta. Iată a trecut un an de zile și nu pot să cred în așa succese în politica internațională. Iar ei acum, uitați-vă cu ce se ocupă, câte minciuni.

Încă minciunile se trag de pe vremea suveranului Voronin. Încă de atunci el le umple și le umple, și le umple, cu datoriile externe, că noi am ajuns până la 60%, 80%?

Cât o să umblați cu minciunile acestea, stimați tovarăși?

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Șoimaru.

Cu siguranță, Republica Moldova, datorită efortului Președintei Sandu, are o deschidere fără precedent și în Uniunea Europeană, dar și peste tot în democrațiile de pe planetă.

Și când zic democrații, automat, democrație înseamnă și bunăstare. Deci, cele mai bogate țări de pe planetă astăzi vor să ne ajute noi să prosperăm, noi să creștem, noi să ieșim din captivitatea mentalității noastre sovietice. Iată asta, cu siguranță, este o transformare fundamentală care a survenit după anul 2020.

Cu siguranță, eu n-o să încerc să speculez în ceea ce privește rolul pentru securitatea regională a stabilității și a păcii în Republica Moldova, dar asta este un alt subiect.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Sinchevici.

Domnul Eugeniu Sinchevici:

Господин Речан,

У меня к вам 2 вопроса.

Каждый год перед десятками тысяч молодых людей стоит сложный выбор, что же делать дальше, уехать учиться и работать за границу или остаться в стране.

Поверьте, этот выбор сложный и от него зависит дальше, где будут эти молодые люди строить свое будущее, где они будут создавать свои семьи и какую страну они дальше будут развивать.

Один из главных вопросов — это вопрос трудоустройства.

Я хочу узнать, что Правительство делает для создания новых рабочих мест, что вы предлагаете для снижения уровня безработицы, что мы можем сделать, чтобы рабочие места, которые мы создаем, были хорошо оплачиваемы и привлекательны для молодежи перед которых стоит этот сложный выбор — оставаться или уезжать?

Domnul Dorin Recean:

Vă mulțumesc, domnule Sinchevici.

Este foarte important ca tinerii, care absolvă fie gimnaziul, fie liceul, să capete o profesie și, în acest sens, am consolidat și capacitatea școlilor profesionale, și capacitatea universităților de a pregăti specialiști pentru ca noi să putem să-i avem cu salarii mai mari în economia națională.

Noi avem un vehicul care se numește Parcul IT și acolo avem foarte mulți tineri care vin și lucrează fie fizic, fie virtual. Avem, practic, o creștere exponențială a exporturilor de servicii de IT și cercetare.

Un alt lucru pe care-l facem este să debirocratizăm economia și asta crește gradul de angajabilitate, crește productivitatea muncii și, corespunzător, cresc salariile și bunăstarea cetățenilor.

Programele de susținere a businessului mic și mijlociu, cum ar fi Programul „373” sau programele de granturi și de garanții pentru finanțare din partea Fondului FACEM de la ODA, subvențiile care se oferă în agricultură, subvențiile care se oferă pentru sectorul zootehnic, programele de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii – toate aceste programe ajută întreprinzătorii, ajută tinerii, ajută oamenii de afaceri din Republica Moldova să creeze locuri de muncă, să investească în creșterea productivității și prin aceasta să crească bunăstarea.

Noi avem și un program activ, și un plan activ de atrage a... de atragere a investițiilor companiilor mari în Republica Moldova. Vedem că chiar și în condițiile în care lanțurile logistice au fost rupte, dărâmate de războiul Rusiei în Ucraina, noi am reușit să menținem în Republica Moldova și chiar și să creștem numărul lor.

Guvernul și de aici încolo va continua să susțină mediul de afaceri și va continua, prin politicile publice, să stimuleze dezvoltarea economică și să simplifice modul de a duce business.

Acuma, proiectele mari de infrastructură, fie că este vorba despre drumuri, poduri ș.a.m.d., fie că este vorba despre proiectele din energetică, de infrastructură, dar și de eficiență energetică, asta, la fel, creează locuri noi de muncă în domenii avansate.

Noi mai avem un program de dezvoltare a universităților cu fonduri de cercetare și a întreprinderilor care produc tehnologii înalte. Acest lucru, la fel, ne ajută să creștem locuri de muncă care produc salarii mari, valoare adăugată înaltă și, corespunzător, bunăstare pentru cetățeni. Acest lucru trebuie să ajute și să încurajeze cetățenii, indiferent de vârstă, să rămână în țară.

Mai mult, programele noastre prin care implicăm diaspora, virtualizarea parcurilor, lucrului în parcurile IT este un pas pentru ca diaspora întâi să lucreze de acolo unde este pentru o companie din Republica

Moldova, după care, gradual, să-i atragem să vină și chiar și să trăiască aici la noi.

Eu când merg prin sate și orașele, văd destul de multe exemple și văd o accelerare a acestui trend, când cetățenii noștri care au lucrat ani de zile în afara Republicii Moldova revin, întemeiază o afacere și sunt prosperi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare.

Domnul Eugeniu Sinchevici:

Спасибо за ответ.

Второй вопрос про инфраструктуру. Мы видим, что Правительство строит, построено около 530 километров дорог, 57 мостов, более 478 километров сетей водоснабжения и канализации, отремонтировано около 200 школ и детских садов, 28 домов культуры, построено почти 300 километров сети уличного освещения.

В модернизации больниц инвестировано более 2 миллиардов лея, более 35 районных больниц получили новые оборудования и дотации.

С 2025 года больше не будет школ, где дети будут в ситуациях ходить в туалет на улицу.

Мой вопрос. Какие у вас планы на будущее, какие будут дальнейшие проекты и как вы планируете их финансировать?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Sinchevici.

Foarte multe din proiectele pe care le-ați menționat dumneavoastră au fost realizate prin inițiativa Președintei Sandu „Satul European”, dar și din alte fonduri, de exemplu, fondul de mediu, fondul AIPA. Noi continuăm să alocăm mai multe resurse în acest sens, în așa fel încât să ajungem chiar în fiecare localitate și fiecare localitate din Republica Moldova să arate ca în Uniunea Europeană, cu școli, grădinițe, punct medical, centru cultural ș.a.m.d., tot ce este necesar pentru un trai bun, nu doar decent la noi în țară.

Până la sfârșitul acestui an, vom avea finalizate peste 1350 de proiecte în... de infrastructură în localitățile noastre și obiectivul nostru este să ne pregătim și din punct de vedere al capacității de implementare, dar și din punct de vedere al asimilării fondurilor de preaderare.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – domnul Suhodolski.

Domnul Alexandr Suhodolski:

Добрый день уважаемый господин Премьер-министр.

Закон об особом правовом статусе, в частности статья 14 Закона об особом правовом статусе Гагаузии, гласит о том, что указом Президента Республики Молдова башкан утверждается членом Правительства.

Господин Премьер-министр,

Я здесь.

Здравствуйте.

Утверждается Премьер-министр... утверждается членом Правительства.

Так вот, вы как Премьер-министр, я не видел ни одного вашего действия, чтобы вернуть данную ситуацию в правовое поле, и чтобы башкан Гагаузии была назначена членом Правительства.

И если говорить о том, что по каким-то причинам ее невозможно назначить членом Правительства это, кстати, императивная норма закона. В том же законе прописано при каких условиях башкан не может занимать должность башкана, но ни одной из этих условий сегодня нет ни законного решения суда и т. д., который запрещает ей быть башканом и, в частности, не быть членом Правительства, как делает это госпожа Премьер-министр.

И вы как председатель Правительства, как вы оцениваете данную ситуацию, скажите пожалуйста?

Domnul Dorin Recean:

Domnule Suhodolski,

Primul lucru ce trebuie să se întâmple este justiția să finalizeze procesul de... cum să zic eu, de condamnare a celor care au fraudat și au comis ilegalități.

Domnul Alexandr Suhodolski:

Domnule... o precizare.

Я понимаю, что идёт процесс какого-то уголовного дела и так далее, но нет закона о вступившего решение суда и это норма императивна и Закон об особом правовом статусе, кстати, это наша гордость, гордость всей страны 1994 года, которую принесла мир на нашу землю, в том числе и в Гагаузии и в целом. И вот эти все вещи, они уважительно должны... ну, как минимум, быть по отношению ко всему гагаузскому народу, ко всем, потому что все люди ждут, когда башкан за которого проголосовали...

Domnul Dorin Recean:

Eu cred că noi trebuie să tratăm cu respect găgăuzii din Republica Moldova și tocmai de aceasta primul și primul lucru care trebuie să se întâmple este ca acei care au fraudat, acei care au comis ilegalități să fie pedepsiți. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Sibova.

Domnul Alexandr Suhodolski:

A doua întrebare.

Domnul Igor Grosu:

Păi, au fost 2 întrebări.

Domnul Alexandr Suhodolski:

A fost precizare, nu două întrebări.

Domnul Igor Grosu:

Nu, ați folosit 4 minute, domnule Suhodolski. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamnă Sibova,

Vă rog.

Doamna Inga Sibova:

Vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

În raportul dumneavoastră care este prezentat, este menționat ca una din reușitele Guvernului dumneavoastră – aprobarea unei noi metodologii de repartizare a consumului de energie termică în blocurile locative conectate la sistemul centralizat, asigurând mai multă echitate între consumatorii conectați și debransați. Cunoaștem foarte bine că, în urma acestei metodologii noi, au parvenit foarte multe nemulțumiri din partea celor care au primit factură pentru așa-zisa căldură pe care ei nu au consumat-o.

Aș vrea să știu dacă dumneavoastră dispuneți de cifre, câte persoane s-au adresat pentru recalcularea acestor facturi pentru ceea ce nu s-a consumat? Și cum considerați dumneavoastră dacă... cât se poate de folosit acest cadru normativ, această legislație care are mai mult de 20 de ani, poate, deja, e cazul să interveniți cu o legislație nouă, care va fi corelată cu acele care au fost primite mai departe, adică după 2002? Noi cunoaștem că foarte multe trebuie să fie corelate cu situația de astăzi.

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Sibova.

În primul rând, ceea ce trebuie să facă statul Republica Moldova este să scape de această moștenire sovietică, unde țevile în blocurile de apartamente care poartă agentul termic trec prin apartamente vertical. Iată, acum, Guvernul a început un proiect foarte bun de a reconstrui sistemul de asigurare cu energie termică în blocurile de apartamente orizontal și, corespunzător, să avem și o evidență pe calorii a căldurii utilizate. Iată, acest lucru Guvernul îl întreprinde.

Între timp, în perioada aceasta de tranziție, Guvernul nu a așteptat, noi am înrolat în sistemul de compensații conform celor 7 categorii, deci, am înrolat în acest sistem de compensații toate apartamentele, adică toate gospodăriile care au fost vizate de această modificare legislativă dispusă prin decizia Curții Constituționale. Poate...

Domnule Parlicov,

Dacă vreți să spuneți exact câte... despre câte gospodării este vorba.

Domnul Victor Parlicov – ministru al energiei:

Stimate domnule Prim-ministru,

Stimați deputați,

Doamnă Sibova,

Noi vorbim despre 37 de mii de apartamente la Chișinău și Bălți care sunt debransați de la sistemul centralizat. Așa cum a spus și domnul Prim-ministru, o soluție sistemică, singura soluție sistemică pentru această problemă este să modernizăm aceste blocuri și să dispară necesitatea de repartizare prin calcule a acestor facturi.

Noi am identificat în proces faptul că o parte din cetățenii care au avut dreptul să beneficieze de compensații pentru această căldură nu au făcut uz de acest drept, deci, nu s-au înregistrat corespunzător în sistemul informațional privind vulnerabilitatea energetică. Această greșeală a fost corectată împreună cu acei de la „Termoelectrica”, „Moldovagaz” etc., „Premier Energy” și peste 10 mii de oameni suplimentar vor primi aceste compensații, inclusiv retroactiv, pentru perioada noiembrie–februarie.

Mersi.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Deci, aceasta este, problema este rezolvată. Noi și investim pentru ca această problemă, de fapt, să nu existe.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Doamna Sibova – a doua întrebare.

Doamna Inga Sibova:

Mulțumesc.

Cred că dumneavoastră considerați că problema este rezolvată, dar, cu părere de rău, aceste apeluri de la consumatori tot sunt și mai departe, care primesc facturi de 1700–1800 de lei pentru agent termic pe care ei nu-l folosesc. Aceasta, totuși, provoacă, așa, o senzație că faceți tot posibilul ca consumatorii care s-au debransat să se conecteze înapoi la sistemul centralizat de încălzire. Aceasta este ca o remarcă.

Domnul Dorin Recean:

Ba din contra, ei vor primi aceste compensații, doamnă Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Dar am a doua întrebare cu privire la Programul „Restart”, care a fost promovat de Guvernul dumneavoastră. Noi cunoaștem toți scopurile care au fost promovate de acest program, dar sunt multe semne de întrebare cum anume se realizează.

Nu mă duc mai departe, în alte raioane, dar vreau să vă spun situația din raionul Cimișlia, deoarece s-au adresat oamenii care au fost... au lucrat în acest sistem foarte mulți ani și nu s-au regăsit după implementarea acestui program în alt sistem, oameni cu studii, oameni cu experiență în acest domeniu, dar ei nu s-au regăsit. A fost interpelare către minister. Nu am primit un răspuns cât de cât clar, ca oamenii să înțeleagă de ce nu s-au regăsit.

Mai mult decât atât, este o persoană, domnul Mutroi, care a activat în acest sistem 33 de ani. Este invalid, grad de invaliditate are, persoană care a condus în raionul Cimișlia și el nu se regăsește în acest sistem. Mai mult decât atât, este o vârstă care... înainte de pensie.

De ce, totuși, aceea ce este declarat în acest program nu se respectă și oamenii se regăsesc înafara sistemului, având așa o experiență? Ori nu aveți nevoie de oameni cu experiență și oameni care cunosc acest sistem?

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Sibova.

Obiectivul reformei „Restart” este să îmbunătățească calitatea serviciilor pentru cetățenii Republicii Moldova care au nevoie de asistența necesară. Și aceasta noi facem, acesta este obiectivul. Noi trebuie să... acești zeci și sute de mii de oameni să-i deservim așa cum trebuie.

Acum, peste 96 la sută din angajații acestui sistem au fost reangajați. Aceasta-i, ca să știm.

Mulțumesc. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Apoi, ei sunt toți. 96. Nouă, nouă... (*Voce nedeslușită din sală.*)
96 de sate...

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Următoarea întrebare – domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Eu, de fapt, nu mă prea strădui să pun întrebări, înțelegând situația la concret. Dar o să încep nu cu dumneavoastră, dar cu Curtea Constituțională. Dumneavoastră o să vă... puțin repaus, să vă odihniți.

Конституционный Суд грубо нарушил Конституцию ради чего он и создан – изменил название нашего языка. Я сейчас стою перед дилеммой, я не могу говорить на том языке, на котором говорила моя мама, на котором я учился, то есть на молдавском языке, а румынским языком я не владею и уже поздно для меня изучать другие языки. Поэтому будете терпеливы и слушайте то, что я сейчас скажу.

Меня интересует насколько премьер-министр сегодняшний свободен в выборе кадров, начиная с министров из своего Аппарата, насколько он самостоятельный в это вопросе и может привлечь к ответственности тех нерадивых, которые нарушают Закон о Правительстве и другие законы, во главе которых они стоят как министры. Какие меры взыскания были приняты к этим министрам, которые одни из них дезертировали, другие откровенно развлекаются?

...По своей инициативе продвигал предложения о снятие с должности тех или иных, которые не выполняют решения Правительства, которые не выполняют прямые указания Премьер-министра?

Пожалуйста.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Președinte Voronin,

Cu tot respectul, dacă îmi permiteți să vă întreb și eu așa din curiozitate. Am văzut cu câtă căldură ați dăruit o colecție de vinuri domnului Președinte Traian Băsescu. Cine v-a făcut traducere atunci când îi

înmânați...? (*Rumoare în sală.*) (*Aplauze.*) Asta ca să recomandăm acel traducător și altora care nu înțeleg limba română.

Acum, echipa guvernamentală este foarte focusată și concentrată pe agenda cetățenilor Republicii Moldova. Asta e ceea ce pot eu să vă spun. Și noi suntem o echipă, nu este Prim-ministrul, nu este ministrul cela, nu este ministrul celălalt, nu este deputatul cutare sau deputatul cutare, noi toți suntem o echipă.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare?

Domnul Vladimir Voronin:

Da. E clar lucru că... Iată, vedeți după... Da, cu vinul. Хорошее вино не требует переводчика. (*Râsete în sală.*) (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Trecem la semne sau cum? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Voronin:

Значит... Да, я хочу еще вот о чем. За эти годы, которые мы ссылаемся на них, почему-то 30 лет говорим, я знаю почему, но из этих 30 лет, надо фрагментировать, делить на этапах. Ну, ладно. Это другой вопрос.

Но вот за все это время, значит сколько прошло уже с момента объявления независимости, сменилось много Правительств, к сожалению, и преемственность после смены этих Правительств во многих случаях отсутствует. В силу того, что изменяется колоратура политики тех или иных, которые приходит к власти, в других обстоятельствах, вот вы со сколькими из бывших Премьер-министров или Президентов, когда были назначены Премьер-министром, встретились, обменялись мнениями, что-то попытались узнать?

Потому что нас никто не готовит ни к каким должностям, мы рождаемся людьми, а уже потом жизнь она кого-то...

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Voronin.

Într-adevăr, trebuie să învățăm din experiența celor care au fost până la noi. Și eu interacționez cu foști prim-miniștri, interacționez cu foști președinți și acest lucru este important să-l facem.

Vreau să am și eu o rugămintă la dumneavoastră personală, dacă îmi permiteți. Dumneavoastră acum, vreo 20 de ani, ați... Da, da, exact, e a doua. Deci, acum, vreo 20 de ani, ați luat o decizie foarte curajoasă atunci când ați înțeles că Kremlinul vrea să ne impună un model de dezvoltare neadecvat

pentru noi. Și tot atunci, peste câteva luni, ați înțeles că Uniunea Europeană este calea de dezvoltare a Republicii Moldova.

Vă rog să povestiți despre acea experiență a dumneavoastră, vă rog să povestiți despre curajul pe care vi l-ați asumat ca să deturnați acel Acord de federalizare a Republicii Moldova, în esență de distrugere a statului Republica Moldova, și să-i inspirați și pe alții, care astăzi nu au curajul să se detașeze de vestigiile trecutului și de captivitatea de la Kremlin.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim frumos.

Următoarea întrebare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Prim-ministru,

Dumneavoastră foarte des v-ați referit în discursul dumneavoastră, la răspunsul la întrebări despre anumite creșteri. Eu aș vrea aici să ne oprim la un subiect mai separat, ceea ce ține de creșterea investițiilor capitale în curs de execuții.

Iată, din 2022... o să dau citire cifrelor concrete, care sunt, de fapt, enumerate și în bugetul de stat aprobat. Deci, în 2022, investițiile capitale în curs de execuții au fost 2,66 miliarde de lei, în 2023 au fost 2 miliarde 038... miliarde de lei și, iată, în 2024 ele stau cu 1,9 miliarde de lei. Deci, nu poate fi vorba deloc de careva creștere. Un capitol destul de important al bugetului și pentru economie în cele din urmă. Aici noi nu vorbim de situația că cumulativ, în perioada aceasta de 3 ani de zile, inflația a fost de aproximativ 50 la sută. Dacă mai abordăm și raportul inflației cu sumele care au fost disponibilizate pentru acest scop, atunci suma este cu mult mai mică. Iată vreau să ne dați o mică referire la acest subiect.

Domnul Dorin Recean:

Domnule Burduja,

Dumneavoastră nu ați luat în calcul sumele investite și finanțate prin intermediul proiectelor finanțate de la BERD, BEI și alte proiecte. Acolo noi, de fapt, vom vedea o creștere anuală constantă de minimum 15 la sută în ultimii 3 ani.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Burduja – a doua întrebare.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am luat noi tot în calcul, domnule Prim-ministru.

Domnul Dorin Recean:

N-ați luat.

Domnul Petru Burduja:

Mai mult decât atât, vreau să fac o relatare la faptul că, în perioada 2023, când dumneavoastră deja sunteți Prim-ministru, exporturile au scăzut cu minus 6,5 la sută, lucrările în construcție au scăzut cu minus 2,5 la sută, industria a scăzut cu 3,6 la sută. Iată care este problema.

Dumneavoastră ne vorbiți de creștere, dar viceprim-ministrul pe economie și digitalizare ne spune că noi creștere o să avem peste 8–10 ani. Iată, aici noi suntem în incertitudine, pe cine să credem pe dumneavoastră sau pe dânsul? El era cu „bacalul” de bere...

Domnul Dorin Recean:

Și domnul vicepremier Alaiba, și eu constant... și ministrul finanțelor, și cei de la Biroul Național de Statistică constant spun următorul lucru.

Unu. În 2022 am avut o contracție economică din cauza războiului în Ucraina și a crizelor multiple prin care a trecut Republica Moldova. În anul 2023, economia s-a recuperat și inflația a căzut la 4 la sută. În anul 2024 vom continua să accelerăm creșterea economică și, respectiv, să avem mai multă bunăstare în țară. Salariul mediu este în creștere, veniturile sunt în creștere.

Încă o dată repet, asta nu este suficient și noi nu suntem, cum să zic eu, satisfăcuți de acest nivel de creștere, de asta muncim și mai mult ca să putem să accelerăm creșterea economică.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Davidovici.

Doamna Natalia Davidovici:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Prim-ministru,

O să vă adresez întrebarea mea în limba rusă, ca să fie pe înțelesul celor vizați.

2023 год стал знаковым для Европейской интеграции Молдовы, после 20 лет, когда эту идею использовали по делу и не по делу, а некоторые даже сумели ее дискредитировать, мы наконец приступили от слов к делу, к настоящим реформам, которые сделают жизнь в

Молдове более достойной и с точки зрения уровня жизни людей, и с точки зрения развития экономики, хороших дорог, современных школ, университетов, так и с точки зрения прав человека.

В этом году нам предстоит референдум о вступлении Молдовы в Европейский Союз и вот, в связи с этим я бы хотела спросить вот о чем. Помимо очевидной пользы, которая принесет членства в ЕС всем гражданам Молдовы, независимо от их этнической принадлежности, родного языка или политических взглядов, что это даст представителям национальных меньшинств, как будут защищены их права?

Спасибо.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă deputată.

În primul rând, că Uniunea Europeană este o uniune de țări și națiuni foarte diverse și asta este frumusețea, puterea și reziliența uniunii.

Uniunea Europeană accentuează anume drepturile minorităților culturale, drepturile minorităților etnice de pe teritoriul statelor membre de a-și consolida limba, adică, capacitățile de a păstra limba, de a-și consolida cultura, pentru că Uniunea Europeană este despre aceste valori de diversitate.

În Uniunea Europeană avem programe speciale prin care cultura, limbile minorităților etnice beneficiază de fonduri de cercetare, de fonduri de dezvoltare. Vedem cum sunt spectacole, vedem cum sunt cursuri de limbă, vedem cum la universități oamenii cu multă dedicație studiază limba sau cultura respectivă.

Și sunt și fonduri din... inclusiv fonduri de preaderare, care sunt special destinate pentru dezvoltarea culturii, dezvoltarea limbii, dezvoltarea... cercetarea istorică a minorităților etice și culturale.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

În continuare – doamna Darovannaia.

Doamna Alla Darovannaia:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Chiar cu riscul de a mă repeta, oricum am să formulez întrebările pe care le-am pregătit din timp, studiind minuțios raportul dumneavoastră, dar și urmărind ce se întâmplă în Republica Moldova, nu doar în ultimul an 2023.

Deci, la 1 ianuarie, în Republica Moldova erau înregistrați 674 de mii 891 de pensionari și 84 de mii 557 de persoane care beneficiază de alocații sociale sau 30% din numărul populației cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2023, că nu este altă dată publicată.

Deci, dumneavoastră nu v-ați referit în raportul dumneavoastră la această categorie și eu vreau să amintesc, în special cetățenilor acum, că indexarea pensiilor și alocațiilor sociale este un proces, prin care se ajustează nivelul acestor plăți pentru a ține pasul cu inflația și cu alte schimbări economice, iar aplicarea în corespundere cu legea a ratei inflației în luna decembrie nu este relevantă, corectă și nici economic argumentată. Nici cele 6% cu care ați venit, cu care a venit acum, astăzi, PAS printr-un amendament de modificare, de asemenea, nu este just pentru aceste... această categorie de cetățeni ai Republicii Moldova. Or, inflația medie în 2023 a fost 13,4%, iar pensionarii mai așteaptă onorarea celor 15% din anul... din 1 aprilie.

Noi am înregistrat un proiect de lege, domnule Prim-ministru, prin care propunem modificarea acestei formule și luarea în considerare a inflației medii pe ultimii 3 ani de zile. Așteptăm să ne oferiți aviz pozitiv. O să ne oferiți?

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Doamnă Darovannaia,

Noi trebuie să creștem pensiile și salariile cu sau fără formule. Asta-i obiectivul nostru, să creștem aceste pensii și salarii.

Eu am menționat deja cifrele, n-o să mă mai repet, creșterea cu 78 la sută a pensiei medii pentru limita de vârstă și creșterea cu 120 la sută pentru pensia minimă. Noi vom continua acest lucru, pentru că știm că pensiile și salariile din sectorul public încă sunt mici.

Cum am zis și anterior, cu formulă, fără formulă, noi vom continua să insistăm să colectăm suficienți bani ca să facem aceste creșteri, așa cum am crescut salariile la medici, așa cum am crescut salariile la profesori, așa cum am dat salarii suplimentare și crescute la poliție, pompieri și salvatori ș.a.m.d. Noi acest lucru vom continua să-l facem.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Darovannaia,

A doua întrebare.

Doamna Alla Darovannaia:

Domnule Prim-ministru,

Eu m-am referit la indexare și nu la creștere, sunt 2 indicatori economici diferiți, care dumneavoastră cunoașteți foarte bine și eu m-am referit doar la indexare.

Și acum a doua întrebare. Știm că există mai mulți indicatori economici prin care apreciem activitatea unei economii, activitatea unui Guvern, activitatea unei țări, dar sunt indicatori care sunt deja de mulți ani elaborați, prin care se poate de evaluat calitatea nemijlocit a guvernării. Unul dintre acești indicatori, nu l-am inventat eu, este inventat încă de foarte mulți ani, apoi a fost preluat de mai mulți experți economici, este indicatorul care ne spune câți oameni au venit în țară și câți oameni au plecat din țară.

Deci, vorbim despre fenomenul migrației. Știm că Republica Moldova trece printr-o criză demografică fără precedent, tinerii pleacă, natalitatea este de ani buni mai mică ca mortalitatea și, la sigur, nu aveți acum dumneavoastră cifrele în fața dumneavoastră, vă spun eu.

În trimestrul IV al anului 2023 s-au născut... doar în trimestrul IV – 4791 de copii, iar au decedat 8468.

Școlile se închid, fiindcă nu avem elevi în ele, universitățile cu greu supraviețuiesc, speranța noastră sunt studenții din țările arabe. Deci, vorbim despre o dramă care lovește Republica Moldova și care va fi și mai dură în următorii ani.

Spuneți, vă rog, ce măsuri ați întreprins în 2023 pentru a opri exodul populației? Or, numărul șomerilor, conform datelor statistice, s-a majorat, iar dacă ne uităm încă la un tabel publicat de Biroul Național de Statistică, vedem că avem 1 milion de cetățeni care din alte motive, ca să nu-i enumăr pe ceilalți, nu doresc să lucreze.

Ce face Guvernul ca să cointerezeze acest milion ca ei...?

Domnul Dorin Recean:

Doamnă Darovannaia,

Uitați-vă, dumneavoastră cât timp sunteți în Parlamentul Republicii Moldova? Mult.

Deci, dumneavoastră ați observat acest trend. Iată că acest trend a fost accentuat în esență, acest trend migrațional a fost accentuat de război. Și, iată, obiectivul nostru e să păstrăm pacea, stabilitatea, să dezvoltăm economia, să creștem alocațiile, de exemplu, la naștere la 20 de mii de lei, așa cum am făcut-o începând cu anul 2023 tocmai de aceea ca să încurajăm o natalitate sporită.

Programele care țintesc dezvoltarea locală în satele noastre „Satul European”, „Satul European Expres”, proiectele de apă și canalizare din fondurile de mediu, toate acestea țintesc noi să construim la noi în țară un mediu în care oamenii să vrea să trăiască, să nască, să formeze familii, să trimită copiii la școală, la universitate și să-și găsească un loc bun de muncă. Iată asta noi facem.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Starîș.

Domnul Constantin Starîș:

Благодарю.

Хочу вас расстроить. С советским менталитетом как-то все не очень. Мне вспомнился Довлатов, был такой писатель диссидент, который... такая у него зарисовочка: не нравится мне этот Иванов – какой-то он советский. Так он же антисоветский. А какая разница.

Так вот, ваше выступление явно было инспирировано выступлениями Леонида Ильича Брежнева... XXIV, XXV съезде КПСС просто написаны более бездарным спичрайтером.

А так, замените слова „евроинтеграция” на „советская власть”, и вы получите примерно тот же текст.

Но у меня конкретный вопрос. Как известно, на некоторые корпуса Педагогического Университета нацелилась госпожа Драгалин. И я хотел спросить у вас, почему Правительство до сих пор не пришло на помощь, не поддержало педуниверситет именем «Крянгэ», учитывая ваше трогательное отношение к подготовке педагогических кадров, с ваших слов?

И тут вдруг выясняется, что вообще это Правительство, по словам госпоже Драгалин, подыскивает Прокуратуре Антикоррупции такие помещения. Правда ли это? И если да, то каким образом это согласуется с вашей заботой о подготовке педагогических кадров в нашей стране?

Благодарю вас.

Domnul Dorin Recean:

Guvernul îngrijește de cadrele didactice și de universități. Accentul nostru este pe creșterea capacității. Procuratura este într-o etapă de reorganizare și statul Republicii Moldova va găsi o clădire pentru Procuratura Anticorupție. Dar această discuție este una falsă.

Mulțumesc.

Domnul Constantin Starîș:

Ну, это сказала Драгалин, поэтому её нужно... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Constantin Starîș:

Да. Спасибо.

И по медицинским кадров. У меня вопрос очень простой. Сколько человек за этот год уволилось из системы? Сколько человек подало заявление на увольнение из системы?

Domnul Dorin Recean:

Dacă este doamna ministră Nemerenco, poate să vă răspundă punctat și o să vă răspundă.

Ceea ce eu vreau să accentuez este că, în ultimii 2 ani, am avut investiții fără precedent în sectorul serviciilor medicale, în sfârșit, în fiecare raion.

Oameni buni,

În fiecare raion, noi avem o creștere substanțială a numărului de echipamente moderne pentru investigare, a reparațiilor pentru săli speciale pentru oferirea serviciilor medicale. Astăzi, în Republica Moldova, în clinicile statului sunt cele mai moderne tehnologii pentru medicină și acest efort va continua să crească.

Doamnă ministră,

Vă rog să oferiți detaliile pe cifre.

Doamna Ala Nemerenco – ministră a sănătății:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Este exact un subiect cu care eu m-am ocupat cândva când am activat la Organizația Mondială a Sănătății – migrația cadrelor medicale. Vreau să vă comunic că cea mai înaltă migrație a existat în anii 2010, 2017, 2008, în special. Medicii și... primul factor care trimite... „push factor”, dumneavoastră îl cunoașteți, care trimite medicii afară, deoarece ei sunt foarte mulți ani instruiți, este lipsa condițiilor de lucru, deoarece ei nu au nici o satisfacție.

Vreau să vă mai informez că, dacă anii trecuți la absolvirea în fiecare an a facultății de medicină, anume rezidențiatul, diferite specialități, încadrarea în zonele rurale, plecarea în raion maximum a ajuns la 18%, vreau să vă spun că anul acesta noi am avut 48% de tineri care au plecat în centrele raionale. Și mulți dintre ei au solicitat să meargă acolo unde este tomograf, unde este reparată terapia intensivă, unde sunt condiții. Aceasta demonstrează că, de fapt, nu este așa cum spuneți dumneavoastră și, de fapt, operați cu cifre false. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Constantin Starîș:

Eu nu am operat, eu v-am întrebat despre...

Doamna Ala Nemerenco:

Și doi. Eu... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Deci, vă rog, tare vă rog să nu strigați, fiindcă aceasta nu este... (*Rumoare în sală.*)

Deci, dumneavoastră ați spus că pleacă tinerii. Deci, tinerii vă afirm...
(*Rumoare în sală.*)

Domnule deputat,

Deci, tinerii nu pleacă din țară.

Mai mult decât atât, avem asistente medicale și medici care vin în această perioadă complicată din afara țării, din diasporă și vin foarte mulți. Am încadrat inclusiv cetățeni din Rusia, care au și cetățenia Republicii Moldova, de fapt, au avut-o și s-au încadrat în spitalele noastre. Avem asistente medicale care au revenit din Italia, din Spania. Aceasta este, într-adevăr, o bucurie pentru sistem.

Iar migrația, numărul, ca să vă răspund cu cifre, deoarece dumneavoastră așteptați o cifră, este o singură cifră care, de fapt, face analiza intenției de plecare a lucrătorilor medicali din sistem, este atunci când ei înaintează solicitarea la Ministerul Sănătății pentru validarea diplomei. Deci, dacă un medic solicită validarea diplomei, el are o intenție sigură de a pleca din țară. Această solicitare pentru validarea diplomei în ultimii 3 ani a scăzut considerabil. Deci, o să vă răspund exact, dar eu semnez aceste validări și avem în cifre o scădere considerabilă comparativ cu 5–6 ani în urmă. Aceasta este foarte îmbucurător.

Mulțumesc mult. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim frumos.

În continuare – doamna doctor Oglinda.

Doamna Ana Oglinda:

Mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Domnule Prim-ministru,

Mulțumesc pentru raportul prezentat.

Astăzi, trebuie să recunoaștem cu toții că în orice localitate în care... pe tot întregul țării, deci, au fost implementate multe proiecte de infrastructură, în pofida la toate greutățile noastre financiar-economice.

Mai mult, în continuare la ceea ce a spus doamna ministru a sănătății, în toate instituțiile medicale de către Guvern au fost investite sume colosale atât în reparația edificiilor, pentru a avea locuri de muncă mai bune pentru doctori și asistente, cât și au fost procurate multe, multe echipamente. Astfel, noi am izbutit sau Guvernul, împreună am izbutit ca să îmbunătățim calitatea actului medical.

Tot ce se mai dorește eu cred că este ca să sporim accesibilizarea populației la servicii de calitate, cum ar fi... versus angajarea în câmpul muncii a câtor mai multe asistente și medici. Care ar fi politica Guvernului în implementarea acestui scop?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Este evident că primul lucru pe care trebuie să-l facem este să creștem salariile, o parte din acest lucru l-am făcut, în sensul că am crescut salariile medicilor, în felul acesta să avem o atractivitate mai mare a profesiei.

Acum, înțelegem că să fii un medic bun înseamnă să te sacrifici și să investești foarte mult în educația ta, mă refer la medici, aceasta o faci tu atunci când aloți acest timp, acești ani de zile, aceasta o fac părinții atunci când susțin acești tineri. Noi, gradual, creștem bursele, gradual creștem indemnizațiile unice de... atunci când medicii merg în spitalele din raioane sau merg în satele și orășelele noastre pentru a fi medici de familie. Corespunzător, acest efort noi vom continua să-l creștem.

Este evident că investițiile masive pe care le facem în clinicile noastre, în spitalele din fiecare raion, la fel, încurajează oamenii să vină în profesie atunci când au un loc de muncă bine plătit, atunci când au un loc de muncă cu echipamente moderne, atunci când au un loc de muncă într-un mediu ambiant agreabil.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare.

Doamna Ana Oglinda:

A doua întrebare ar fi din domeniul infrastructurii și ce ține de reparația capitală a drumului G109. 10 zile în urmă, ministrul a fost... ministrul dezvoltării regionale și infrastructurii a fost și la acest tronson de drum unde se petrece acum reparația capitală. Mă interesează când vom reuși să inițiem și licitația pe tronsonul Delacău–Șerpeni al drumului G109? Populația așteaptă și este un drum, practic, nep practicabil.

Domnul Dorin Recean:

Domnul ministru Spînu va răspunde imediat.

O să repet că Guvernul are un Program amplu de investiții în infrastructură, în mod special și în drumuri, și calea ferată.

Punctat pe G109, domnule ministru Spînu, vă rog să dați detaliile.

Domnul Igor Grosu:

Microfonul domnului Spînu.

Domnul Andrei Spînu:

A-a, este.

Mulțumesc, doamnă deputată.

Este adevărat, G109 a început să fie reabilitat. Chiar, cred că, două săptămâni în urmă am fost la fața locului și am văzut că lucrările se mișcă într-un ritm foarte alert, se amenajează trotuarele prin sat, s-au finalizat podețele.

Prioritatea Guvernului este ca toate drumurile G să fie reabilitate, or, ele fac legătura dintre localitățile noastre și, în mod special, centrele raionale.

Acum ce ține propriu-zis de când se va porni licitația pentru următorul tronson? Imediat ce ne mișcăm și ajungem să finalizăm această porțiune, deci, în mod normal, ar trebui să prelungim construcția acestui drum în anul curent sau anul viitor.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Vartanean.

Domnul Gaik Vartanean:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Господин Премьер-министр,

В начале марта мне удалось принять участие в международной Конференции в Польше Европейский Конгресс Местных Властей, где было достаточно большое количество представителей местных и публичных властей как Польши, так и Европейского Союза, представители бизнеса общества европейского, а также американского. Там мне удалось познакомиться и поговорить с человеком бизнесменом из Соединенных Штатов, которому представители нашей диаспоре, который связан с компании, которая работает в несколько аэропортах Соединенных Штатах, крупных аэропортах. Представители нашей диаспоры ему показали, указали и рассказали про тендер, мы с ним, я не буду пересказывать весь наш разговор, я в двух словах скажу только на чем мы закончили.

Он увидел в прессе, что тендер отменен и также он понял, что тендер отменен из-за ошибки, которую совершила Правительства, указав, что в тендере могут участвовать только компании, работающие в Европейском Союзе. Я с ним согласился, потому что хотя я думаю по-другому, но я не хотел, чтобы в глазах потенциальных инвесторов каким-то образом Молдова ходила в плохом свете.

Мы договорились на том, что я приеду обратно и когда будет новый тендер, я думаю Правительство... мы с ними договорились, что Правительство исправит эту ошибку. Я посмотрел условия тендера и читаю следующее: „Participantul trebuie să întrunească cumulativ următorul criteriu obligatoriu: are experiență de minimum 7 ani în domeniul

comerțului de tip Travel Retail și alimentației publice în minimum 10 aeroporturi din Uniunea Europeană”.

Я обещал этому человеку ответить и сказать сможет ли американская компания участвовать в этом тендере или нет?

Господин Премьер-министр,

У вас есть сейчас возможность в том числе ответить и ему и другим...

Domnul Dorin Recean:

Toate companiile care se conformează criteriilor de selecție indicate în condițiile de tender vor putea să participe la acest tender. Aceasta este o competiție deschisă pentru foarte multe companii.

Domnul Igor Grosu:

Domnule Vartanean,

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Gaik Vartanean:

Ну, как этот человек понял, что в условиях было написано, что только те компании, которые учувствуют в аэропортах Европейского Союза и компании с которых он связан, которые он представляет, работают с американских аэропортам. Таким образом, насколько я понимаю, с нового тендера они не могут участвовать.

И мой вопрос, вы же понимаете подоплеку моего вопроса, потому что ситуация с этим тендером — это был большой скандал. И скандал, мне кажется, он был связан с тем, что у Правительства было два пути. Первый путь это очевидно сопоставляя условия тендера и то, что было сказано самой Компании „Lagardère”, были договоренности на уровне непонято кем, не важно кем.

Мы понимаем, что госпожа Президент, которая, когда едет в европейские страны, предлагает разным компаниям инвестировать в нашу страну. И это нормально, это хорошо, ничего в этом постыдного нету.

Я думаю, что первый путь, по которому пошла, могла бы пойти Правительство сказать открыто, что у нас есть предварительные договоренности с крупной французской компании. Но, кроме этого, чтобы соблюсти все нормы закона, мы приглашаем другие компании из Азии. Вы знаете, что в Азии самые лучшие аэропорты мира, Соединенных Штатов, Канады. И я думаю, что все общество поняло бы, что, да, есть какие-то общие договоренности о том, что компании, с которыми встречалась, госпожа Президент, либо министр экономике, либо министр инфраструктуры есть предварительная договоренность, присмотреться к данной возможности. Это возможность инвестиции.

К сожалению, Правительство пошло по другому пути, которая создало столько непоняток и вопросов у людей. После первого тендера мы поняли, что Правительство исправит ошибки. Но второй тендер также ограничивает только Европейским Союзом. Поэтому вопросы остаются. Вы можете прояснить ситуацию?

Domnul Dorin Recean:

Domnule Vartanean,

Vă rog, în primul rând, să apreciați faptul că Guvernul, în sfârșit, a scos Aeroportul din mâinile unei grupări criminale. Și, cu părere de rău, ei continuau să aibă această activitate comercială în Aeroport. Ei au sabotat la maximum și continuă să saboteze acest efort al Guvernului de a aduce în Aeroport un operator comercial, transparent și care să construiască servicii așa cum le vedem în toate aeroporturile Uniunii Europene. Acesta este obiectivul.

Acum, toate companiile, și sunt multe companii care se califică conform criteriilor indicate în caietul de sarcini, vor participa la tender.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

În anul 2021, în toamna anului 2021, Parlamentul, prin hotărârea sa, creează Comisia de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile, care la rândul său...

Domnul Dorin Recean:

Domnule Mudreac,

Dacă puteți fie mai tare, fie mai explicit.

Vă rog.

Domnul Radu Mudreac:

Am înțeles. Repet. În anul 2021, în toamna anului 2021, în luna octombrie, prin Hotărârea nr. 163, Parlamentul creează Comisia de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile, ca pe 14.07.2022 să prezinte Parlamentului Raportul de activitate al acestei comisii, unde au fost constatate un șir de nereguli.

Tot prin hotărârea sa, Parlamentul aprobă acest Raport și stabilește că Guvernul în termen de 120 de zile va raporta Parlamentului despre măsurile

și... întreprinse. Adică, rezulta ca la 14 noiembrie 2022, Guvernul să vină cu un raport.

Cu părere de rău, Guvernul a venit cu un raport deja pe 23.06.2023, adică cu întârziere de 7 luni de zile, adică peste 11 luni de zile, unde Parlamentul constată că acțiunile întreprinse de Guvern pentru exercitarea acestei hotărâri menționate nu au asigurat pe deplin implementarea recomandărilor expuse, adică așa ușor spus, și stabilește că în timp de 120 de zile, adică la 1 decembrie 2023, Guvernul va raporta în plenul Parlamentului despre măsurile întreprinse. Astăzi avem data de 14 martie 2024. 1 decembrie... 14 martie.

Spuneți-mi, vă rog: unu – Guvernul nu respectă, nu execută hotărârile și legile Parlamentului; doi – nu are cu ce veni în Parlament; sau trei – îl aranjează situația pe acest domeniu așa cum este?

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule deputat Mudreac.

Guvernul a întreprins mai multe lucruri care au fost necesare pentru recuperarea controlului statului asupra resurselor minerale, inclusiv a celor de la Văleni, care tot așa a fost o fraudă.

Mai mult decât atât, Guvernul a întreprins măsurile care sunt necesare pentru a aduce în ordine mai multe proiecte și hotărâri de Guvern, care se refereau la drepturile de exploatare și vom veni cu un raport în Parlament ca să raportăm asupra ceea ce am făcut.

Domnul Radu Mudreac:

Domnule Prim-ministru,

Eu sunt de acord, dar sunt termenele stabilite de către Parlament, care...

Domnul Dorin Recean:

Eu sunt de acord cu dumneavoastră, domnule Mudreac, noi întâi 30 de ani...

Domnul Radu Mudreac:

Cetățenii tot trebuie să respecte legile...

Domnul Dorin Recean:

Corect.

Domnul Radu Mudreac:

... cum respectă și Guvernul, dar dacă este un exemplu pentru cetățeni că se poate de încălcat careva termene și se poate de... nu știu cum, atunci asta nu-i prea bine.

Domnul Dorin Recean:

Problema este că, pe parcursul a 30 de ani, aceste probleme s-au adunat și, corespunzător, este nevoie de ceva timp pentru ca să aducem lucrurile în regulă. Guvernul va veni în Parlament cu acest raport ca să vedeți care sunt nu doar acțiunile Guvernului, dar și rezultatele pe care le avem. Și unul din rezultate deja vi l-am menționat.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Pancu.

Doamna Maria Pancu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Prim-ministru,

Stimați colegi deputați,

Stimați miniștri,

Eu vreau să vă mulțumesc, în primul rând, întregului Guvern, dar mai ales echipei Ministerului Muncii și Protecției Sociale, pentru efortul depus în elaborarea și promovarea Programului național privind îmbătrânirea activă și sănătoasă pentru anii 2023–2027, care a fost aprobat în ședința Guvernului din 28.06.2023 prin Hotărârea nr. 434.

Obiectivele Programului tind ca să asigure consolidarea eforturilor autorităților și instituțiilor implicate în promovarea îmbătrânirii active, integrarea și participarea deplină a persoanelor în etate la viața socială și dezvoltarea sistemelor de securitate socială, de sănătate, de educație, în corelare cu principiul îmbătrânirii active.

În acest context, aș vrea să vă adresez o întrebare și vă rog să... am și eu o întrebare și, deci, vă rog să-mi spuneți dacă politicile promovate de minister în domeniul îmbătrânirii active vor fi suplimentate cu inițiative destinate persoanelor în vârstă, cum ar fi: extinderea accesului persoanelor în vârstă la servicii sociale de bază calitative, va fi necesară implementarea noilor priorități de politici, și anume extinderea serviciilor programelor de mobilizare comunitară a vârstnicilor pentru comunitățile cu un nivel înalt de îmbătrânire, centre de zi pentru vârstnici și cum vedeți dumneavoastră realizarea acestor priorități naționale?

Deoarece vârstnicii au o întrebare foarte importantă, eu socot, în Republica Moldova, m-au rugat să vă întreb referitor la Fondul de argint, care a fost inițiat în programul național. Cum vedeți dumneavoastră, care sunt perspectivele Fondului de argint și ar fi relevantă introducerea Fondului de argint ca acțiune de reformă prioritară în proiectul Planului Național de Dezvoltare (PND) pentru anii 2024–2026, care, la moment, este în proces

de actualizare în Guvern, ca să asigurăm crearea acestui fond, precum și funcționarea acestuia?

Vă mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă deputată Pancu.

Obiectivul nostru este, pe de o parte, să creștem asistența socială și pensiile pentru vârstnici, că în mod normal ei sunt la pensie.

În același timp, obiectivul nostru este să menținem vârstnicii cât mai mult activi, dar chiar să fie activi și în sens cultural, și în sens social, și în sens chiar de o mică afacere sau să poată să fie angajați, sau să creeze o mică afacere și atunci programele care se referă la alți cetățeni ai Republicii Moldova noi le extindem, de exemplu, voucherul cultural. Voucherul cultural va fi extins și pentru vârstnici sau fondurile de garantare, sau fondurile de granturi pentru acei vârstnici care vor să-și întemeieze o mică afacere.

Noi credem că cu cât mai lung oamenii sunt activi, cu atât mai sănătos ei trăiesc și sunt o valoare pentru toată societatea.

În ceea ce privește Fondul de argint, este o inițiativă pentru care Guvernul lucrează să identifice mijloacele financiare pe care să le alocăm în Fondul de argint.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Doamna Maria Pancu:

Da.

Mulțumesc, domnule...

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Doamna Maria Pancu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

A doua mea întrebare este către ministrul infrastructurii.

Stimate domnule ministru Spînu,

De mai bine de 2 ani, mă deplasez frecvent pe întreg teritoriul Republicii Moldova și este plăcut că văd multe drumuri bune și europene aici, acasă.

Mai nou, știu că la minister urmează a fi examinată, dar, de fapt, este într-un proces de actualizare drumul G113 Bender–Copanca–Plop-Știubei–

Căușeni în programul de lucrări pentru anul 2024. Deci, vorbesc aici din petițiile locatarilor acestor sate, mă bazez pe petițiile dumnealor, anume satele Grădinița, Leuntea și Copanca.

Vreau să vă întreb anume despre acest drum, porțiunea de drum de lângă Grădinița, Leuntea, care este constituită dintr-un caldarâm de piatră ce datează din anul 1928. Această porțiune de drum nu a fost reabilitată de aproape un secol. Respectiv, pe drum de iarnă, circulația transportului este practic imposibilă. Cea mai gravă problemă este accesul extrem de dificil al ambulanțelor, dar și riscul înalt de accidente.

Vreau să întreb dacă această porțiune de drum poate fi considerată prioritară la începerea reabilitării drumului G113, care se planifică pentru anul 2024 și cum credeți dumneavoastră, când credeți că va fi posibil de a da start lucrărilor de construcție a acestui drum pe care l-am menționat?

Vă mulțumesc foarte frumos.

Domnul Dorin Recean:

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Andrei Spînu:

Mulțumesc, doamnă deputată.

Conform estimărilor noastre, anul acesta, așa cum ați menționat, vor începe deja lucrările pe acea porțiune de drum.

Ce ține de porțiunea de caldarâm, aici, din păcate, n-am să pot să vă dau un răspuns exact acum, pentru că trebuie să luăm în calcul inclusiv opinia Ministerului Culturii ce facem cu acea porțiune de drum, pentru că, este adevărat, ea poate fi valorificată mai mult decât un simplu drum, dar din perspectivă culturală și turistică.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Cunețchi.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Prim-ministru,

Nu prea intenționez să vă pun întrebări, dar mi-am amintit că atunci când ați venit cu programul de guvernare în fața noastră, eu v-am atenționat asupra faptului că există un deficit mare de cadre în sistemul de administrație publică și dumneavoastră atunci mi-ați răspuns că aveți de gând să veniți cu majorări de salariu, fapt ce va rezolva problema.

Ați venit, ați majorat mai mult salarii funcționarilor de rang înalt, problema nu este rezolvată. Chiar dacă acum o veți spune că nu există, în

raportul acesta, aproape de 200 de foi, nu știu de ce ni l-ați dat exact aseară, cu gândul că n-o să-l citim, l-am citit, confirmați că există distorsiuni în sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Deci, astăzi eu consider că aceste distorsiuni creează insuficiența de cadre și vă numesc că aveți insuficiență de cadre, și asta o iau din rapoartele de audit ale Curții de Conturi:

- la Ministerul Afacerilor Interne – 11%;
- la Ministerul Economiei – 25% deficit de cadre;
- la Ministerul Sănătății – 32%;
- la Ministerul Muncii – 41%.

Când veți veni cu propuneri de modificare a legislației salarizării, ca această lege să fie uniformă, echitabilă, obiectivă și să nu creeze distorsiuni în sistemul public de salarizare și să fie atractivă pentru oricine care vine și vrea să lucreze pentru stat?

Mulțumesc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Cunețchi.

Într-adevăr, acum un an, mai multe instituții publice erau goale peste jumătate și corespunzător aveam nevoie să angajăm oameni profesioniști, care să ajute să avem o administrație mai puternică, o administrație mai eficientă și, corespunzător, să putem să generăm mijloacele necesare, pentru ca bugetul să plătească pentru salariile crescute și în domeniul educației, și în domeniul medicinei, și în domeniul asigurării legii, cum ar fi Poliția, Poliția de Frontieră ș.a.m.d.

Lucrurile nu s-au putut schimba peste... noapte și noi continuăm acest efort de a consolida, pe de o parte, capacitatea administrativă, iar această capacitate administrativă să producă mai multe rezultate.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Doamna Cunețchi – a doua întrebare.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Da. Mulțumesc.

Dar întrebarea a fost când veniți cu un proiect al salarizării care să fie echitabil pentru toți funcționarii publici? N-am auzit răspunsul. Ce înseamnă? Nici când? Aceasta este.

A doua întrebare. A doua întrebare... dumneavoastră, în programul de guvernare aici, la obiective, ați vorbit despre disciplină. Eu așa înțeleg, inclusiv despre disciplina financiară. Acum, analizând mai multe constatări ale Curții de Conturi, putem să spunem că aveți rezerve în ceea ce ține de

disciplina financiară. Spre exemplu, alocarea din Fondul de urgență al Guvernului a 64 de milioane de lei către Agenția Silvică și utilizarea acestor mijloace contrar destinației, care până astăzi încă nu sunt rambursate la bugetul de stat așa cum prevede legea, sau, de exemplu, acordarea din Fondul de vulnerabilitate energetică a subvențiilor persoanelor care au avut un venit pe an mai mult de 2 milioane de lei. Cum se întâmplă așa fel de lucruri tot e greu de spus. Oare a fost greu de contrapus de la bun început datele care sunt în sistem și cu cele de la Serviciul Fiscal de Stat? Cred că nu.

Totuși, aceasta vorbește, iarăși, despre cadre, că nu sunt cadre profesioniste, nu sunt cadre care să aibă gândire analitică, strategică, de perspectivă. Cum dumneavoastră veți întări capacitatea aceasta de disciplină financiară să nu admiteți risipa de bani publici?

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, doamnă Cunețchi.

Oriunde este o risipă de bani publici, Guvernul întreprinde acțiunile necesare pentru care noi să le recuperăm. Acum, dacă ne uităm pe executarea bugetară, dacă ne uităm pe executarea Planului de acțiuni al Guvernului, planul de dezvoltare al țării, aici avem o creștere substanțială a livrabililor și, corespunzător, a disciplinei de execuție.

Guvernul este într-un proces continuu de îmbunătățire a capacității. Noi instruiм oamenii. Noi îi facem să fie expuși la experiențele țărilor prietene din Uniunea Europeană. Noi digitalizăm serviciul public în așa fel încât să creștem transparența, să creștem integritatea și să creștem eficiența administrației publice.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule Prim-ministru.

Vă rog să luați loc.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Trecem la sesiunea de luări de cuvânt.

O invit la tribuna centrală pe doamna Caraman.

Doamna Diana Caraman:

Уважаемые сограждане,

Господа депутаты,

Господа министры,

Мы в очередной раз убедились в том, что представители власти, очень оторванные от реальности в которой мы находимся, в очередной раз увидели, что они находятся в каких-то мечтаниях, в перспективах, оправданиях, вечных оправданиях почему не получилось и почему самое главное не получается реализовать те хорошие времена, которые они обещали всем людям в Республике Молдова.

Более того, для того чтобы представители власти в очередной раз не пытались обвинить нас в том, что мы говорим только потому, что мы оппозиция и критикуем только для того, чтобы оправдать свою роль, лично я изучила одну научную работу, которая относилась к эффективности управления государством. В этом отношении хочу напомнить нашим гражданам, что большинство бюджетных средств, которые идут на повышение бюджетов Президентуры, Правительства, Парламента, повышение зарплат министром всегда оправдываются тем, что нам необходимо увеличить управление, эффективность управления государством и именно этим заняты и днём, и ночью, как говорил, господин Речан, министры.

Опять же для того, чтобы быть объективной, приведу пример и конкретную характеристику, написанную в научной работе. Эффективность управления государством подразделяется на 4 категории: 1 – это доверие; 2 – удовлетворённость населения; 3 – конкурентный порядок; 4 – демократия.

И давайте поговорим по конкретным цифрам, потому что я убедилась, что ни господин Речан, ни министры не знают нашей статистики, не знают, как живут наши люди, видимо ни разу не заходили на сайт «Статистика.мд» и не видели те ужасающие цифры, которые мы имеем благодаря их правлению.

Что касается доверия, самым ярким фактором является недавние выборы, на которых мы заметили, что представители власти, которые с таким успехом зашли в Парламент и взяли большинство, очень сильно упали. Более того, если судить из отчёта «Promo-LEX» о кандидатах от партии... правящей партии сегодня мы знаем, что 40 кандидатов из 100% всех кандидатов — это были кандидаты других партий, те кандидаты, которые занимали эти должности при разных властях, поэтому показатель того, что они получили на местных выборах, можно смело делить напополам. Поэтому в вопросе доверия мы конкретно и фактически видим конкретный спад.

Второе. Удовлетворённость населения. В этом отношении для того, чтобы быть объективной есть два способа для того, чтобы измерить эти показатели: первое – это опрос общественное мнение и второе – официальная статистика. Господин Речан, абсолютно все цифры взятые ещё раз повторю с сайта «Статистика.мд» а также из анализа отчёта профсоюзов. И в этом отношении я абсолютно точно уверена, что есть необходимость взять конкретные цифры, которые касаются качества жизни граждан, которые беспокоят наших граждан и которые показывают о благосостоянии их жителя в Республике Молдова.

Уровень абсолютной бедности вырос и составил 31% от всего населения. Мы впервые в истории Республики Молдова имеем такую цифру, касающуюся уровня абсолютной бедности. О каком качестве и эффективного управления мы можем говорить, когда 31% наших граждан входит в категорию абсолютной бедности? Более того 1,3% населения живут на 50 лей в день. Господин Речан, не 50 тысяч лей в месяц, а 50 лей в день.

Второе – уровень зарплаты по отношению к инфляции. К большому сожалению и это не потому, что я представитель оппозиции, а потому что такая ситуация, повышение зарплат о которых сегодня говорил господин Речан, не догоняют уровень инфляции, а значит мы не можем говорить о фактическом повышении, мы говорим о стагнации, о деградации зарплат людей, которые их получают. При этом есть и позитивная практика, а это зарплаты министров, прокуроров, судей Конституционного Суда и всё, эти единственные люди, которые получили повышения зарплаты на инфляцию.

Также у нас негативные факторы по безработице, на 1,5% выросли, демография у нас я говорила возросла... смертность превышает два раза рождаемость, рост миграции. В 2022 году официальная статистика говорит, что 3 тысячи 200 человек выехали из Республики Молдова, то есть в день 300 человек уезжают из Республики Молдова и...

Domnul Igor Grosu:

Sună frumos.

Vă rog.

Doamna Diana Caraman:

Mulțumesc.

И, господин Речан, я вам могу сказать точно, об этом опять же говорят опрос и те люди, которые выезжают из страны, уезжают они не потому, что в регионе война, а потому что им негде работать, потому что они не видят своего будущего здесь, потому что они не ощущают себя здесь... для себя возможности развития и самое обидное, что мы

говорим о людях работоспособного возраста, о людях, которые могут повышать экономику, которые могут обеспечить в том числе экономический рост.

О конкурентном порядке. Те конкурсы, которые проводятся, отменяются, скандалы вокруг конкурсов ещё раз подтверждают, что конкурентный порядок у нас ни о чём не говорит, он ухудшается.

Демократия, закрытия 14 каналов.

И также, господин Речан, вы сказали, о смелости говорить про судей. Но я вам еще раз напомню, вы называли только тех судей, которые решали вопрос по превышению полномочий..., вы никогда не говорили о судьях, которые могут решать другие вопросы. Вы вообще не имеет право это делать. Но если мы уж говорим с кем вы боритесь, вы боритесь только с теми, и это был конкретный один факт, только с теми которые выносили решения по поводу превышения вами полномочии в период ЧП и которые вынесли правомерное решение, которая вам не понравилась, которую вы попытались таким образом дискредитировать.

Уважаемые граждане,

Единственным способом для спасения страны является абсолютная и безусловная отставка этого Правительства. Этого хотят абсолютное большинство граждан, этого хотят все нормальные люди Республики Молдова. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

În continuare – domnul Batrîncea.

Domnul Vlad Batrîncea:

După 3 ani de mandat, în sfârșit, Guvernul Republicii Moldova s-a prezentat la raport în Parlament. Conform Legii cu privire la Guvern, dar legea, domnule Recean, e una pentru toți, și pentru opoziție, și pentru dumneavoastră, și pentru fiecare cetățean, Guvernul trebuie să raporteze anual în Parlamentul Republicii Moldova. De doi ani și jumătate, respectiv, legea a fost încălcată.

Cum a fost încălcată legea de actualul Cabinet de miniștri? În perioada stării de urgență, că legea prevede că fiecare perioadă a stării de urgență, Guvernul vine și raportează Parlamentului Republicii Moldova, nu a fost nici un raport. Datorită inițiativei deputaților, astăzi, deja după ieșirea de ceva luni de zile din starea de urgență, Guvernul, în sfârșit, va raporta pe perioada stării de urgență, comisia care a depășit mandatul oferit de Parlament și a încălcat mai multe legi.

Da, domnule Recean, legea este una pentru toți, da, avem nevoie de o justiție. Dar dacă noi am fi avut în Moldova o justiție independentă și liberă, noi am fi avut cel puțin două lucruri: primul – ar fi condamnați acei care au

votat garanții secrete de stat în cazul furtului miliardului și ar fi condamnați și acei care au privatizat, și acei care au concesionat Aeroportul Internațional Chișinău. Însă, noi nu avem justiție care ar fi în stare să atragă la răspundere acei factori de decizie, deputați, miniștri ș.a.m.d.

Despre lupta cu corupția, care este așa de importantă în procesul de integrare europeană. Ați văzut o țară europeană, unde în 3 ani de zile nici un funcționar public, nici un demnitar, nici un deputat, ministru, viceministru, șef de întreprindere să nu fie tras la răspundere penală? În România, într-o perioadă de 3 ani de zile, circa 7–8 cazuri de corupție mare, în Polonia, în Țările Baltice, în Marea Britanie, Germania. La noi, în Republica Moldova, corupție nu există, că cei din PAS au absolută indulgență în raport cu organele Procuraturii și ale justiției.

Da, noi nu avem justiție. De aceea, noi avem acele probleme cu achizițiile publice de miliarde de lei, de aceea, noi avem privatizări, închiderea de universități și alte probleme în raport cu administrația publică locală.

S-a vorbit despre reforma asistenței sociale. Din 151 de pagini, pe care le-am tipărit, 6 sunt despre protecția socială și în aceste 6 pagini, nici un cuvânt despre pensie ori pensionari, deși în Programul Guvernului Recean era indicat că Guvernul va contribui la creșterea prețurilor. Și astăzi, de la această tribună, domnul Recean nu a zis niciodată despre pensionari absolut nimic. De ce? Că a fost încălcată încă o lege. Legea indexărilor spune că pensiile trebuie adoptate la inflație. Asta e lege, ea nu se discută, ea se execută. Încă o lege care a fost încălcată.

Ce folos că s-a făcut o reformă a asistenței sociale, dacă numărul beneficiarilor acestor ajutoare sociale este în descreștere? Și tot vorbim de 30 de ani ori de comparație cu anul 2020. În Programul electoral al PAS nu am văzut nici un cuvânt despre majorarea vârstei de pensionare.

S-a vorbit de la această tribună că pensiile au crescut. Mai puțini pensionari și din contul la zeci de mii de moldoveni care nu au ajuns la pensie să dai un ajutor sau un adaos la pensionarii care sunt fericiți și au ajuns la această pensie sau la această vârstă de pensionare. Este o manipulare, este o minciună și este o bătaie de joc față de cetățenii Republicii Moldova.

Apropo, concesionarea Aeroportului, pe care noi am început-o și noi am avut voința politică să reziliem contractul de concesiune. Pentru ce? Ca acei din PAS să vorbească că, uite, Aeroportul trebuie iarăși dat în concesiune. Știți pe ce motiv? Că, uite, domnul care a plecat spune că Aeroportul are nevoie de miliarde de investiții. Asta e logica, de miliarde, miliarde și miliarde. Dar în realitate mai mulți exponenți ai Guvernului s-au expus că ei nu pot gestiona eficient treburile Aeroportului. Dacă nu puteți conduce o întreprindere strategică, care este Aeroportul Internațional Chișinău, trebuie să plecați.

Apropo, o întrebare, la care tot domnul Recean nu a oferit răspuns, despre viitoarele privatizări „RED-Nord”, „FEE-Nord” și alte zeci de întreprinderi. La sigur, aceste privatizări care vor urma vor fi subiectul urmăririi penale, că sunt întreprinderi profitabile și sunt activele statului Republica Moldova.

Această atitudine față de patrimoniul public, pe care o demonstrează cei din Guvernul Republicii Moldova, este o atitudine bizară, josnică și condamnată. Ei nu au construit nimic, asta ceea ce vor ei să privatizeze este moștenirea, vorba domnului Recean, a mentalității sovietice. Uniunea Sovietică deja este o parte a istoriei, ea nu va mai fi. Dar Uniunea Sovietică și acea mentalitate, la care se referă domnul Recean, a permis ca în fiecare sat să fie construită o Casă de cultură, ca fiecare copil să aibă acces la grădiniță, la școală cu alimentație gratuită și fiecare sat avea o întreprindere, inclusiv „FEE-Nord”, „RED-Nord”, Aeroportul Internațional Chișinău și Căile Ferate, care au fost profitabile, erau construite în acea perioadă. Și, astăzi, sunt deștepți care spun că ele trebuie privatizate, că statul, vezi, domnule, nu poate să conducă cu aceste întreprinderi.

Ultima. Această atitudine față de patrimoniul public există și în educație, și în sănătate. Am văzut câtă aroganță dumneavoastră ați demonstrat atunci când ați vorbit despre Universitatea de Sport, de alte universități. Și faza e că credeți că aveți dreptul moral să decideți soarta acestor instituții, că Republica Moldova nu are nevoie de Universitatea Agrară cu 90 de ani de istorie, de alte instituții.

O doamnă care conduce Ministerul Sănătății, după 3 ani de mandat, a publicat niște poze cum arată blocurile sanitare de la „Toma Ciorbă” și asta a fost motiv pentru care „Toma Ciorbă” a fost optimizat ca instituție. După 3 ani de mandat, să arăți cum arată blocurile sanitare? Sau iarăși facem trimitere la 30 de ani că nu s-a făcut nimic? E rușinos.

Și educația, și sănătatea erau acele domenii care masiv v-au susținut, că oamenii au crezut în acele povești pe care le-ați povestit. În realitate ați demonstrat că unica ce puteți – puteți privatiza și puteți lichida.

De aceea, acest Guvern, care vine aici și nu răspunde la nici o întrebare, care nu raportează nici pe activitatea ministerelor și a Guvernului, acel Guvern care... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Domnule președinte,

Folosim tehnologiile informaționale.

De procedură?

Folosim tehnologiile informaționale.

Până le folosiți, doamna Liliana Grosu, vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog.

Doamna Liliana Grosu:

Onorată asistență,

Unul dintre obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” este crearea sistemului de protecție socială solid și incluziv. Avem nevoie de un asemenea sistem, pentru că fiecare cetățean sau persoană care se află în Republica Moldova să știe sigur că va primi ajutor când îi va fi greu.

Într-un context socio-economic foarte complicat, în care riscurile sociale s-au accentuat considerabil din cauza războiului declanșat de Rusia în țara vecină Ucraina, Guvernul acționează consecvent și responsabil pentru a crește prestațiile sociale și a îmbunătăți calitatea și accesul la serviciile sociale, majorând bugetul asigurărilor sociale cu 7,5 miliarde de lei față de 2022.

Raportul prezentat de Prim-ministrul Dorin Recean conține doar o parte din realizările pe domeniul social și care reprezintă dovezi clare pentru evaluarea obiectivă a activității Guvernului.

În acest sens, este important de evidențiat măsurile substanțiale de sprijin financiar al populației, Programul „Ajutor la contor”, plăți suplimentare în perioada rece a anului pentru persoanele cele mai vulnerabile, creșterea alocațiilor și indemnizațiilor lunare pentru mai multe categorii de populație.

Pe parcursul anului 2023, au fost efectuate lunar 33 de mii de plăți familiilor vulnerabile, sub forma ajutorului social, în sumă de 795 de milioane de lei anual.

La fel, este de apreciat și pachetul de sprijin pentru familii și copii, care a fost extins cu noi măsuri de sprijin social. Pentru prima dată se înregistrează o majorare considerabilă a indemnizației unice la nașterea copilului, care, începând cu 1 ianuarie 2024, constituie 20 de mii de lei. Mărimea acesteia este similară cu cea din statele europene, de exemplu, Franța.

Eliminarea barierelor birocratice ce țin de prestațiile sociale pentru familiile cu copii și cele adresate copiilor cu dizabilități severe ne oferă certitudinea că toate persoanele care au dreptul la aceste plăți le vor primi, fiind stabilite din oficiu de către CNAS. Această abordare este un exemplu de respect pentru cetățenii care interacționează cu o instituție publică.

Un alt domeniu în care s-a obținut progres semnificativ este implementarea politicilor de ocupare a forței de muncă și reducerea fenomenului muncii nedeclarate.

Astfel, în anul 2023, comparativ cu 2022, s-a înregistrat o creștere cu 20% a numărului persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și au fost încadrate în câmpul muncii circa 10800 de persoane.

O premieră a anului 2023 este și implementarea unui Program de îmbătrânire activă „Universitatea pentru vârsta a treia”, grație persoanelor... grație acestora, persoanele în etate au posibilitatea de a se regăsi în noi domenii profesionale.

Aceste progrese au fost posibile în urma unui proces amplu de reformă a Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă și a Inspectoratului de Stat al Muncii care au devenit instituții funcționale, capabile să-și realizeze sarcinile de care sunt responsabile.

Susțin și încurajez Ministerul Muncii și Protecției Sociale să continue procesul de reforme structurale pentru a reduce gradul de vulnerabilitate a populației și a consolida reziliența oamenilor la factorii de criză.

Totodată, țin să mulțumesc tuturor care contribuie prin plata contribuțiilor sociale la fondul de asigurări sociale.

Stimați colegi,

Raportul Guvernului arată ce am reușit să construim prin eforturi comune în 2023 realizând Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. Asta ne conferă convingerea că putem construi o țară prosperă și rezilientă prin procesul de aderare la Uniunea Europeană dacă acționăm solidar pentru binele nostru comun și pentru binele fiecărui cetățean în parte. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim frumos.

În continuare...

Domnul Reidman – de procedură.

Domnul Oleg Reidman:

Да.

Господин Председатель,

Мы выслушали рапорт Правительства и т. д., вроде как это Правительство утверждено Парламентом, назначено Парламентом ни кем-нибудь еще, и когда пришло время подводить итоги и выступать, Правительство решило, что наши выступления им не интересны.

Поднялась во все, в полном составе, так сказать, пошла, пошло работать, наверное. Это ни в какие ворота не лезет ни с точки зрения воспитания, ни с точки зрения даже подчинённости в конце концов.

Правительство ответственно перед Парламентом. Куда они пошли? Кому мы сейчас говорим? Пусть мы не правы 10 раз, пусть мы оперируем фальшивыми цифрами 20 раз, ни одна их цифр не была опровергнута, поднялись и ушли. Это категорически неправильно.

И я прошу от имени нашей фракции, господин Председатель, сделать замечание нашему Правительству, что они все-таки назначены Парламентом и ответственны перед ним.

Спасибо. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

La capitolul educației, eu aș avea întrebări.

Ați avut ocazia să adresați întrebări, 32 de deputați ați adresat întrebări.

Acum, de calitate, cum ați spus și dumneavoastră, Dumnezeu o să ne judece.

Într-adevăr, au ședință de Guvern, era stabilită.

Cuvântările dumneavoastră, eu sunt sigur că ei o să găsească timp, după ședința de Guvern o să le asculte și așa cum le ascultă toți cetățenii.

Mulțumesc.

În continuare – domnul Bolea.

Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Știți cum, COVID-ul s-a terminat, dar măsuri de precauție trebuie să avem în continuare după asemenea... (*rumoare în sală*) după asemenea discursuri patetice aici, în fața Parlamentului, din partea domnului Prim-ministru.

Nu, în primul rând, putem să-l mulțumim pe domnul Prim-ministru, da, el a auzit ceea ce am vorbit noi în fața Parlamentului, să plece, numai că noi am vrut ca el să plece în demisie, nu, pur și simplu, de la această ședință, astfel manifestând inclusiv batjocura față de acei 63 de deputați care acest Guvern l-au investit în funcție.

Ar fi de dorit, cu acest discurs patetic sau cu darea de seamă, ei să vină și la 100 de zile, ceea ce n-au făcut-o.

Noi am mai văzut în această sală miniștri din Guvernul acestui domn care a aplecat, care au jonglat bine cu cifrele, dar văd că și Prim-ministrul astăzi a încercat fix același exercițiu, numai că, din păcate, acea realitate pe care o trăiesc cetățenii în fiecare zi nu are nici o legătură cu acele rapoarte pe care le întocmesc ONG-iștii lor, acele rapoarte care vin la Guvern și care, de asemenea, se dau ambasadelor străine care au încercat astăzi, aici, să facă acest exercițiu spunând că ar fi bine măcar la 3 ani de zile de mandat, totuși, Guvernul să vină cu careva realizări.

În realitate, realizările sunt departe de cele patetice, iar realitatea este departe de fotoliile și cortegiile în care se află și merge zi de zi Prim-ministrul și miniștrii.

În acești ani de guvernare a PAS-ului, noi am văzut cum pensiile se indexează contrar legislației, contrar Legii nr. 156, contrar Constituției, am văzut cum cetățenii noștri sunt furăți în acest mod, am văzut cum unele întreprinderi, la unele întreprinderi nu se plătesc salarii de peste jumătate de an. Eu vorbesc de Căile Ferate din Moldova. Am văzut cum înfloresc schemele la Vamă, la procurarea energiei electrice, a gazului, continuă să înflorească tot felul de licitații truate, concursuri fraudate și promisiuni goale că vom trăi într-o țară de vis. Despre asta oamenilor nu vreți să le vorbiți, domnule Prim-ministru?

Ați avut un eșec lamentabil în domeniul economic, întreprinderile fug, cum și cetățenii fug de la noi din țară, iar ministrul economiei, care a vorbit despre faptul că va aduce în calitate de investiții aici, în țară, un operator de taxi și o întreprindere sau un mare magazin care vinde haine, nici aceste două întreprinderi sau investiții străine nu au ajuns la noi în țară din cauza faptului că voi guvernați așa.

Reforma justiției – ea a stat la baza promisiunilor voastre electorale, dar în realitate este o catastrofă ceea ce ați adus sistemul de drept din țară. Aici ca dovadă sunt deciziile instanțelor judecătorești de aici, din țară, în privința acelei proceduri de vetting pe care ați inițiat-o, acei membri ai CSM-ului care au trecut de acest vetting fiind cu dosare penale la ordinea zilei sau acele hotărâri ale CEDO. Domnul Prim-ministru a întrebat: „Care hotărâre a CEDO?” Dar hotărârile CEDO pe dosarul Stoianoglo, ați uitat de ele? A fost în acest al vostru mandat.

Culmea este faptul că, dacă înainte, în perioada lui Plahotniuc, justiția se făcea cu fel de fel de scrisorele pentru judecători, astăzi voi dați indicațiile judecătorilor și procurorilor la fel de fel de briefinguri de presă și emisiuni televizate și, deja, nici măcar nu e... nu vă este rușine de ceea ce faceți. Aceasta, evident, nu este o justiție europeană și deloc nu aceea au așteptat cetățenii... (*Rumoare în sală.*)

Ați vorbit despre educație. În timp ce ministrul educației dansează și retrăiește pentru popor, într-un gimnaziu din Telenești, stimați colegi, copiii se bat până ajung la amnezie, iar profesorii nu binevoiesc să solicite ambulanța. Despre aceste lucruri voi niciodată n-o să vedeți în rapoartele voastre.

Evident că nu o să le vedeți nici la televizor, deoarece ați închis peste 12 posturi de televiziune, mai multe canale și portaluri de știri, aceasta-i ceea ce ați făcut dumneavoastră. Când o să vedeți, stimați colegi, un raport adevărat?

Dumneavoastră ați reușit să-i întărtați pe cetățenii Republicii Moldova împotriva acestui Guvern. De ce? Din cauza faptului că îi neglijați pe ei.

Vorbiți despre faptul că cetățenii noștri „miorlăie”, nu mai „miorlăie”, ei strigă de disperare, din cauza faptului că i-ați adus la o sărăcie, iar...

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Acei care știu că discursurile nu sunt tare bune și... ca... luați exemplu... luați exemplu, puneți-vă o mască, așa o să rămâneți în atenția... (*Voci nedeslușite din sală.*)

Mulțumesc.

Domnule Smirnov,

Vă rog.

Domnul Eduard Smirnov:

Скажите мне, уважаемые господа, в какой стране, в какой европейском государстве произошло то, что происходит... произошло сейчас у нас, когда Правительство отчитавшись перед Парламентом, который её избрал, игнорирует, уходит, причём с согласием Председателя нашего Парламента, с которым согласовал Премьер-министр уход Правительства. Ну, это безобразие, которое, ну, невозможно оценить какими-то простыми словами, а сложные слова — это не та аудитория, где я могу их говорить. Я бы, конечно, настоял на том, чтобы, господин Гросу, сейчас заставил вернуться Правительство сюда, ну наверняка он это не сделает, потому что он сам дал добро на его уход.

Конечно, Правительству трудно сегодня выслушивать выступление в том числе и оппозиции потому, что страна в плохом состоянии, игнорируют... деградируют, растут цены на товар и услуги, население беднеет, и в поисках лучшей жизни люди массово покидают страну, а нам говорят о достижениях, оценённых самой Европы. Вот только люди почему-то не ощущают это на себе, видимо не доросли они ещё до понимания настоящей евроинтеграции.

Как-то президент Майя Санду сравнила бюджет страны с «плациндой», которая такая какая она есть, её можно, нарезать, так сказать, кусками. Именно это нарезкой постоянно и занимается Правительство, но только большей части населения перепадают крохи, основная часть «плацинды» уходит на цели несвязанные с интересами людей. Но это «плацинду» надо все-таки не только делить, надо её и приумножать.

Вот Премьер-министр призывает иностранных бизнесменов инвестировать в Молдову и это в страну, которая, по вашим словам, находится в состоянии гибридной войны, которая вашими усилиями были утрачены условия инвестиционной привлекательности,

доступные по цене энергоресурсы, квалифицированная рабочая сила и многие рынки сбыта.

Возникает вопрос: а где же наши партнёры по развитию? Если европейские партнёры высоко оценивают деятельность властей, то почему годовой приток прямых инвестиций сократился на 37%? Вот и получается у нас партнёров по развитию много, а развития страны нет.

Свою провальную социальную экономическую политику Правительства нередко обосновывает войной на Украине, ну в этом случае нужно определять более чёткие приоритеты для страны. Речь идёт о том, что любая власть должна свои возможности и свои желания соотносить с проблемами страны, которые нужно решать в первом очередном порядке, то есть речь идёт о приоритетных условиях, когда у нас дефицит имеет 16 миллиардов леев.

У вас нет денег на индексацию пенсии по закону? Нет денег на оплату труда социальных ассистентов? Нет денег на повышение зарплат работникам примэрий, на которых вызвали обязанность повышение без покрытия из госбюджета? Нет денег на поддержку аграриев?

И в то же время, имеются деньги на покупку радаров и боевой технике, об этом сегодня уже говорили и, наверное, еще будут говорить.

Вы создаёте новые государственные структуры, деятельность которых не имеет никакого отношения к развитию экономики страны, а для них идут многомиллионные затраты бюджетные.

Вы раздуваете численность госаппарата не справа действующим мораторий на приём на госслужбу.

Поэтому, когда вам задают неудобные вопросы, не говорите, что денег нет, они есть, но вы их тратите на свои приоритеты и с приоритетом экономики страны и граждан они не имеют ничего общего.

И последнее, что я бы хотел сказать. Помимо достижений в социально-экономической сфере власть отличилась искусственным обсуждением образа оврагов, которыми всеми силами следует противостоять, этой темой забиты все провластные телеэфир, выступление руководителя страны, ну понятно, когда нечего сказать людям, прибегают к таким страшилкам оправдывающих провальную политику.

А что делается у нас внутри страны? Ваша настойчивые поиски внутренних врагов привели к тотальной дестабилизации страны, глубокому расколу общества, имеете это в виду, и массовой миграцией из страны.

Конечно, сегодня уход Правительство я только лишь могу оправдать тем, что они сейчас сидят и пишут заявление об отставке, это было бы нормально и понятно.

И в заключении я предлагаю вам, господа правители, я имею в виду все властные структуры: «не искать чёрную кошку в чёрной комнате...

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Țârdea.

Domnul Bogdat Țârdea:

Aha. OK.

Domnule Recean,

În 2023, ați indexat pensia cu 15% la o inflație de 30, zicând că nu-s bani. Ați închis 5 universități, 20 de școli și internate, invocând același motiv. Ați lichidat sau optimizat, cum o să spuneți, Spitalul „Toma Ciorbă”, iarăși, din lipsă de bani și, culmea, de pacienți. Nu ați achitat câte 4–5 luni salariul la asistenții sociali și la Căile Ferate, afirmând cu mândrie că ați cheltuit banii pentru majorarea salariilor la miniștri cu 390%. Ați tăiat Fondul de subvenționare a agriculturii de la 1,9 miliarde de lei la 1,6 miliarde, adică minus 300 de milioane.

În schimb, în ultimii 3 ani, ați majorat bugetul militar de 5 ori: de la 400 de milioane de lei – în 2020, la aproape 2 miliarde de lei – în 2024. Ați desfășurat 17, unii zic 19 aplicații militare în anul 2023, cele mai multe în istoria Republicii Moldova, cel mai des cu state NATO. Vă întreb: cu ce scop? De ce vă pregătiți?

La 12 ianuarie 2023, Germania ne-a transferat 19 vehicule blindate „Piranha”. Pentru ce? Pentru acțiunile de pacificare, cum o pretindeți? Dar de ce le echipați cu mitraliere?

Ați procurat de la francezi un radar de 14,8 milioane de euro, altul de 20 de milioane de euro și preconizați al treilea radar, prețul fiind, cum spune ministrul apărării, secretizat. Iar când au apărut dronele primitive, de altfel, „Shahed”, radarul nici nu le-a observat. La ce bun atunci l-ați luat?

Vorbiți de sisteme antiaeriene, o spune Dorin Recean chiar, în valoare de 4–5 miliarde de lei, adică peste 250 milioane de euro. Credeți că ne vor ajuta la ceva pe bune? Credeți că vor putea măcar observa, nu că intercepta rachetele hipersonice gen „Kinjal”, gen „Zircon”, gen „Avangard”, gen nu mai știu care?

Construiți Colegiu militar în stat neutru, dar închideți Universitatea Agrară în țară agrară și preluați prin atac raider sau încercați spațiile Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Construiți o nouă bază militară la Băcioi, proiectul fiind elaborat în conlucrarea cu experții militari americani din cadrul NAVFAC. Ați primit vreo 87 de milioane de euro de la UE ajutor militar în 2023 și așteptați încă vreo 41 de milioane de euro, adică peste 127 de milioane de euro. Dumneavoastră înțelegeți că acest armament nu se dă pur și simplu așa? Conștientizați că vă înarmează cu un anumit scop?

Ați trimis cetățenilor citații la comisariatele militare, adică la „voincomate”. Ați trimis companiilor de business scrisori, solicitând să ofere câte 5–6 automobile în caz de mobilizare. Ați propus la cetățeni iod în caz de radiație. Lansați acum avertizări militare. Isterizați de doi ani lumea cu posibile atacuri militare, fapt ce vă permite să faceți scheme, să majorați prețul la gaz, să interziceți televiziuni, ziare, partide.

La 6 martie, Moldova a suspendat Tratatul privind forțele armate convenționale din Europa. Suspendarea acestui Tratat este un pas important spre militarizarea totală a țării. Acum nu mai avem restricții privind achiziționarea sau primirea de: tancuri, vehicule blindate, avioane de luptă și elicoptere.

Culmea, la 7 martie 2024, Moldova a semnat un Acord militar cu Franța, care nu prevede implicarea militară a Franței în caz de război. Atunci ce am mai semnat acest Acord militar de apărare?

În articolul 2 al acestui Tratat e scris: „Partea trimițătoare înseamnă partea care trimite personal militar și civil pe teritoriul părții primitoare”. În articolul 4: „Părțile își vor desfășura cooperarea în domeniul apărării în următoarele domenii: politica și planificarea apărării”.

Nouă ne vor planifica apărarea, fraților.

„Controlul democratic asupra forțelor armate.

m) Controlul și managementul spațiului aerian.

p) Armament, sisteme de armament, muniții la acestea, tehnică.”

Dumneavoastră, de fapt, prin acest Tratat violați grav neutralitatea țării, de fapt, faceți o trădare de țară fără echivoc... fără echivoc. Domnul ministru al apărării deja deschis zice că neutralitatea nu ne mai protejează. 30 de ani ne-a protejat, iar acum nu ne mai protejează.

Contra cui vă înarmați și câte minute sau ore va rezista Moldova într-un eventual război: o oră – două – trei?

Vreun copil de-al miniștrilor PAS din Guvernul actual face serviciul militar, măcar unul? Întreb și eu.

Ce să vă zic? Mă tem că oamenii buni înarmează Moldova, iar toți ceilalți vor trebui să lupte.

Mulțumesc. (Aplauze.)

Domnul Igor Grosu:

Colegul atât de mult ne-a încurajat cu „Kinjal” și „Uragan”, ca un adevărat pacifist. Iată a uitat să spună că 32 de ani o armată de ocupație stă pe teritoriul acesta. (*Rumoare în sală.*)

El asta nu vede, dar de „Kinjal” și „Uragan” și-a adus aminte. Fățărnice.

Domnule Grădinaru,

De procedură?

Domnul Vasile Grădinaru:

Da, domnule Președinte,

Am o rugămintă, să țineți cont de rugămintea colegilor din opoziție ca să respectați Regulamentul și în cazul în care unii cetățeni de la tribuna Parlamentului dezinformează cetățenii, îi induc în eroare, bagă frica în oameni prin declarații mincinoase. Au fost nenumărate expuse în aceste situații, dar cele cu citațiile acasă și cu confiscarea sau punerea la dispoziție a automobilelor ș.a.m.d., deci, nu încap în nici o logică sănătoasă de om sănătos.

De aceea, vă rog frumos să țineți cont și de prevederile oferite dumneavoastră de articolul 14 al Regulamentului Parlamentului și să opriți propagarea de minciuni și dezinformare de la tribuna Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc pentru propunere. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Eu pot să vă arăt ce mincinoși și trădători stau în sala asta. Iată asta eu pot să vă arăt. (*Rumoare în sală.*) Mai mincinoși și mai... Doamne ferește.

Domnule Groza,

Haideți, vă rog.

Vă rog.

Domnul Ion Groza:

S-au cam încins spiritele în sala aceasta.

Colegi din stânga,

Ce sunteți la 1 mai cu pancarte, ce mai aveți voi aici?

Dar oricum, domnule Președinte,

Stimați cetățeni,

Dragi colegi,

Așa cum cunoaștem și știm cu toții, țara noastră, Republica Moldova, se confruntă cu... trece prin multe provocări, crize dificile, criza războiului,

mai bine zis, agresiunea Rusiei față de Ucraina, criza energetică, a gazului. Astfel, testează capacitatea țării noastre și desigur că testează capacitatea Guvernului de a gestiona aceste crize.

Vreau să remarc cu satisfacție faptul că Guvernul Republicii Moldova a depus toate eforturile și a reușit să facă față acestor crize. Cu acest prilej, vreau să mulțumesc tuturor celor care au muncit și au depus toate eforturile de a trece peste aceste provocări, spre nemulțumirea multora.

Matematica este foarte simplă, nu avem gaz, nu avem lumină, oamenii se revoltă, îi scoatem în stradă, dăm jos Guvernul, schimbăm situația. Nu a fost să fie așa cum vor unii și nici nu va fi.

Vreau să punctez câteva lucruri importante pe care le-a prezentat domnul Prim-ministru. În mod special, vreau și eu să reiterez faptul că un impact pozitiv în dezvoltarea satelor și orașelor Republicii Moldova este Proiectul, Programul „Satul European”, lansat de doamna Președintă Maia Sandu, care este implementat cu succes de către Guvern.

Înțeleg că de multe ori când vorbim aici și prezentăm că doamna Președintă Maia Sandu are inițiative benefice pentru popor, parcă vă „dăm cu sare în ochi”. Și, de fapt, mi se pare că vă este frică de o doamnă onestă și curajoasă, care, într-adevăr, a avut curajul și are puterea ca să conducă această țară în pace și în liniște.

Dacă ne întrebăm: și până la urmă chiar nimic nu este bun în țara asta, nimic n-a făcut Guvernul pentru cetățenii țării acestea, chiar nimic bun nu este? Vreau să vă spun, cu siguranță, că cea mai mare valoare pe care o are țara noastră este pacea. Fără de pace, să avem multe lucruri... și aici vreau să reiterez, să spun un pasaj biblic, în „Cartea Proverbelor”, Solomon, omul înțelept, spune că: „Mai bine să ai o bucățică de pâine uscată și în pace decât o casă plină de carne și de nemulțumiri”.

De aceea, eu înțeleg că în țara noastră suntem foarte mulți nemulțumiți, dar trebuie să căutăm, în primul rând, nemulțumirea în noi înșine, dar nu în alții.

Desigur că nu putem să vorbim despre calitatea vieții oamenilor fără a avea o infrastructură bine dezvoltată. În ultimii ani, așa cum s-a spus, s-au făcut multe lucruri pentru a dezvolta infrastructura, pentru a face condiții mai bune de trai cetățenilor Republicii Moldova. Nu în ultimul rând, prin Proiectul „Satul European” au fost finalizate 850 de proiecte de infrastructură. Și sigur ca scop în acest an este să finalizăm încă 500 de astfel de proiecte. Aici vorbim de drumuri bune, vorbim de alte lucruri. Dar în mod special vreau să specific că, prin Programul „Satul European”, au fost construite aproape 300 de kilometri de rețea de iluminat stradal. Aceste rețele au fost extinse în 124 de localități, unde oferă siguranță, oferă oamenilor siguranța pe străzi, unde au beneficiat peste 500 de mii de oameni și instituții.

De asemenea, în decursul ultimilor ani, s-a făcut un salt spectaculos în dezvoltarea capacităților de producție a energiei electrice regenerabile. Dacă să facem o comparație față de anul 2022, în 2023 s-a dublat această producere de energie regenerabilă.

Un alt punct important pe care trebuie să-l specificăm este faptul că în anul 2023 s-a facilitat accesul la servicii vitale pentru oameni, oferind oamenilor apă de calitate pentru 87 de localități... 87 de localități, ceea ce este foarte important și necesar pentru toți cetățenii din Republica Moldova. Cu siguranță, acest proiect se va extinde și în restul țării.

De asemenea, douăzeci și... de localități au beneficiat de elaborarea planului de urbanism...

Pentru unii comentatori, care stau aici în sală și aduc... au fost implementate de către Guvern multe proiecte în localitățile unde primarii sunt de alte culori politice: orașul Florești – proiect de 5 milioane 500 de mii, Drochia – 4 milioane 700 de mii, Ștefan Vodă – 8 milioane 700 de mii, Telenești – 9 milioane 800 de mii, Hîncești – 8 milioane 400 de mii, Soroca și etc. Acestea sunt doar orașele mai mari despre care am vrut doar cumva să punctez.

Pentru noi importanți sunt oamenii și noi vrem ca ei să vadă schimbări și investiții în localitățile lor. Desigur că dezvoltarea țării nu se oprește aici, mai sunt multe lucruri de făcut și avem certitudinea că în următorii ani vor fi finalizate alte proiecte importante.

Ceea ce am subliniat mai sus este mai mult decât o listă a unor proiecte spre a fi realizate... fiecare guvernare responsabilă trebuie să aibă ca prioritate pentru a face Moldova o țară cu adevărat europeană. Sunt proiecte ambițioase de anvergură, dar odată cu implementarea lor, Moldova poate merge cu pași siguri înainte spre Europa. Înțelegem că ele necesită mai mult timp pentru a fi realizate, dar au un rol esențial pentru dezvoltarea Republicii Moldova.

Aici vreau să mă adresez pentru unii colegi mai pesimiști, care tot privesc spre răsărit și așteaptă eliberarea. Este mai ușor să stai deoparte și să duci observații, și să comentezi decât să te ridici și să pui umărul.

De aceea, vă invit să vă implicați, pentru a duce în societate bunăstare și nu dezbinare. Puterea unui popor este în unitate. Cred că acesta a fost visul bunelor și părinților noștri și nevoia copiilor și nepoților noștri. Astfel, construim Europa acasă și punem bazele unei țări care să aducă prosperitate, pace și oportunități de dezvoltare pentru cetățenii săi.

Vă mulțumim pentru munca depusă tuturor celor care munciți în Guvern.

Vă dorim succes, într-un ceas bun și Dumnezeu să binecuvânteze Republica Moldova!

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – doamna Lozovan...

Domnul Nesterovschi.

Domnul Alexandr Nesterovschi:

Добрый день.

Прослушав выступление Премьера, оказалось на словах мы живем в золотой стране, у нас самая развитая страна в мире, в Европе, у нас все хорошо, самые лучшие цены и люди все счастливы.

А на самом деле мы живем в самой бедной стране Европы, в которой установился тоталитарный режим PAS.

У меня вопрос к гражданам, в первую очередь я обращаюсь к ним и обращение у меня к ним. Ваша жизнь хоть в чем-то стала лучше? Хоть по одному пункту, вот если вы задумайтесь, хоть где-то вам лучше стало? Хоть где-то вы почувствовали какие-то улучшения? У вас в холодильнике стало больше еды? Вам стало легче жить?

Вот это правление PAS, если вы подумали и сделали вывод. Вот этот путь в Европу, который вот мы 3 года идем и который, в который нас тащит.

Наши страны сталкиваются... наша страна сталкивается с вызовами, которые определяют наше будущее. Каждый день PAS целенаправленно уничтожает нашу экономику, нашу историю и культуру, нашу государственность.

В очередной раз Правительство PAS с румынскими паспортами бьют по стратегически важным предприятиям нашей страны, планируя приватизацию энергетического предприятия на севере Молдовы „RED-Nord” и „FEE-Nord”.

Это решение подрывает нашу энергетическую, экономическую безопасность, угрожает нашей государственности и топит еще глубже Молдову в том экономическом кризисе, который PAS-овская власть создала в нашей стране.

Мы не можем молчать и не должны молча смотреть, как вы очередной раз нашу страну распродают по кусочкам, наплевав на последствия как для страны, так и для каждого гражданина.

Все беды Молдовы будто экономические угрозы государственности или демографическая яма имеют своих виновников, ими являются те, кто вместо того, чтобы служить народу, предпочитают играть в политические игры, в геополитические, исказить факты и прислуживать западным кураторам.

PAS и Санду несут ответственность за все эти ужасы, которые они творят в нашей стране и за все то, что граждане ощутили на своей шее.

Нет ни одного здравомыслящего человека готов отдать свой голос за PAS после всех ужасов, которые они принесли людям за 3 года.

И за все преступления придется отвечать каждому представителю желтой партии, как только они потеряют власть. Именно поэтому вы боитесь свободных СМИ, боитесь свободы слова, закрываете телеканалы, заводите уголовные дела на каждого несогласного с PAS-овским режимом. Именно поэтому же сегодня готовится фальсификация выборов Президента, которые станут решающим фактором для будущего нашей страны.

Возможно голосование по почте, о котором уже говорит и законопроект, который зарегистрирован, возможно запрет открытия участков в Российской Федерации, в Приднестровском регионе — это не только нарушение конституционных прав каждого гражданина Молдовы, но и жалкая попытка не допустить к выборам здравомыслящих и адекватных людей, готовы отдать свой голос за возрождение Молдовы.

Голосование по почте является инструментом мошенничества. Вам ничего не говорят скандалы в США на президентских выборах между Трампом и Байденом в '20 году?

А скандал в том, что именно голосование по почте был одним из решающих факторов фальсификации выборов. Подсчет голосов затягивается и под этот шумок можно создать нужное количество голосов при общем подсчете, они-то и станут решающим фактором. Видно, на это у вас и расчет.

Скандал ваших спонсоров из США ничему вас не научил. Оказывается, модель голосования, вызывающая максимальное подозрение, является для PAS нужным в подходящий момент.

Ваш рейтинг падает, и вы это чувствуете. С каждым днем экономические показатели Молдовы ниже плинтуса. Меняя министров одного хуже на другого, вы отвлекаете народ от главного — изменения Избирательного кодекса Республики Молдова.

Это ли не та демократия, которая... это ли та демократия, к которой мы стремимся? Оказывается, мы можем провести... оказывается мы можем провести со всеми нарушениями референдум в день выборов Президента, голосовать по почте и это только начало, начало конца остатка демократии и превращение страны в политическую пустыню, где останется только PAS и ручная позиция.

Но по почте я могу выслать в ЦИК Молдовы книгу, небольшого размера, называется Конституция. Если читать ее внимательно, можно найти много интересного. Меняйте сколько хотите Избирательный

кодекс, но знайте одно, от закона, настоящего закона – вы точно не уйдете.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Mersi, domnule Președinte.

Eu am observat aceste placate de la opoziție și am văzut acolo o mostră de ipocrizie fără margini. Deci, acolo e scris că noi suntem în dictatură, după ce au venit de la Moscova și s-au închinat la cel mai mare dictator și tiran din Europa după Hitler încoace. Deci, eu nu știu, mai mare ipocrizie și fățarnicie nu cred că poate să existe în condițiile în care ei se bucură de democrație în Republica Moldova, sunt în opoziție, pot să critice și să îndruge tot felul de falsuri.

Acum acesta-i unicul lucru pe care puteți să-l faceți voi, dragi colegi din opoziție, să distribuiți și să îndrugați falsuri.

Eu vreau astăzi să combat câteva din ele, din cele mai des menționate.

Deci, ați spus că datoria publică a Republicii Moldova a crescut foarte mult, fără precedent. Este un fals. Datoria publică a statului Republica Moldova este la nivelul de 34,8% din PIB, care a scăzut, de fapt, în ultimii ani. 2 ani în urmă a fost aproape 40 la sută din PIB. Spre comparație cu alte țări din regiune, la noi, datoria publică din PIB este mai mică. În România este 48%, în Croația – 66%, în media Uniunii Europene este 83%.

Amintesc că în 2002, pe timpul guvernării comuniste, datoria publică raportată la PIB a fost de aproape 60%.

Acum ați zis că deficitul bugetar a crescut pe timpul guvernării noastre. Iarăși e un fals. De fapt, deficitul bugetar s-a micșorat de la 6 la sută în 2023, estimat la 4,6 pentru 2024. E OK să ai deficit atât timp câți poți să-l acoperi și noi reușim să atragem granturi și finanțare ca să acoperim acest deficit.

Eu vreau să aduc aminte că, pe timpul guvernării dumneavoastră în 2020, ați lăsat bugetul cu un deficit de 7 miliarde neacoperit. Asta e cea mai mare problemă.

În 2023, depășind provocările externe și interne, Guvernul a reușit nu doar să mențină pacea și securitatea, dar și să asigure progres.

Azi nu vreau să vorbesc despre crize și provocări, le simțim și le vedem cu toții, azi vreau să vorbesc despre rezultate și realizări, pe care unii nu vor să le recunoască și se tem să le accepte. După mine, cea mai mare reușită este lansarea celui mai ambițios Proiect de dezvoltare a țării „Moldova Europeană 2030”. Suntem astăzi mai aproape ca oricând de visul părinților noștri,

suntem astăzi mai aproape ca oricând de transformarea viitorului european al Republicii Moldova într-un prezent continuu și prosper al copiilor noștri.

Proiectul nostru de țară prinde realitate, Guvernul construiește cu pași siguri Moldova Europeană. Doar în 2023 au fost finalizate sau sunt în proces de finalizare circa 850 de proiecte de infrastructură, 57 de poduri, 478 de kilometri de rețea de apă și canalizare, 530 de kilometri de drumuri naționale, peste 2 miliarde de lei investiții în modernizarea spitalelor, reforme ambițioase în asistență socială, economie și educație. Acestea toate ne duc spre modele de viață europeană.

Dar Moldova Europeană nu înseamnă doar infrastructură modernă, Moldova Europeană înseamnă oameni prosperi, înseamnă tineri energici și creativi, tineri capabili să valorifice progresul tehnologic și noile tendințe pe piața muncii. Moldova Europeană înseamnă educație de calitate, educație prin valori și pentru valori, înseamnă investiții în oameni, în profesori și elevi, în copii și părinți, în capacitatea fiecăruia de a-și realiza frumos visurile într-o țară pașnică și prosperă. Și, da, educația de calitate înseamnă condiții adecvate de studii, infrastructură școlară modernă, săli de clase reparate și echipate, săli și terenuri de sport, materiale tehnologice și didactice performante. Educația trebuie să răspundă necesităților de azi și așteptărilor de mâine ale tinerilor generații. Educația nu trebuie să stea pe loc sau și mai rău să degradeze, ea trebuie să evolueze în ritmul schimbării și al dezvoltării.

În anul 2023, Ministerul Educației a demarat reforme ample și de lungă durată. În acest sens, au fost stabilite și aprobate mai multe strategii și programe de dezvoltare: Strategia de dezvoltare „Educația 2030”, Strategia de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030”.

Vreau să amintesc aici despre Programul de învățare a limbii române de către minoritățile naționale, care se bucură de o popularitate și un mare succes. Astfel, doar în 2023, 6557 de adulți au beneficiat de cursuri de instruire gratuită prin intermediul Programului de învățare a limbii române. Iar ediția a doua din anul acesta are deja peste 13 mii de cereri depuse, mult peste capacitățile planificate, dar Guvernul și-a asumat să le onoreze pe toate.

Pe partea de dezvoltare a infrastructurii școlare au fost renovate 58 de grădinițe, 128 de școli și gimnazii. Au fost îmbunătățite astfel condițiile de muncă și educație pentru circa 4 mii de cadre didactice, 12 mii de elevi, 34 de mii de preșcolari.

În cadrul Proiectului „Învățământul superior din Moldova”, implementat de Ministerul Educației și finanțat de Banca Mondială, în valoare de 25 de milioane de euro, 7 universități și 6 colegii pedagogice beneficiază de proiecte de modernizare a condițiilor de studiu. Astfel, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca sau Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți beneficiază de condiții mai bune de studii.

Totodată, 35 de milioane de lei sunt investite în universitățile din țară: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică, Academia de Studii Economice, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, „Alec Russo” din Bălți. Guvernul și ministerul investesc în oameni.

În cadrul Programului național „Investim în profesori”, doar în 2023 peste 800 de profesori au beneficiat de programe de recalificare pentru a-și diversifica competențele în domeniul educațional. A fost creat și lansat Institutul Național de Educație și Leadership, care va dezvolta o rețea de mentori... cadrele didactice.

Modelul de educație, pe care îl urmărim noi, este modelul european, cel al educației pentru democrație, pentru pace, pentru dezvoltarea țării și progresul fiecărui copil.

Modelul pe care îl urmăriți voi, care este? Al agresiunii și războiului? Al orelor de militarie în grădinițe? Al lecțiilor așa-zise patriotice, ținute de ucigașii care, scoși din închisoare pentru a fi trimiși să ucidă în Ucraina, se întorc eroi și fac lecții de patriotism în școlile din Rusia?

Voi ce model doriți? Modelul în care copiii sunt turnați la Poliție de profesori pentru desene despre pace? Sunt reținuți de Poliție pentru dreptul de a vorbi?

Copiii noștri nu au nevoie de asemenea modele. Copiii noștri vor modele de oameni prosperi, de oameni care trăiesc în pace și muncesc pentru pace.

Voi vreți să puneți Republica Moldova pe tava lui Putin, să ne trimiteți copiii în cuptorul războiului. Noi vrem să așezăm Moldova la masa țărilor civilizate, acolo unde este respectată și apreciată, acolo unde pacea, viața și demnitatea umană sunt valori prețuite.

Moldova Europeană se construiește zi de zi, pas cu pas.

Dragi cetățeni,

Împreună, uniți putem construi Moldova Europeană.

Stimată opoziție,

Guvernarea PAS construiește Moldova Europeană. Voi ce faceți? Eu vă îndemn să participați și dumneavoastră la această istorie de dezvoltare a Moldovei Europene, pentru că, fiți siguri, e mult mai bine să rămâneți în amintirea frumoasă a copiilor și nepoților dumneavoastră decât în dramele și blestemele lor.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – domnul Suhodolski.

Domnul Alexandr Suhodolski:

Добрый день, коллеги.

Очень жаль, что все Правительство ушло, господин Премьер-министр тоже ушел.

Потому что все эти сказки и фантазии о которых он говорил нам, они не стоят для простого, обычного гражданина абсолютно ничего, потому что люди реально ощущают текущую обстановку на себе и как тяжело реально жить в нашей стране.

Но мне бы хотелось бы поговорить, я задал вопрос, господину Премьер-министру, о Гагаузии, в частности о том, что нынче гагаузский народ и Гагаузская автономия для правящей партии, в частности для Премьер-министра чуть ли не стали врагами, врагами государства. И Премьер, в частности, который ушел, не делает ничего для того, чтобы урегулировать ситуацию, а всего лишь прикрывается какими-то выдуманными темами о том, что идет какое-то уголовное дело, надо разобраться.

Так вот, в 2021 году, вы, партия власти PAS, исключили башкана Гагаузии, в частности Президент, из высшего Совета безопасности страны.

Вы, в частности, исключили главного Прокурора Гагаузии из Высшего Совета Прокуроров.

И сейчас, в 2023 году, вы не назначаете башкана Гагаузии членом Правительства. (*Rumoare în sală.*)

Да, foarte bine. Вот ваш ответ. Вы вуалируете вашу ненависть к гагаузскому народу и к целой автономии какими-то выдуманными... (*Rumoare în sală.*)

Да, да, вот именно так оно и есть. (*Rumoare în sală.*)

Вас это нервирует. Вас нервирует эти конкретные факты, дорогие друзья. (*Rumoare în sală.*)

Но по решению именно Партии PAS, по решению именно Партии PAS началась экономическая агрессия в адрес Гагаузии и изменения в Закон, связанный с НДС, который с треском у вас пролетел в Конституционном Суде. Но вы не останавливаетесь, вы хотите и дальше это все делать. И именно ни одно министерство, ни один министр не даст трезвую оценку тому, что происходит атака на Гагаузию, всем наплевать. Всем наплевать. Видите, как вас злит правда? Да, это радует. Это радует. (*Rumoare în sală.*)

Да? Серьезно? Ну, вы посмотрите, это же факты. Ну, давайте, обратитесь в суд, я готов с вами посудиться.

Кстати, режим максимально, ваш режим закрывает нашему народу возможность высказывать свое мнение. Как и вы сейчас пытаетесь закрыть возможность мне высказывать свое мнение.

Всем тем, кто против вашего идола поклонения в адрес Европейской интеграции, вы называете их врагами. Сегодня наш народ, наши жители, не только жители Гагаузской автономии хотят продолжать дальше экономическое и гуманитарное сотрудничество с нашими историческими партнерами, в том числе и странами ЕС. (*Rumoare în sală.*)

Не перебивайте меня, пожалуйста.

И не много фактов. По официальным данным, только с 2016 по 2019 год, когда у нас не было проблем с контактами со странами ЕС, товарооборот увеличивался на 34,4%, достигнув почти 2 миллиарда долларов.

Экспорт из стран ЕС в Молдову вырос на 36,5%, до 1,4 миллиарда долларов, а импорт на 29%.

Ну что же, дорогие друзья, вас это все понимаю очень сильно злит и расстраивает. Но, в частности, из-за PAS, из-за Правительства Речана в Молдове у нас не решаются проблемы с нормальными ценами на энергоносители, социальные выплаты ниже всякого мыслимого уровня, тарифы и цены постоянно растут.

Но еще один самый яркий пример. Государственные предприятия – мы говорим о том, что газотранспортные сети мы отдали румынам. На очереди порт Джурджулешть, „FEE Nord”, „RED Nord” – это наше государство, которое строило это все и развивала, вы сегодня все это разбазариваете и отдаете.

Вот здесь в зале присутствовал Президент, один из наших Президентах страны Владимир Николаевич Воронин, который в том числе, жалко, что его в зале сейчас нет, я хотел задать вопрос, меня остановили, в том числе строил эти предприятия государству которые приносили пользу в бюджет.

Что мы сегодня видим. Вы сегодня все это уничтожаете, вы настоящие политические варвары, чтобы вы знали.

Trăiască patria mea Moldova! (*Vorbește în limba găgăuză.*)

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

În continuare – doamna Sibova.

Doamna Inga Sibova:

Уважаемые граждане Республики Молдова,

Господа депутаты,

После такого феерического выступления господина Премьер-министра, который докладывал здесь нам об успехах его Правительства в реализации программы „Moldova prosperă sigură europeană”, наверно вы все должны были стоя аплодировать криками «ура» этому замечательному Правительству и носить его на руках, такое работоспособное и компетентное.

Вот только народ, который наблюдает за всем этим по ту сторону экрана почему-то, не разделяет этой эйфории.

Конечно же, господа у власти, вы сможете посетовать что народ вам попался какой-то ни такой, неблагодарный. Ведь вы так много сделали для него и кредитов понабирали что их будут отдавать дети, внуки, и молдавского языка решили... лишили. А зачем народу его собственный... (*Rumoare în sală.*) И молдавского языка решили. А зачем народу его собственный язык. И разрушили экономические торговые старые связи, когда наши сельхозпроизводители могли продавать свою продукцию. А зачем нашим сельхозпроизводителям ее производить, мы все вам привезем.

И других благ не счесть, вот только народ все недоволен. Ну а если без лирики, то и подойти серьезно к данному отчету Правительства, то поводов похвалить себя у них не много.

Вот уже третий год экономика Молдовы находится в кризисе и те, кто должен стимулировать рост экономики, не знают, как это сделать, постепенно превращая нашу страну в паразита, живущего только за счет получаемых кредитов и грантов.

За бравадой Премьер-министра нельзя не увидеть, как падает покупательная способность наших граждан, это все люди чувствуют.

Согласно вашему же отчету, валовая добавленная стоимость от розничной оптовой торговли за период январь – сентябрь '23 года снизился аж на 11%. Это говорит только о том, что люди стали приобретать намного меньше товаров и услуг.

Катастрофа в промышленном секторе, особенно в перерабатывающей промышленности. Валовая добавленная стоимость в этой отрасли за период январь – сентябрь '23 года сократилась на 8%.

Промышленный сектор закрыл '23 год с результатами, внимание, минус 3,6%.

Наиболее пострадали пищевая, химическая, легкая промышленность.

И на фоне тех данных которых здесь приводил Премьер-министр о том, что растет наша сельскохозяйственная производительность возникает закономерный вопрос: а мы что реализуем? Мы реализуем

только сырье, и мы не перерабатываем его на территории нашей республики. Это говорит о том, что мы не создаем добавленную стоимость и наш бюджет не наполняется.

А как же ее создавать если наши власти создали все условия, чтобы перерабатывающие предприятия или сократили, или вовсе прекратили свою деятельность.

В подтверждении своих слов я приведу всего лишь несколько цифр. Объем закупленного природного газа для правого берега составил, внимание, в 2021 году – миллиард 202 миллиона кубических метров.

В 2022 – 869 миллионов или на 28% ниже.

В 2023 году 673 миллиона 688 тысяч кубических метров, что по сравнению с 2021 годом на 44% ниже.

Как вы думаете это наши граждане вняли увещанием Правительства о том, что нужно экономить или наши граждане элементарно, не могут оплачивать этот газ. И еще несколько цифр, которые относятся к потреблению конечных не бытовых потребителей, эта наша с вами практически промышленность.

В '21 году не бытовые потребители потребили 629 миллионов кубов. В '22 – 452, на 39% ниже. А в 2023–335 миллионов кубических метров. 335 в 2023 и 629 в 2021, уменьшение почти на половину.

Эти цифры подтверждают, что высочайшие цены на энергоносители, а в частности на природный газ, привели к остановке и разрушения целых отраслей нашей экономики и к обнищанию нашего населения. Вот таковы истинные итоги...

Mulțumesc.

Вот таковы истинные итоги вашего управления государством, когда гремучая смесь некомпетентностей, непрофессионализма и различных фобий заставляют страдать целое население страны.

Тут впору не хвастать с трибуны Парламента, а подать в отставку.

Unica soluție de a da șansă acestui popor – demisia acestui Guvern în corpore!

Mulțumesc. (Aplauze.)

Domnul Igor Grosu:

În continuare – domnul Belîi.

Domnul Adrian Belîi:

Cu foarte puțin timp în urmă, am fost rugat să ajut un cetățean fugăr din țara care a agresat toți vecinii ei în acordarea asistenței medicale.

În acest proces, am intrat într-o discuție cu dumnealui și am constatat că a fost extraordinar de mirat: noi avem drumuri foarte bune, comparativ cu țara lui, în spital a fost cald, nu au fugit taracanii și guzganii, doctorii au vorbit în limba lui, au fost amabili, nu l-au înjurat, l-au băgat într-un tub care se numește computer tomograf, i-au stabilit diagnosticul, l-au tratat, mâncarea care a fost servită în spital, nu mâncase nici la mama acasă așa bine și prostirea, și lenjeria pe care a dormit, straniu, dar a fost curată.

Văzând toate acestea, mi-a pus întrebarea: dar, totuși, la ce vă trebuie această Europă?

Deci, în pofida faptului că unii concetățeni de-ai noștri văd acest contrast și chiar îl trăiesc, totuși, nu vor să recunoască că valorile europene, bunăstarea europeană, care ne este nouă caracteristică, nu le place și nu înțeleg de ce.

Din fericire, societatea noastră s-a transformat ori cetățenii noștri s-au transformat dintr-o populație treptat, treptat în societate civilă și această transformare de-a lungul anilor noi am observat-o în timpul pandemiei, când anume cu unitatea cetățenilor a fost ajutat sistemul medical să facă față acestor mari și mari provocări cu care am ieșit cu cinste până la urmă, comparativ cu multe alte țări.

Acum, cetățenii ne privesc și văd după numărul mare de vizualizări on-line, prin care se urmărește această translare a ședinței date, că cetățenii privesc și ne țin pumnii în rândul... spre orientarea noastră în Uniunea Europeană. Ei deosebesc foarte bine manipularea, minciunile, această „tulburare mentală”, așa spune, care este cu încăpățănare implantată în rândul populației noastre, că, vezi, noi nu acolo privim și nu acolo ne îndreptăm.

Astăzi, am auzit raportul domnului Premier Recean și acest raport a venit cu anumite realizări care sunt, de fapt, foarte, foarte frumoase, dar noi trebuie să vedem în ce condiții au fost realizate aceste lucruri. În primul rând, au fost realizate în condițiile când un război la scară largă macină țara vecină și cu sângele soldaților ucraineni, cu acest roșu sunt pictate aceste placate. În aceste condiții de pace, de tulburări și de luptă împotriva țării noastre de dezinformare, de război hibrid, de manipulare, de imixtiune, de ocupare militară a unei părți a teritoriului nostru, Guvernul, împreună cu societatea civilă, orientează țara noastră și aduc Europa acasă, construind-o aici.

Dacă ne limităm concret la sistemul de sănătate, doar în anul 2023 a fost creată rețeaua de accidente vasculare cerebrale în spitalele raionale din țara noastră – 13 centre, unde 6 centre, deja, sunt înființate și funcționează. Identificarea la termene foarte precoce a stărilor precanceroase prin colposcopie – 12 cabinete dotate cu specialiști și cu o rețea creată. Cu ajutorul partenerilor europeni și nicidecum al altor parteneri, a fost extinsă rețeaua de servicii de intervenție timpurie în Cimișlia, Fălești, Cantemir, Strășeni la

cele 15 deja existente. Au fost investiții de peste 2 miliarde de lei doar în anul trecut în infrastructura și în dotarea spitalelor noastre.

Nimeni nu neagă că nu sunt probleme. Da, în mod evident, sunt probleme legate de suficiența cadrelor medicale, sunt probleme cu plățile informale, sunt probleme... în continuare, dar acest lucru îl vom realiza toți, împreună, umăr la umăr, pentru că așa este normal și așa este normal să fie spre Uniunea Europeană.

Eu fac un îndemn să neglijăm toate chestiile care ne încurcă în acest deziderat, să mergem cu încredere înainte, deoarece această cale este corectă și este ceea ce merităm. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim, domnule profesor.

În continuare – domnul Albu.

Nu, de fapt, domnul Belîi, deja, a vorbit.

Mulțumesc.

Luați loc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Adrian Albu:

Da. Stimați cetățeni,

După acest raport „fantasmagonic”, altfel nu ai cum spune, am aflat deja că toți trăim bine.

Mulțumim din suflet.

Dar, totuși, haideți să vedem un pseudo... să încercăm să facem un altfel de raport, da, și să vedem care ar fi viziunea cetățenilor și a noastră, de ce nu.

Deci, capitolul I – pseudorealizări versus realitatea. Tot ne spun despre acele drumuri pe care le-au făcut fiecare, dar de ce nu ne spuneți despre drumul de la Bumbăta, care a costat milioane și sute de milioane? Avem dosar penal și așteptăm cu mare drag să fie tras la răspundere acel care stă în spatele acestei scheme interesante.

Ne spuneți despre stațiile auto, despre infrastructură. Da, noi ținem minte ce stații de platinum ați făcut dumneavoastră, pentru că dacă să faci o simplă comparație stațiile care au fost pe intern în capitală sau pe extern, dacă luăm alte țări, aveți niște prețuri exorbitante.

Colegi,

De unde le luați? Sau, iarăși, vi-i de vină războiul?

Radarul care detectează doar dronele căzute. Apropo, lucru foarte interesant, să procuri radare ca să detectezi o dronă căzută deja. Este un lucru straniu când achiți 300 și 400 de milioane de lei pentru astfel de aparate.

Salariile miniștrilor. Desigur, ele sunt cele care corespund realității în rapoartele dumneavoastră, deoarece v-ați dat... v-ați făcut fiecare în parte, cei „gălbiori”, locuri de muncă bine plătite cu salarii astronomice.

Schemele la procurarea gazului. De ce uitați să spuneți factorul exorbitant care este?

Și el este traderii, stimați prieteni, traiderii, pe care i-a adus ministrul dumneavoastră și până acum nu desecretizați foarte mult din aceste scheme, iarăși.

Creșterea cheltuielilor pentru întreținerea caselor de reședință cu 12 milioane de lei. De ce nu vorbim despre acest lucru? Pentru că cineva a spus – sunt ale cetățenilor, dar dacă sunt ale cetățenilor, dați-le caselor de copii, dați-le orfelinatelor, așa cum ați propus de la început când erați în electorala voastră.

De ce nu ne spuneți, apropo, despre păcura îngropată, păcura care la momentul de azi ne creează probleme foarte mari la nivel de mediu?

Domnule viitor ministru pe mediu,

Să atrageți atenția la acest lucru.

Datoria Republicii Moldova. Noi spunem, da, a crescut cu 22 de miliarde. Domnul președinte al comisiei ne spune – 34%.

Stimate domn,

22 de miliarde, aceasta este suma, nu ne vorbiți în procente.

Capitolul II – autocrație. Haideti să vedem ce au introdus acei de la guvernare. Ne-au introdus comisia pre-vetting, formată din străini care își bat joc de mamele și rudele noastre în aceste așa-numite pre-vetting-uri și care filtrează judecătorii și procurorii care ne sunt docili și cei care sunt cu verticalitate.

Răfuiala Prim-ministrului cu magistrații incomozi. El ne spune: „Adevărul în prima instanță trebuie să fie”. Dar de când un Prim-ministru ne spune adevărul?

Este judecata, stimați prieteni, pentru acest lucru.

Inteligența artificială, mai nou, va monitoriza mass-media alături de, așa-numitul în popor, „patriot”. De ce acest lucru nu ni-l spuneți? De ce nu ne spuneți că fiecare pas pe care îl vom scrie va fi cenzurat de către dumneavoastră? Controlul asupra spațiului on-line, apropo, va fi schimbat și datorită articolului... schimbării la articolul 4 alineatul (2) din Legea securității statului, propusă de deputații PAS. Eu o să vorbesc la... când o să fie propus acest proiect mai pe lung în acest caz.

Procuratura Anticorupție, Procuratura Generală, ANI – „bâte politice”.

De ce, colegi, nu ne spuneți despre acest lucru? Pentru că fiecare deputat care este în opoziție are dosar penal.

Introducerea ONG-iştilor sau SOROS-iştilor la toate funcţiile-cheie cu acordarea secretului la stat – este, iarăşi, un lucru care nu se vede în raportul dumneavoastră.

Apropo, capitolul III – aprecierea justă a faptelor dumneavoastră. Şi este foarte simplu – proteste: agricultorii, lucrătorii Căii Ferate, transportatorii, lucrătorii medicali, asistenţii sociali, Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei. Iată, sunt susţinătorii voştri, adevărul curat despre lucrul vostru.

Falsuri, capitolul IV. Am investit în spitale. Eu țin minte toate pozele cu veceurile denigratoare şi cu toate sălile de operaţie pentru nou-născuţi. Apropo, da, în Chişinău s-au făcut anumite schimbări, recunoaştem, dar recunoaşteţi şi voi că aceste baze au fost puse pe alte timpuri, voi doar tăiaţi panglica.

Accesul real la sistemul de sănătate.

Colegi,

Dar cât costă poliţa medicală acum? Aţi uitat?

Grija de pensionari, indexare ne tot vorbesc aici. Indexarea s-a făcut cu 120%.

Stimaţi prieteni,

Când nu aţi făcut voi indexarea, cu 1000 de lei pensionarul îşi achita căldura şi mai mâncă. Acum, doar factura îi 4000 de lei. (*Rumoare în sală.*)

Grija faţă de diasporă. Dar de ce aţi mărit taxele la colete? Dar de ce dumneavoastră aţi introdus nişte norme ca oamenii care au lucrat zeci de ani „la negru” acum nu-şi pot procura un imobil, deoarece... (*Rumoare în sală.*)

Vă mulţumesc, domnule Preşedinte, pentru respectarea echidistanţei.

Şi o să vorbim despre capitolul IV. Concluzie. Dar concluzia este foarte simplă: cei de la guvernare, spre regret, au sindromul Dunning-Kruger – este o eroare de apreciere în care persoana incompetentă apreciază eronat competenţa lor ca fiind mult mai mare decât în realitate.

Stimaţi prieteni,

Eu aş dori un singur lucru: cum a plecat domnul Prim-ministru din această sală şi nu ne ascultă, aşa să plece şi din Guvern, pentru că ştiu că deja îl pregătiţi pe domnul Tofan. Poate va fi mai simplu în acţiunile sale.

Mersi. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Se vede şcoala FSB.

În continuare – doamna Gherman.

Doamna Doina Gherman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamne ferește... (*Râsete în sală.*) (*Aplauze.*)

Deci, serios, atât de multe minciuni, atât de multe falsuri toxice și manipulări agresive în această Sală plenară cred că nu au fost de când există parlamentarismul moldovenesc. Deci, este grav ce se întâmplă. Mă refer acum și mă adresez colegilor din opoziția parlamentară, pentru că eu credeam că asta se întâmplă zilnic pe Telegram-uri, la TV, pe rețelele sociale, dar am văzut cum funcționează și cum voi atacați agresiv folosind tacticile propagandistice ale Kremlinului. (*Aplauze.*)

Minciuni aveți multe, dar adevărul e unul singur și asta vă doare. Adevărul este că, după 30 de ani de rătăcirii, Republica Moldova, în sfârșit, și-a ales calea, calea integrării europene. (*Aplauze.*) Și noi nu vom permite ca aceasta să fie deturnată, chiar dacă voi în fiecare zi și în fiecare noapte numai cu asta vă ocupați, să deturnați parcursul european al Republicii Moldova. Noi ne vom apăra țara și vom apăra calea europeană a Republicii Moldova până la capăt, pentru că ne dorim să trăim în pace și siguranță, iar acest lucru este posibil și cu siguranță și voi înțelegeți asta, că acest lucru este posibil doar în Uniunea Europeană. Iar acest proiect de integrare europeană nu este nicidecum proiectul Guvernului sau proiectul Parlamentului, este proiectul generației noastre, este proiectul generațiilor viitoare.

Dar, din păcate, eu, astăzi, am ascultat cu atenție ce ați spus, nu ați vorbit nimic despre viitor, absolut nimic. Toate discursurile voastre au fost despre trecut, despre izolare, pentru că ceea ce vă deranjează pe voi cel mai mult este că Republica Moldova a ieșit, în sfârșit, din această izolare internațională. Iar voi întotdeauna ați dorit ca să ne aflăm în această zonă gri, să fim subjuogați mereu și să fim izolați.

Chiar dacă nu vreți să recunoașteți, anul 2023, pe care domnul Prim-ministru l-a prezentat în Raportul său de activitate, a fost și a înregistrat progrese istorice și remarcabile. În doar 2 ani de zile, da, Republica Moldova a reușit: să depună cerere de aderare la Uniunea Europeană, doi – să obțină statutul de țară candidată și trei – să obțină decizia pozitivă de deschidere a negocierilor de aderare. Deci, sunt rezultate istorice, care consolidează parcursul nostru european și devine incontestabil.

Eu, totuși, constat că nu toți din această sală sunt de partea dezvoltării, de partea modernizării și a progresului, pentru că peste 3 decenii vechile elite politice, inclusiv sunt și astăzi aici, în Parlament, au optat deschis pentru o Moldova aflată punte între Est și Vest. Unii vorbeau, și știți prea bine la cine mă refer, despre „vițelul blând care suge cuminte de la două vaci”. La ce a adus această incertitudine și lipsă de caracter, și voință politică, noi vedem cu toții astăzi. Pentru că atunci când Republicile Baltice, țările est și central europene au ales calea integrării europene cu determinare și acum vedem cu toții că aceste țări se află în zona păcii și prosperității, Republica Moldova,

din păcate, continuă încă să lupte cu problemele vechi. Acum noi știm, cu siguranță, că această criză în mare parte a fost ghidată de Federația Rusă, care nu dorea să-și piardă influența, ținând ostatică o țară întreagă prin intermediul elitelor corupte. Coruperea elitelor a dus la aceea că și azi agenții de influență ai Kremlinului, a se citi agenți de influență ai corupției, sărăciei și fricii, s-au dovedit a fi nimic mai mult decât un grup de interese, care servesc agendei externe a fostului imperiu în detrimentul poporului nostru. Acești agenți ai dezinformării și corupției și-au unit forțele, evident, nu pentru binele Moldovei, ci pentru a răspândi haosul și a subjuga țara în favoarea intereselor lor financiare și politice.

Este de neconceput, dragi cetățeni, să ne imaginăm unde ar fi țara noastră astăzi dacă acești trădători de țară ar fi fost la conducere. Moldovenii ar fi devenit carne de tun pentru soluționarea ambițiilor lor criminale, iar tinerii noștri ar fi fost pe front. Datoria noastră comună este să rămânem acum mai vigilenți și mai uniți ca niciodată în fața acestor provocări. Trebuie să accelerăm toate schimbările necesare, pentru a ne asigura că Republica Moldova avansează neabătut pe drumul european.

Acest Guvern, împreună cu toți moldovenii, pe care noi îi cunoaștem bine că sunt muncitori, harnici, talentați și dedicați, va continua să lucreze neobosit pentru a transforma aceste aspirații în realitate.

Dragi cetățeni,

Stimați colegi,

E timpul și haideți determinat să respingem toate aceste manipulări și minciuni grosolane și să ne concentrăm pe construirea viitorului european pentru fiecare localitate din Republica Moldova, pentru fiecare cetățean, fie el din sat sau de la oraș, de la nord sau de la sud. Eu am toată convingerea că vom reuși să ne asigurăm că Moldova ocupă locul pe care îl merită și locul Republicii Moldova este în Uniunea Europeană.

Închei aici prin a reafirma angajamentul nostru neclintit față de valorile europene și față de aspirațiile noastre comune. Împreună cu Guvernul, cu Parlamentul, cu Președinția, dar și cu toți oamenii de bunăcredință vom depăși toate greutățile, obstacolele și vom construi o Moldovă mai puternică, mai prosperă, o Moldovă Europeană.

Mult spor nouă tuturor! (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Novac.

Domnul Grigore Novac:

Doamne ferește, da.

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Domnul Grigore Novac:

Așa de... *(Voci nedeslușite din sală.)*

Domnul Igor Grosu:

Cam mulți credincioși, nu știu ce, la tribuna asta.

Domnul Grigore Novac:

Dacă o mai ținea încă vreo 3–4 minute, mai adăuga, puteam să cred și eu în asta.

Dar, stimați colegi deputați,

Stimați cetățeni,

Astăzi voi vorbi despre o altă parte a raportului, despre care nu a vorbit Premierul Recean. Având mandat din partea alegătorilor, cetățeni ai Republicii Moldova, voi vorbi tranșant despre derapajele antidemocratice ale guvernării actuale.

1. Instituirea controlului politic asupra instituțiilor statului care, conform legii, trebuie să fie independente, concursuri mimate pentru alegerea Procurorului anticorupție și a Procurorului General, numirea persoanelor loiale guvernării în Consiliul Superior al Magistraturii, în CSP și în Consiliul Audiovizualului.

2. Subminarea independenței justiției, camuflată sub lozinca guvernării de reformă a justiției prin implicarea politicienilor de la guvernare în activitatea organelor de autoadministrare a justiției și a procuraturii, și anume CSM-ul și CSP-ul. Ne-am pomenit cu control total politic asupra organelor cărora Constituția Republicii Moldova le garantează independența.

3. Încălcarea sistematică a drepturilor fundamentale ale omului. Despre asta vorbesc cetățenii Republicii Moldova, și anume conform studiului „Percepție asupra drepturilor omului în Republica Moldova”, sondaj de opinie publică, 2023, 9 din 10 respondenți au opinat că în Republica Moldova drepturile omului se încălcă fie sistematic, fie ocazional. Așadar, 49,8... din respondenți consideră că încălcările se realizează sistematic, aproape 40% din respondenți consideră că acestea sunt încălcate ocazional.

În anul 2023, CEDO a recepționat... și aici păcat că a plecat ministrul justiției și a plecat Guvernul, cei care mai au timp liber puteți să conspectați, a recepționat 653 de cereri îndreptate împotriva Moldovei, cu 2% mai mult decât în anul 2022.

Moldova se află pe locul 5 din cele 46 de țări membre ale Consiliului Europei în ceea ce privește numărul de cereri depuse pe cap de locuitor.

În anul 2023, moldovenii s-au adresat la CEDO cu 6,5 ori mai mult decât media europeană.

Sub pretextul luptei cu corupția mare, Președintele Republicii Moldova Maia Sandu și Partidul Acțiune și Solidaritate, adică guvernării, implementează un plan de distrugere a opoziției parlamentare și extraparlamentare.

Una din etape sunt pretinsele reforme ce, de fapt, sunt modificări cauzistice dictate de interesul de partid.

Altfel, în ultimul an, au fost operate 8 modificări ale Legii cu privire la Procuratură, care, de altfel, a fost elaborată din start cu susținerea experților europeni.

Prevederile introduse în Legea nr. 102 din 24 august 2021 se referă în special la componența CSP și la plafonul de vârstă pentru membrii Consiliului Superior al Procurorilor, la introducerea unui mecanism de evaluare a performanței Procurorului General și la posibilitatea destituirii din funcție în cazul obținerii unei calificări nesatisfăcătoare.

Prevederile constatate au modificat și unele aspecte privind răspunderea disciplinară a Procurorului General și încetarea mandatului Procurorului General adjunct.

Comisia de la Veneția și-a exprimat opinia cu privire la aceste modificări. În avizul său, aceasta arată că modificările la Legea cu privire la parchet au fost votate în grabă, în perioadă foarte scurtă de timp, fără consultări publice în prealabil.

De asemenea, Comisia de la Veneția a atras atenția asupra modificărilor în componența CSP-ului și a recomandat revenirea Procurorului General în calitate de membru al Consiliului.

Potrivit concluziei Comisiei, politicienii de la Chișinău schimbă componența CSP după bunul plac și interes atunci când ajunge la putere.

O altă recomandare a experților de la Veneția este ca CSP să fie împuternicit să decidă dacă suspendarea Procurorului General în legătură cu cauza penală este justificată.

Comisia de la Veneția a recomandat, de asemenea, că procedura de evaluare a Procurorului General să descrie în mod clar natura și principalii indicatori de performanță și să clarifice diferența dintre materie de răspundere... și disciplinară.

Fostul Procuror General Stoianoglo a fost achitat în dosarul pentru depășirea atribuțiilor de serviciu. Cred că ați observat și cetățenii, și cei prezenți în sală. La același capitol, urmează a fi evidențiate inclusiv modificările legislative ce au dus la amânarea Adunării Generale a Judecătorilor, unde urma să fie decisă numirea noilor membri ai CSM din rândul judecătorilor.

Aceste modificări, inclusiv așa-numita Lege privind preevaluarea viitorilor membri ai CSP, de fapt, este un filtru politic de excludere din cursa candidaților neconvenabili factorului politic.

Asemenea modificări se referă și la modificarea Legii privind Curtea Supremă de Justiție, care au scop evident – eliminarea din sistem a celor mai experimentați judecători care nu convin guvernării.

Ciudat, dar adevărat că de comun, în vara anului 2019, la deturnarea regimului Plahotniuc, forțele politice au declarat ca fiind capturate autoritățile statului, inclusiv CSM-ul, CSP-ul și, din păcate, actuala guvernare nu că i-a înlăturat de acolo, dar i-a utilizat foarte clar și bine pe cei care capturase CSM-ul și CSP-ul în interesele lor înguste politice.

Mențiunea unei... menținerea unei componente vicioase și prin urmare sub influența CSM, fapt ce a determinat, pe de o parte, nefuncționarea CSM, dar și excluderea ad-litteram a indicațiilor politice.

Anularea abuzivă de către Președintele țării a decretului de numire a Președintelui Curții de Apel, contrar tuturor garanțiilor constituționale și țineți minte ce a urmat ulterior, doar a îndrăznit să atace pe cale judiciară acest act și imediat i s-a deschis un dosar penal și s-a dat... mai așteptați, s-a dat un semnal foarte clar celor care vor îndrăzni să atace pe cale judiciară instituțiile statului, vor păți la fel, se vor trezi peste noapte cu dosare penale.

Stimați colegi,

Actualmente, se atestă tentative negative de a limita dreptul la libertatea întrunirilor, libertatea de exprimare, dreptul la un proces echitabil, dreptul la viața privată, dreptul la libertate și siguranță, dreptul de a alege și a fi ales, dreptul la proprietatea privată.

Eu țin să menționez că inclusiv Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a constatat un abuz al unei persoane care conduce un ONG, care este pe lângă persoana loială Președintelui țării, că a accesat zeci de mii de accesări ilegale ale datelor cu caracter personal, inclusiv la cei din sală de aici, și deputați, apropo, din majoritatea parlamentară.

Poate mulți dintre dumneavoastră nu știți, dar eu vă dau un sfat să verificați și o să constatați, cu regret, că și dumneavoastră sunteți cei vizați aici.

Stimați colegi,

Noi am derapat demult din albia normalității, demult, cu regret, nu auzim realitatea care se întâmplă în Republica Moldova.

Eu am așteptat de la Premierul Recean o analiză obiectivă. Chiar dacă avem foarte multe probleme în țară, cu siguranță, ele se pot soluționa, dar atunci când se aruncă praf în ochi și se încearcă a denatura realitatea, de a ne prosti și de a considera o țară întregă de proști, asta este foarte și foarte regretabil.

Noi nu putem să tăcem când vedem astfel de rapoarte sterile, în opinia noastră, rapoarte care nu au nimic comun cu realitatea și nu poți să spui doar de o parte a monedei, trebuie să afirmi și partea opusă a monedei, pentru că dreptatea, oricum, iese la iveală, abuzurile, oricum, ies la iveală, doar că ultimele, abuzurile pe care le comite actuala guvernare sunt pasibile și, cu siguranță, vor fi subiectul investigațiilor penale ulterior.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Bună ziua, stimați cetățeni, stimați colegi deputați.

Știți, pe de o parte, 5 minute este prea mult să vorbim despre acest raport care a fost vociferat de Prim-ministrul Republicii Moldova, domnul Recean, dar, dintr-o parte, desigur că este puțin ca să povestim despre toate fărădelegile, toate încălcările și despre deznădejdea în care trăiește țara noastră.

Doamna Gherman ne-a întrebat pe noi, pe opoziție, de ce nimeni nu a vorbit despre viitor? Pentru că țara noastră, de când este condusă de PAS și de astfel de personaje ca Maia Sandu, Recean etc., nu are nici un viitor.

Suntem izolați noi acum. (*Rumoare în sală.*) Suntem izolați de prețuri normale, adecvate. Noi suntem izolați de posibilități de a vinde produsele noastre agricole etc. Și ei ne spun că domnul Recean a venit în Parlament cu un raport de succes, pentru că 5 puncte care se rezultă în eventuala aderare la Uniunea Europeană cândva, dar nimeni nu știe când.

Eu o să vă deschid o mică paranteză, dacă curatorii voștri nu v-au povestit despre aceasta, Uniunea Europeană se distruge, în toate țările europene politicienii de rang înalt vorbesc despre aceasta. Numai că, probabil, la voi, cei din PAS, informația aceasta încă nu a ajuns prin Martin Sieg sau etc. Dar să știți, acolo unde voi încercați să ne duceți pe noi, pe Republica Moldova, nu este nici un viitor. Și, în câțiva ani, cetățenii noștri desigur că o să înțeleagă acest lucru. Voi trebuie să înțelegeți că oamenii vor să trăiască anume acum, dar nu mâine sau poimâine, sau peste 50 de ani.

Încă un moment foarte interesant. Eu nu știu dacă acest moment este legat de războaiele voastre pe interior în Partidul „PAS” sau, totuși, ați vrut să-l susțineți prin acest gest pe Recean. Dacă raportul lui și al Guvernului, care nici nu a rămas să-i asculte pe deputații în Parlament, a fost atât de bun și atât de reușit, cu atâtea succese, de ce voi ați acoperit aceste știri cu venirea Procurorului General interimar, care toată lumea cunoaște că este „prieten de buzunar” cu Recean, în Parlament?

Toate titlurile astăzi, mă scuzați de nemodestie, dar scriu despre imunitatea Marinei Tauber. Nimeni nu a scris nici un cuvânt, nici presa voastră „galbenă” despre acest raport. El a fost atât de rău? Într-adevăr, nu aveți ce să spuneți oamenilor, că trebuia să veniți aici în compania Procurorului General interimar, care nici la Comisia juridică nu știa și nu înțelegea ce spune și ce este scris în documentul pe care el foarte rău, pe silabe, l-a citit?

Este regretabil pentru mine că nu am avut posibilitatea să pun multe întrebări, pentru că am avut multe întrebări acestui Prim-ministru, persoană care, după părerea mai multor experți, consumă droguri și trebuie să fie verificat la normalitate și dacă această persoană trebuie să ocupe funcția de Prim-ministru. (*Rumoare în sală.*) În toate țările normale și în toate societățile internaționale, persoanele de rang înalt sunt supuse verificărilor. Doar în țara noastră, așa un personaj care nu-și controlează emoțiile lui poate să conducă țara. (*Rumoare în sală.*)

Deci, sunt multe întrebări, dar o să adresez măcar câteva. De ce ieri încă o ministă și-a dat demisia? De ce oamenii fug de la voi și din acest Cabinet de miniștri? De ce nu Recean conduce acest Cabinet, dar Spînu dă indicațiile tuturor? De ce până la urmă, într-adevăr, aveți așa o ură față de cetățenii, de oamenii, locuitorii din Găgăuzia, că nu puteți să numiți Bașcanul din Găgăuzia în calitate de membru al Cabinetului de miniștri? De ce... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Colegi...

Colegi,

Continuăm.

Îl invit la tribună pe domnul Druță.

Domnul Mihail Druță:

Stimați colegi,

Astă toamnă, domnul Babici și cu mine am fost până în dealul Sorocii să-l petrecem în ultimul drum pe marele scriitor și filozof al neamului nostru Ion Druță. Domnul Babici era dator s-o facă în virtutea faptului că este deputat de Soroca, iar eu am plecat să aduc omagiu clasicului literaturii române în viață, pentru că pământul nostru nu a născut un moldovean mai moldovean decât Ion Druță și care prin geniul său a suferit foarte mult pentru discordia noastră națională și cu limbă de moarte a ținut să ne spună că toată viața a scris în limba română și în limba rusă – „на румынском и на русском”, pentru că a prevăzut probabil ce se va întâmpla și azi aici în această sală când mai mulți colegi au preluat narativul Mașei Zaharova de la Moscova și încearcă să facă discordie națională aici.

Eu nu mă supăr pe acei care mi-au spus cum se numește limba mea, dar mi-au spus în limba rusă. Eu am mare tristețe la inimă, pentru că conaționalii mei care... se lasă duși de vânturi străine.

Am ascultat și eu cu liniște astăzi, aici, nu numai impertinențele privind denumirea limbii noastre, am ascultat și morala pe care mi-au făcut-o unii colegi prinși în delict flagrant cu mii, multe mii de euro pe care îi dădeau sub formă de mită, după care plânge pușcăria, care-s pușcăriabili și au citit aici, de la tribuna centrală, lecții de morală. De ce se întâmplă aceasta? Pentru că Republica Moldova este o țară democratică. Democrația în Moldova este largă, largă, iar guvernarea PAS este liberală la nesfârșit, la nemărginit.

Am ascultat și balivernele despre o materie atât de importantă cum este apărarea națională, am ascultat și tăcerea lor despre neutralitatea noastră și trupele militare ruse care încalcă flagrant neutralitatea noastră și sperie potențialii investitori străini care ar veni în Moldova, dar nu vin din cauza că aici este situație instabilă.

Acum să vă dau câteva cuvinte și despre buget, despre politica noastră de apărare, că apărarea poate fi apărată nu numai cu armele și nu în primul rând cu armele, dar apărarea trebuie apărată, în primul rând, prin metode politico-diplomatice, așa cum o face Președinta Maia Sandu, așa cum a făcut-o ministrul, diplomatul cu har de la Dumnezeu Nicu Popescu și așa cum guvernarea PAS este pregătită să promoveze această politică și în continuare.

Dar cât privește unii parametri militari, fiindcă azi cineva a vorbit de buget, pentru a speria lumea, pentru a induce populația noastră în frică și a o face să se teamă de război și să se predea de bună voie „emisarilor Kremlinului”.

Bugetul nostru în 2023 a fost de 1 mie 697... 1 miliard 697 de milioane și 200 de mii de lei. E mult sau puțin? Aceasta este 0,55 de la PIB. Toate țările Uniunii Europene, toate țările din Europa au de la 2% în sus, dar unele state, care sunt dragi inimii voastre, numai unul Dumnezeu știe câte procente de la PIB acordă industriei războiului, că la dâșii nu-i apărare.

Pentru ce au mers banii aceștia? În primul rând, au mers pentru a curma odată și pentru totdeauna umilința la care au fost supuși militarii noștri prin contract și... au fost cu acești bani. A fost majorată solda lunară a militarilor de la 150 la 500 de lei, militarilor în termen, a soldățeilor. A fost reintrodusă rația alimentară, pe care ați furat-o voi, pentru militarii prin contract. A fost introdusă o uniformă cât de cât decentă. A fost majorată de la 100 la 200 de lei și în 2024 până la 500 de lei diurna militarilor din forțele de menținere a păcii.

Da, pe noi ne ajută și Uniunea Europeană, ne ajută conform programelor de pace. Ne-au ajutat, am vorbit deja, 2021 – 7 milioane de

dolari, 2022 – 40, 2023 – 40 de milioane și pentru acest an sunt prevăzute 50 de milioane de dolari.

Ian, uitați-vă, în afară de drona aceea și de radarul acela pe care l-ați pomenit de atâtea ori azi, ce au fost procurate de către Armata Națională: 25 de vehicule logistice, 6 autobuze, 2 pick-upuri, 2 escavatoare, 2 buldozere, 32 de generatoare, 60 de corturi ș.a.m.d. Da, a fost procurat și acest radar. Doar unul care este absolut incompetent în materie de securitate poate să pună sub semn de întrebare necesitatea acestui radar.

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte, pentru generozitate.

Și mulțumesc dumneavoastră, stimați colegi, pentru atenție.
(Aplauze.)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – doamna Răileanu.

Doamna Adela Răileanu:

Stimați cetățeni,

Am ascultat cu atenție discursul domnului Prim-ministru și prestația membrilor Guvernului. Reprezentanții executivului se grăbesc să se laude cu realizările lor impresionante, însă trebuie să aruncăm o privire asupra cifrelor oficiale și să vorbim despre situația reală, despre adevărul ascuns în spatele discursurilor politice.

Datele statistice nu mint. Guvernul PAS se laudă că a crescut salariile. Este adevărat că, în 2023, salariile nominale au crescut cu 17,3%, însă cei din Guvern nu spun că inflația a erodat aceste majorări, lăsând în mâinile cetățenilor o creștere reală de numai 3,4%. Deci, pe hârtie, oamenii câștigă mai mult, însă puterea lor de cumpărare s-a diminuat semnificativ. Între timp, dacă pentru oameni creșterea salarială a fost de 3,4%, atunci pentru miniștri creșterea a fost 300%, ajungând să încaseze salarii de peste 70 de mii de lei.

În plus, trebuie să nu uităm cât de mult s-au scumpit bunurile și serviciile de bază pentru populație. Cel mai mult s-a scumpit transportul public cu 25%, prețurile la serviciile de apă și canalizare au crescut cu 14 la sută, produsele alimentare esențiale s-au scumpit de câteva ori. Și, iată că, în loc să vină cu măsuri care să reducă sărăcia, Guvernul se aventurează în cheltuirea banilor publici pentru birocrăție, propagandă, achiziții militare.

Recent am aflat că Agenția Servicii Publice are în plan să aloce nu mai puțin de 3 milioane de lei pentru promovare. Această sumă este destinată pentru publicitate și producție de conținut media. Într-o țară unde bunăstarea cetățenilor este neglijată, e inadmisibil să alocăm sume mari pentru propaganda instituțională. Tot pentru propagandă au creat

așa-numitul Centrul „Patriot”, o structură care va înghiți peste 20 de milioane de lei anual, dar care nu aduce nici un beneficiu oamenilor.

Stimați colegi,

În anul 2023, Aparatul de stat și cheltuielile administrative au înregistrat o creștere enormă. Comparativ cu anul 2020, numărul total de unități în Guvern și ministere a crescut cu 531 de unități, numărul miniștrilor a crescut cu 56%, numărul viceprim-miniștrilor – cu 100%, numărul secretarilor de stat – cu 64%. În plus, fostul Minister al Economiei și Infrastructurii a fost divizat în 3 ministere distincte, ceea ce a dus la o creștere de 82% a numărului de unități în acest domeniu. Similar, fostul Minister al Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a înregistrat o creștere de 79% a numărului de unități. Unde este rezultatul acestei armate de demnitari?

Între timp, Guvernul se pregătește să majoreze în 2024 cheltuielile administrative după ce va prelua o parte din salariații de la Președinție. În an electoral, Maia Sandu vrea să raporteze că și-a redus cheltuielile la Președinție, pentru a da bine la electorat.

În plus, guvernarea mai pregătește instituirea unor cabinete secretariale pentru funcții-cheie în administrația de stat. Această măsură va genera cheltuieli financiare estimate la peste 1,5 milioane de lei anual.

Acum câteva detalii despre datoria de stat. În 2023, aceasta a crescut cu 7 miliarde de lei, ajungând până la cota de 102 miliarde de lei. Experții au calculat că actuala guvernare în 2 ani și jumătate a împrumutat cât toate guvernele controlate de alianțele pentru integrare europeană. Doar imaginați-vă, doar din anul 2021, de când a preluat puterea absolută în stat, datoria țării a crescut cu 30 de miliarde de lei. Sunt date oficiale.

Cei din Guvern argumentează că au luat împrumuturi mari pentru a cumpăra resurse energetice. Și, iarăși, nu vor să vorbească despre faptul că am fi putut avea prețuri mai mici la gazele naturale. Din cauza acestei guvernări, moldovenii au achitat pentru gaz un preț de 4 ori mai mare decât în Ucraina și Ungaria și cu 45% mai mare decât media regională. Economistii au calculat că pentru actualul sezon de încălzire noi vom plăti în plus pentru gazele naturale peste 4,5 miliarde de lei. 4,5 miliarde de lei. Sumă uriașă aruncată pe foc.

Pregătiți-vă să răspundeți și voi la celebra întrebare: unde-i miliardul? (Aplauze.)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Stimați cetățeni,

Astăzi, de la această tribună, au fost spuse mai multe afirmații, însă una este clar că ceea ce a promis actuala guvernare, ceea ce face actuala guvernare prin acțiunile sale și ceea ce ar trebui să facă actuala guvernare în activitatea sa sunt lucruri absolut diferite. Trebuie să recunoaștem că, totuși, două lucruri lor le-a reușit, și anume un lucru care i-a reușit actuali guvernării este că a băgat în sperieți toată societatea moldovenească la nivel de invențiile pe care le administrează astăzi în toate sectoarele țării. Asta se numește, de fapt, aristocrație. Și doi. O altă reușită, la care aș vrea să atrag atenția, este că, sub formula reformării, tot de ceea ce se atinge guvernare PAS se distruge.

Cu părere de rău, anul 2024 va fi un an și mai greu față de anul 2023, din simplul motiv că îl vedem prin indicii bugetari care au fost aprobați. Și mai mult, chiar astăzi, un deputat din majoritatea parlamentară, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, vine cu un proiect de lege prin care să ajute Guvernul pentru a depăși incertitudinea de acoperire a cheltuielilor bugetare, și anume propune prin acest proiect de lege ca Guvernul de îndată cum găsește surse externe să le poată distribui pentru acoperirea cheltuielilor de asistență a vulnerabilității sociale.

Asta este, de fapt, stimați colegi, un semnal de incertitudine de a conduce lucrurile în țară. E clar că nu veți recunoaște, pentru că ecoul și orgoliul vostru interior nu vă permite ca să recunoașteți și greșelile pe care le faceți în administrarea lucrurilor la nivel de țară.

Noi ne întrebăm simplu: de ce actuala guvernare nu înțelege că în spatele opoziției stă 1/3 din populație care i-a încredințat dreptul să le reprezinte interesele în acest Parlament?

De ce actuala guvernare nici până în prezent, nici Guvernul, nici Parlamentul nu acceptă spre dezbateră, spre discuție în plenul parlamentar a proiectelor care se propun de către opoziție?

De ce nici până astăzi nu se discută proiectul cu 50% pe raft, un proiect, de fapt, care spun și studiile de cercetare că el necesită să fie implementat în Republica Moldova în legătură cu inexistența pieței de desfacere pentru producătorii din agricultură?

De ce nici până astăzi nu se susține ideea plafonării salariilor demnitarilor publici până la 2 salarii medii pe economie – 27 de mii 400 de lei și nu 50, 80 sau chiar 100 de mii de lei?

De ce până astăzi nu se susține ideea creării unei comisii de anchetă la ANRE pentru controlul corectitudinii stabilirii prețurilor la energia electrică, termică, gaze naturale, transportul gazelor naturale în perioada stării de urgență?

Deci, a fost o perioadă care a asuprit cetățenii Republicii Moldova.

De ce până în prezent nu se acceptă stabilirea unor impozite speciale pe veniturile obținute de către băncile comerciale și ne... și nebankare, de ce? Pentru că Banca Națională, prin dispoziția sa, le-a canalizat toate fluxurile monetare către aceste instituții care au fost colectate din bugetele, buzunarele cetățenilor.

2022, am spus, 3,6 miliarde.

2023 – 4,1 miliarde. Acum mai mult. Am primit Legea privind decontările în numerar.

Anul 2024 va fi peste 5 miliarde de lei.

De ce există această neechilibrare a problemelor în stat?

Iată, aici aș vrea să vă spun, dragă guvernare, ca să țineți minte, că bumerangul își face lucrul său și foarte repede, câte o dată nici nu ne așteptăm cât de repede. Mai mult decât atât, nici fotoliul, nici guvernarea, nici funcția nu sunt veșnice.

Cu Doamne ajută! (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

În continuare – domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Acuma, desigur că darea în spectacol aici, a unora care primesc „grileaj” de la Șor, pentru a face politică, da, și vedem aceleași narative la toți băieții ăștia care au trecut pe aici, eu am notat de câte ori au spus cuvintele: investiții în armată, radar, întreprinderi de producere, nu știu ce, agricole, străine, pre-vetting, și am dus o statistică. Ceea ce este clar vădit este că băieții ăștia au primit „metodicica” dintr-un singur, cum îi zice, centru sau le-a scris cineva textul.

Dar dacă la vreo trei chiar așa m-am luat... exact dacă-i pui, fix ca la televiziunile rusești, dacă-i pui să vorbească cinci odată, vorbesc același text. Da, băieții aici nu s-au... deci, nu ne-au dezamăgit, e aceeași situație.

Dar acum chiar vreau să fac referire la toate narativele pe care băieții le-au aruncat aici.

O să încep cu prima. Întreprinderile de producere agricolă în Republica Moldova care procesează au fost distruse.

Băieți,

Dar voi nu știți cine a distrus întreprinderile de producere agricolă? Da, a fost un băiat care a pus monopolul pe carne. Nu v-a fost „predsedateli” de partid cândva? Și tot monopolul pe carne în Republica Moldova... că era mai simplu să câștige bani, să distrugă tot ce înseamnă ferme în Republica Moldova, întreprinderile de producere și să aducă, să importe, pentru că prin

aducere deții monopolul asupra unui domeniu de import de carne, importul de pește.

Sau nu vă aduceți aminte, cu fratele său în doi, cum aici de prăpădeau aduceau carne și pește? Da, asta, așa, ca printre altele.

Acum vă mirați cum a fost distrusă toată industria de prelucrare a alimentelor. Vă mai dați așa peste cap... vă mai dați. Altcineva pe la Soroca a mai privatizat o întreprindere și nu știu ce face acolo, prelucrează anumite... carne și nu știu ce mai fac acolo.

Acuma, cu investițiile în armată.

Băi, asta-i marea voastră durere că Republica Moldova încearcă, cumva, cât de cât să investească în armată, pentru că voi ați trecut prin lecția din 1992, când noi am putut sta în fața voastră, în fața stăpânilor voștri. În 1992, pentru că am avut oameni pregătiți, am putut să păstrăm independența acestui stat, că dacă nu ar fi fost în 1992 oameni care ar fi păstrat independența statului, ar fi luptat pentru ei, n-ar fi fost pregătiți, era prăpăd aici. Acuma pe voi asta vă doare, că se investește în sistemul de apărare al Republicii Moldova.

De asta voi vreți? Că voi vreți să se întâmple exact cum au anexat rușii Crimeea, fără nici o împușcătură, să nu existe nimeni, să treacă așa, pur și simplu. Dar pe voi asta vă doare. Vă doare faptul că se investește în sistemul de apărare.

Acuma, cu radarele. Da, Republica Moldova trebuie să investească în sistemul de apărare antiaerian, pentru că este unul, așa se dădea în spectacol. Deci, el n-a vorbit despre faptul că trebuie nebunii ceia să oprească războiul din Ucraina, d-apoi el omul dădea de înțeles: ia, ce folos că voi o să vă construiți sistem de apărare antiaerian... „Kinjal” ce mai aveți acolo, satana sau care acolo denumiri mai aveți, da, porcării.

Băi, dar voi nu v-ați săturat să fiți coloana a cincea în Moldova? Voi vorbiți, voi sunteți coloana a cincea în Republica Moldova. Voi vă gândiți cum dracului să distrugeți statul ăsta, că vouă vă pare c-o să fiți trepăduși în fața rușilor care o să vină aici și o să faceți ce vreți.

Acuma, vorbind despre Găgăuzia.

Băieți,

Eu, în raport cu găgăuzii, nu am nimic. Nănașa mea este găgăuză, așa, ca printre altele, și am relație foarte bună. Dar ceea ce ați făcut voi, că v-ați înhăitat cu un hoț și ați vândut mândria voastră unui hoț, da, și ați vândut-o pe bani, v-ați vândut mândria unui hoț, v-ați vândut. (*Aplauze.*)

Iată asta nu poate să v-o ierte nimeni vouă și n-o să v-o ierte niciodată, că v-ați vândut mândria unui hoț, v-ați vândut. (*Aplauze.*) (*Gălăgie în sală.*)

Referitor la alt narativ, care tare vă doare, este pre-vetting-ul, că sunt oameni străini, care fac pre-vetting-ul acelor judecători pe care i-ați pus când

ați fost voi la putere și care astăzi vă acoperă toate porcăriile pe care le-ați făcut și încă stați în libertate datorită procurorilor și judecătorilor care încă sunt în funcție, da, și ei trebuie scoși. Doar unii care dintr-o parte sunt care n-au nici o treabă cu Republica Moldova, cu... landul ăsta, da, poate să scoată bandiții voștri de colo și o să fie scoși. Mai devreme sau mai târziu o să fie scoși și o să răspundeți pentru asta. (*Rumoare în sală.*)

Acum, referitor la televiziunile închise.

Băieți,

Eu acum deschid un canal de Telegram, se numește „Economist”, care arată o statistică foarte frumoasă despre... acum, cu câteva minute în urmă, de atâta și am ieșit... luare de cuvânt.

Cât a investit Federația Rusă... da, iată tabelul, cât a investit în Federația Rusă ca să poată închide toată presa independentă. 25 de miliarde de dolari în 3 ani de zile au fost investiții ca să poată fi închise toate vocile democrației.

Voi credeți că o să puteți să țineți trompetele astea ca să poată... aruncă acele mesaje care credeți voi din partea Federației Ruse. (*Rumoare în sală.*)

Ca să închei. Vă place vouă, nu vă place vouă, dar Republica Moldova va ajunge în Uniunea Europeană, iar vouă, cei care încercați s-o vindeți, care voi vreți s-o vindeți, n-o să vă meargă și pușcăria plânge după voi, bandiților. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următorul – domnul Odnostalco. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Odnostalco:

Спокойно, спокойно. Ты там не говори, ты уже цены на бензин повысил. (*Rumoare în sală.*)

Уважаемые коллеги,

Знаете, значит, ну да, он же этот, бензинэрию имеет свою.

Но тем не менее, вот вы говорите о нарративах. Вы уже будьте последовательны хотя бы один раз. Вы сделайте этот список нарративов и каждое утро по медиа, это, по желтым медиа агентству всем людям говорите: сегодня это список нарративов.

Потому что не дай Бог поздороваешься либо скажешь доброе утро, ведь Путин тоже доброе утро говорит. Все – агент.

Вы до маразма дойдете вскоре своей гибридной войне, запретите людям гибридные автомобили. Понимайте, что вы делаете? (*Rumoare în sală.*)

Ну ладно, давайте о том, что... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Вася...

Вася,

Заканчивай.

Значит давайте будем теперь об отчете Правительства.

Уважаемые граждане, депутаты,

Неважно, как называется та хорошая жизнь, то достойное качество жизни, достойный уровень жизни неважно, как он называется – евразийский, европейский, американский, китайская мечта, восточная мудрость, неважно, главное, чтобы он был. Сегодня вы претендуете на то, что вы называете высоким Европейскую интеграцию, вы говорите, что вы есть Европа, что вы есть Европейская интеграция, то есть вы транслируете эту идею.

Отчёт, предоставленный сбежавшим Премьером, говорит о том, что вы самые большие дискредитаторы этой идеи, потому что люди живут всё хуже и хуже.

Можно меня не слушать, можно выйти из зала, но от этого пенсионеры, господин председатель комиссии, лучше жить не будут. От этого, господин Белый, медики лучше жить не будут, и вы об этом знаете, что медицинские коллективы против руководства министерства, потому что у нас в стране есть один врач, она здесь сидела, все остальные hoții, bandiții și всё самое худшее. И вы прекрасно знаете, что работу министерства это не ленточки резать и раздавать то, что иностранные организации дали нашей стране, а разрабатывать политики и законы важные, в том числе и Кодекс здравоохранения.

Дальше. Напомню, за вас проголосовало более 300 тысяч пенсионеров, это было в 2021 году. И что произошло в 2023 году? Инфляция 34% в дали им только 14%–2000.

Дальше. Вы обещали, Премьер-министр обещал, что осенью 2023 года добавит этих денег, будет всё хорошо. Ничего не выполнено, опять людей обманули.

Какие достижения? Программа «Рестарт»? Но все мы знаем для чего она была сделана, нужно было заменить и переподчинить социальные службы местных органов власти министерству с одной стороны, с другой стороны назначить всех своих жёлтых начальников, то, что сейчас произошло, и с третьей стороны у нас жители города Кишинёва и жители Гагаузской автономии сегодня заложники между пинг-понгом и политическими игрищем Правительство с одной стороны, Мэрия Кишинёва Исполкома Гагаузии с другой стороны. Причём здесь эти люди в ваших игрище?

Пока вы играете в политику – они остаются без персональных ассистентов. Пока вы играете в политику – люди мучаются и это большая проблема, а которой вы сегодня не говорите.

По той индексации пенсии, которая была заложена в 2023 году, а вот будет исполняться сейчас в 2024 году, средняя инфляция на этот год 13,2%, но Правительство спорит о том сколько дать пенсионеров 4,2% либо 6%.

Это что за уровень Правительства? Тут депутаты вообще говорят о том, что пенсионеры живут лучше сейчас чем 2–3 года назад. И кто это говорит? Депутат, который написал проект закона о Гагаузском НДС, который Конституционный Суд признал неконституционным? Этот говорит? Ну, о чём мы говорим?

Уважаемые господа,

Почему на увеличение зарплат министром деньги есть, учителям – 15% еле-еле натянули, а пенсионерам только 6%. Это что за политика такая? Как так можно делать? Либо они больше не нужны. Я специально никого не называл, чтобы не было право на реплику.

Дальше. Важный вопрос на сегодняшний день – рождаемость. Вы слышали в докладе Правительства вопрос демографической политики? Всегда рождаемость падала. К сожалению, есть эта проблема 1–2%, до 3% доходило, это всё девяностые либеральные нам наследство досталось, но 9% разница 2022 к 2023. „Statistica.md”, если кто-то хочет... Спасибо.

Разница в более чем 2000 детей 2022–2023, это 9%, господа. Это говорит о том, что демография неинтересно этому Правительству.

Это говорит о том, что вы делаете всё для того, чтобы не было молдаван. А если нет молдаван в этой стране, зачем нужна эта страна? Молдова – это молдаване в первой очереди.

Говорить о медицине, господа, наверное, не буду потому, что там настолько всё плохо, что просто плохо. Кто не знает, что у нас цены повышаются день ото дня на медикаменты? Кто не знает, что на сегодняшний день... да о чём говорить, Старыш вопрос элементарный, статистический задал и его обвинили в манипуляции и министр не могла ответить. (*Rumoare în sală.*) Это абсолютно ненормально. Пошла... (*Rumoare în sală.*) Всё, табачный бизнес, помолчите.

Пошла реформа, переподчинили районные больницы, лучше стало? Нет, не лучше стало. Разобрались с «Тома Чорбэ» и «Дерматологической»? Разобрались. Закрыли. Впервые за 10 лет медики сами, без политиков, вышли на протест. Задумайтесь, господа.

И в заключении. 2024 год не обещает хороших времён, потому что то, что в бюджете прописано говорит о худшем. Гражданам нужно думать самим, никто за них не будет думать. Эти люди остались

предоставлены сами себе в тот момент, когда у нас министры и депутаты правящей партии обедают красной икрой.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi.

Eu am fost vizat. (*Rumoare în sală.*)

Eu amintesc că oamenii aceștia au fost acei care au majorat pensia cu 1%... 1%.

Eu reiterez a nu știu a câta oară pentru oamenii care nu înțeleg cifre și limba română: pensia minimă s-a majorat cu 120%, de când noi am ajuns la guvernare, pensia medie – cu 70%, ceea ce este mai mult decât rata cumulativă a inflației. Noi am reușit să protejăm puterea de cumpărare a pensionarilor.

Cât despre Comrat, Vulcănești, deci, noi alocăm și o să alocăm în continuare resurse pentru toți cetățenii Republicii Moldova și o să ne asigurăm că nimeni nu este avantajat și are... se bucură de un comportament mai... de avantaje. Deci, aceasta este important.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Acestea au fost luările de cuvânt.

Stimați colegi,

Cu permisiunea dumneavoastră, anunț o pauză până la 17.30. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Poftim? (*Voci nedeslușite din sală.*)

17.30. Noi încă avem de lucru.

Stimați colegi,

Noi abia 2 puncte din ordinea de zi am...

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Igor Grosu:

... să reveniți la locurile dumneavoastră.

Colegi,

Cu scuzele de rigoare, a avut loc ședința Biroului permanent și, urmare a ședinței Biroului permanent, unde a fost audiat raportul Comisiei juridice privind cererea de încuviințare a ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Trauber, după decizia de aprobare a raportului și propunerii de a completa ordinea de zi, vă propun atenției de a introduce în ordinea de zi a ședinței de astăzi, la cererea Procurorului General interimar nr. 641 din 13 martie 2024, Raportul privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber și proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 84 din 14.03.2024.

Deci, supun votului includerea în ordinea de zi a acestor subiecte.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul Raportului, la cererea Procurorului General interimar nr. 641 din 13 martie 2024 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber, nr. 689 din 14.03.2024, proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 84 din 14.03.2024, susținut cu votul a 57 de deputați.

Vă mulțumesc.

Continuăm cu **proiectul nr. 54 din 21.02.2024, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008). Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul doctor Belii.

Vă rog.

Domnul Adrian Belii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Codul contravențional al Republicii Moldova

nr. 218/2008), înregistrat cu nr. 54 din 21.02.2024, lectura a doua, prezentat de către Guvern.

Guvernul a avizat la 13 martie curent amendamentele deputaților în Parlament, care se regăsesc în sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege sus-menționat, care este parte integrantă a prezentului raport.

Cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (7 voturi – „pentru”), comisia a propus examinarea și adoptarea proiectului de lege sus-menționat în ședința de plen a Parlamentului în lectura a doua.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 54 din 21.02.2024, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008). Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 54 din 21.02.2024, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008), în lectura a doua, susținut de 61 de deputați.

Următorul proiect este **proiectul nr. 45 din 15.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane). Lectura a doua.**

Raportul comisiei – doamna Voloh.

Doamna Larisa Voloh:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră raportul asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane).

Comisia administrație publică și dezvoltare regională a examinat proiectul de lege.

Prezentul proiect, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 29 februarie anul curent.

Proiectul stabilește drept scop integrarea abordărilor moderne în sistemul național de management al funcției publice și adaptarea la standardele europene, modificând în acest sens mai multe acte normative în domeniul relevant.

În cadrul dezbaterii pentru lectura a doua s-au examinat amendamentele înaintate de deputați și propunerile de îmbunătățire a proiectului, conținute în avizul Direcției generale juridice, majoritatea fiind acceptate.

Este de menționat că prin completarea cu o normă derogatorie de la incompatibilitățile funcției publice, proiectul vine să soluționeze o problemă stringentă, abordată recent în cadrul audierii Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova. Astfel, pe perioada organizării și efectuării recensământului, în calitate de personal temporar de recensământ, vor putea fi contractați funcționari publici în afara orelor de program.

În context, proiectul legii se completează cu articole noi, urmare a necesității aducerii în concordanță și uniformizării cadrului legal. Sinteza amendamentelor, obiecțiilor și propunerilor este anexată la prezentul raport.

Reieșind din cele expuse, comisia sesizată în fond propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege nr. 45 din 15 februarie 2024 în a doua lectură.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Colegi,

Ați avut amendamente? Da.

Domnule Gagauz,

Amendament?

Domnul Fiodor Gagauz:

Da.

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da, господин Председатель,

Я имел поправки, но смотрю, комиссия их не поддержала, и в аргументации почему не поддержала, скажем так, написано о том, что „atribuția autorității administrației publice locale de nivel special este similar autorității administrației publice locale de nivelul al doilea”.

Ну с юридической точки зрения, полная чушь. Я понимаю, но могли бы найти какую-то другую аргументацию.

Есть политическая составляющая и, господин Председатель, обращаю внимание, что на протяжении и прошлого года, и этого года, я готовлю соответствующие поправки учитывающие в той или иной мере полномочия Гагаузкой Автономии, но центральная власть методично продолжает игнорировать эти предложения. Это полный футбол.

Суть поправок заключалось в том, чтобы в числе лиц исполняющие ответственные должности включить имеющих право на кабинет, персональный кабинет, включить две должностные единицы, которые... должностные лица автономии: башкана и Председателя Народного собрания.

Аргументы достаточно были. Я думаю, что можно было бы поддержать эту инициативу, а не играть в очередной раз футбол.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Doamna președintă...

Doamna Larisa Voloh:

Deci, practic, nu a fost o întrebare.

Domnul Gagauz a constatat că argumentele nu sunt suficiente, dar asta este poziția comisiei și a autorului.

Domnul Igor Grosu:

Asta-i opinia lui că nu sunt suficiente.

Doamna Larisa Voloh:

Da.

Domnul Igor Grosu:

Asta.

Le supun votului?

Doamna Larisa Voloh:

Nu. Nu.

Domnul Igor Grosu:

Insistați?

Nu.

OK.

Bun.

Doamna Răileanu.

Doamna Adela Răileanu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Mai întâi de toate, aș vrea să informez Plenul Parlamentului că a fost încălcat Regulamentul Parlamentului, articolul 63 alineatul (3), or, nu am fost nici informată și nici invitată în prealabil la ședința comisiei.

Și, acum, primul amendament.

În temeiul articolului 59 și al articolului 65 din Regulament, propun următorul amendament: „Articolul I, articolul V, articolul XI punctul 2 litera c) din proiect se exclud”.

Instituirea cabinetelor secretariale va genera cheltuieli financiare semnificative, care vor fi suportate din bugetul de stat. Suma estimată de 128 de mii de lei lunar sau 1 milion 536 de mii de lei anual reprezintă o povară financiară considerabilă, mai ales în contextul în care resursele bugetare sunt limitate și necesită o gestionare eficientă.

Instituirea acestor cabinete secretariale va duce la creșterea inutilă a numărului de angajați bugetari. Aceasta poate afecta eficiența și eficacitatea administrației publice, generând un consum suplimentar de resurse, fără să aducă o valoare semnificativă adăugată.

Înainte de instituirea acestor cabinete secretariale, ar trebui să se evalueze în mod riguros alternativele disponibile pentru îndeplinirea aceluiași funcții, mai ales în contextul în care secretarii generali ai acestor instituții gestionează un întreg secretariat, beneficiind și de personal în anticameră.

În concluzie... În concluzie, instituirea cabinetelor secretariale pentru funcțiile menționate este total nejustificată din cauza costurilor ridicate a creșterii inutile a numărului de angajați bugetari și a lipsei de claritate în rolurile și responsabilitățile acestor structuri.

Stimați colegi,

Rog să susțineți acest amendament.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Deci, insistați să supunem votului?

Doamna Adela Răileanu:

Da, vă rog.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Da.

Mulțumesc, doamnă deputată.

Stimați.. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Vă rog să luați loc.

Alte... înțeleg că alte amendamente nu sunt.

Doamna Larisa Voloh:

Mai sunt.

Doamna...

Dar eu de pe loc.

Domnul Igor Grosu:

Haideți, o să vorbească dumneaei eventual... de pe loc.

Colegi,

Rog, atenție.

Supun votului amendamentul înaintat de doamna deputată Răileanu.

Rog, inițiem procedura de vot.

A fost amendamentul doamnei Răileanu. Amintesc pentru cei care-s tare atenți... care-s tare atenți. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Nu-i adevărat, nu dăm de astea detalii. Nu știu, a fost aviz, nu am informația asta.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Amendamentul a întrunit 20 de voturi.

Vă mulțumesc.

Alte amendamente nu sunt.

Doamna Adela Răileanu:

Mai am două.

Domnul Igor Grosu:

A-a, scuzați. Aveți dumneavoastră două.

Da, o clipă.

Dar n-ați apăsat microfonul.

Doamna Adela Răileanu:

... corect.

Și al doilea amendament: „Articolul XII din proiect se exclude”.

Trebuie să constatăm că modificările propuse în Legea nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi sunt lipsite de orice logică.

În conformitate cu prevederile articolului 1 din Legea nr. 213, obiectul acesteia este prevenirea și investigarea producerii evenimentelor în transport, îmbunătățirea siguranței în domeniul transportului aerian, feroviar și naval, garantând un nivel înalt de eficiență, promptitudine și calitate a investigațiilor. Respectiv, prevederile prezentei legi se aplică în domeniul aviației civile, în domeniul transportului feroviar și în domeniul transportului naval.

Este judicios de evidențiat că specificul domeniilor menționate diferă considerabil de specificul domeniului transportului tradițional.

În această ordine de idei, substituirea cerințelor profesionale pentru funcția de conducere a acestei autorități, cum ar fi „studii superioare în domeniile transportului aerian, feroviar sau naval” cu „studii în domeniul juridic și/sau tehnice în domeniul transportului”, este aberantă și urmează a fi exclusă din proiectul de lege.

Dragi colegi,

Rog să susțineți acest amendament.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi...

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului amendamentul propus de doamna Răileanu.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Amendamentul a întrunit 19 voturi.

Mai sunt amendamente?

Încă unul. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Da, apăsați microfonul, vă rog.

Vă rog.

Doamna Adela Răileanu:

La articolul IV, punctul 21 se exclude.

La punctul 26, sintagma „i se poate acorda” se substituie cu sintagma „i se acordă”.

La punctul 31, sintagma „pot da publicității” se substituie cu cuvântul „publică”.

Punctul 21 din proiectul de lege urmează a fi exclus, or, derogarea prin care se propune conferirea gradelor de calificare pentru funcționarii publici de conducere de nivel superior prin decizia exclusivă a Prim-ministrului o considerăm irațională atâta timp cât articolul 33 prin alineatul (8) prevede expres: „Gradul de calificare se conferă de către persoana/ organul care are competență legală de numire în funcție a funcționarului public printr-un act administrativ”.

În legătură cu punctul 26 din articolul IV din proiect referitor la modificarea articolului 42 din Legea nr. 158, atrag atenția că aceasta va restricționa dreptul funcționarului la primirea ajutorului material pentru soluționarea problemelor legate de sănătate, sociale și de trai.

În prezent, legea în vigoare protejează acest drept, reprezentând totodată o obligație a angajatorului față de angajat.

Noua formulare a alineatului (1) al articolului 42 contravine, evident, articolului 43 din Constituție, care garantează dreptul la muncă în condiții echitabile și satisfăcătoare.

Termenul „poate” conferă o marjă de discreție angajatorului în acordarea ajutorului material, care poate fi folosit abuziv pentru a evita obligațiile legale. În consecință, propunem substituirea sintagmei „i se poate acorda” cu sintagma „i se acordă”.

Totodată, referitor la punctul 31 în ceea ce privește obligația autorităților publice de a da publicității funcțiile publice care pot fi ocupate prin transfer la cerere, considerăm că sintagma... deci, considerăm că sintagma „pot da publicității” trebuie substituită cu cuvântul „publică”, ceea ce ar asigura transparența necesară și informarea publică cu privire la acest aspect.

Vă mulțumesc.

Rog susținerea acestui amendament.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului amendamentul propus de doamna deputată Răileanu.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Amendamentul a întrunit 15 voturi.

Vă mulțumesc.

Doamnă Raileanu,

Mai aveți amendamente?

Atât. Alte amendamente nu sunt.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 45 din 15.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane).

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Proiectul nr. 45 din 15.02.2024 votat în lectura a doua de 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 76 din 07.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023.**

Prezintă – domnul Radu Marian. (*Voce nedeslușită din sală.*)

76, da. Dar eu ce am spus? 76 am spus.

Doamna Doina Gherman:

Da.

Domnul Radu Marian:

Da. Colegi,

Mersi tare mult.

Deci, prezint proiectul de lege prin care noi autorizăm Ministerul Finanțelor... deci, noi facem modificări la Legea bugetului de stat pentru 2024, articolul 19, noi autorizăm Ministerul Finanțelor să redistribuie, la

propunerile întemeiate ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Energiei, alocațiile aprobate în Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, în scopul implementării măsurilor prevăzute în Legea privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice.

Și, la fel, se autorizează Ministerul Finanțelor să modifice indicatorii stabiliți ai bugetului de stat la venituri și cheltuieli în cuantumul granturilor, donațiilor, sponsorizărilor încasate pe parcursul anului bugetar în scopul implementării măsurilor de reducere a vulnerabilității energetice, cu majorarea alocațiilor Fondului de reducere a vulnerabilității energetice.

Deci, se propune ca acest proiect de lege să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Deci, necesitatea acestui proiect de lege reiese din faptul că e nevoie să suplinim Fondul de vulnerabilitate energetică pentru a oferi compensațiile în facturi și să beneficiem de granturile care au intrat recent în conturile Republicii Moldova și să putem redistribui aceste fonduri pentru... spre compensarea facturilor cetățenilor.

Mulțumesc.

Dacă sunt întrebări?

Domnul Igor Grosu:

Sunt întrebări.

Domnul Radu Marian:

Da.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule deputat,

În calitate de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, sunteți acel care ne chemați să respectăm întru totul Regulamentul Parlamentului și când e vorba de proiecte care au intervenție bugetară, întotdeauna ne spuneți că trebuie să fie avizul Guvernului.

Domnul Radu Marian:

Da.

Domnul Petru Burduja:

Noi acum examinăm un proiect de lege care nu are avizul Guvernului, dar el vorbește despre modificarea Legii bugetului de stat.

Domnul Radu Marian:

Da.

Domnul Petru Burduja:

Argumentul dumneavoastră de la comisie este că nu a dovedit Guvernul. Iată, Guvernul chiar acum s-a strâns pentru 51 de secunde, putea să examineze și acest proiect.

Mai mult decât atât, proiectul e înregistrat din 7 martie. Ieri a fost ședința Guvernului, nu l-au examinat. Eu, sincer, ca deputat... deci, noi nu înțelegem cine dorește mai tare ca Guvernul să lucreze: dumneavoastră, că veniți cu proiectul să-i ajutați sau ei nu vor să-l primească?

Explicați-ne, vă rog frumos, și nouă, ca noi să înțelegem.

Domnul Radu Marian:

Da. Mulțumesc pentru...

Mulțumesc pentru aprecierile muncii mele, domnule Burduja.

Într-adevăr, în mod normal, noi respectăm această cutumă de a nu aproba în Parlament și în comisie proiecte de lege care au impact bugetar fără avizul Guvernului, dar situația este destul de urgentă. Sezonul de încălzire se finalizează, necesitatea de finanțare a crescut și pentru a ne asigura că până la finalul lunii noi finanțăm acest program, a fost nevoie să venim cu acest proiect în calitate de inițiativă legislativă.

Dar țin să reiterez că este perfect legal să votezi un proiect de lege în prima lectură fără avizul Guvernului, chiar și dacă nu are implicație bugetară, dar este important ca să existe avizul pozitiv până la aprobarea în lectură finală, așa cum am menționat și în raportul comisiei.

Apreciem că ați susținut, am susținut unanim la comisie, cu condiția prezentării avizului pozitiv.

Solicit Guvernului săptămâna viitoare să prezinte acest aviz.

Da. Mersi.

Dar, pe viitor, evident, trebuie să nu admitem astfel de situații când nu există o urgență neapărat.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Eu mă alătur la cele spuse de domnul deputat și vă rog să insistăm la stimații colegi. Amendamentul e important și puteau să facă un efort suplimentar.

Domnul Radu Marian:

Da. Bine.

Mersi.

Da. Sigur.

Domnul Igor Grosu:

Domnul Burduja.

Domnul Petru Burduja:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule deputat,

Referitor la avizul Guvernului „так и запишем, не забудем”.

Domnul Radu Marian:

Nu au auzit. Ce ați spus?

Domnul Petru Burduja:

O să ținem minte lucrul acesta. Când o să vă referiți la proiectele opoziției că ele nu pot fi examinate în cadrul comisiei că nu au avizul Guvernului, iată, eu de aceasta o să vă spun.

Domnul Radu Marian:

A-a-a, în limba rusă.

Domnul Petru Burduja:

Eu, pur și simplu, spun: „так и запишем”.

A doua întrebare.

Domnule deputat,

Noi, într-adevăr, am susținut în comisie, pentru că este un proiect care vine, până la urmă, în ajutorarea cetățenilor și nu putem noi să fim împotrivă la lucrul acesta. Dar uitați-vă, aici, un lucru foarte esențial în viziunea noastră, ceea ce ține de calitatea proiectului pe care l-ați prezentat, pentru că el poate să se împotmolească încă.

Dumneavoastră dacă vorbiți de majorarea sau de redistribuirea anumitor surse, deci, aici trebuia să fie un articol suplimentar, unde să fie majorarea capitolului de venituri și majorarea capitolului de cheltuieli. Deci, în felul acesta, atunci era clar câte granturi veți primi și concret la codul bugetar unde pleacă ele. Acum, dumneavoastră vorbiți tare generalizat că, iată, e sfârșit de sezon de iarnă ș.a.m.d. În genere, „sania se pregătește vara, dar căruța iarna”. Aceasta, așa, pentru orice eventualitate. Dar dumneavoastră îngreunați mai tare.

Ori așteptăm avizul Guvernului și, în condițiile avizului pozitiv al Guvernului, cu corectările de rigoare, pentru că aici trebuie completări, și dumneavoastră înțelegeți foarte bine, ca președinte al comisiei, trebuie să existe articol suplimentar unde se fac modificări în buget nemijlocit.

Domnul Radu Marian:

Da.

Domnul Petru Burduja:

Altfel, acesta, pur și simplu, e un proiect de acesta... așa e populist.

Nu vă supărați.

Domnul Radu Marian:

Domnule deputat...

Domnul Petru Burduja:

Noi vorbim de calitatea perfectării actelor legislative.

Mulțumesc.

Domnul Radu Marian:

Domnule deputat,

Haideți să vă explic câteva chestii. Da, noi am menționat și în nota informativă că există anumite granturi care deja au intrat, 8,5 milioane și 4,2 milioane, care urmează a fi suplinite pentru Fondul de vulnerabilitate. Acum, de ce nu s-a stabilit o sumă exactă cu care crește... veniturile? Pentru că ar putea, în viitor, să apară alte finanțări, alte granturi strict pe Fondul de vulnerabilitate energetică, pentru că noi în proiectul de lege menționăm că ar putea să modifice, se autorizează modificarea indicatorilor în cazul în care există donații, granturi în direcția implementării acestui fond. Deci, aceasta este explicația, că ar putea fi și ulterior. Nu excludem că și la toamnă, următorul sezon de încălzire, vom avea compensații.

Deci, haideți, eu pot să-l rog pe domnul Iacub, de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale, să vină cu clarificări suplimentare pe acest subiect.

Mersi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Domnul Alexandru Iacub – *secretar general al Ministerului Muncii și Protecției Sociale:*

Susținerea domnului deputat cu anumite...

Domnul Radu Marian:

Noi am...

Domnul Alexandru Iacub:

... completări. Nu este o problemă că...

Dacă îmi permiteți.

Mulțumesc mult.

Stimați domnilor deputați,

Stimate domnule Președinte,

Deci, cu referire la proiectul dat. În primul rând, aș vrea să atrag atenția că inițial Fondul de vulnerabilitate energetică este împărțit, dacă să vorbim puțin mai tehnic, în trei compartimente: este plata monetară, este ajutorul la factură și este o părțică micuță care ține de cheltuieli pentru Ministerul Energiei ce ține de anumite momente pe economii pe vulnerabilitatea energetică. Respectiv, ca să poată să aibă loc anumite virări dintre aceste trei capitole de cheltuieli, este nevoie ca să fie oleacă mai clar acest articol menționat.

Dacă observați, în redacția precedentă nu este indicat Ministerul Energiei. Acum, noi, pur și simplu, adăugăm Ministerul Energiei și punem la general Fondul vulnerabilității energetice, adică noi nu specificăm expres că, iată, de la plata monetară și în altă parte. Pur și simplu, are loc o simplificare a procedurii date. Asta este unu.

Doi. Avizul, spre exemplu, de la Ministerul Muncii a plecat fără obiecții, deoarece nu are o implicare de majorare sau de micșorare a cheltuielilor, deoarece avem acum niște... care au venit noi, din partea... cum a menționat și domnul deputat, inclusiv de la suedezi, de la italieni, avem de a primi mai multe finanțe. Respectiv, ca să scoatem din povara bugetară a bugetului de stat, noi trebuie să permitem bugetului nostru să primească banii aceștia din partea donatorilor străini. Este doar atât. Este o modificare foarte tehnică, care nu prevede cheltuieli bugetare.

Deci, de principiu, nu pot să spun despre ceilalți colegi, dar Ministerul Muncii astăzi a prezentat în adresa Guvernului avizul, că ne vizează nemijlocit, noi suntem responsabili de administrarea sistemului de vulnerabilitate energetică. Respectiv, este fără obiecții, deoarece este un moment foarte tehnic și nu are implicații bugetare. Asta ca să adaug pentru concretizare.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Alexandru Iacob:

Pot să răspund și la alte întrebări dacă...

Domnul Petru Burduja:

Domnule Președinte,

Pur și simplu, a intervenit reprezentantul Guvernului și aici, într-adevăr, a apărut întrebarea. Noi eram gata să susținem proiectul acesta, dar dacă aici apare Ministerul Energiei, nu are influență bugetară. Stați puțin. Aici apar întrebări: dar de ce Guvernul nu lasă birocrația la o parte și să vină el cu așa proiect calitativ, frumos, să-l prezinte de aici, de la tribuna Parlamentului, structurat așa cum trebuie?

Mulțumesc.

Domnul Radu Marian:

Domnule deputat,

Deci, uitați-vă, am spus că situația e destul de urgentă, da. Noi trebuie să ne asigurăm că această lege intră în vigoare până la finalul lunii. La Guvern, în momentul în care se începe procesul de lucru la o inițiativă legislativă, durează mai mult. În anumite situații, de aia în cooperare cu Guvernul, am decis să mergem prin proces de inițiativă legislativă, evident respectând toate prevederile. Dar, de regulă, la o inițiativă legislativă de la deputat, procesul de aprobare este mai simplu. Dar evident că, în mod normal, sunt de acord cu dumneavoastră că proiectele de lege-cadru sau care mai complexe și care nu neapărat au urgență trebuie să vină de la Guvern.

Da. Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mersi.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Radu Marian:

Raportul.

Domnul Igor Grosu:

A-a, raportul.

Da, raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Colegi,

Am examinat acest proiect în comisie.

Deci, cum spuneam, avizul Guvernului Republicii Moldova lipsește, dar conceptual, pornind de la cele menționate, comisia susține proiectul de lege unanim și-l propune spre aprobare în prima lectură.

Mersi.

Cu condiția avizului pozitiv al Guvernului pentru lectura a doua.

Domnul Igor Grosu:

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Doamna Cunețchi.

Stați, vă rog, o clipă, doamna Cunețchi are întrebări la raport.

Doamna Tatiana Cunețchi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Ca la președinte de comisie. Am vrut să am o claritate vizavi de Legea nr. 181, dumneavoastră o cunoașteți. Deci, în articolul 8 sunt stabilite anumite principii și eu acum vorbesc de principiul universalității: resursele bugetelor componente ale bugetului public național sunt destinate finanțării tuturor cheltuielilor și aceste resurse se reflectă în buget în sume brute. Asta e lege.

Aici dumneavoastră vorbiți la general, nu dați nici o cifră, nici o sumă, modificarea veniturilor, cheltuielilor, deficitului ș.a.m.d. Adică, însăși formularea proiectului de lege contravine principiului bugetării.

Mulțumesc.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi de întrebare.

Proiectul de lege nu operează cu anumite cifre, deci, el operează cu oferirea unor autorizații, unor permisiuni Ministerului Finanțelor să redistribuie anumite fonduri. Asta este. Anumite fonduri care pot avea, pot intra în cont granturi, donații. Pot apărea și în viitor situații. Simplificăm procedura de a realoca anumite fonduri pentru vulnerabilitatea energetică.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare?

Nu sunt întrebări.

Vă rog să luați loc.

Colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 76 din 07.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 76 din 07.03.2024 susținut în prima lectură de 57 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră este **proiectul nr. 51 din 20.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea articolului 43 din Legea insolvenței nr. 149/2012. Lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi mult.

Colegi,

Este vorba de proiectul de lege prin care ajutăm cetățenii care au fost păgubiți... (*Rumoare în sală.*)

Se aude?

Cetățenii care au fost păgubiți urmare a...

Domnul Igor Grosu:

Cetățenii vă aud.

Haideți.

Domnul Radu Marian:

... achiziționării biletelor din domeniul aerian și aceste zboruri nu au avut loc. Deci, noi ridicăm în rang aceste creanțe ale consumatorilor, rezultate din neexecutarea obligațiilor agentului economic din contractele de transport aerian.

Noi am recepționat pentru lectura a doua trei amendamente. Deci, avem un amendament al deputatului Radu Marian, care a fost acceptat. Noi am avut și consultări publice și acest amendament reiese din aceste discuții.

Eu o să formulez acest amendament, care a fost acceptat și care, în principiu, expune redacția finală a acestui proiect de lege.

Deci, la punctul 3¹ „creanțele consumatorilor rezultate din neexecutarea obligațiilor transportatorului din contractele de transport aerian”.

Au mai fost și alte 2 amendamente, care nu au fost acceptate.

Și, mă rog, colegii, eventual, dacă insistă, putem să le supunem votului și aici, în Parlament.

Deja, urmare a dezbaterilor proiectului de lege în comisie, am susținut cu vot majoritar pentru lectura a doua acest proiect de lege în formularea prezentată mai devreme.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Cine a avut amendamente?

Domnul Radu Marian:

Domnul Fotescu cu domnul Ulanov...

Domnul Igor Grosu:

Domnule Fotescu,

Vă rog.

Domnul Radu Marian:

Și doamna Dascălu, dar...

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Если вы помните, мы когда обсуждали этот законопроект в первом чтении, мы его поддержали в первом чтении, но вышли с амендаментом, потому что, на наш взгляд, это слишком узкий круг и закон предусматривает под определенную ситуацию определенную даже кампанию. Таким образом мы с вами нарушаем статью 4 Закона № 100 о нормативных актах согласно которого нормативный акт имеет публичный обязательный, общий и безличный характер. И поэтому нами была разработана поправка целью которой является обеспечение принципа равенства и исключение дискриминационных норм в отношении определенных субъектов, указанных в статье I настоящего законопроекта.

И я прошу поставить эту нашу поправку на голосование в пленуме.

И также хочу отметить, что та редакция, которая была изменена поправкой вашей, господин Председатель, она еще больше усложнила ситуацию, потому что вы ссылаетесь на договорные обязательства и субъект, который будет в процессе несостоятельности, очень легко может в договора включить такие положения, которые выведут его из-под этой ответственности.

Поэтому первая редакция была даже лучше. И мы бы предложили оставить его в первой редакции, но с учетом нашей поправки.

Прошу поставить поправку на голосование.

Спасибо.

Domnul Radu Marian:

Pot să comentez?

Domnul Igor Grosu:

Spuneți. Da.

Domnul Radu Marian:

Domnule deputat,

Proiectul nu se referă la un anumit agent economic anume, în redacție, evident. Noi știm, de facto, unde este problema, dar proiectul nu se referă la

un anumit agent economic. De aia și nu este vorba de încălcarea despre care dumneavoastră ați menționat.

În amendamentul dumneavoastră vreți să imputați o responsabilitate și intermediarilor pachetelor de servicii de călătorie, agențiilor de turism care, credem noi, nu neapărat sunt responsabile de faptul că un anumit bilet de avion... sau agentul economic din domeniul aerian nu a reușit să opereze acel zbor. Din acest motiv, nu am acceptat acest amendament.

Acuma, referitor la noua redacție. Deci, noi am stabilit contracte, pentru că noi avem o situație în care agentul economic, despre care noi cu toții cunoaștem că are probleme, nu mai are un certificat de operator de zbor aerian și atunci apăsărea o problemă în situația în care stabileam doar transportatorului, pentru că de jure el nu mai este transportator și atunci ne-am referit la contracte.

Dar, în esență, rămâne la fel. Deci, ei vor avea această obligație de a executa aceste creanțe.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnule Fotescu,

Insistați să fie pus la vot?

Da.

Vă rog.

Rog, atenție.

Supun votului amendamentul domnului Fotescu la proiectul de lege.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Amendamentul a întrunit 8 voturi.

Vă mulțumesc.

Următorul amendament cine-l prezintă?

Nu mai sunt.

OK.

Bun.

Colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 51 din 20.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea articolului 43 din Legea insolvenității nr. 149/2012. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 51 din 20.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea articolului 43 din Legea insolvenței nr. 149/2012, susținut în a doua lectură de 57 de deputați.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră este **proiectul nr. 70 din 06.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației).**

Prezintă – domnul Dan Perciun, ministru al educației și cercetării.

Vă rog.

Domnul Dan Perciun:

Bună seara, colegi, și bine v-am regăsit.

Mă bucur mult să mă aflu astăzi în plenul Parlamentului cu un proiect de lege foarte important pentru Ministerul Educației, pentru că se pliază, pe de o parte, pe prioritățile strategice pe care le are ministerul și vine să le avanseze, iar, pe de altă parte, este rezultatul multiplelor discuții în teritoriu pe care le-am avut cu cadrele didactice, cu directorii de școală, elevii și este produsul acestui proces consultativ.

Sunt câteva modificări cu care vine Ministerul Educației. Eu am să le evidențiez pe fiecare și am să încerc să explic care este contextul în care noi propunem aceste schimbări.

În primul rând, după cum știți, Ministerul Educației a lansat circa 3 săptămâni în urmă proiectul școlilor model. Este vorba de crearea unei rețele de instituții, din 35 de instituții, câte una în fiecare raion, pe care noi le conceptualizăm ca poli regionali de atracții și de asigurări ale calității în educație, un proiect care este răspunsul Ministerului Educației la rezultatele la examinarea PISA, care au fost prezentate în decembrie 2023 și pe care le-am discutat alături de dumneavoastră în plenul Parlamentului la începutul acestui an.

Ideea de bază pentru crearea acestei rețele de școli model este să asigurăm acces la educație de calitate pentru copiii în special din mediul rural, care astăzi, în special în școlile foarte mici, nu se bucură de acesta și rezultatele educaționale ale cărora nu sunt pe măsura potențialului pe care îl au, iar noi, ca țară, ratăm, din păcate, oportunitatea de a valorifica pe deplin potențialul acestor copii.

Respectiv, ne-am propus să avem aceste 35 de instituții poli regionali, în care să investim până la 70 de milioane de euro în ultimii... în următorii ani, în același timp, să procurăm autobuse pentru ca să putem să asigurăm

accesul copiilor în aceste instituții și să oferim și acel stimulent pentru părinți, pentru a-i încuraja să ia decizia corectă pentru copilul lor și să le ofere acces la educație de calitate.

De la ultima noastră discuție, noi am selectat instituțiile de învățământ și cred că colegii responsabili din raioane au avut ocazia să vadă care este instituția care urmează să fie prioritizată în raionul din care vin.

Procedura de achiziție a autobuselor este în desfășurare. Așteptăm executarea contractului începând cu luna septembrie și vom bucura mulți... Avem aceste autobuse care să ajungă în Republica Moldova la începutul anului școlar.

Suntem în plin proces de identificare adițională a resurselor pentru investițiile în infrastructură, pentru că la această etapă avem 14,5 milioane identificate din cele 70.

Dar avem aici o noutate bună și am anunțat în această săptămână – 22 de instituții de învățământ care vor intra într-un proiect adițional, alături de Banca Mondială, pentru eficientizarea energetică și vor beneficia de aceste investiții.

Astăzi, însă, suntem în plen anume pentru a implementa a 3-a componentă a acestei... a acestui concept care ține de alocația pentru părinții care vor binevoi voluntar să acceseze o instituție din apropiere, pentru părinții care astăzi au un copil într-o instituție de învățământ cu mai puțini de 50 de elevi. Aceasta este una dintre modificările cu care venim la Codul educației. Nemijlocit, alocația se va numi „alocația pentru sporirea accesului la educație”.

Urmează, după aprobarea modificărilor în Cod, să aprobăm și o hotărâre de Guvern care o să descrie, pe de o parte, modalitatea de selectare a instituțiilor de învățământ, pe de altă parte, modalitatea în care vom face plata. Noi țintim o plată lunară de circa 50 de euro, care să fie oferită acestor familii timp de 2 ani de zile în momentul în care fac tranziția.

Credem noi că, având în vedere profilul socio-economic al copiilor care vor beneficia în mod prioritar de această plată, ținând cont de locul lor de trai, ea va veni să ajute atât la sporirea accesului la educație, cât și să rezolve anumite probleme sociale pe care le are familia, și atunci vom obține ambele obiective în același timp: și creșterea nivelului de bunăstare a familiilor, dar și sporirea accesului la educație de calitate.

O altă modificare importantă cu care venim în acest proiect ține de acordarea dreptului pentru instituțiile de învățământ să ofere contra cost alimentație pentru elevi.

Din vizitele multiple în teritoriu pe care le avem, unii directori de instituții de învățământ sunt într-o situație unde nu există agenți economici care să vrea de sine stătător să ofere servicii de alimentație contra cost în acea instituție, pentru că fie se află într-o zonă cu o activitate economică mai

redușă, fie există alte rezerve pe care le au agenții economici pentru a presta asemenea servicii. Și, odată ce vom opera aceste modificări, înseamnă că instituțiile de învățământ vor putea, contra cost, la același preț pe care astăzi îl acoperă Guvernul când vine vorba de alimentarea gratuită a elevilor, să presteze servicii de alimentație. Este o noutate bună inclusiv pentru părinții care voiau să poată să acceseze asemenea servicii și, chiar dacă dispuneau de resursele financiare, până acum nu au putut s-o facă și vor putea s-o facă de acum înainte.

Venim cu modificări, în același timp, care țin de modalitatea de ocupare a funcțiilor didactice. Încercăm să fim mai deschiși spre acei care vor să vină să lucreze în școală, având în vedere că avem acest deficit mare de cadre didactice și căutăm doritori de a îmbrățișa profesia pedagogică, le oferim posibilitatea acelor care inclusiv nu au încă finalizat un modul psihopedagogic să vină în instituțiile de învățământ, cu condiția că, la o anumită perioadă din momentul angajării, vor finaliza acest modul și vor întruni toate condițiile care existau anterior. Deci, încercăm să liberalizăm accesul în profesia pedagogică, pentru ca să avem un răspuns pentru deficitul de cadre didactice, pe lângă toate celelalte măsuri pe care le implementăm legate de dublarea burselor la pedagogie, legate de majorarea indemnizației la încadrarea în instituțiile de învățământ și, nemijlocit, majorările salariale care, bineînțeles, sunt și ele importante.

Nu în ultimul rând, proiectul de lege vine să răspundă la o solicitare din partea profesorilor, din partea sindicatelor în educație, legată de reglementarea mai clară a sancțiunilor și recompenselor care sunt aplicabile elevilor. Proiectul preia sancțiuni care există astăzi în regulamentul intern al instituției și le transpune în proiectul de lege.

Noi credem că trebuie să existe, într-un final, consecință pentru acțiuni care sunt întreprinse în școală. Noi credem că școala trebuie să fie un mediu sigur și lipsit de violență pentru toți participanții la procesul educațional, indiferent dacă vorbim de părinți, vorbim de elevi sau vorbim de cadrele didactice. Iar sancțiunile, într-un final, sunt unul dintre instrumentele disponibile pentru a preveni și a reduce incidența incidentelor disciplinare. Aceasta nu înseamnă că ele sunt unicul instrument. Aceasta nu înseamnă că ele sunt un instrument pe care noi vrem să-l vedem folosit în școlile din Republica Moldova, dar este un instrument care, în ultimă instanță, trebuie să existe și este bine ca el să fie reglementat la nivel de lege, pentru ca să ofere predictibilitate, să ofere claritate, să ofere transparență, să nu existe interpretări în modul în care pot fi aplicate aceste sancțiuni.

Dar, bineînțeles, noi considerăm că intervenția trebuie să aibă loc întotdeauna pe dimensiunea preventivă, în primul rând, pe dimensiunea profilactică, prin asistență psihologică, prin multe discuții și consiliere, însă sunt situații unde, într-un final, fără aplicarea anumitor sancțiuni, din păcate, problemele nu pot fi rezolvate și este important să existe și această opțiune.

Țin să menționez că noi nu suntem novatori în acest subiect, majoritatea statelor europene au sancțiuni similare incluse în legile lor organice, fie că vorbim de România, Cehia, Finlanda, Suedia sau Franța. Nu am stat să analizăm toate statele europene, dar sunt sigur că, dacă am face-o, am constata că și în celelalte situația este similară.

În procesul acestei analize am constatat că inclusiv state, precum Finlanda și Suedia, care sunt tradițional asociate cu o abordare mai liberală când vine vorba de procesul educațional, le au în lege, inclusiv prevăd și posibilitatea exmatriculării în cazul unor abateri foarte grave, repetate, care țin în special de aplicarea violenței în raport cu alți elevi sau cu cadrele didactice.

S-ar putea să vă întrebați de ce venim cu acest proiect de lege acum? Venim cu el acum, pentru că este, după cum spuneam, procesul unui... este rezultatul unui proces lung de discuții și consultări, în special cu cadrele didactice, care, în fiecare întâlnire la care au fost, mi-au relatat că se simt... nu se simt în siguranță în instituția de învățământ, că sunt supuși umilirilor, jignirilor, că întâmpină un climat organizațional tot mai dificil și că își doresc să fie protejați adițional.

Noi am încercat să găsim o formulă cât mai echilibrată, pentru ca să ne asigurăm că toți actorii sunt protejați, pentru ca să ne asigurăm că nu exagerăm cu măsurile pe care le propunem și găsim acel echilibru care să fie acceptabil pentru toți participanții la procesul educațional. Dar, în același timp, ne-am simțit obligați să răspundem la Ministerul Educației la aceste solicitări care vin foarte frecvent, foarte vocal din sistemul educațional.

Acestea sunt, colegi, principalele prevederi care sunt în acest proiect de lege.

Rog susținerea dumneavoastră pentru propunerile enunțate.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Prima întrebare – domnul Odnostalco.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да. Господин министр,

Добрый день.

Два вопроса. Вопрос номер один, предпоследний ваш... предпоследний ваш пункт о котором вы говорили касательно санкций для учащихся. Я понимаю у нас в стране, к сожалению, в погоне за правами человека забыли об адекватности и очень часто, вот, идёт перекосы и... с одной стороны полная свобода, не подразумевающая ответственности, а с другой стороны – жёсткие рамки.

В школах разные ситуации бывают, и учителя не железные с их нервами и ученики такие какие есть с учётом их компонентов в семье и выезда... и так далее и тому подобное. Есть компонент предупреждения, есть компонент профилактики.

Я уверен, что через год уже будет дополнение к этому закону потому, что пока он отработается, пока посмотрится, пока прочистится и так далее... вот этот компонент „sançțiuni”, я сейчас ещё раз просмотрел в тексте проекта закона, там не указаны чёткие... что и как, градация, по классам, особенность, школа. То есть, я так понимаю, что это такой широкий вопрос, который перед тем, как вводится должен пройти все фильтры и профсоюзы, и родительские комитеты, и внутри ученические их советы и так далее. Вот, конкретно и по пунктам, что вы можете сейчас сказать из той информацией, которая есть по этому вопросу?

Domnul Dan Perciun:

Într-adevăr, reglementările foarte exacte care să coreleze sancțiunile cu gravitatea faptei și nemijlocit cu o anumită descriere a faptelor se vor regăsi într-un regulament aprobat de Ministerul Educației, care va clarifica nemijlocit aspectele procedurale. Dar, evident, sunt câteva elemente care trebuie precizate din start.

Dacă vorbim despre sancțiuni, precum exmatricularea sau suspendarea de la lecții... în primul rând, când vorbim despre exmatriculare, ea, de principiu, este aplicabilă doar în raport cu elevii care au depășit vârsta de 16 ani, pentru că învățământul este obligatoriu în Republica Moldova și atunci „ab initio” aceste sancțiuni nu pot fi aplicate.

Ele sunt sancțiuni extraordinare, care trebuie să fie aplicate după un proces foarte îndelungat de analiză și asigurare a faptului că toate alternativele au fost deja epuizate.

Dacă în cazul, bunăoară, al observației sau muștrării, acestea pot fi aplicate de către diriginte sau, bunăoară, directorul instituției de învățământ, atunci aici este nevoie de un proces în care să participe întreg corpul profesoral, în care să existe posibilitatea de a se expune toate părțile și care, într-un final, să se soldeze cu o decizie care este inclusiv contestabilă în instanța de judecată.

Eu cred că noi trebuie să ne asigurăm că această decizie este luată inclusiv cu avizul Ministerului Educației, pentru ca să prevedem suficiente elemente de protecție pentru elev, ca să nu existe posibilitatea de a o aplica într-o manieră prea ușoară, pentru că, într-un final, nu acesta este obiectivul nostru. Obiectivul nostru e să prevenim, obiectivul nostru e să avem un mesaj clar, cum spuneți și dumneavoastră, că instituțiile de învățământ trebuie să fie un mediu sigur pentru toți participanții și toți trebuie să se simtă în siguranță, inclusiv cadrele didactice, inclusiv elevii, pentru că au

existat, pe parcurs, cred că reieșind din istoria proastă pe care o are Republica Moldova, trebuie s-o recunoaștem, cu violența în școli.

Venim dintr-un regim autoritar, suntem în continuare o societate destul de autoritară și conservativă și atunci, într-adevăr, avem o problemă inclusiv cu violența aplicată de cadrele didactice în raport cu elevii. Noi avem asemenea sesizări foarte frecvent la minister și luăm atitudine de fiecare dată. Atunci, în discursul public, inclusiv s-a pus foarte mult accent pe acest fenomen, fără ca să recunoaștem, totuși, că există și probleme semnificative când e vorba de violența între elevi. Acum noi vorbim mai mult despre asta pe partea de bullying, dar și violența aplicată de către elevi sau părinți în raport cu cadrele didactice, care duce la foarte mult stres în sistemul educațional și frustrare.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да, господин Председатель,

С начало уточнение важный момент.

Два важных момента. Перед тем, как требовать, что-то или принимать какие-то меры, я хотел бы обозначить три момента.

Момент первый. Вы, уже вероятно проектные какие-то вещи разрабатывали на базе министерство. Если можно, пример, два для того, чтобы мы могли ориентироваться.

Второй важный момент. Пред тем, как применять какие-то меры, не будем говорить слово «наказывают» это нехорошее слово, какие-то меры по предупреждению и профилактики есть специалист по работе с детьми в ситуациях рисков в примариях. Как минимум должно быть, их там всего около 50 из 900 мэрий, как он будет участвовать на это предупреждение и профилактике? Как это будет отражаться в ваших регламентах? Можно ли будет применять санкции в тех школах где нету психолога? Не будет ли это противоречить вот тому принципу, когда все ученики должны быть равны в доступе к профилактике? Это вот, что касается этого момента как уточнение. Вы тоже на это ответите.

И второй вопрос касательно вот тех денег, как вы называли их выплаты, родителям детей школах с 50 учениками. Насколько я помню, вы говорили о том, что в Молдове около 100 школ 50 минус или 50 плюс учеников. Почему только 2 года эта выплата? Является ли эта выплата 2 года только для того, чтобы подождать пока школа умрет естественным путем, когда заберут ребенка?

Вот по этому поводу детальнее расскажите, потому что вы как-то ушли от детали по этому вопросу. А он важный, потому что речь идет о

сохранение школы, о сохранение населенного пункта. Зачем дорога в селе если там нет школы?

Domnul Dan Perciun:

OK.

Deci, în funcție de tipul sancțiunii, aceasta urmează să fie aplicată fie de către diriginte, fie de către director, fie de către director ca urmare a unei decizii a Consiliului profesoral în baza unei proceduri pe care noi trebuie s-o reglementăm. Și, bunăoară, în anumite state conține inclusiv posibilitatea de a consulta adițional elevii din clasa în care învață elevii vizați, implică vot secret, implică informarea ministerului, organul ierarhic superior, cu privire la procedurile demarate ș.a.m.d., pentru ca să asigure și prezența lor în procesul de examinare a cauzei ș.a.m.d. Deci, dacă vorbim de lucruri, precum observație și muștrare, care în esență sunt niște sancțiuni foarte ușoare, ele pot fi aplicate sau cel puțin ne gândim ca ele să poată fi aplicate mai ușor, așa cum prevede și astăzi Regulamentul intern al instituției de învățământ, de către diriginte sau director. Dacă vorbim de sancțiuni, precum suspendarea sau preavizarea spre exmatriculare, exmatricularea nemijlocită, bineînțeles că aici va fi și un proces mult mai îndelungat.

Problema lipsei psihologilor este, într-adevăr, o problemă existentă în sistemul nostru educațional, pe care noi trebuie s-o rezolvăm gradual și asupra căreia noi lucrăm. Dar ea nu poate să fie motiv pentru ca noi de principiu să nu avem asemenea prevederi la nivel legal.

Ceea ce ține de indemnizație. Da, ea este gândită ca un stimulent, ca o încurajare pentru părinți să ia decizia cea mai potrivită pentru copiii lor, pentru că, de regulă, dacă vorbim de o instituție de învățământ cu mai puțin de 50 de copii, și performanța educațională, oportunitățile pe care le au acei copii în acea instituție, după cum spuneam, nu permit ca ei pe deplin să-și valorifice potențialul. Noi credem că este în interesul superior al copilului ca ei să meargă într-o școală unde sunt suficiente cadre didactice, unde sunt condiții de studii bune, unde veceul este în interior, unde au acces la un teren de sport bine amenajat ș.a.m.d.

Doi ani de zile credem noi că este suficient pentru a face această tranziție, pentru a asigura, eu știu, cu materialele didactice eventual necesare, pentru a se încadra în noua instituție de învățământ, pentru a acoperi anumite costuri inițiale care pot să existe în cazul în care părinții aleg să facă această schimbare. De regulă, vorbim despre instituțiile de învățământ care se află într-o proximitate, unde există autobuz ș.a.m.d. Așa că este un stimulent temporar pentru a acoperi anumite costuri temporare, pe care s-ar putea să le aibă acești părinți în procesul de tranziție.

Proiectul prevede, de astfel, și o indemnizație similară pentru cadrele didactice, pentru că noi foarte mult ținem la profesorii din sistem, pentru că noi înțelegem că, în condițiile deficitului actual de cadre didactice, fiecare

profesor este fără de preț și, respectiv, suntem gata să acoperim oricare costuri necesare pentru o eventuală reîncadrare a acestui cadru didactic într-o instituție din apropiere în cazul în care autoritățile publice locale vor decide într-un anumit fel să gestioneze situația privind instituția respectivă de învățământ. Și atunci încercăm să creăm asemenea condiții ca în oricare proces de asigurare a accesului la educație de calitate, toată părțile care participă să fie mulțumite, satisfăcute și să se acționeze în interesul fundamental al copilului în primul și în primul rând, asigurându-i oportunitățile să devină ceea ce are potențialul să devină.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Novac.

Doamna Larisa Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule ministru,

Mersi pentru prezentare și mersi pentru acest proiect.

Eu am discutat cu diferite comunități educaționale. Să știți că modificările care sunt propuse la Cod sunt salutate de colegii pedagogi, de părinți și de elevi.

Vreau să ne spuneți mai multe detalii la articolul 145 ce ține de instituțiile publice de învățământ preșcolar, primar, secundar, special și extrașcolar, care vor avea posibilitatea să activeze în regim de autogestione. Mai cu seamă vreau să vă opriți la instituțiile de învățământ preșcolar, pentru că înțeleg că în Republica Moldova nu știu dacă avem instituții de acest nivel, deși avem instituții mari, nu știu dacă avem instituții la autogestione financiară.

Vreau să ne spuneți care ar fi mai detaliat procedura și care vor fi beneficiile în special pentru instituțiile de învățământ preșcolar?

Mersi.

Domnul Dan Perciun:

Mersi foarte mult, doamnă Novac, pentru întrebare.

De principiu, avem o singură instituție de învățământ, care printr-un anumit accident istoric este grădiniță și este la autogestione.

Ceea ce reglementăm noi astăzi este de principiu această posibilitate ca grădinițele care vor să treacă la autogestione să poată s-o face, vor avea, însă, nevoie în continuare de acceptul fondatorului și oricum cuvântul final va fi al primarului, care a fondat această instituție de învățământ. Respectiv, este important să existe o bună colaborare și înțelegere în continuare între directorul/directoarea grădiniței și primar.

Autogestiunea le va permite în special grădinițelor mari să-și gestioneze de sine stătător bugetul, să aibă o mai mare autonomie, să poată să ia decizii, fără să trebuiască să mai treacă un filtru adițional. Grădinițele deseori au nevoie și instituțiile de învățământ, oricare instituție bugetară, de principiu, de anumite cheltuieli pe care să poată să le facă imediat, fără a trebui să negocieze, să roage și să solicite, să fie dependent de un alt actor.

Acuma, pentru unii primari bineînțeles că lucrul ăsta va fi binevenit și, unde există o bună relație de colaborare, eu cred că lucrul ăsta poate să se întâmple, unde relațiile sunt mai dificile, cred că în continuare se va conserva situația existentă. Dar obiectivul nostru aici este să permitem celor care au bugete semnificative și noi avem grădinițe și cu 300, și cu 400, și cu 500, și cu 1000 de copii să treacă la autogestiune cu acceptul fondatorului.

Ca și în cazul școlilor în raport cu care acest proces s-a început în anii 2013–2014, este un bun imbold pentru a crește autonomia financiară a instituțiilor, calitatea executării lucrărilor, modalitatea desfășurării achizițiilor. Toate astea s-au îmbunătățit în cazul școlilor de pe urma oferirii posibilității de a-și gestiona de sine stătător bugetul și credem că și în cazul grădinițelor s-ar produce un efect similar, dar mult o să conteze din relația dintre primar și directorul/directoarea instituției de învățământ în acest proces de tranziție.

De principiu, ca și procedură, va fi una simplă, noi o vom reglementa. Este o solicitare din partea directorului/directoarei și o decizie a consiliului local, care asigură acest proces și îl face posibil.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

A doua întrebare.

Doamna Larisa Novac:

Domnule ministru,

A doua întrebare am vrut puțin mai detaliat, deși dumneavoastră ați spus despre alocația de 1000 de lei.

Întrebarea ar fi următoarea: dacă vom avea copii care o să vrea să pledeze pentru o anumită instituție, să zicem, sunt 13 sau 15 copii, dacă va fi organizat transport pentru acești copii, transport gratuit? Dacă prevedeți în viitorul apropiat ca copiii transportați să fie alimentați și dacă copiii vor putea să aleagă orice instituție din țară ca să studieze mai departe sau vor trebui să aleagă o instituție doar din raionul său ori din perimetrul său adiacent?

Domnul Dan Perciun:

Mersi pentru întrebare.

Referitor la alimentarea gratuită, este unul dintre stimulentele adiționale pe care le examinăm. O să discutăm și cu dumneavoastră, și cu instituțiile de învățământ dacă este o abordare potrivită într-un final sau nu. Sunt anumite îngrijorări legate de o abordare discriminatorie, eventual, și de aia o să mai meditam la acest subiect, dar face parte, de principiu, din viziunea noastră legată de stimulente.

Partea de transport gratuit încercăm să o asigurăm, bineînțeles. Noi avem aceste 60 plus 10 – 70 de autobuse care ar trebui să ajungă în țară în septembrie – octombrie. Modul în care le vom distribui va corela inclusiv cu rețeaua școlară și cu posibilitatea oferirii accesului copiilor la acest transport și valorificarea lui în transportarea lor spre instituții din apropiere.

Așa că o să regăsiți în grila de distribuire un criteriu inclusiv, eventual, ponderea sau numărul instituțiilor de învățământ cu mai puțin de 50 de elevi într-un raion sau altul. O să conteze, de altfel, și atitudinea, abordarea autorităților publice locale și nivelul lor de maturitate în tot acest proces.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Domnul Dan Perciun:

Da. Mersi.

Domnul Igor Grosu:

În continuare – doamna Lozovan.

Doamna Irina Lozovan:

Спасибо.

Господин министр,

У меня такой вопрос. Меня интересует, а кто вышел с таким предложением о санкционировании учеников? Это были директора, министерство вышло с таким предложением или педагогический совет, или может быть общественная организация? Кто конкретно предложил это изменение в законе?

Domnul Dan Perciun:

În primul rând...

Doamna Irina Lozovan:

Спасибо.

Domnul Dan Perciun:

Da. Mersi mult pentru întrebare.

E bine de știut că aceste sancțiuni există și astăzi, doar că ele figurează într-un ordin al ministrului educației.

Codul spune că ele există, dar se aprobă printr-un regulament aprobat de Ministerul Educației.

Noi am considerat că este corect ca ele să figureze în lege, pentru ca să aibă o altă predictibilitate, să aibă o altă vizibilitate.

Nouă ne-au fost relatate cazuri când părinții, de exemplu, invocau că atâta timp cât ele nu figurează în lege, ele nu produc nici un efect ș.a.m.d. și atunci pentru ca să eliminăm această tensiune și să aducem o claritate, și așa-i în majoritatea statelor pe care noi le-am analizat, ele figurează la nivel de lege, pentru că, într-un final, afectează niște drepturi. Și atunci, pentru ca toată lumea să știe foarte clar și transparent care sunt regulile jocului, îi bine ele să fie consfințite în lege, la fel cum îi bine în lege să fie consfințite și mecanismele de protecție, ca ele să nu fie abuzate și modul în care ele pot să fie contestate, ca să existe acel echilibru pe care noi cu toții ni-l dorim.

Solicitarea inclusiv a fost din partea sindicatelor și vă spun: nu a fost o ședință în care să nu mă întâlnesc cu cadrele didactice în care, pe lângă discuțiile legate de salarizare, legate de formarea continuă, să nu existe și o discuție despre dorința lor de a se simți protejate adițional, deseori, în primul rând, în raport cu părinții, pentru că și aici sunt excese. Eu, pur și simplu, vreau ca noi să avem o discuție echilibrată, unde să recunoaștem că probleme sunt pe toate dimensiunile.

Noi avem, din păcate, multe în continuare cazuri de violență în raport cu elevii, ale cadrelor didactice, mult mai multe decât ne-am dori noi să le vedem și noi de fiecare dată intervenim și cerem de la sancționare până la eliberarea din funcție.

Dar există și cealaltă parte a monedei, când există excese din partea părinților, din partea copiilor, inclusiv în raport cu alți copii sau cu cadrele didactice, și trebuie să reușim să construim comunități școlare în care toată lumea să se simtă protejată, indiferent de rolul pe care îl au și nu încercăm să facem nimic altceva decât să aducem un pic mai mult echilibru și în discursul public, dar și în prevederile legale pe aceste dimensiuni.

Vă asigur că aceste propuneri sunt susținute pe larg de către comunitatea... de către comunitatea pedagogică și au fost discutate inclusiv de unii elevi.

Deci, vreau să vă relatez, așa, o istorie personală. În luna august, noi am avut o deplasare în Ungheni, alături de un grup mare de tineri, pentru că Ungheni fusese declarat în calitate de capitala tineretului și noi am avut o discuție cu privire la profesia pedagogică, cine vrea să devină profesor și cine nu, și unul dintre motivele pe care copiii le-au invocat de ce ei nu vor să fie profesori este, efectiv, citez: „La modul în care se comportă colegii noștri cu profesorii, noi niciodată n-am vrea să devenim profesori”.

Deci, există și așa o poziție, inclusiv din rândul elevilor. Așa că unicul lucru pe care eu mi-l doresc este ca noi să avem o abordare matură,

echilibrată, să înțelegem că problemele sunt pe toate părțile și trebuie să-i ajutăm pe toți, și trebuie să construim comunități sigure pentru toată lumea și nimic mai mult.

Îmi doresc ca niciuna dintre aceste sancțiuni să nu trebuiască vreodată să fie aplicate.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă Lozovan,

A doua întrebare.

Doamna Irina Lozovan:

Да. Спасибо за ответ.

Господин министр,

A seiyčas vopros lichno k vam ne kak k ministru, da, pristo kak grazhdanin Respubliki Moldova. Na samom dele mne ochen' zhal' eti malen'kii shkoly, mne ochen' zhal' pedagogicheskie sovety, mne ochen' zhal' detey, kotorym nado prosypatsya rano utrom i exat' v drugoy naselennyy punkt, no ya xochu uslyshat' vasho mnenie ne kak ministr, lichnoe mnenie.

Как вы считаете вот есть семья, у которой 2 ребенка учатся в школе, допустим, да, в их родном селе уже не осталось школы, они должны утром отправлять детей на автобусе в другой населенный пункт, эта семья захочет дальше проживать в этом селе, есть будущее у этого села без школы?

Ваше личное мнение не как министр.

Спасибо.

Domnul Dan Perciun:

Eu, la fel, mi-aș dori foarte mult ca noi să putem să asigurăm în fiecare școală din Republica Moldova o educație de calitate, comparativă cu ceea ce pot obține elevii noștri în multe școli, de exemplu, de nivel raional sau în municipiul Chișinău.

Eu mi-aș dori ca noi să putem și într-o școală cu 10 elevi să avem profesori de fizică, matematică, chimie, biologie, să avem clase de robotică, să avem oportunitatea de a descoperi ce-i asta designul sau să aibă activități extracurriculare pe deplin.

Noi, cu siguranță, toți, în această sală, acest lucru ni-l dorim, dar noi avem anumite realități și ele sunt așa cum sunt. Noi avem un deficit de cadre didactice, noi avem 7000 de profesori care nu ajung astăzi în sistem.

Noi nu avem cum, chiar și să avem resursele financiare și asta-i o cu totul altă discuție, prin care de la nivel raional, de exemplu, în fiecare zi să

transportăm în fiecare școală cu 10 copii acel profesor de fizică, chimie sau matematică, pentru că el nu există, pur și simplu, el nu există.

Noi avem 1000 de absolvenți la pedagogie, din care vin 250 în școală. Noi mergem înainte cu majorările salariale, noi o să dăm această indemnizație de 200 de mii, dar la un deficit de 7000 de cadre didactice, la o situație unde tu ai 30–40 la sută din profesori care sunt deja pensionari, o altă soluție viabilă pe termen mediu și lung decât să-i oferim acelui copil șansa să-și realizeze potențialul, să dea un examen de clasa a IX-a, să dezvolte niște competențe, parcurgând 5 km sau 10 km cu autobuzul, eu nu văd.

Eu cred că noi, în toată această discuție, trebuie să punem pe prim plan interesul superior al copilului. Eu cred că dumneavoastră tot așa o abordare aveți și vă pasă de faptul ca acel copil, dacă el poate să devină astronaut, el să devină astronaut și acest stat să-i ofere această șansă. Și dacă costul pentru această șansă îi 20 de minute cu autobuzul sigur, echipat, cu o alocație adițională, cu un prânz plătit, atunci noi aceasta trebuie să ne-o asumăm.

Mai mult decât atât, vreau să vă spun că, probabil, aceasta o să ne coste chiar și mai scump. Probabil, o să ne coste mai scump, dar, în același timp, aceasta este unica soluție viabilă. Noi nu avem cum peste noapte să multiplicăm profesorii noștri de matematică, fizică și chimie, pentru ca în fiecare școală cu 10, 5, 15, 20 de copii să asigurăm întreaga pleiadă necesară de profesori, că ne place nouă, că nu ne place.

De aceasta, eu întotdeauna v-am îndemnat pe acest subiect să avem o atitudine, cumva, matură reieșind din interesul copilului. Eu înțeleg că ea nu o să existe, că dezbateră politică este prea tentantă și mesajele politice sunt prea tentante, dar realitatea este așa cum este și noi încercăm să avem această abordare stimulativă unde să încurajăm oamenii să ia anumite decizii reieșind din interesul superior al copilului, pentru că, până la urmă, aceasta este ceea ce contează cel mai mult.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Fotescu.

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Здравствуйте, господин министр.

Меня волнует статья 137¹, в частности, пункты г) и h) это отчисление, с правом повторного зачисления на следующий школьный год, это первый вопрос, потому что... давайте быть реалистами, я уверен, что после отчисления ученика, он не пройдет повторную аттестацию в этом же учебном заведении, это наверняка.

И второй момент, а что делать если это нарушение и его отчисление произошло в начале учебного года и право зачисления в этом же учебном заведении будет только на следующий учебный год? С той программой, которую он не прошёл, он её будет повторно проходить? То есть, грубо говоря, как говорили раньше его оставляют на второй год? Это первый вопрос.

Domnul Dan Perciun:

Deci, după cum spuneam, sancțiunile legate de exmatriculare, acestea-s sancțiuni extreme. Acolo trebuie să ajungem doar în caz de violență...

Domnul Vadim Fotescu:

Dar dacă o să fie așa?

Domnul Dan Perciun:

Înseamnă că așa o să fie. Dacă noi avem o situație unde există violență repetată în raport cu alți copii și când, după discuții cu părinții, după asistență psihologică, după intervenția specialistului în drepturile copilului, după discuția cu polițistul, după planuri și planuri de ajutor și oricum lucrurile nu se schimbă, noi credem că este în interesul celorlalți copii să se afle într-un mediu sigur și să nu fie supuși riscului. Dacă s-au depus toate eforturile, trebuie să existe și această posibilitate de exmatriculare, dar în extremis, într-adevăr.

Noi am avut acum recent, de exemplu, un caz în România, poate l-ați văzut, un copil de clasa a VIII-a, clasa a IX-a, care și-a bătut diriginta, efectiv, a bătut-o și a împlut-o de sânge. Acum, în acel caz, aceea a fost finalitatea unui proces de câțiva ani în care s-a încercat de a lucra, de a ajuta, de a susține, dar nu a funcționat. Eu nu neg că s-ar fi putut întotdeauna face mai mult, că întotdeauna poate trebuiau alte resurse, poate existau alte soluții, dar s-a ajuns unde s-a ajuns. Și, iată, în genul acesta de cazuri, poate exmatricularea trebuie totuși să fie prevăzută. Dacă aceasta implică un an de zile în care să meargă în altă instituție de învățământ, de exemplu, atunci aceasta să fie soluția care să se ofere.

Bunăoară, în Franța, mecanismul este următorul: nu poți exmatricula pe cineva decât dacă în același timp te asiguri... știi unde îl înmatriculezi, adică automat îl muți, nu lași copilul „în aer”, deci, îi oferi automat o alternativă. Aceasta poate fi, iarăși, un lucru pe care fie să-l detaliem aici între lecturi, fie un lucru pe care să-l detaliem în regulamentul ministerului.

Vă zic, obiectivul nostru nu este ca aceste sancțiuni să fie aplicate, este ca ele să aibă un rol profilactic și, în extremis, când nu sunt efectiv alte opțiuni, să poată să fie totuși utilizate, pentru a proteja profesorii, pentru a proteja ceilalți elevi.

Domnul Igor Grosu:

Atât? A doua întrebare?

Domnul Vadim Fotescu:

Да. Я согласен с вами, что это экстраординарные меры и действительно в некоторых случаях они может быть и заслужены учеником, но тем не менее вы не ответили на вопрос, что делать с тем учебным процессом, который он пропустит, если он захочет на следующий учебный год. И я считаю, что это нужно поправками изменять и более конкретизировать.

И второй момент — это пункт h) „исключение из лица без права последующего зачисления в то же учреждения”. У нас их не так много, мы только что с вами говорили, что вынуждены ездить из одного села в другое, возить детей и так далее, и в этом случае если из единственного лица ученика исключит, без права зачисления в это же учебное заведение, я понимаю вы опять скажете, что это самая крайняя мера, что это супермера после всех предыдущих, я всё это понимаю, но тем не менее, Конституция гарантирует право на образование. И в этом случае ученика, где гарантия, что его примут в какое-либо другое заведение? Что тоже нужно уточнить. И почему он должен... допустим если ближайшая будет там, я не знаю, через 100 км, 50 км, то есть мы с вами можем... я ещё раз говорю, я понимаю ваши доводы о том, что это крайняя мера, но тем не менее, даже это крайняя мера не может нарушать право человека на образование, нарушать Конституцию. И в этом случае нужно внести поправки, которые чётко предусмотрят, что в этом случае происходит с учеником.

Domnul Dan Perciun:

Nu, aici e importantă o precizare. Noi avem, într-adevăr, garantat dreptul la educație. În Republica Moldova, educația este obligatorie până la 16 ani. Noi vorbim de persoane care au o vârstă mai mare de 16 ani și în raport cu care această garanție deja nu se mai aplică și atunci, de principiu, apare și posibilitatea exmatriculării.

Acuma, de acord, eu pot să-mi imaginez așa o situație, într-o localitate mică unde există o singură instituție de învățământ, iarăși, nu este un drept garantat. Doi – școală profesională, cazare, alimentare, bursă oferită de stat, de exemplu, ca și alternativă, dar putem să mai exploarăm și să ne gândim între lecturi dacă poate fi vorba de o pauză ș.a.m.d.

Eu nu am văzut sancțiuni legate de exmatriculare doar în Finlanda, pentru că în Finlanda ei au suspendare până la 3 luni de zile și au învățământ obligatoriu de stat până la 18 ani, de aceasta ei nici exmatriculare nu au. În rest, eu am... toate Suedia, Franța, Cehia, Spania, Germania, o să le regăsiți peste tot.

Putem să definitivăm între lecturi. Dacă sunt anumite soluții, bunăoară, aici putem prevedea „cu condiția reînscrierii... garantării reînscrierii de către Ministerul Educației”. Deci, noi suntem foarte deschiși să mergem în întâmpinare și să reglementăm mai clar ca să găsim acel echilibru pe care ni-l dorim cu toții între drepturile copilului, drepturile celorlalți copii ș.a.m.d.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Doamna Apostolova.

Doamna Reghina Apostolova:

Da. Mulțumesc frumos.

Я вопросы снимаю как раз то, что я хотела задать задал господин Фотеску. Единственное я хочу сказать о том, что тема действительно хорошая, потому что поощрение и наказание эта тема, которая везде должна быть. Если с поощрением у нас в школах обстояло всегда дело лучше, с наказанием хуже, но учитывая, что проект был зарегистрирован 6 марта, включён только вчера, мы вот очень хорошо изучим и ко второму чтению сделаем амендамент.

Спасибо.

Domnul Dan Perciun:

Mulțumim.

Cunoaștem experiența dumneavoastră și așteptăm sugestii.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – domnul Porțevschi.

Domnul Vasile Porțevschi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu vreau să vă mulțumesc în calitate de profesor și de părinte că, de 10 ani de activitate în domeniul educației, noi vorbim de o problemă, care a fost lăsată în umbră, hrana copiilor de la V-a – a IX-a și în liceu. În diferite raioane era tratată diferit această problemă și acum văd că veniți cu modificare în Codul educației.

Vreau să detaliați, adică aveți vreun draft, cum ar fi un Regulament, ca școlile să poată hrăni copiii din clasele a V-a – a IX-a și de liceu? Pentru că cunosc aceasta și împreună cu dumneavoastră am fost în discuții cu cadrele didactice și cu părinții, și sunt de acord ca părinții să achite o taxă ca copiii să nu meargă să mănânce fast-fooduri, dar să meargă să mănânce un prânz cald în școală.

Da. Mulțumesc.

Domnul Dan Perciun:

Da, aveți perfectă dreptate. De aici a pornit această modificare, după cum vedeți textul: „Instituțiile de învățământ general pot presta servicii de alimentație a copiilor și elevilor în modul stabilit de Guvern”. Urmează și o hotărâre de Guvern care să detalieze.

Regula generală o să fie, pe noi ce ne interesează este prețul, da, prețul n-o să depășească ceea ce achită statul pentru alimentarea gratuită a copiilor. La moment, e circa 18 lei pentru un prânz.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare?

În continuare – domnul Sinchevici.

Domnul Eugeniu Sinchevici:

Domnule ministru,

Vă mulțumesc mult pentru această inițiativă.

Eu am avut, în ultima perioadă, câteva întâlniri atât cu studenții de la Universitatea „Ion Creangă”, cât și cu elevii din Colegiul Pedagogic „Alexei Mateevici”, tinerii care vor fi cândva pedagogi și profesori pentru copiii noștri.

Una din problemele pe care le întâmpină acești viitori pedagogi este anume faptul că ei merg, de exemplu, la o practică obligatorie, ei merg într-o instituție de învățământ. Eu am întrebat elevii: „Câți din voi, după practică, nu mai doriți să deveniți profesori?” Aproape jumătate din ei au ridicat mâna. Acuma problemele pe care le spun acești tineri sunt următoarele. Una din probleme este, desigur, salariul. Și noi am văzut că ministerul a venit cu o creștere salarială. O altă problemă ridicată anume este respectul față de profesori și siguranța în care se simt sau în realitate nu se simt profesorii la lucru. Ei văd cum profesorii sunt tratați, cum unii elevi obraznici, care fac niște acțiuni destul de grave în adresa profesorilor, nu suportă nici o consecință. Și din cauza că ei, ca tineri pedagogi, nu se simt că noi, ca stat, îi vom putea proteja, ei după aceasta decid să nu mai meargă în această profesie, care este pentru noi destul de importantă. Eu salut acest proiect care merge pentru a rezolva această problemă.

Dar este și al treilea factor, despre care, eu cred că, noi trebuie să vorbim, și anume sunt părinții. Eu cred că elevii hărțuiesc fie alți elevi, fie profesori și proiectul vine ca o soluție la această problemă, dar mai este încă o problemă – părinții care hărțuiesc profesorii, care pot să-și permită să intre în școală, să intre în clasă și să învețe profesorul cum el să predea o anumită disciplină.

Întrebarea mea este: dacă ministerul pregătește o inițiativă sau lucrează pentru a rezolva și această problemă cu care se întâlnesc profesorii?

Domnul Dan Perciun:

Mersi mult pentru întrebare.

Subiectul este unul extrem, extrem de delicat și mult fațetat, pentru că excese sunt din partea tuturor și situația e dificilă pentru toți, dar e bine că este un început de discuție și recunoașterea faptului că problema există și ea trebuie discutată, „răsdiscutată”, pentru ca într-un final să găsim acel echilibru pe care ni-l dorim cu toții și toată lumea să se bucure de respect.

Eu cred că noi, ca societate, am reacționat la realitățile dintr-un sistem autoritar, conservativ, în care drepturile copiilor erau inexistente și atunci poate am mers foarte mult în cealaltă direcție, cel puțin la nivelul discursului public și este bine un pic să echilibrăm și să oferim toate măsurile de suport și susținere pentru toți.

În același timp, pornind de la ce ați spus dumneavoastră, eu vă susțin să modificăm împreună Codul contravențional și acele garanții, care astăzi sunt acordate, de exemplu, medicilor să fie extinse și pentru cadrele didactice. Iarăși, este o veche solicitare din partea profesorilor. Eu cred că ele sunt binevenite, pentru că, într-adevăr, sunt și asemenea situații în relațiile cu părinții, care nu sunt deloc simple și ușoare, exact așa cum sunt și probleme generate de profesori în relația cu părinții. Și acestea sunt.

Dar pe această dimensiune, în ultimii ani, ați văzut, noi avem permanent concedieri. Noi intervenim pe fiecare caz de violență și, în linii generale, unde se atestă, asta rezultă în concedierea sau în plecarea voluntară a celui cadru didactic. Respectiv, pe partea asta, parcă, datorită efortului public și mulțumim celor care sesizează aceste cazuri, organizațiilor nonguvernamentale, presiunii care există în cazul profesorilor, sancțiunile prevăzute de Codul muncii, de Codul educației sunt aplicate. Eu zic noi să medităm și asupra Codului contravențional și să le oferim și protecție, pentru că peste tot trebuie să existe un echilibru.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Acestea au fost întrebările.

Domnul Dan Perciun:

Vă mulțumesc, colegi.

Domnul Igor Grosu:

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei...

Raportul comisiei cine?

Nu toți.

Vă rog, nu toți, pe rând.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media... drepturile copilului.

Nr. 70. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Virgiliu Pâslariuc:

Da. Mersi.

Stimate domnule Președinte,

Onorați colegi,

Prezint raportul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nr. 70 din 6 martie 2024.

Comisia cultură a examinat proiectul de lege. Este important de menționat că în etapa de elaborare a proiectului de lege, comisia de profil, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, a organizat consultări publice cu participarea părților interesate.

În urma dezbaterilor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul membrilor aleși (7 voturi – „pentru” și 4 voturi – „abțineri”), propune proiectul de lege pentru susținere în plenul Parlamentului.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Întrebări?

Domnul Sinchevici...

Domnul Odnostalco.

Acum.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Да. Спасибо, господин Председатель.

Господин Председатель,

Вопрос все-таки злободневный и пользуясь здесь нахождения одновременно и господин Перчуна, министра, и госпоже Дрэгэлин, касательно вопроса нашумевшего в прессе по поводу здания помещения Педагогического Университета. Мы видели, то, что господин Перчун сказал, что вроде как они остаются. Исходя из того, что есть, смогли бы вы, господин министр, еще раз подтвердить либо не подтвердить, остаются эти здания либо не остаются за

Педагогическим Университетом? Был ли запрос со стороны Прокуратуры?

Да, подойдите, вот.

Domnul Igor Grosu:

Colegul nu prea citește postări în română, de aceea, transmiteți-i, vă rog.

Domnul Dan Perciun:

Eu am să profit de ocazie încă o dată să reiterez tot ce am pornit și s-a întâmplat în ultimii 2 de zile pentru a susține profesia pedagogică, nu în ultimul rând, acei 5 mii de lei, plată unică care a fost dată pentru tot sistemul, 15% la sută majorări salariale, dublarea burselor la pedagogie, urmează să majorăm indemnizația pentru încadrare.

Câteva milioane de euro am investit în Universitatea Pedagogică și în 4 colegii pedagogice. Anul acesta mai alocăm 3 milioane de euro din proiectul Băncii Mondiale pentru 2 cămine, le renovăm integral, la Universitatea de Stat și la Universitatea Pedagogică.

Deci, să știți că avem tot respectul, aprecierea și acționăm foarte ferm și hotărât pentru a susține profesia pedagogică.

Și, pe final, da, cred că discuția s-a epuizat. Nu există nici o șansă ca proprietățile Universității Pedagogice să ajungă la Procuratura Anticorupție. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Vă rog să luați loc. *(Aplauze.)*

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

De fapt, văd aici...

Domnule Batrîncea,

Cuvântare, luare de cuvânt la proiect? *(Voce nedeslușită din sală.)*

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Vă rog să reveniți la locurile dumneavoastră. *(Rumoare în sală.)*

Și tinerii deputați tot să revină la vot. Sunt mai tineri ca dumneavoastră. *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 70 din 06.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației). Prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 70 din 06.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației), susținut în prima lectură de 55 de deputați.

Vă mulțumim.

Colegi,

Continuăm.

Propun atenției dumneavoastră **proiectul nr. 435 din 30.11.2023, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative). Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – domnul Grădinaru.

Vă rog.

Domnul Vasile Grădinaru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a Guvernului, prezentat spre examinare Parlamentului în mod prioritar, și comunică următoarele.

Proiectul de lege nr. 435 din 30.11.2023 este elaborat pentru realizarea acțiunii nr. 1.28 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023: „Perfecționarea procedurii de elaborare și expertizare a proiectelor de acte normative”.

Proiectul are drept scop eficientizarea și simplificarea procesului de elaborare a proiectelor de acte normative și excluderea neconcordanțelor între prevederile Legii nr. 100/2017 și prevederile altor acte normative.

Modificările se justifică mai ales în contextul în care, urmare a obținerii statutului de stat candidat, volumul de lucru al autorităților publice se va mări substanțial.

Simplificarea procesului de elaborare a proiectelor de acte normative va contribui la accelerarea procesului de elaborare și promovare a proiectelor, în special a celor cu sigla UE.

Proiectul a fost aprobat în lectura întâi pe data de 15 decembrie 2023.

La data de 16 februarie 2024, proiectul a fost supus consultărilor publice cu participarea autorităților publice interesate și reprezentanților organizațiilor societății civile.

Pentru lectura a doua, au fost examinate amendamentele deputaților, recomandările autorităților publice interesate și organizațiilor societății civile, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și, respectiv, se conțin în sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

Proiectul redactat este anexat.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de lege nr. 435 spre adoptare în a doua lectura în cadrul ședinței plene a Parlamentului.

Stimați colegi deputați,

Aici am vrut o mică remarcă, pentru că am văzut că s-au apropiat mai devreme și colegii din opoziție. Am avut și solicitări din partea societății civile cu privire la clarificarea anumitor aspecte în ceea ce ține de amendamentul propus de către subsemnatul. Colegii aveau întrebări dacă a fost sau nu acceptat în cadrul comisiei amendamentul.

Respectiv, confirm că amendamentul propus de mine a fost aprobat integral, este parte a raportului comisiei și este parte integrantă a textului.

Aici doar vreau o mică precizare în ceea ce ține... și aici rog colegii, pentru stenogramă, să precizăm câteva lucruri în ceea ce ține de publicarea actelor în Monitorul Oficial și publicarea celor care țin de interes local.

Probabil, cunoașteți că, astăzi, legislația în vigoare prevede că actele se publică în Monitorul Oficial... care sunt obligatorii să fie publicate în Monitorul Oficial, se publică în limba română și în limba rusă.

Conform inițiativei Guvernului, urmau să fie publicate doar în limba română. Conform amendamentului propus de mine, urmau să fie în limba română și în limba rusă și pentru cele... acele localități unde locuiesc compact minorități naționale care vor să publice în limba în care vorbește majoritatea localnică din acele APL-uri, să fie publicat în acea limbă.

Dintr-o eroare tehnică, această ultimă parte a fost, am... a fost atribuit aici la articolul I al proiectului de lege.

În același timp, a fost inclusă și la articolul IV în ceea ce ține de modificarea articolului 8 alineatul (1) al Legii nr. 382.

Ca să fie clar, intenția mea personală, ca și autor, și a comisiei, a fost că în Monitorul Oficial rămâne formularea „în limba română cu traducere în limba rusă”, iar, respectiv, sintagma „și în alte limbi, conform legislației”

rămâne așa cum este la articolul IV în ceea ce ține de modificarea Legii nr. 382/2001. Da, este foarte clar sper că.

Dacă nu este suficient de clar, nu m-am exprimat clar, vă rog să puneți întrebări.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Vasile Grădinaru:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 435 din 30.11.2023, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (vizând procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative). Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 435 din 30.11.2023 susținut cu votul a 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Următorul proiect nr. 306 din 14.09.2023, proiectul de lege cu privire la Fondul de subvenționare în domeniul mass-media. Suntem la lectura a doua.

Raportul comisiei – domnul Pâslariuc.

Vă rog.

Domnul Virgiliu Pâslariuc:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Prezint raportul comisiei la proiectul de lege cu privire la Fondul de subvenționare în domeniul mass-media în lectura a doua.

Prezentul proiect de lege a fost examinat în prima lectură în cadrul ședinței pe 26 octombrie 2023.

La pregătirea proiectului pentru lectura a doua, comisia sesizată în fond a examinat propunerile, obiecțiile și recomandările conținute în amendamentele de la organizațiile societății civile, deputaților, avizele comisiilor permanente parlamentare, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, Guvernului Republicii Moldova, Centrului Național Anticorupție, reflectate în sinteza anexată la prezentul raport.

În consecință, proiectul de lege a fost definitivat și ajustat, iar modalitățile operate pot fi vizualizate în anexă.

Urmare a examinării proiectului și a dezbaterilor ulterioare, comisia, cu votul membrilor aleși (7 – „pentru”, 2 – „abțineri”, 1 – „împotriva”), propune proiectul de lege spre examinare și adoptare în a doua lectură în cadrul ședinței Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 306 din 14.09.2023, proiectul de lege cu privire la Fondul de subvenționare în domeniul mass-media. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 306 din 14.09.2023, proiectul de lege cu privire la Fondul de subvenționare în domeniul mass-media, susținut de 57 de deputați.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Continuăm cu **cererea Procurorului General interimar privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 641 din 13.03.2024.**

Ulterior, vom audia raportul la cererea Procurorului General interimar nr. 641 din 13 martie 2024 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare, prezentat de Comisia juridică, numiri și imunități, nr. 689 din 14.03.2024, și, ulterior, vă fi prezentat proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 84 din 14.03.2024.

Începem cu raportul.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Procuror General interimar pentru a prezenta și motiva cererea de ridicare a imunității parlamentare a deputatului Marina Tauber.

Domnule Procuror General interimar,

Vă rog.

Domnul Ion Munteanu – Procuror General interimar:

Bună seara.

Deci, la data de 13 martie 2024 am înregistrat în Parlamentul Republicii Moldova o cerere, prin care solicit încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber în raport cu comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal, săvârșite în următoarele circumstanțe.

Deci, urmărirea penală în cauza nr. 2023960048 a fost începută de Procurorul General interimar la data de 2 mai 2023 în baza infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal în privința deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber pe faptul amestecului în înfăptuirea justiției, adică amestecul sub orice formă în judecarea cauzelor de către instanțele de judecată naționale cu scopul de a împiedica examinarea multilaterală, deplină și obiectivă a cauzei concrete.

Deci, la 30 octombrie 2023, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber a fost pusă sub învinuire, fiindu-i încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal. La 13 martie, a fost adoptată ordonanța de punere sub învinuire finală în privința deputatului, fiindu-i încriminată aceeași infracțiune, aceeași calificare.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire, Tauber Marina, deținând mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XI-a, validat în conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale nr... din 23 iulie 2021 cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare

anticipate din 11 iulie 2021 și validarea mandatelor deputaților aleși, a săvârșit amestecul în înfăptuirea justiției în următoarele circumstanțe.

La 12 aprilie 2023, la Curtea de Apel Chișinău, a avut loc ședința de prelungire a examinării cauzei nr. 1865/21 de acuzare a lui Ilan Șor de comitere a infracțiunilor prevăzute de articolul 190 alineatul (5) și articolul 243 alineatul (3) litera b) din Codul penal, examinată de completul de judecată format din judecătorii: Ion Bulhac, Silvia Gîrbu și Marcel Jugănari, aflându-se la etapa dezbaterilor judiciare.

Pe parcursul desfășurării acestei ședințe de judecată, la etapa dezbaterilor judiciare, după respingerea de către completul de judecată a cererii apărătorilor inculpatului Ilan Șor de reluare a cercetării judecătorești și de recuzare a completului de judecători, la ora 10.37, în sala de ședință a intrat deputatul în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber, care, utilizând difuzorul de mare putere de tip megafon, a transmis mesaje ofensatoare și amenințătoare în adresa completului de judecători și acuzatorului de stat, și anume: „Jos judecătorii corupți”, „Jos procurorii” etc. Astfel, toată populația din țara noastră... inclusiv amenințări de tipul: „Astfel, toată populația din țara noastră o să vină aici”.

În continuare, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber a amenințat completul de judecată cu blocarea procesului de judecată în cauza penală de învinuire a lui Ilan Șor prin invocarea faptului că afară așteptau 3 mii de susținători ai Partidului „ȘOR”, care vor periclita în continuare desfășurarea ședinței de judecată, și anume, citez: „Așa că o să stăm aici până noaptea dacă trebuie. Acolo sunt 3 mii de oameni care solicită justiție corectă și au venit în susținerea lui Ilan Șor. O să blocăm toate procesele în cazul în care o să continue acest dezmăț și această presiune asupra liderului nostru. Rușine! Rușine! Noi cerem ca acest complet de judecători să-și dea demisia. În calitatea mea de deputat în Parlament, eu am venit să povestesc tuturor ce se petrece aici.”

Reieșind din imposibilitatea continuării ședinței de judecată și examinării în continuare a cauzei penale, completul de judecată a fost nevoit să întrerupă ședința și să se retragă din sală. După revenirea completului de judecată format din judecătorii Ion Bulhac, Silvia Gîrbu și Marcel Jugănari în sala de ședință, deputatul Marina Tauber a reluat scandările și strigătele ofensatoare cu același caracter de intimidare și amenințare în adresa judecătorilor, acțiuni ce au periclitat în continuare desfășurarea ședinței de judecată și înfăptuirea actului de justiție, determinând completul de judecată să se retragă în camera de deliberare unde a fost emisă o încheiere în temeiul căreia ședința de judecată a fost declarată închisă publicului.

Doar după înlăturarea deputatului Marina Tauber din sala de ședință, a fost posibilă continuarea dezbaterilor judiciare în cauza penală de acuzare a lui Ilan Șor în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolul 190 alineatul (5) și 243 alineatul (3) din Codul penal.

Reieșind din cele expuse, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber, folosindu-se de situația de serviciu, urmărind scopul împiedicării examinării cauzei penale de învinuire a lui Ilan Șor de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolul 190 alineatul (5) și articolul 243 alineatul (3) litera b) din Codul penal, desfășurării dezbaterilor judiciare și pronunțării unei decizii pe această cauză penală, adică urmărind scopul împiedicării îndeplinirii actului justiției și pronunțării hotărârii judecătorești, la 12.04.2023, în intervalul de timp 10.37–12.05, a comis amestecul în judecarea cauzei în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, manifestând sub forma unor intimidări și ofense ce vizează onoarea și demnitatea judecătorilor ce făceau parte din completul de judecată și a procurorului care reprezenta acuzarea de stat, solicitări de admitere în sala de ședință a celor 3 mii de protestatari și amenințări cu blocarea procesului de judecată.

Astfel, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber a săvârșit amestecul în îndeplinirea justiției, adică amestecul sub orice formă în judecarea cauzelor de către instanțele de judecată naționale cu scopul de a împiedica examinarea multilaterală, deplină și obiectivă a cauzei concrete și de a obține pronunțarea unei hotărâri judecătorești ilegale, acțiuni săvârșite cu folosirea situației de serviciu, infracțiune prevăzută de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal.

Potrivit articolului 19 alineatul (3) din Codul de procedură penală, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care-l dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

În aceste împrejurări, se constată că în privința deputatului Marina Tauber, la moment, există probe suficiente, concludente și rezonabile pentru a expedia cu rechizitoriu cauza penală în instanța de judecată în temeiul articolului 297 din Codul de procedură penală, motiv din care se impune ridicarea imunității în privința acesteia pe faptul amestecului în îndeplinirea justiției, infracțiune prevăzută de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal.

Prin urmare, pentru a permite procurorului transmiterea cauzei penale nr. 2023960048 pe faptul amestecului în îndeplinirea justiției în instanța de judecată, este necesară ridicarea imunității parlamentare a deputatului Marina Tauber.

De menționat că, prin Hotărârea nr. 20 din 23 iulie 2021 a Curții Constituționale a Republicii Moldova cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și la validarea mandatelor deputaților aleși, s-a hotărât validarea mandatului deputatului ales în Parlamentul Republicii Moldova Tauber Marina.

În aceste condiții, conform prevederilor articolului 70 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

Subsecvent, în corespundere cu prevederile articolului 10 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 39 din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului, după ascultarea sa.

Cererea de reținere, arest, percheziție sau trimitere în judecată penală ori contravențională este adresată Președintelui Parlamentului de către Procurorul General.

În conformitate cu prevederile alineatului (5) al articolului 95 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797 din 2 aprilie 1996, cererea de ridicare a imunității deputatului se înaintează pentru fiecare infracțiune sau contravenție separat.

În contextul celor expuse, conducându-mă de prevederile articolului 70 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, articolului 9 alineatele (2) și (10) din Legea nr. 39 din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, articolelor 95 și 97 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 797 din 2 aprilie 1996 și articolului 9 alineatul (2) din Codul de procedură penală, solicit:

1. Ridicarea imunității parlamentare a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber.

2. Încuviințarea ridicării imunității parlamentare în vederea trimiterii cauzei penale nr. 2023960048 în instanța de judecată penală în privința deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal, și anume amestecul în înfăptuirea justiției cu folosirea situației de serviciu.

La prezentul demers am anexat actele care confirmă temeinicia în învinuirile aduse pe un volum de 38 de file.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – domnul Sinchevici.

Domnul Eugeniu Sinchevici:

Bună ziua, domnule Procuror.

Domnule Procuror General interimar,

Procuratura vine acum în fața noastră și cere pentru a 13-a oară ridicarea imunității doamnei Tauber, unei reprezentante a grupării criminale Șor. Pe lângă doamna Tauber, Procuratura a cerut ridicarea imunității și la alți reprezentanți ai grupării criminale, doar că fără finalitate.

Eu simt că noi aici, în Parlament, parcă ne jucăm „de-a ridicarea imunității”. Vine Procuratura, ridică imunități și nu există finalitate.

Domnule Procuror,

Cetățenii ne urmăresc. Cetățenii acestei țări vă plătesc dumneavoastră salariu ca să vă faceți lucrul.

Întrebarea mea este: când o să începeți să lucrați și când noi o să vedem finalitate pe cazurile pe care noi ridicăm imunitatea?

Domnul Ion Munteanu:

Domnule deputat,

Mulțumesc pentru întrebare.

Etica profesională nu-mi permite să răspund în același ton în care am primit această întrebare, însă cred că ar fi cazul.

Dacă ați urmărit atent, toate cererile de ridicare a imunității, pe care eu le-am înaintat în Parlament de la această tribună, la moment, cauzele penale aferent acestor cereri se află în instanța de judecată, pe rolul instanței, deci, pe rolul... pe masa judecătorilor. Deci, la mine întrebarea în ce constă? Eu vin în Parlament în momentul în care sunt sigur că cauza penală este la etapă finală pregătită pentru a fi prezentată unui judecător, pentru a fi examinată cu rechizitoriu.

Deci, cauzele penale pe care eu am solicitat ridicarea imunității, la moment, toate sunt pe rolul instanțelor de judecată. În raport cu celelalte solicitări de ridicare a imunității sunt cauze penale complexe cu elemente de extraneitate, pe care, credeți-mă, se depun eforturi enorme pentru a fi stabilit adevărul. Cred că în ședința de azi noi n-o să reușim să le trecem toate aceste elemente și toate aceste episoade pe care a fost solicitată ridicarea imunității și motivul din care aceste episoade la moment nu se află pe masa instanței de judecată.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Domnul Eugeniu Sinchevici:

Eu, totuși, recunosc că, posibil, toate cu care dumneavoastră personal ați venit au fost duse în judecată, în același timp, dumneavoastră reprezentați o instituție și eu vreau să înțeleg anume instituția dacă face tot posibilul să aducă aceste dosare în instanța de judecată? Și, poate, dacă acum nu reușim, dar eu chiar cred că cetățenii merită răspunsul la această întrebare, cetățenii merită răspunsul pe fiecare caz pe care noi am ridicat imunitatea.

Domnul Ion Munteanu:

Dacă îmi permiteți.

Eu cred că noi o să deplasăm absolut cu totul accentele dacă noi o să începem a discuta despre motivul din care aceste cauze penale la moment nu sunt finisate.

Deci, vă aduc la cunoștință că aceste cauze penale astăzi sunt concentrate în Procuratura Anticorupție, care se află într-un proces amplu de reformare, dacă cunoașteți, datorită inclusiv ultimelor modificări adoptate în Parlament, prin majorare de personal care trebuie să depună efort foarte clar pentru a face lumină în acele cauze penale. Azi, Procuratura Anticorupție investighează aceste cauze penale de sine stătător, cu forțe proprii, fără acoperire de măsuri speciale de investigații, specialiști etc. Asta așa ca fapt divers.

Încă o dată reiterez, aceste cauze penale sunt complicate, cu elemente de extraneitate. Pe o bună parte din aceste cauze penale, sunt numite comisii rogatorii în străinătate, la care n-au parvenit răspunsuri. Pe altele dintr-însele, sunt numite investigații financiare paralele, care nu sunt efectuate de Procuratură. Fără rezultatul acestor investigații nu are cum să fie adoptate soluții în aceste cauze penale.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Următoarea întrebare – doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Domnule Procuror General interimar,

Întrebarea mea este: deci, eu, din spusele dumneavoastră, din cererea citită de dumneavoastră, sunt acuzată de imixtiune în actul justiției, doar pe faptul că mi-am exprimat libera opinie în sediul unei judecătories, cerând respectarea drepturilor fundamentale și a unui proces echitabil.

În același timp, vreau să vă întreb: dacă vă considerați un profesionist, sub care articol cade infracțiunea domnului Dorin Recean, care a amenințat la ședința Guvernului cu cuvinte concrete și s-a expus că „deciziile judecătorilor trebuie să fie verificate”, tot este articolul 303 sau alt articol?

Vă rog să nu spuneți că nu o să răspundeți la această întrebare, că ea nu ține de imunitatea mea. Ține.

Și acum domnului Sinchevici. Foarte bine ați răspuns și la alte întrebări. Dacă, totuși, sunteți la tribuna Parlamentului, vă rog să ne spuneți.

Domnul Ion Munteanu:

Doamnă deputată Tauber,

În raport cu situația la care mă aflu eu azi în Parlament, dumneavoastră aveți statutul de învinuit. Încă nu cunosc cazuri când învinuita adresează întrebări Procurorului. (*Rumoare în sală.*)

Însă, cu toate acestea, am să vă explic.

Doamna Marina Tauber:

Eu sunt deputat în Parlament. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Munteanu:

Dumneavoastră astăzi aveți... (*Rumoare în sală.*)

Doamnă Tauber,

Dumneavoastră aveți statut de învinuit și eu sunt în Parlament azi în legătură cu statutul dumneavoastră de învinuit. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Foarte corect. Foarte corect. Nu înseamnă condamnat. Vi se respectă toate drepturile de prezumția nevinovăției. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Ascultați până la urmă, vă explic.

Deci, în raport cu cazul la care dumneavoastră faceți...

Ascultați-mă atent. În raport cu... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

Doamnă deputată,

Haideți să ascultăm răspunsul la întrebare, vă rugăm.

Domnul Ion Munteanu:

Dumneavoastră doriți răspuns la întrebare sau nu?

Domnul Igor Grosu:

Noi toți vrem să-l ascultăm. Nu vă supărați, noi toți vrem să ascultăm răspunsul la întrebare.

Mulțumesc.

Domnul Ion Munteanu:

Eu înțeleg că nu-i cazul să vă citesc lecție, dar ar fi cazul să studiați un pic tratatele de drept, inclusiv comentariul la Codul penal, care prevede explicații foarte clare când sau nu se întrunesc elementele componenței de infracțiuni de care sunteți învinuită. În raport cu fapta sau cu circumstanțele

la care faceți dumneavoastră referire pe această cauză este... sau pe acest aspect este adoptată o soluție, care la moment a fost examinată inclusiv în ordine ierarhică de judecătorul de instrucție și a fost menținută.

Deci, soluția adoptată de Procuratură în raport cu fapta la care faceți dumneavoastră referire azi se prezumă a fi legală și întemeiată.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Doamna Tauber – a doua întrebare.

Doamna Marina Tauber:

Eu am dreptul să adresez întrebări sau nu, conform Regulamentului Parlamentului? Suntem țară parlamentară, nu care este condusă de... Eu am dreptul sau nu?

Domnul Igor Grosu:

Vă rog, la cererea Procurorului General interimar privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului. Iată la subiectul acesta.

Doamna Marina Tauber:

Bine. La Comisia juridică...

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Doamna Marina Tauber:

... membra Comisiei juridice a ridicat întrebarea: de ce 2 cereri din partea judecătorilor care au scris plângere pe mine, deputatul Marina Tauber, sunt identice cuvânt în cuvânt, copy-paste?

Puteți, vă rog, să răspundeți deputaților în Parlament de ce nu se diferă aceste cereri sau plângeri și cum asta s-a întâmplat?

Domnul Ion Munteanu:

Deci, concretizez. Aceste explicații, de fapt, nu sunt cereri, sunt 2 explicații care coincid ca conținut, sunt confirmate prin manuscris autentic de către fiecare judecător că explicațiile acestora au fost citite, confirmă autenticitatea acestora și au semnat.

Deci, asta-i tot ce pot să vă explic la acest aspect.

Doamna Marina Tauber:

Precizare.

Domnul Igor Grosu:

Doamnă deputată,

Nu este precizare. Nu, nu este instituția asta, sincer. Și nimănu nu i-am... creăm precedent.

Insistați?

Precizare.

Doamna Marina Tauber:

Trei, scurte.

Unde este domnul Robu?

De câte ori mi-ați ridicat imunitatea?

Și dacă cunoașteți ce înseamnă difuzor de mare putere?

Ați citit în cerere, să știți. Și dacă știți ce asta înseamnă.

Domnul Ion Munteanu:

Credeți că are relevanță la cererea dumneavoastră această întrebare?

Prefer să nu răspund. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Aștept cu nerăbdare să aflu.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Ion Munteanu:

Robu, de altfel, este responsabil într-o procuratură specializată de cauze penale complexe și foarte complicate. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Igor Grosu:

În continuare – domnul Fotescu.

Domnul Vadim Fotescu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Господин прокурор,

Действия Марины Таубер, по выступлению на заседание суда с мегафоном, никак не могут быть объектом объективной стороной статьи 303 часть (3), так как она не совершала никаких насильственных действий над коллегии судей, не призывала к ним, не блокировала вход в зал заседаний, а просто требовала справедливого судебного решения и критиковала судебную инстанцию.

Критика не может быть объектом 303 статьи уголовного Кодекса. Максимум, что ей могут вменять, и то это еще надо доказать, это статью 317 Кодекса о правонарушениях, которая говорит о неуважении к суду, потому что статья 303 также включает в себе субъективную сторону преступления, а именно прямое намерение субъекта своими действиями помешать суду рассматривать материалы или повлиять на вынесение решения в свою пользу.

Абсолютно не доказано прямое намерение Таубер в качестве цели выступления повлиять на ход рассмотрения дела.

Первый вопрос. Скажите, пожалуйста, почему деяние депутата Таубер квалифицирована именно по статье 303 и часть (3), а не по 317 Кодекса о правонарушениях?

Domnul Ion Munteanu:

Dacă am înțeles eu corect întrebarea, am să vă răspund în felul următor. Deci, eu nu sunt aici, azi, să examinez fondul cauzei penale. Asta este atribuția procurorului în fața instanței de judecată.

Eu azi sunt aici pentru ca să solicit încuviințarea Parlamentului pentru a expedia cauza penală în judecată, unde urmează a fi stabilite toate circumstanțele, inclusiv dacă există sau nu componentă de infracțiune în acțiunile învinuitei Tauber.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

Domnule Fotescu,

A doua întrebare.

Domnul Vadim Fotescu:

Господин прокурор,

Вы требуете снять с депутата иммунитет и поэтому вопрос о квалифицированное ее деяния имеет прямое отношение к теме нашего сегодняшнего заседания, а не в суде. В суде это отдельный будет судебный процесс.

Вы сегодня пришли у депутатов просить проголосовать за снятие иммунитета и ваши действия должны быть обоснованы с юридической точки зрения.

Более того, скажите, пожалуйста, каким служебным положением воспользовалась при своих действиях госпожа Таубер? Почему квалификация опять-таки идет по 303 часть (3)? Только потому, что там указано без права занимать определенные должности в течение 3 лет, поэтому вы квалифицировали?

Domnul Ion Munteanu:

Domnule deputat,

Vă rog, luați comentariul Codului penal, partea a doua și începeți a citi de la pagina 725 până la pagina 735 și o să aveți răspuns la întrebările dumneavoastră.

Încă o dată... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Deci, ascultați-mă.

Domnule deputat,

Dacă ați pus întrebarea, dați-mi voie și să vă răspund.

Deci, încă o dată vă spun. Eu nu sunt aici pentru a discuta fondul cauzei. Fondul cauzei va fi examinat în instanța de judecată și acolo vor fi calificate că este contravenție sau este faptă penală.

În opinia procuraturii, sunt întrunite elementele componenței de infracțiune și cauza urmează a fi expediată instanței de judecată.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Procuror General interimar,

Totuși, sunteți în fața deputaților de la care cereți ca ei să voteze pentru ca dumneavoastră să expediați cauza în judecată și aici sunt unele întrebări. Ceea ce a adresat domnul Fotescu întrebările, din punctul meu de vedere, sunt plauzibile.

Alineatul (3), la articolul ăsta 303, unde scrie că întrunirea circumstanțelor de la alineatul (1), unde este amestec în înlăptuirea justiției atunci când lucrează judecătorii. Alineatul (2) – amestecul în înlăptuirea justiției atunci când se periclitează activitatea procurorului, iar alineatul (3) – când e și una, și alta.

Doamna Tauber a fost în cadrul unui proces deschis de judecată, așa, unde, cum ați spus dumneavoastră, se examina, era faza de cercetare judecătorească, faza când procurorul și-a făcut treaba, expediind cu rechizitoriu în judecată dosarul penal împotriva lui Ilan Șor, s-a terminat.

De ce alineatul (3)? Totuși, vă rog mult, răspundeți. Orice infracțiune are 4 elemente: obiect, subiect, latură obiectivă, subiectivă.

Deschideți, vă rog, porțile astea mai larg și din punctul de vedere al procuraturii spuneți...

Domnul Ion Munteanu:

Deci, eu...

Domnul Vasile Bolea:

... în ce constă această infracțiune și de ce anume ați calificat sub alineatul (3) la articolul 303?

Domnul Ion Munteanu:

Deci, învinuita Tauber în Curtea de Apel a făcut referință la faptul că este deputat în Parlament și se află aici în calitate de deputat în Parlament. A fost citat din stenograma înregistrărilor video de acolo. Deci, a utilizat autoritatea funcției pentru a influența judecătorii, pentru a influența procesul de judecată. Asta prezumă agravanta respectivă, că o funcție de

demnitate publică trebuie utilizată în interesul statului, nu contrar intereselor justiției, motiv din care și se prevede acest articol – agravantă.

Doamna deputată așa și a menționat că se află aici în calitate de deputat al Republicii Moldova, agravanta respectivă întrunită complet.

Respectiv, consultați și comentariul Codului penal, care explică foarte clar, este suficient ca o personalitate cu funcție de demnitate să se prezinte că este cu funcție de demnitate pentru a întreprinde acțiuni de intimidare a judecătorilor, fapt care și s-a realizat, motiv din care noi am calificat fapta respectivă cu agravanta în cauză.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Domnule Bolea,

A doua întrebare.

Domnul Vasile Bolea:

Da, totuși, citiți dumneavoastră și Legea nr. 39 cu privire la statutul deputatului în Parlament. În orice circumstanță, deputatul este obligat să se legitimizeze și să acționeze în cazul în care consideră... că este articol, consideră că, nu știu, se creează o situație unde se încalcă legea.

OK.

O altă întrebare. Iată, dumneavoastră aveți, din punct de vedere procedural, obligația de a veni în fața Parlamentului, de a solicita doar într-un singur caz, da, a solicita ridicarea imunității. Este o acțiune procedurală.

Iată, închipuiți-vă că aici, acum, în Parlament, atunci când dumneavoastră vă aflați în exercițiul funcției în cadrul unei acțiuni procesuale, alți deputați încep a rupe microfoane, cu amplificatoare de sunet a face gălăgie ș.a.m.d., dumneavoastră o să calificați lucrul dat, de asemenea, ca amestec în înfăptuirea justiției cu alineatul (3), cu alineatul (2) sau cum?

Domnul Ion Munteanu:

Domnule deputat,

Eu n-am venit aici să discutăm despre fapte ipotetice, eu am venit să discutăm despre faptul concret consumat. (*Aplauze.*)

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Doamnă Apostolova,

Vă rog.

Doamna Reghina Apostolova:

Спасибо большое.

Господин, исполняющий обязанности Прокурора Республики Молдова,

16 сентября 2019 года в этом зале впервые был снят первый иммунитет с Марины Таубер, затем их последовала 8 или 9, сегодня уже здесь говорили, прошло 5 лет. Мы привыкли к тому, что перед каждыми выборами белыми нитками шьются какие-то дела Таубер Марины и всё это делается по одной единственной причине – изолировать её от людей, изолировать её от предвыборных кампаний.

Скажите, пожалуйста, за 5 лет, после снятия такого количество иммунитетов, открытых столько дел, вы её посадили на 2 месяца в тюрьму 13, где бандиты и насильники сидят, потом вы повесили ей металлический прибор на ногу и так далее и так далее, скажите, пожалуйста, хоть по одному из этих дел, я сегодня благодарна нашим коллегам из Партии «PAS», которые тоже этот вопрос поднимали, хоть по одному из этих дел за 5 лет есть окончательное решение, что Марина Таубер виновата?

И второй вопрос, в связи с этим. Вы зачитали о том, что, да, Марина Таубер с мегафоном была, но на улице было 3 тысячи людей с мегафонами, которые также возмущались, так возьмите и откройте дела на все 3 тысячи человек, которые там были.

Спасибо.

Domnul Ion Munteanu:

Deci, eu consider că am răspuns la întrebările dumneavoastră. Totodată, nu cred că e cazul să vă expuneți dumneavoastră ce trebuie să întreprindă Procuratura Generală sau Procurorul General în raport cu alte chestiuni și alte situații.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare?

Doamna Reghina Apostolova:

Второго вопроса у меня нет, потому что ответ будет такой же, как и на первый, абсолютно не отвечающий.

Реплика. Уважаемая Прокуратура, представители, которые здесь сидят, вы закрыли Партию «Шор», а вы продолжаете давление оказывать на членов Партии «Шор», партии которой нет. Это незаконно.

Второе. Прекратите, пожалуйста, вот эту войну перед каждыми выборами, которые наступят.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumesc.

În continuare – doamna Racu.

Doamna Ana Racu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Munteanu,

Mersi pentru prezența în această seară în Parlament.

Sunt dosare de rezonanță despre evoluția cărora cei care ne privesc vor să audă, nu doar membrii Parlamentului.

Spuneți-ne, vă rog frumos, recent, magistrații instanței de judecată Buiucani au eliberat-o de sub control judiciar pe doamna Marina Tauber și au fost declarații publice de către procurorul care conduce urmărirea penală, precum că această decizie de scoatere de sub control judiciar urmează să fie atacată de către acuzatori pe motivul că doamna ar periclita mersul anchetei ș.a.m.d.

Spuneți-mi, vă rog frumos, dacă vă permite, bineînțeles, legea și nu afectează mersul anchetei, dacă acuzatorii au reușit deja să conteste decizia instanței Buiucani?

Mersi.

Domnul Ion Munteanu:

Deci, dacă vorbim de soluționarea cererii respective la etapă judiciară, atunci se soluționează doar odată... sau poate fi contestată doar odată cu fondul. Dacă vorbiți despre etapa urmăririi penale, atunci, într-adevăr, ar trebui... este posibilitatea sau există posibilitatea să fie contestată cu recurs.

Deci, eu, la moment, nu sunt gata să vă răspund dacă este sau nu contestată și nu știu exact despre care hotărâre dumneavoastră faceți referință atât timp cât nu înțeleg exact că este la etapa judiciară sau la etapa de urmărire penală. Eventual, pot să concretizez și să revin cu informații suplimentare, inclusiv etapa la care se află, dacă a fost contestată.

Domnul Igor Grosu:

A doua?

În continuare – domnul Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Aici, domnule Procuror General interimar.

Pentru a fi mai clară întrebarea pe care vreau s-o pun, vreau să dau un pic de context, pentru că oamenii trebuie să înțeleagă această acțiune când a avut loc. Această acțiune a avut loc în cadrul examinării dosarului penal pentru condamnatul fugar Ilan Șor și era ultima sută de metri după 7 ani de

zile de tergiversări prin instanță. Nu... de acum, le-a pierdut toți numărul cred că. Și era ultima ședință, dacă eu îmi amintesc bine. Avocații au încercat să mai depună un demers pentru a mai tergiversa încă o dată această cauză și când nu le-a reușit, au încercat în altă modalitate să tergiverseze acest proces. Și au tergiversat-o prin mijloacele și modalitățile pe care dumneavoastră le-ați enumerat.

Întrebarea mea către dumneavoastră este, în primul rând, care drepturi suplimentare îi oferea doamnei deputate Marina Tauber atribuțiile de deputat în cadrul ședinței de judecată, pentru că acolo erau și alți cetățeni? Pentru ce era necesar ca doamna deputată să strige în gura mare că: „Eu îs deputat”? Îi oferea anumite drepturi procesuale acolo, îi oferea alte supradrepturi? Pentru ce era necesar acest lucru altul decât de a încerca de a intimida? Este primul aspect.

Și al doilea aspect. Spuneți-mi, vă rog frumos, acțiunile săvârșite de dumneaei au dus la imposibilitatea examinării cauzei sau nu? Până la urmă, judecătorii au putut examina cauza sau nu?

Domnul Ion Munteanu:

Deci, mulțumesc pentru întrebare.

Eu am explicat și în cadrul demersului. Deci, judecătorii, constatând imposibilitatea desfășurării ședinței, au fost nevoiți să închidă ședința de 2 ori și să declare caracterul închis al ședinței.

Într-adevăr, această cauză penală era la etapa finală. Această cauză penală, în opinia Procuraturii, a fost tergiversată neîntemeiat de mult timp pe diferite cereri întemeiate și mai puțin întemeiate, tot felul de scorniri și tot felul de recuzări. Și, în final, într-adevăr, când eram la etapa, practic, finală a examinării acestei cauze penale, s-a întreprins iarăși o tentativă de amânare a acestei ședințe prin depunerea, iarăși, a unei cereri de recuzare, care a fost respinsă, moment în care a intervenit învinuita Tauber și a încercat să intimideze judecătorii, inclusiv menționând că este deputat în Parlament, făcând aluzie la funcția de demnitate pe care o deține.

Aceeași situație a fost întreprinsă și în raport cu funcționarii de poliție care erau acolo pentru a asigura ordinea publică. Deci, nu există nici o problemă dacă în ședința de judecată participă oricare persoană, însă cu obligația de a respecta celeritatea ședinței de judecată. Ședința de judecată trebuie să se desfășoare în liniște și cu respectarea ordinii de drept, în primul rând.

Judecătorii au constatat că ei sunt în imposibilitate de a continua ședința de judecată, motiv din care au fost nevoiți să închidă această ședință de judecată, pentru a purcede la finalizarea examinării cauzei penale menționate.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare?

Domnul Vasile Grădinaru:

Da. Mulțumesc.

Colegul Eugeniu Sinchevici a pus o întrebare, nu știu dacă el a formulat-o foarte OK. Ceea ce mă interesează pe mine este faptul în ce măsură dosarele nu că au fost soluționate, pentru că este evident că noi avem... știm cât durează un dosar până se soluționează, întrebarea mea către dumneavoastră: la ce etapă sunt ele? În măsura în care dumneavoastră aveți informația, în care nu aveți informația, suntem gata s-o primim și ulterior, dacă ne-o puteți pune la dispoziție, pentru că în momentul în care noi am ridicat imunitatea pe diferite cauze au fost diferite necesități: în cazul dat, avem nevoie pentru a trimite cauza în instanță, în alte cazuri, a fost nevoie de acțiuni procesuale ș.a.m.d. Deci, sunt diferite situații și, atunci, noi vrem să știm: am ridicat imunitatea, dosarele au fost trimise în judecată sau nu, încă sunt în pregătire, care este stadiul lor de executare?

Domnul Ion Munteanu:

Am înțeles.

Domnul Vasile Grădinaru:

Dar până a ajunge acolo, am vrut să vă întreb un lucru. Mai devreme, colegii încercau să pună în discuție astăzi în Parlament fondul acestei cauze. Noi nu știu dacă tocmai în Parlament suntem pentru a examina fondul cauzei și eu încerc să analizez 2 situații. Dacă noi ridicăm, încuviințăm ridicarea imunității, cauza va putea fi trimisă în instanța de judecată și judecata să decidă dacă deputata Tauber se face sau nu vinovată de săvârșirea unei infracțiuni.

Întrebarea mea către dumneavoastră este: vom afla noi vreodată dacă a săvârșit sau nu această infracțiune Tauber dacă noi nu vom încuviința ridicarea imunității? Și dacă va putea fi atrasă la răspundere pentru această faptă?

Mersi.

Domnul Ion Munteanu:

Am să încep cu a doua întrebare.

În cazul în care Parlamentul refuză acceptarea cererii mele de ridicare a imunității și expedierea cauzei penale în judecată, atunci se va face referire la articolul 275 punctul 9 care prevede încetarea urmăririi penale, clasarea procesului penal reieșind din alte circumstanțe, deci, impedimente pentru a fi expedită cauza penală în instanța de judecată.

Revenind la prima dumneavoastră întrebare, recent am expedit, la interpelarea, dacă nu greșesc, a Comisiei juridice, solicitarea referitor la statutul sau soarta cauzelor penale pe care a fost solicitată ridicarea imunității. Deci, noi am furnizat această informație. Se conține, dacă nu greșesc, pe 11 file. Este o informație amplă. Suntem disponibili să oferim

informații despre etapa la care se află cauzele penale, impedimentele care sunt astăzi la moment în raport cu oricare solicitare care a fost anterior de ridicare a imunității, într-adevăr, încât și Parlamentul să cunoască, și societatea să cunoască de ce pe aceste solicitări de ridicare a imunității până astăzi nu este soluție, indiferent care a fi ea, fie de clasare, fie de expediere în judecată. Deci, nu avem nici o problemă cu asta. În momentul în care vom avea o asemenea solicitare, garantez că un răspuns argumentat, în limita legii, va fi oferit de către Procuratură. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Da, vă rog...

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Domnul Ion Munteanu:

Dacă permiteți doamna Dragalin să intervină. Cauzele sunt la Procuratura Anticorupție.

Doamna Veronica Dragalin – Procuror-șef al Procuraturii Anticorupție:

Mulțumesc.

Da, cu adevărat, deci, toate cauzele, unde a fost în ultimele... din 2019 până în prezent, ridicată imunitatea parlamentară, sunt în gestiunea Procuraturii Anticorupție.

Am vrut să aduc la cunoștință și publicului care, poate, încă ne urmăresc la ora asta târzie că, astăzi, Procuratura Anticorupție a publicat pe pagina noastră oficială un tabel și informația care arată numele la ce fază se află fiecare cauză unde am ridicat imunitatea.

Am ridicat imunitatea în privința la 9 deputați, din 2019 până în prezent: 5 dintre acești deputați au cauze penale pe rol în instanța de judecată, 2 au cauze penale care se află la faza de urmărire penală și în privința la 2 deputați, la care le-a fost ridicată imunitatea parlamentară, cauza ulterior a fost clasată. Deci, din 9 deputați – 5 deja sunt în instanța de judecată, 2 încă se află la faza de urmărire penală, inclusiv Ilan Șor, și la 2 deputați cauzele au fost clasate.

Invităm publicul să examineze informația publicată astăzi pe pagina Procuraturii Anticorupție.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Alte întrebări nu sunt.

Domnule Procuror,

Vă rog să luați loc.

O invităm la tribuna centrală pe doamna Tauber.

Adică, așa scrie la mine: „Se invită la tribuna centrală deputata Marina Tauber pentru a asculta și a răspunde la întrebări”. Dacă... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Nu, o clipă, aici dacă sunt întrebări din partea deputaților către dumneavoastră.

Dacă sunt, colegi, întrebări?

Nu sunt.

Pentru că dumneavoastră aveți momentul când...

Da. Mersi.

Întrebări nu sunt.

Am ajuns la etapa „Prezentarea raportului Comisiei juridice, numiri și imunități asupra cererii de ridicare a imunități parlamentare a deputatului Marina Tauber și proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber”.

Doamna Roșca prezintă.

Comisia juridică, numiri și imunități.

Vă rog.

Doamna Veronica Roșca:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Domnule Procuror,

Bună seara.

În primul rând, vreau câteva nuanțe de clarificare, fiindcă a fost menționat momentul că Comisia juridică, numiri și imunități a solicitat Procuraturii Generale un scurt raport ce ține de situația la moment a tuturor ridicărilor sau încuviințărilor ridicărilor de imunitate a deputaților în perioada 2019–2024, adică la zi.

Eu am solicitat această informație, deoarece Regulamentul Parlamentului nu prevede obligativitatea Procuraturii Generale de a ne informa sistematic situația, etapa la care se află fiecare dosar penal asupra căruia ni se solicită încuviințarea ridicării imunității deputatului.

De aceea, eu, în calitate de deputat, din 2019 până în 2024, am avut responsabilitatea să încuviințez sau să votez asupra încuviințării ridicării imunității deputaților, însă niciodată nu am fost informați nici pe platforma Comisiei juridice, nici în ședință plenară situația la moment.

De aceea, considerăm necesar de a fi modificat Regulamentul Parlamentului sau în situația când vom vota Codul de organizare și funcționare a Parlamentului, asupra căruia muncește Direcția generală

juridică a Secretariatului Parlamentului împreună cu deputații din Comisia juridică, vom introduce această prevedere obligatorie ca, cel puțin, o dată la 3 luni, Comisia juridică să fie informată și per sesiune sau anual să avem acest raport la zi. De ce? Deoarece imunitatea parlamentară este o instituție constituțională, protejat deputatul fiind constituțional, însă, odată ce noi încuviințăm ridicarea imunității, este o responsabilitate colectivă de a cunoaște dacă nu sunt abuzuri, la ce etapă judiciară este acel dosar, cât și considerăm inclusiv responsabilitatea Procuraturii Generale de a prezenta acest raport.

Noi nu putem face public acest raport. Eu apreciez faptul că am primit raportul prompt și înțeleg că informația publicată pe pagina Procuraturii Anticorupție, pe care, am fost informați acum, că este informația pentru perioada 2019–2024, vine ca urmare a acestei solicitări, fiindcă altfel nu aș înțelege de ce anume perioada 2019–2024.

Însă, vreau să vă anunț oficial că aceasta este a 33-a cerere asupra căreia noi trebuie să ne expunem și este, repet, obligativitatea, cât și responsabilitatea noastră colectivă de a cunoaște la ce etapă sunt ele, deoarece imunitatea este o garanție a deputatului.

Asta fiind făcută mica introducere, revin asupra Raportului cu privire la cererea Procurorului General interimar privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber.

Țin să menționez faptul că Comisia juridică, numiri și imunități a examinat cererea Procurorului General interimar și, conform procedurii legale, prevăzute de Legea cu privire la statutul deputatului în Parlament și Regulamentul Parlamentului, au fost respectate toate etapele și procedurile.

Procurorul General interimar, în cadrul ședinței, a informat Comisia juridică, numiri și imunități că urmărirea penală în cauza penală a fost începută la data de 2 mai 2023 pe faptul amestecului în înfăptuirea justiției.

Totodată, în cadrul ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități, Procurorul a descris motivele de fapt și de drept care îndreptățesc necesitatea susținerii cererii respective, iar Procuratura Generală consideră că în privința deputatului Marina Tauber la moment există probe suficiente, concludente și rezonabile pentru a expedia cu rechizitoriu cauza penală în instanță.

Respectiv, în contextul celor menționate, Procurorul General interimar a solicitat ridicarea imunității în vederea trimiterii cauzei penale în instanța de judecată penală pe faptul săvârșirii infracțiunii, prevăzute de articolul 33 alineatul (3) din Codul penal, amestecul în înfăptuirea justiției.

Vreau să accentuez faptul că deputata Marina Tauber, în privința căreia se solicită ridicarea imunității parlamentare, a fost asistată de avocat și a participat în cadrul ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități.

În urma dezbaterilor și votării secrete, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (6 voturi – „pentru” și 2 voturi – „împotriva”), a acceptat cererea Procurorului General interimar privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare în vederea trimiterii cauzei penale în instanța de judecată penală în privința deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal, amestecul în înfăptuirea justiției.

Respectiv, în baza Regulamentului Parlamentului, Comisia juridică, numiri și imunități a remis prezentul raport Biroului permanent pentru examinare și includerea în ordinea de zi a ședinței plene în mod prioritar. Biroul permanent al Parlamentului s-a întrunit și, respectiv, avem această posibilitate de a audia inclusiv Procurorul, cât și raportul.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Întrebări la raport?

Doamna Tauber.

Doamna Marina Tauber:

Stimată doamnă președintă a comisiei,

Am o întrebare la dumneavoastră. În calitate de președinte al comisiei parlamentare, dumneavoastră puteți să ne spuneți dacă cunoașteți vreo practică internațională sau, mai ales, europeană ca un deputat în Parlament, pentru expunerea părerii sau pentru organizarea unui flashmob democratic, să fie condamnat și să-i fie lui sau ei ridicată imunitatea? Deci, dacă sunt cazuri de genul care este examinat de deputați astăzi?

Doamna Veronica Roșca:

Doamnă deputată,

Dumneavoastră ați fost prezentă în cadrul audierilor din Comisia juridică, numiri și imunități. Absolut toți deputații prezenți au avut posibilitatea să acorde întrebări, inclusiv întrebări în baza materialelor anexate.

Eu nu mă voi expune, ziceam, inițial pe fondul cauzei, însă argumentele și probele prezentate nu au fost asupra expunerii sau a libertății de exprimare a unei persoane, inclusiv a unui deputat, dar au fost prezentate probe și materialele anexate la cerere țin de amestecul în înfăptuirea justiției, și nu libera exprimare, da.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Doamna Marina Tauber:

Deci, dumneavoastră nu cunoașteți practicile europene. Din câte eu am înțeles de la domnul Procuror, el, totuși, insistă că amestecul în justiție a fost efectuat de deputata Marina Tauber, dar nu de cetățeană Marina Tauber. De aia și v-am formulat această întrebare în modul în care am formulat. Deci, practicile europene dumneavoastră nu le cunoașteți.

Doamna Veronica Roșca:

Adevărul judiciar îl va stabili instanța de judecată.

Membrilor Comisiei juridice, numiri și imunități li s-a solicitat încuviințarea ridicării imunității unui deputat pentru a fi transmisă cauza în instanță penală.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vartanean. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamna Veronica Roșca:

Nu a fost epuizat...

Domnul Igor Grosu:

Păi, 2 întrebări ați adresat. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Doamnă deputată,

Haideți, eu o dată am permis cu precizările astea, dar, pur și simplu, știu colegii că noi... dumneavoastră ați lipsit o perioadă lungă de timp și noi ne-am dezbaierat de precizări. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Admitem că vă cred.

Vă rog.

Doamna Marina Tauber:

Vă mulțumesc foarte mult.

În cazul în care, totuși, o să fie demonstrat că acest dosar este un dosar politic, în cazul în care țara noastră din nou o să fie condamnată și pe acest dosar la CEDO, în cazul în care noi, totuși, cu apărarea mea o să demonstrăm că acest dosar a fost fabricat, inclusiv de Procurorul General interimar și alți procurori, dumneavoastră, în calitate de jurist, dacă puteți să ne spuneți ce pedeapsă este prevăzută conform legii?

Doamna Veronica Roșca:

Doamnă Tauber,

Conform Regulamentului...

Doamna Marina Tauber:

Pușcăria, da?

Cineva v-a sfătuit răspunsul. Deci, pușcăria?

Doamna Veronica Roșca:

Conform...

Doamna Marina Tauber:

Cei care se ocupă de fabricarea dosarelor penale unde termină? În pușcărie.

Da?

Doamna Veronica Roșca:

Conform Regulamentului Parlamentului, capitolul 5, deputații... care explică în detaliu procedura de încuviințare a ridicării imunității deputatului, cât și Constituția ne obligă pe noi să ne expunem exclusiv pe unele momente care sunt obligatorii pentru unele măsuri procesuale, gen: arest, reținere, percheziție, sau pentru transmiterea dosarului în instanță.

Pe marginea cererii în cauză s-a solicitat încuviințarea pentru transmiterea în instanța de judecată, nimic altceva.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În continuare – domnul Vartanean.

Domnul Gaik Vartanean:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Госпожа Рошка,

У меня был технический вопрос, но учитывая вашу некую раздражённость, с которой вы вышли на трибуну и, собственно говоря, почему-то так набросились на Прокуратуру, на господина Мунтяну, на госпоже Драгалин, отчитывали их, как детей в школе, у меня вопрос технический.

Всё-таки я вернусь к техническому вопросу. Вы сказали, что 6 человек голосовали «за» и 2 «против».

Скажите пожалуйста, а сколько человек из вашей фракции присутствовали, 7? Это значит 1 человек из фракции PAS голосовал против. Это так получается?

Doamna Veronica Roșca:

Nu cred că este relevantă întrebarea.

Domnul Gaik Vartanean:

Ну, relevant/irrelevant. Можете ответить на вопрос?

Doamna Veronica Roșca:

Nu este relevantă întrebarea. Secretul...

Domnul Gaik Vartanean:

Вы можете ответить сколько человек из фракции PAS...

Doamna Veronica Roșca:

Secretul...

Domnul Gaik Vartanean:

... присутствовали...

Doamna Veronica Roșca:

Secretul votului este asigurat.

Domnul Gaik Vartanean:

... на заседании комиссии?

Doamna Veronica Roșca:

Se poate ridica procesul-verbal care indică inclusiv nominal prezența fiecărui deputat.

Membrii Comisiei juridice, numiri și imunități au fost absolut toți informați, atât ora, cât și locul desfășurării ședinței. Fiecare persoană interesată a fost prezentă...

Domnul Gaik Vartanean:

OK.

Можно я задам...

Doamna Veronica Roșca:

... și a votat în baza intimei sale convingeri.

Domnul Gaik Vartanean:

Хорошо.

Можно я задам напрямую вопрос. Учитывая того, что 1 депутата PAS из вашей комиссии здесь нету, я могу предположить, что госпожа Олеся Стамате голосовала против.

Это так или нет?

Doamna Veronica Roșca:

Repet. Secretul votului este asigurat. Fiecare deputat primește buletin de vot și votează exclusiv în baza intimei sale convingeri.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare.

Doamna Veronica Roșca:

Nu este.

Domnul Igor Grosu:

Doamna Reghina Apostolova.

Vă rog.

Doamna Reghina Apostolova:

Da. Mulțumesc frumos.

Уважаемая госпожа Вероника Рошка,

Вы не первый день в Парламенте, не первый созыв. У вас есть определенный положительный опыт работы депутата, во всяком случае в нашем представлении это так было.

Скажите, пожалуйста, вас не смутил тот момент что 6 членов комиссии, имеющих юридическое образование не смогли увидеть разницу между 317 статьей Административного кодекса и 303 статьей Уголовного кодекса?

Спасибо.

Doamna Veronica Roșca:

Doamnă deputată,

Dacă nu greșesc, dumneavoastră ați asistat.

Da, corect? Ați asistat astăzi la...

Voce din sală:

Nu.

Doamna Veronica Roșca:

Nu. Astăzi nu?

Domnul Fotescu s-a apropiat.

Voce din sală:

Domnul Fotescu a fost.

Doamna Veronica Roșca:

Însă, țin să reiterez faptul că fiecare deputat a acordat atâtea întrebări câte a avut el nevoie pentru a clarifica situația, pentru a vedea temeinicia argumentelor domnului Procuror General interimar și a-și formula intima sa convingere.

Doamna Reghina Apostolova:

Doamnă Veronica,

Я говорю о профессионализме. Если юрист профессионал, он должен был увидеть эту разницу между этими 2 статьями.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Continuăm cu domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Bună seara încă o dată, doamnă președintă.

Doamna Veronica Roșca:

Bună seara, domnule deputat.

Domnul Igor Grosu:

În calitate de fost membru al comisiei...

Doamna Veronica Roșca:

Da, foști colegi.

Domnul Vasile Bolea:

... și președinte al comisiei. (*Rumoare în sală.*)

Viitorul Prim-ministru, da.

Poate Președinte, cine știe, de țară.

Doamnă Roșca,

Prima întrebare.

Iată, pe domnul Vartanean vreau să-l ajut cumva. Din punct de vedere tehnic, ca să avem o claritate, eu înțeleg că a fost secretul votului, nimeni nu cunoaște cine și cum a votat, poate să-și facă unele închipuiri, da, niște jonglări matematice.

Spuneți, vă rog, prima întrebare, câți membri de comisie astăzi au participat la votarea secretă și din ei câți din opoziție au votat, au participat la votarea secretă?

Doamna Veronica Roșca:

Domnule Președinte,

Dacă considerați relevant, eu răspund la aceste întrebări în felul următor.

În cadrul ședinței Comisiei juridice, numiri și imunități au avut acces absolut toți deputații.

Domnul Vasile Bolea:

Câți membri de comisie au fost...

Doamna Veronica Roșca:

Toți absolut au fost...

Domnul Vasile Bolea:

... au participat la vot?

Doamna Veronica Roșca:

... au fost invitați.

Dacă aplicăm logica elementară: 6 voturi – „pentru” și 2 voturi – „împotrivă”, respectiv, și-au exprimat opțiunea de vot 8 deputați.

Domnul Vasile Bolea:

Dar au fost mai mulți? A fost cineva care a fost prezent, din membrii comisiei, dar nu a participat la vot?

Doamna Veronica Roșca:

Trebuie să ridicăm exact procesul-verbal.

Cred că au participat la audierea raportului... la audierea cererii 9 deputați. (*Rumoare în sală.*)

Da, logica elementară așa spune: $6+2=8$.

Domnul Igor Grosu:

A doua întrebare.

Domnul Vasile Bolea:

Aha, înseamnă că au fost 9, au participat, de fapt, la...

Doamna Veronica Roșca:

Vot.

Domnul Vasile Bolea:

... la votarea secretă 8. Dintr-acei 8, nu ați răspuns câți erau din opoziție?

Doamna Veronica Roșca:

Eu am explicat.

Domnul Vasile Bolea:

Nu, spuneți, 1, 2. Care-i problema?

Doamna Veronica Roșca:

Eu am explicat. $6+2...$

Domnul Vasile Bolea:

Sunteți membră de comisie. Eu pot să întreb colegul, că tot e membru de comisie și dumnealui o să răspundă.

Doamna Veronica Roșca:

Puteți să-l întrebați. Puteți să întrebați. Colegul dumneavoastră a asistat, pare-mi-se, de la început până la sfârșitul procedurii sau, cel puțin, la procedura de vot a fost prezent.

Domnul Vasile Bolea:

Este un secret să spuneți câți membri din opoziție au participat în cadrul ședinței la votarea secretă?

Doamna Veronica Roșca:

Eu nu împart deputații în opoziție și nu în opoziție. Prezența la vot a fost 8 deputați. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vasile Bolea:

E-i-i, haideți. E-i-i, haideți. Haideți.

Domnul Igor Grosu:

Câți au participat?

Doamna Veronica Roșca:

8. 6+2 au participat.

Domnul Igor Grosu:

Nu, din opoziție câți? (Voci nedeslușite din sală.)

Doamna Veronica Roșca:

Din opoziție?

Voci din sală:

Da.

Doamna Veronica Roșca:

Dar eu nu știu ei din care opoziție sunt.

Voci din sală:

Unu. Așa. Unu, așa... eu pot să... (Voci nedeslușite din sală.)

Doamna Veronica Roșca:

Păi, lăsați-l să vorbească, dacă vrea domnul Suhodolski.

Domnul Igor Grosu:

Domnule deputat,

Haideți, spuneți dumneavoastră.

Domnul Alexandr Suhodolski:

Добрый вечер.

Да, помогая, отвечаю вам на вопрос. Один из депутатов из оппозиции это был я, член юридической Комиссии, Василе Андреевич, все остальные были представители правящей Партии «PAS» именно в момент голосования в ведомости, которую мы расписались. Это ответ и как бы общая позиция, да.

Связана с тем... по отношению к моим коллегам по юридической Комиссии, я и на заседании комиссии сказал, что депутат согласно Закону о статусе депутата имеет право на выражение своих мыслей в публичном пространстве, в том числе заседание судебное было публичное, оно не было закрытым, и депутат высказал свои мысли и, как минимум, даже если это, ну, как-то нарушило процесс и так далее, это административное правонарушение. Это наша позиция была озвучена и на юридической Комиссии.

Спасибо.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim, domnule deputat.

Următorul – domnul Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Da. Doamnă președintă,

Am și eu o întrebare, că văd că tot aici oamenii încearcă să încurce dreptul la a protesta și cu săvârșirea unei infracțiuni. Acolo unde se duc și ei la Est și se închină, omul nevinovat îi băgat la pușcărie, îi dus la capătul pământului, îi omorât și nici mort nu i-l dă acasă familiei, se tem și de viu, și de mort, dar aici ei vin și ne fac nouă lecții de democrație, încălcând legea.

Legea penală scrie clar delimitarea între o acțiune licită și una ilicită. În momentul în care ai trecut limita dintre acțiune licită în cea ilicită, fii bun, te rog frumos, și răspunde conform faptei pe care ai săvârșit-o.

Întrebarea mea către dumneavoastră este: vreunul dintr-înșii a pus vreo întrebare la subiect sau numai întrebări de matematică? Și dacă dumneavoastră ați venit în fața lor să răspundeți pe subiecte juridice sau pe 2+6? (*Rumoare în sală.*)

Voce din sală:

Noi am calculat: 2+6=...

Doamna Veronica Roșca:

2+6=108?

Bine.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Următoarea întrebare – doamna Lozovan.

Doamna Irina Lozovan:

Госпожа Рошка,

У меня вопрос такой к вам, как председателю юридической Комиссии, как председателю юридической Комиссии: ваше мнение это было административное правонарушение всё-таки, либо уголовное? Как бы вы квалифицировали как председатель, да, ваше мнение как председатель, ещё раз повторяю, юридической Комиссии?

Спасибо.

Doamna Veronica Roșca:

Calificarea faptei nu o face membrul Comisiei juridice.

Domnul Igor Grosu:

Nici președintele.

Doamna Veronica Roșca:

Membrul Comisiei juridice... fiecare dintre noi are calitatea, în primul rând, de membru al Comisiei juridice. Poziția de președinte al Comisiei juridice este o poziție strict administrativă de gestionare a unor procese, iar opinia noastră, a fiecăruia, a fost exprimată prin vot, care a fost formulat în baza intimei noastre convingeri în urma audierii raportului domnului Procuror General interimar.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Doamnă deputată,

Nu suntem noi judecători și nici procurori, credeți-ne. Iată, lăsați... Rolul nostru – să analizăm, să dăm cerere, să nu dăm cerere... să dăm curs la cererea Procurorului, instanța să se pronunțe asupra lucrurilor acolo.

Mersi. Aceasta-i.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Doamnă președintă...

Doamna Veronica Roșca:

Proiectul de hotărâre.

Domnul Igor Grosu:

A-a, proiectul.

Poftim, proiectul.

Doamna Veronica Roșca:

În baza raportului care a fost întocmit de către Comisia juridică, numiri și imunități la cererea Procurorului General interimar nr. 641, a fost întocmit un proiect de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber nr. 84 din 14.03.2024, cu următorul conținut.

„În temeiul articolului 70 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, al articolului 10 din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament și al articolelor 95–97 din Regulamentul Parlamentului,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Se acceptă cererea Procurorului General interimar nr. 641 din 13 martie 2024 privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber.

Articolul 2. – Se încuviințează ridicarea imunității parlamentare în vederea trimiterii cauzei penale în instanța de judecată penală în privința deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Marina Tauber pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de articolul 303 alineatul (3) din Codul penal, amestecul în înlăptuirea justiției.

Articolul 3. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Întrebări la proiect?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Doamna Veronica Roșca:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Luări de cuvânt, la fel, nu sunt.

Atunci, trecem la... cuvânt are doamna deputată.

Doamna Marina Tauber:

Stimați colegi deputați,

Stimați cetățeni,

Mă adresez din nou la toți dumneavoastră de la această tribună în privința ridicării imunității mele. Vreau să vă spun că, într-adevăr, de mai multe ori eu am trăit acest sentiment și vreau să vă spun că am cea mai puternică imunitate la aceste proceduri.

Vreau să vă spun că astăzi doamna Dragalin, de exemplu, a vorbit despre dosare penale, numai că dumneaei nu a spus că cei 2 deputați care au dosare penale din anul 2019 suntem noi: eu – Marina Tauber și doamna Reghina Apostolova. Pentru că în anul 2019, în septembrie, noi am fost, la fel, reținute, a fost ridicată imunitatea cu toate show-urile și circurile posibile și imposibile, ca peste un an să vină aici Procurorul General, domnul Stoianoglo, și să spună că acesta a fost un dosar politic, care a fost clasat.

Așa că, da, la momentul actual, voi nu puteți să vă lăudați că ați condamnat vreo persoană definitiv și în ultima instanță din echipa domnului Ilan Șor, dar noi putem să ne lăudăm că, deja, 2 dosare au fost clasate. Acest lucru trebuie să-l cunoască cetățenii noștri.

Am adresat multe întrebări domnului Procuror și eu, și ceilalți colegi. El nu a răspuns la aceste întrebări, pentru că noi înțelegem că nu are nici un răspuns.

Dar vreau să vă spun, stimați colegi și din opoziție, și cei de la guvernare, că noi, într-adevăr, vom intra în istoria nu doar a țării noastre, dar a globului pământesc, pentru așa un dosar „de răs și de plâns”.

Eu nu știu dacă voi v-ați sfătuit sau ați auzit deja opiniile experților din domeniul justiției, care, apropo, nu sunt prietenii sau susținătorii noștri. Toată lumea aplaudă acestei cauze, pentru că este, într-adevăr, un sfârșit și pentru Procuratura Generală, și sper că nu o să mai am încă un dosar penal pentru că-mi expun părerea, și pentru partidul de guvernare care susține acțiunile acestei Procuraturi Generale.

Eu nu am văzut ca să vină un Procuror General în Parlament, nici în Republica Moldova până acum... a mai fost un caz, domnul Robu și, iată, acum și domnul Munteanu, cu atâta agresivitate și deodată cu atâtea acțiuni, în adresa deputaților la care este ridicată imunitatea. Deci, se vede că aveți ceva concret personal împotriva domnului Șor și împotriva noastră.

N-o să veniți niciodată să ridicați aici alte imunități, este clar, chiar dacă Dorin Recean sau... bine, el nu are imunitate, dar alți colegi din PAS o să încalce legea. Este clar că este o presiune politică. Și foarte bine a punctat doamna Apostolova, că voi de fiecare dată începeți ridicarea imunităților doar atunci când suntem în preajma alegerilor.

Dar eu vă spun un lucru cu care, eu cred că, o să fiți de acord, chiar dacă nu o să spuneți acest lucru astăzi, alegerile sunt competiție liberă și în cazul în care cetățenii noștri o să aibă dorința s-o voteze pe Maia Sandu sau pe voi pentru încă un mandat, ei asta o să facă. Dacă nu o să aibă această dorință,

dacă sunt dezamăgiți, așa cum îs dezamăgiți, nici Ion Munteanu, nici Dragalin, nici Robu, nici ceilalți procurori n-o să vă ajute.

Și încă un moment. Toate legile pe care voi le votați aici, în această clădire, la pachet și ceea ce o să votați și acum, să știți că viața este destul de lungă, dar legea bumerangului există în continuare. Voi niciodată nu o să știți ce vă așteaptă și într-o zi ceea ce votați voi poate să joace gluma cea mai mare în situația dumneavoastră.

Este clar ce o să fie astăzi, nu știu de ce noi ne-am chinuit aici atâtea ore să așteptăm votul vostru, care oricum o să fie în favoarea acestei cereri, care mai mult se pare ca o glumă.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Doamnă deputată,

Cu tot... nu vă supărați, dar am avut legi de a vota mult mai importante decât... nu că subiectul acesta nu ar fi important, dar au fost subiecte mai importante.

Colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Rog, atenție.

Supun votului proiectul nr. 84 din 14.03.2024, proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 84 din 14.03.2024, proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber, susținut cu votul a 57 de deputați.

Vă mulțumesc.

Vă mulțumim.

Mergem mai departe cu proiectul nr. 42.

Afișați, vă rog, nr. 42. Este.

Nr. 42 din 14.02.2024, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind sporirea celerității procedurilor de expropriere).

Prezintă – domnul Stanislav Copețchi, secretar de stat, Ministerul Justiției.

Vă rog.

Domnul Stanislav Copețchi – *secretar de stat al Ministerul Justiției:*

Stimate domnule Președinte,

Stimată doamnă vicepreședintă,

Stimați deputați,

Stimate deputate,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, pe care l-am intitulat generic sporirea celerității procedurilor de expropriere.

Prin respectivul proiect de act normativ sunt aduse modificări la un șir de alte acte normative, printre care Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999, Codul fiscal, Codul de procedură penală, Codul de procedură civilă, Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale. Totuși, principalele modificări vizează Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică. Scopul de bază al reglementării, operate în textul Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică, constă în asigurarea unei modernizări a cadrului normativ intern referitor la procedurile de expropriere în vederea excluderii unor lacune de reglementare, inclusiv a unor prevederi ambigue, care pot prezenta un risc potențial pentru desfășurarea eficientă a acestei proceduri.

La baza elaborării proiectului de lege a stat mai cu seamă nevoia stringentă de a găsi soluții la un șir de situații practice, problematice, identificate pe parcursul timpului, care duceau, într-un final, la prelungiri excesive ale duratei procedurii de expropriere, ratarea pe acest fundal a unor oportunități reale de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare, a costurilor ocazionate de realizarea lucrărilor de utilitate publică și implicit sporirea subsecventă a presiunii pe bugetul public, care urma să acopere această diferență și, într-un final, tergiversarea scopurilor social utile, avute în vedere cu ocazia inițierii lucrărilor respective și a procedurii de expropriere necesare în acest sens.

Ideea de bază a proiectului rezidă în schimbarea de paradigmă conceptuală în materie de expropriere prin aceea că, pe viitor, transferul dreptului de proprietate se va realiza la o fază mult mai incipientă decât cum este la moment, și anume după emiterea deciziei de expropriere.

Aici țin să precizez că, potrivit proiectului, decizia de expropriere ar urma să fie emisă în termen de 15 zile lucrătoare de la data emiterii Hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirii. Decizia de expropriere va fi emisă în toate cazurile doar după consemnarea sumelor de bani stabilite cu titlul

de compensare pentru expropriere, iar o eventuală contestare de către persoanele îndreptățite se va putea realiza exclusiv în legătură cu cuantumul despăgubirilor stabilite și achitate de către expropriator, fără ca prin aceasta să se suspende însuși transferul de la expropriat la expropriator a dreptului de proprietate asupra bunului expropriat.

De menționat că decizia de expropriere va constitui titlu executoriu. În același timp, contestația asupra deciziei de expropriere nu va suspenda transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor expropriate.

În altă ordine de idei, subsecvent sunt aduse și alte modificări prin respectivul proiect de act normativ, printre care:

Unu. Oferirea unei noi redacții pentru articolul 4 din lege, unde este explicată noțiunea de „expropriator”.

Doi. Sunt aduse modificări în contextul instituției Comisiei de soluționare a întâmpinărilor.

Trei. Sunt aduse modificări în contextul fazei judiciare în procedura de expropriere.

Patru. Se propune o intervenție în cuprinsul articolului 15 din lege în contextul reglementării stabilirii cuantumului despăgubirii. La concret se va stabili că, în toate cazurile, despăgubirea acordată de instanță nu va putea fi mai mică decât cea oferită de expropriator și nici mai mare decât cea solicitată de expropriat.

Cinci. Sunt aduse concretizări în contextul drepturilor expropriatorului și expropriatului, în special este reglementat într-un mod deosebit dreptul expropriatorului de a renunța la procedura de expropriere printr-un act unilateral, printr-un act de renunțare.

De asemenea, sunt aduse modificări și în contextul altor acte normative, așa cum am zis. Cu titlu de exemplu, am să evoc articolul 20 din Codul fiscal, unde se încearcă a se reglementa ideea categorisirii sumei obținute cu titlu de despăgubire ca și sursă de venit neimpozabilă.

De asemenea, stimați deputați, țin să precizez că în procesul de elaborare a acestui act normativ au fost studiate bunele practici în materie. Cu titlu de exemplu, am să evoc legislația României, care a servit drept model de elevație inspirativă pentru respectivul proiect de act normativ.

Și, în final, vreau să menționez că procedura de avizare, expertizare a trecut cu brio.

Având în vedere cele enunțate, stimați deputați, solicit respectuos susținerea dumneavoastră.

Și, în același timp, sunt dispus să răspund la întrebările pe care dumneavoastră le aveți.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la autor?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Stanislav Copețchi:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Noi vă mulțumim.

Raportul comisiei – domnul Grădinaru.

Domnul Vasile Grădinaru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Dau citire raportului la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative nr. 42 din 14 februarie 2024, lectura întâi.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, și comunică următoarele.

Prin prezentul proiect de lege, Guvernul propune realizarea unui șir de intervenții în cuprinsul Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999, cu scopul general de a asigura o modernizare a cadrului normativ intern referitor la procedurile de expropriere, în vederea excluderii unor lacune de reglementare sau a unor prevederi ambigue care pot prezenta un risc potențial pentru desfășurarea eficientă a acestei proceduri, dar și prin consacrarea unor prevederi noi, care ar aborda anumite aspecte particulare conexe procedurii de expropriere a bunurilor și care prezintă o importanță deosebită pentru ansamblul general al reglementării oferite de legiuitor în subiectul dat.

La proiectul de lege se constată anexarea sintezei obiecțiilor și propunerilor, tabelul comparativ, raportul de expertiza al CNA și alte avize ale instituțiilor cointeresate din domeniu.

Potrivit normei informative, proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE și nu va fi necesară alocarea unor sume de bani suplimentare din contul bugetului de stat.

Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității sale, propune plenului Parlamentului spre examinarea și aprobarea proiectului de lege înregistrat cu nr. 42 din 14 februarie 2024 în lectura întâi.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – Comisia administrație publică.

Doamna Voloh.

Doamna Larisa Voloh:

Coraport la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (sporirea celerității procedurilor de expropriere).

Comisia administrație publică și dezvoltare regională, reieșind din atribuțiile sale funcționale, a examinat proiectul de lege.

Urmare a examinării proiectului, se prezintă următoarele propuneri.

În proiectul de lege la articolul II:

- punctul 1 privind modificarea articolului 4 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 alineatul (2), cuvintele „al cărei organ competent a declarat ” se substituie cu textul „prin consiliul local ca organ competent ce declară”, cuvântul „publică” se substituie cu textul „deliberativă a administrației publice locale de nivelul întâi sau, după caz, de nivelul al doilea”;

- punctul 9, din textul alineatului (1), articolul 12, cuvântul „hotărârii” se substituie cu cuvântul „actului”, cuvintele „are obligația emiterii actului” se substituie cu cuvintele „emite actul”, iar cuvintele „se asigură” se substituie cu cuvintele „se asigura”.

Deci, există, de asemenea, mai multe propuneri redacționale, dar reieșind din propunerile care au fost discutate în cadrul comisiei, cu votul majorității membrilor săi, Comisia administrație publică și dezvoltare regională propune Parlamentului pentru examinare și aprobare în prima lectură proiectul de lege menționat.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Colegi,

Întrebări la coraport?

Nu sunt.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 42 din 14.02.2024, proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (sporirea celerității procedurilor de expropriere). Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog...

Rezultatul, vă rog.

A-a, mi l-ați prezentat, da.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 42 din 14.02.2024 susținut în prima lectură cu votul a 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 675 din 13.03.2024, audierea Raportului Comisiei pentru Situații Excepționale privind acțiunile întreprinse pe perioada stării de urgență (22 octombrie 2021 – 30 decembrie 2023).**

Prezintă – domnul Dorin Recean, Prim-ministru al Republicii Moldova.

Vă rog.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Bună ziua încă o dată. (*Rumoare în sală.*)

Da, se luminează... se luminează.

Dragi cetățeni,

Stimate domnule Președinte Grosu,

Stimați deputați,

Uitați-vă, cei lași nu vor vrea să creadă sau le este frică, sau, și mai rău, și-au dorit să fie complice la ceea ce eu voi enunța imediat.

Atenție! „Federația Rusă a intenționat să-și creeze, prin utilizarea forței, un coridor terestru, ca să acceseze Republica Moldova. A recurs la șantaj, la șantaj energetic, reducând considerabil livrările de gaze naturale către țara noastră, cu scopul de a pune presiune pe Guvern și pe întreaga societate. A întreprins acțiuni de destabilizare a țării, prin intermediul atacurilor cibernetice și a campaniilor de dezinformare, precum și prin acțiuni de perturbare a ordinii publice. De asemenea, Federația Rusă s-a

implicat în procesele electorale din Republica Moldova, pentru a influența sau vicia rezultatul acestora.” Am citat un extras din Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023.

Stimați deputați,

Așa cum am promis anterior, sunt astăzi în plenul Parlamentului ca să prezint Raportul privind acțiunile întreprinse de Guvern pe perioada stării de urgență, o perioadă în care ne-am confruntat cu multiple crize, ce au pus o presiune enormă pe instituțiile statului, pe economie, dar mai ales pe cetățenii noștri.

Vreau să aduc aminte tuturor motivul principal pentru care a fost instituită starea de urgență, și anume agresiunea Federației Ruse în țara noastră prietenă vecină – Ucraina:

- care a redus dramatic livrările de gaze către Republica Moldova și a folosit energia ca pe o armă contra Moldovei și a întregii regiuni;

- care a întreprins acțiuni de destabilizare a țării prin intermediul atacurilor cibernetice, a campaniilor de dezinformare, precum și prin acțiuni de perturbare a ordinii publice și de interferență în alegeri;

- anume Federația Rusă este cea care a atacat militar țara vecină – Ucraina și care continuă până în ziua de astăzi să bombardeze casele oamenilor din Ucraina.

Toate aceste acțiuni au reprezentat amenințări directe la securitatea Republicii Moldova, au avut efecte grave de ordin umanitar, social, logistic, alimentar și economic și ne-au impus să instituim starea de urgență în Republica Moldova în perioada octombrie 2021 – 30 decembrie 2023.

În toată această perioadă, prin măsurile adoptate de Comisia pentru Situații Excepționale, am depășit crizele, am transformat problemele în oportunități de dezvoltare a rezilienței și de modernizare a statului nostru. Acest lucru a fost posibil și datorită sprijinului, solidarității și cooperării cu țările noastre vecine prietene – România și Ucraina, dar, foarte important, și a partenerilor noștri externi.

Criza energetică a impus Republica Moldova să parcurgă în doar 2 ani o cale pe care alte țări o realizează în peste 10 ani. Astfel, pentru prima dată în ultimii 30 de ani, malul drept al Nistrului nu mai folosește gaz rusesc, nu depinde de șantajul rusesc și nu susține financiar statul agresor. Pentru prima dată în istorie, Republica Moldova a intrat în iarnă cu stocuri proprii de gaze naturale pentru întregul sezon rece. Acest salt enorm pentru securitatea energetică a Republicii Moldova nu ar fi fost posibil fără măsurile pe care le-a luat Comisia pentru Situații Excepționale. Mai mult decât atât, vreau să menționez ceea ce am mai spus de la tribuna Parlamentului, că, prin deciziile Comisiei pentru Situații Excepționale, țara, în această criză, a economisit peste 4 miliarde de lei.

În ceea ce privește energia electrică, Republica Moldova este acum sincronizată la sistemul energetic al Uniunii Europene și poate procura energie electrică de pe piața UE. Urmează interconectări importante la rețeaua electrică europeană, dar și investiții semnificative în eficiență energetică, producerea de energie regenerabilă, precum și în capacități de stocare și echilibrare, pentru a asigura un sistem energetic modern, rezilient și independent de șantajele politice.

Totuși, în timp ce Republica Moldova își revine din crize, războiul brutal al Rusiei împotriva Ucrainei a adus cu el o tragedie pentru milioane de familii din Ucraina – nevoia de a fugi din calea acestui război nedrept. Republica Moldova a primit cel mai mare număr de refugiați raportat la populația proprie și a dat dovadă de solidaritate și dedicație în toată această perioadă. Chiar din prima zi a războiului, multiple instituții, dar și mii de oameni au lucrat nonstop, la limita resurselor, pentru a-i ajuta pe cei care plecau din calea războiului, iar cetățenii noștri și-au deschis casele pentru refugiații din Ucraina. Astăzi, aproximativ 100000 din ei au ales să rămână la noi în țară. Iar statul Republica Moldova a asigurat nu doar securitatea lor, dar a și creat condiții pentru o bună integrare în societate.

Criza logistică – și ea una dureroasă – ne-a mobilizat să transformăm vulnerabilitățile, perpetuate de ani de zile, în avantaje pe termen lung pentru cetățeni. În perioada stării de urgență, inclusiv prin Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale, au fost demarate lucrări de reabilitare a unor segmente importante de cale ferată, dar și începute noi proiecte de infrastructură, precum podul Leova–Bumbăta, pentru a crește potențialul de tranzit pe teritoriul nostru și a crea noi oportunități economice.

Republica Moldova s-a asociat, între timp, la Mecanismul de Finanțare a Conectivității Europene, ceea ce înseamnă mai multe investiții nerambursabile pentru construcția și reconstrucția infrastructurii majore de transport.

În timp ce Guvernul găsea soluții la problemele cu care ne confruntăm, Federația Rusă era cea care încerca să ne oprească din cale, să ne dezbină ca societate în contextul alegerilor locale. Am intervenit însă hotărât și am reușit să asigurăm un spațiu audiovizual mai curat și să asigurăm că voturile cetățenilor să nu poată fi cumpărate.

Și să nu uităm un lucru important – efectele crizei gazelor și consecințele războiului Federației Ruse împotriva Ucrainei au fost resimțite de fiecare, fiecare cetățean al Republicii Moldova. Guvernul, Comisia pentru Situații Excepționale și un număr mare de parteneri de dezvoltare au intervenit prompt pentru a proteja populația. Sume fără precedent au fost alocate pentru compensarea facturilor la resurse energetice, dar și pentru menținerea stabilității prețurilor și compensarea dobânzilor.

Deși efectele crizei gazelor și ale războiului vor continua să fie resimțite, Republica Moldova a reușit să devină mult mai rezilientă la

provocările venite din exterior și mai independentă față de șantajul energetic. Ne integrăm economic și mai mult cu Uniunea Europeană – o piață enormă, dezvoltată, previzibilă și prosperă.

Domnule Președinte Grosu,

Stimați deputați,

Dragi cetățeni,

Deși Ucraina continuă să reziste împotriva agresiunii brutale ruse și ne protejează pe noi, Republica Moldova rămâne o țintă a ostilităților hibride – război energetic, informațional, cibernetic, precum și încercări de destabilizare a țării și de compromitere a proceselor democratice.

În același timp, Republica Moldova nu este singură. Împreună cu cetățenii noștri am trecut printr-o perioadă grea și am devenit mai puternici. Cel mai important, împreună construim Moldova europeană și contribuim la asigurarea păcii și securității în regiune. Munca noastră continuă, pentru că avem un proiect de dezvoltare a țării. Guvernul construiește drumuri, rețele de apă și canalizare, iluminat public, școli și spitale renovate, poduri, parcuri și stadioane. Guvernul construiește sate și orașe europene – în esență, un trai european în Moldova. Guvernul construiește și va continua să construiască o Moldovă în care toți locuitorii să aibă condiții mai bune de viață, dar mai ales – pace.

Vă mulțumesc!

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim frumos.

Trecem la sesiunea de întrebări.

Prima întrebare – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule Prim-ministru, pentru că ați venit cu acest raport.

Mă așteptam că opoziția o să fie pe loc, dar se pare că, mă rog, a obosit. Și aceasta-i situația.

Eu am o întrebare referitor la următoarea chestiune. Deci, am vrut să vă întreg dacă era posibil să administrăm fluxul enorm de refugiați și criza energetică cauzată de invazia rusă în Ucraina, în special, imediat după... mă rog, după începerea invaziei, dacă era posibil să facem acest lucru fără a aproba această stare de urgență?

Mersi.

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc, domnule deputat Marian.

De fiecare dată s-a pus această întrebare: de ce noi avem situație de urgență? De ce noi avem situație de urgență? Și noi aveam situație de urgență

tocmai de aceea că acesta era cel mai indicat mecanism pentru a gestiona acele situații de criză și acele situații de urgență, și ele se referă la situația din energetică, situația cu refugiații, pentru că acolo au fost luate mai multe decizii care se întâmplau imediat. Guvernul, Comisia pentru Situații Excepționale era în situația în care să acționeze în minute, în ore, nu în zile și nu în săptămâni.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare, domnule Radu Marian?

Nu mai este a doua întrebare.

Alte întrebări?

Voci din sală:

Nu sunt.

Domnul Igor Grosu:

Alte întrebări nu sunt.

Domnule Prim-ministru,

Vă mulțumim.

Înțeleg că... da, eu trebuie să constat că ieri, la ședința Biroului permanent, colegii care au obosit, ei sunt trudiți tare din primul sector, au votat... (*Rumoare în sală.*) Opa...

Domnule deputat,

Întrebări? (*Râsete în sală.*)

Domnul Dorin Recean:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Așa, una care nu ar fi.

Da. Vă mulțumim.

Așa de tare erau interesați de subiectul acesta că azi tocmai au obosit. Ei-i-i, dar, mă rog, îs trudiți și repede obosesc. (*Rumoare în sală.*) Slab, slăbuț din partea lor la rezistență, dar mă rog.

Luări de cuvânt nu sunt.

Acesta a fost subiectul.

Aici nu-i proiect de hotărâre, proiect de...? Nu.

Voce din sală:

Se ia act.

Domnul Igor Grosu:

Am luat act de Raportul domnului Prim-ministru.

Vă mulțumim.

Colegi,

Ne mobilizăm și continuăm. (*Rumoare în sală.*)

Eu vă văd că sunteți plini de energie. Da.

Continuăm. Și continuăm cu **proiectul nr. 63 din 28.02.2024, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, întocmit la Bruxelles la 11 decembrie 2023.**

Prezintă – domnul Alexandru Iacob, secretar general, Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Vă rog.

Domnul Alexandru Iacob:

Mulțumesc.

În sfârșit. (*Râde.*)

Vă rog, nu plecați.

Domnul Igor Grosu:

Nimeni nu pleacă. (*Rumoare în sală.*) Suedia așteaptă gestul nostru. Sau nu Suedia?

Letonia, pardon. Scuzați. La sfârșit de zi...

Vă rog.

Domnul Alexandru Iacob:

Stimate domnule Președinte,

Stimată doamnă vicepreședintă,

Stimați deputați,

Stimate deputate,

În atenția dumneavoastră, Ministerul Muncii, Guvernul vine cu încă o noutate bună. Pe lângă multiplele acorduri de protecție socială, care au fost în ultimii 2 ani, inclusiv cu Spania, Italia, Grecia, acum se negociază cu Canada, Elveția, Franța, venim în atenția dumneavoastră cu ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia. Acordul între Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, propus pentru ratificare, este unul bilateral, a fost semnat la Bruxelles la data de 11 decembrie la nivel de stat între Republica Moldova, pe de o parte, și Republica Letonia, pe de altă parte.

Acordul a fost elaborat în temeiul articolului 12 din Carta Socială Europeană revizuită, ratificat parțial de Republica Moldova prin Legea nr. 484. Acordul are la bază principiile europene de coordonare a sistemelor de securitate socială și este similar celorlalte 18 acorduri din domeniu, semnate de Republica Moldova, dintre care 16 cu statele membre ale Uniunii Europene.

Scopul Acordului este de a asigura dreptul la pensie și portabilitatea acestuia pentru persoanele care își desfășoară sau au desfășurat activitate de muncă în Republica Moldova și/sau în Republica Letonia.

Acordul propus spre ratificare prevede acordarea pensiilor pentru limită de vârstă, pensiilor de dizabilitate cauzate de o boală obișnuită, pensiilor și indemnizațiilor de dizabilitate cauzată de accidente de muncă sau boli profesionale.

Acordul motivează persoanele să activeze în sectorul formal și creează condiții favorabile pentru reîntoarcerea în țară a cetățenilor.

Vă mulțumim frumos.

Vă rugăm susținerea proiectului.

Domnul Igor Grosu:

Noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Domnule Druță,

Tehnologiile. Tehnologiile ne salvează.

Vă rog.

Domnul Mihail Druță:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu am întrebare, dar am o remarcă, fiindcă este vorba despre diasporă, care a fost pomenită astăzi de câteva ori. Și, iată, avem un exemplu concret despre grija guvernării PAS față de concetățenii noștri aflați în alte țări la muncă. Acesta este al 18-lea Acord pe care îl semnează Republica Moldova cu țările pe teritoriul cărora se află comunități importante de moldoveni.

Și eu vă doresc... În primul rând, vă mulțumesc pentru activitatea desfășurată în acest scop și vă doresc să veniți cât mai curând și cu alte acorduri, că noi o să le ratificăm.

Domnul Alexandru Iacob:

Mulțumim frumos.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Al 18-lea, da?

Merită aplauzele noastre. (*Aplauze.*) (*Voce nedeslușită din sală.*)

Rectificare, al 19-lea.

Mulțumim.

Alte întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – doamna Coșeru.

Doamna Ina Coșeru:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege.

Scopul prezentului Acord urmărește asigurarea unui cadru de garanții de securitate socială pentru lucrătorii migranți din Republica Moldova care lucrează sau au lucrat și/sau locuiesc pe teritoriul unuia sau ambelor state semnatare.

După intrarea în vigoare a Acordului, persoanele asigurate vor avea posibilitatea să beneficieze de pensii indiferent de locul unde domiciliază, iar fiecare stat va aplica legislația națională în domeniu, pensia fiind transferată lunar beneficiarului pe teritoriul statului unde acesta domiciliază.

În urma dezbaterilor, Comisia politică externă și integrare europeană, cu votul majorității, propune examinarea și adoptarea acestui proiect de lege în prima și a doua lectură.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – domnul Belîi.

Domnule doctor,

Vă rog.

Domnul Adrian Belii:

Stimați colegi,

Permiteți-mi să fiu laconic.

Cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință (7 voturi – „pentru”), comisia a propus examinarea și aprobarea proiectului de lege sus-menționat în ședința de plen a Parlamentului în lectura întâi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Întrebări?

La rapoarte laconice întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc. (*Rumoare în sală.*)

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Vă rog toată lumea pe poziții.

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 63 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, întocmit la Bruxelles la 11 decembrie 2023. Prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Proiectul nr. 63 din 28.02.2024 votat în prima lectură de 58 de deputați.

Vă mulțumesc.

Comisia politică externă recomandă votul în două lecturi.

Regulamentar, mă adresez...

Fracțiunea „PAS”?

Doamna Doina Gherman:

Fracțiunea „PAS” susține, domnule Președinte.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

În cazul... în condițiile susținerii acordului fracțiunii... fracțiunilor care sunt prezente, scuzați, rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 63 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, întocmit la Bruxelles la 11 decembrie 2023. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 63 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, întocmit la Bruxelles la 11 decembrie 2023, susținut de 58 de deputați în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 73 din 06.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.**

Prezintă – domnul Mircea Eșanu, director al Agenției Servicii Publice.

Domnule director,

Vă rog.

Domnul Mircea Eșanu – director al Agenției Servicii Publice:

Mult stimate domnule Președinte,

Mult stimată doamnă vicepreședintă,

Distinși membri ai Parlamentului,

Acum, 30 de ani, în 1994, acest for adoptă Legea nr. 273 cu privire la actele de identitate din sistemul național de pașapoarte.

Pentru prima dată în istoria țării este introdus actul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova și odată cu el apare, este introdus și IDNP-ul, acest număr unic de identificare a persoanei.

Decizia vizionară de atunci servește astăzi drept piatră de temelie în sistemul de infrastructură digitală publică în Republica Moldova.

Acest unic identificator numeric permite cetățenilor să le fie înregistrate, atribuite la contribuții la fondurile de pensii fondurile de sănătate, să primească asigurare socială, indemnizații de creștere a copilului, să-i garanteze proprietatea privată și să excludă confuziile cine este proprietarul sau beneficiarul oricărui bun mobil sau imobil.

Buletinul de identitate, dincolo de IDNP, a servit, practic, unic document de identificare a persoanei în relații cu orice instituție publică sau privată din țara noastră.

Dar din 1995 până în prezent, acest act, practic, nu a suferit nici o modificare conceptuală viabilă. Unicele îmbunătățiri care a suferit acest document au fost legate de aspectele de grafică, elemente de securitate și dimensiune.

Astăzi, la 30 de ani de la apariția acestui document național, vin în fața domniilor voastre, probabil, cu cea mai transformățională actualizare a actului de identitate. Cartea de identitate, ca document de identificare a cetățeanului, cartea de identitate, ca document după standardele UE și ICAO, recunoscut la nivel internațional și regional ca document de călătorie și cartea de identitate, ca mod de identificare electronică securizată pentru toți cetățenii Republicii Moldova.

Această transformare se înscrie în dezideratul nostru de integrare, aderare la Uniunea Europeană. Actualizarea acestei legi nu este un moft sau o dorință de a... cum ar spune unii, să facem bani, dar este o necesitate a vremurilor noastre, iar cele 3 regulamente UE care vizează actele de identitate, identitate electronică și cărțile de rezidență sunt regulamente care sunt cu transpunere obligatorie în procesul nostru de negociere.

Doar câteva aspecte importante care vizează noua carte de identitate.

În primul rând, dimensiunea va avea... noua carte de identitate va avea dimensiunea unui card bancar, dimensiunea ID-1 standardizată internațional.

Cartea de identitate va fi eliberată începând cu vârsta de 14 ani, nu 16 ani, cum este în acest moment, și termenul maxim de valabilitate al ei va fi de 10 ani.

Cartea de identitate va conține în premieră nu doar date inscripționate prin metode securizate, dar va conține și un purtător de date. Deci, vor fi stocate date în format electronic.

În formatul electronic vor fi stocate, în primul rând, datele biometrice ale cetățeanului, exact cum astăzi sunt înscrise de pașaport. Vă spuneam un pic mai devreme, cartea de identitate este un document de călătorie în cadrul Uniunii Europene și, sigur, semnătura electronică sau identitatea digitală.

Cu alte cuvinte, noi nu ne dorim doar introducerea unui document de identitate nou, de tip nou, cu grafică nouă, dar vrem să creștem exponențial numărul cetățenilor care dețin semnătură mobilă în țară sau în diasporă, instrumentul de acces autentificat și securizat care va simplifica interacțiunea atât cu autoritățile publice, cât și cu actorii privați.

Astăzi, deși, iată, suntem 10 ani de când în Republica Moldova există semnătură electronică, avem din cei 3 milioane și... cetățeni cu capacitate de exercițiu, abia 200 de mii din ei dacă dețin o identitate electronică.

De la punerea în circulație a acestui document, doar în primul an noi vom putea să dublăm acest număr. Deci, doar în primul an după punerea în circulație, vom avea 400 de persoane... 400 de mii de persoane care vor putea accesa serviciile deja existente: MSign, MCabinet, e-Declarație, e-Factură, să creeze instituții juridice, SRL-uri, întreprinderi individuale și astea vor putea fi făcute de la distanță.

O bună parte din aceste servicii deja sunt disponibile cetățenilor, cum ar fi „Cabinetul personal”, o bună parte, dar, în timp, ele vor fi și mai multe.

Cu titlu de informare. Uniunea Europeană are un document de prioritate care-i spune Digital Compass, care setează prioritățile pe digitalizarea Uniunii Europene până în anul 2030. Una din obligativitățile acestui document spune foarte clar: 80 la sută din cetățenii UE trebuie să dețină identitate electronică.

Dacă noi avem același obiectiv și în Strategia Guvernului se spune aderarea Republicii Moldova la UE până în 2030, cred că ar fi corect să prezumăm că și noi trebuie să atingem aceleași ținte în acest proces.

O altă noutate este faptul că va fi exclusă înscrierea, inscripționarea vizei de domiciliu sau reședință a persoanei pe cartea de identitate. Asta ne va simplifica extrem de mult aspectul, în primul rând, comoditatea pentru cetățeanul Republicii Moldova.

Odată cu schimbarea... astăzi, în lege, schimbarea domiciliului sau reședinței duce la nulitatea actului de identitate. Deci, persoana trebuie să vină și să-l schimbe.

Cu eliminarea aceasta, noi eliminăm acest disconfort al cetățeanului sau libertatea de a declara, fără să-și reperfecteze actul de identitate.

Doi. Îi va permite s-o facă operativ prin platformele electronice. Dacă o să opteze pentru această cale, poate s-o facă la primărie sau la sediile ASP, sau în secțiile consulare, dar fără să schimbe actul de identitate.

În contextul reformei administrației publice locale și amalgamării localităților, asta ne va permite, practic, din oficiu noi să facem schimbări care este localitatea nouă, comuna nouă în care-și are traiul cetățeanul.

În așa mod, cu declararea exclusiv electronică sau la ghișeu și neînscrisura pe cartea de identitate, operează țări mari, cum ar fi Germania sau Suedia.

Ne propunem ca noul document să fie pus în circulație din, cel târziu, 31 martie 2025 și costul estimativ la această etapă ar fi în jurul de 280 de lei.

Toate facilitățile care astăzi sunt oferite la emiterea buletinului vor fi păstrate și examinăm oportunitatea cum să extindem această categorie.

La final, vreau să remarc că toate cărțile de identitate, documentele de identitate care sunt cu termen de valabilitate activ vor rămâne active, nimeni nu le va anula, vor rămâne până la expirarea termenului lor de valabilitate.

Sunt la dispoziția domniilor voastre, dacă sunt întrebări de concretizare sau de...

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Noi vă mulțumim pentru acest proiect foarte important, care deschide mari posibilități, în special semnătura electronică.

Chiar aici așteptările noastre sunt foarte mari, să penetreze și să nu rămânem numai la acele 200 de mii.

Avem câteva întrebări.

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule Președinte.

Mersi, domnule Eșanu.

Felicitări pentru acest proiect.

Tot am vrut să mă opresc la subiectul semnăturii electronice, deci, ca să înțeleg clar, odată cu obținerea acestei cărți de identitate, nu va mai fi nevoie să ai un stick, un flash, deci, asta va fi efectiv semnătura? Da?

OK.

Super.

Mersi.

Asta am vrut să clarific.

Mersi.

Domnul Mircea Eșanu:

Într-adevăr, așa este.

Eu aș putea să adaug. Deci, gradual, asta va schimba stick-urile care sunt eliberate astăzi de către STISC.

Eu cred că trecerea asta va avea loc firesc și în timp, cu cât va crește numărul actelor de identitate emise, dar la un moment dat asta este absolut calea logică să se întâmple.

Mai mult decât atât, vreau să vă spun că noi... doar ca aproape, noi suntem într-o discuție avansată cu colegii de la STISC, ca centrele multifuncționale ale Agenției Servicii Publice să fie front-office, deci, noi să fim cei care vor elibera inclusiv semnăturile mobile pe stick-uri până apare noua carte de identitate.

Noi sperăm într-o lună – două maximum să fim apți să oferim inclusiv aceste semnături în toate cele 40 de centre multifuncționale din întreaga țară.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare – domnul Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Două întrebări foarte scurte.

Deci, prima. Când o să intre în vigoare, când o să fie posibil ca oamenii să obțină aceste cărți?

Și a doua, rapid. Semnătura care-i integrată în carte nu va avea... în sens că termen de expirare, doar acești 10 ani sau câți ați stabilit în lege? Deci, nu va fi cum e acum, la fiecare 2 ani sau 3 ani, trebuie să schimbi stick-ul, da? Aceasta va dispărea, problema aceasta, da?

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă rog.

Domnul Mircea Eșanu:

Deci, noi anticipăm nu mai târziu de 31 martie... adoptarea acestei legi este importantă pentru noi la această etapă, pentru că, practic, din acest moment, de fapt, din momentul votării în a doua lectură, ne va permite nouă să anunțăm licitațiile pentru procurarea acestor mochete. Sunt... este un volum important de lucru, cu atât mai mult că noi suntem într-un tandem cu colegii de la STISC care vor continua să emită semnătura electronică. Sperăm și avem promisiunea și angajamentul lor că vom emite o semnătură electronică de tip nou, mult mai securizată și care va fi special... specific dedicată pentru cartea de identitate.

Noi anticipăm termenul de valabilitate a semnăturii să fie de 5 ani de zile, astfel ca pe perioada de viață a cărții de identitate să fie necesar maximum de 2 ori actualizarea. Totodată, noi suntem în discuții tehnice și, cumva, de procedură, în condițiile în care semnătura calificată nu va fi expirată, va fi posibilitatea de depunere a cererii de la distanță a acestei semnături.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare...

Domnul Mircea Eșanu:

În cazul în care nouă ne va reuși mai devreme și partea de proceduri de licitație... noi, spre deosebire de alte guverne, facem licitații transparente pe procurarea și de blanchete, și de echipamente de personalizare. Durează. Dar noi suntem siguri că noi avem suficient timp la dispoziție ca să ne pregătim în acest termen. Dacă ne reușește mai devreme, noi vom... sigur, vom anunța și vom... avem, așa cum este formulat în lege, nouă ne permite să emitem mai devreme dacă suntem apți s-o facem.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

În continuare – doamna Lucrețeanu.

Doamna Mariana Lucrețeanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Eșanu,

Felicitări pentru acest proiect.

Întrebarea mea ține de adresele din cărțile de identitate. Momentan, buletinul de identitate este legat de o adresă și vreau să știu ce se întâmplă în noua formulă pe care o propuneți și dacă scăpăm de birocrație? Pentru că sunt foarte mulți cetățeni care locuiesc la o altă adresă, le este greu să-și... dacă trebuie să-și modifice adresa sau se relochează, trebuie să schimbe actele. Ce se întâmplă în noua formulă?

Mersi mult.

Domnul Mircea Eșanu:

Legea care e propusă astăzi Parlamentului doar notează că adresa nu se va mai înscrie în actul de identitate. Sunt câteva scenarii, dar care urmează să fie reglementate prin acte... alte acte normative, sunt, cel puțin, 2 sau 3 posibilități cum noi vom gestiona acest proces. Dar votarea acestei legi ne permite... ne dezleagă mâinile să începem inclusiv dezvoltarea acestor scenarii, inclusiv consultarea lor publică.

Cert este că registrul sau domiciliul persoanelor va fi stocat exclusiv în Registrul electronic și în Registrul de stat al populației. Deținerea lui exclusiv electronică oferă o mie de posibilități cum poate fi gestionat acest element, dar cert este faptul că ele pot fi făcute sau modificate într-un mod extrem de prompt. Sigur, principalul instrument pe care noi îl vedem este o declarație electronică făcută de cetățean, fie cu semnătură, fie în incinta altor instituții publice.

Întrebarea îi mai degrabă cum determinăm cetățenii? Care este perioada de timp pe care o au la dispoziție s-o facă? Prin ce instrumente? Dacă statul vrea să gândească niște... inclusiv niște măsuri de coerciție în cazul celor care declară o adresă falsă sau dă niște declarații nu tocmai corecte. Noi am văzut mai multe scenarii, dar deja... ține deja și de Guvern, și de Parlament să vedem pe ce metodă putem să mergem.

Cert este faptul că situația actuală cu declararea adreselor este... a ajuns într-un soi de punct mort. Noi avem, cel puțin, 1 milion de persoane care sigur nu trăiesc sau nu domiciliază permanent la adresa pe care o au. Eu pot să vă spun că doar 90... astăzi, în Registrul de stat al populației, doar 90 de mii de persoane își au declarate emigrarea, deci, stabilirea traiului permanent în alt stat, când noi știm foarte clar că cifra aceasta este de, cel

puțin, 1 milion. Aceasta înseamnă că noi avem o mare breșă și nu oferim suficiente instrumente diasporei să declare foarte clar unde ei astăzi domiciliază.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

A doua întrebare?

Eu doar vreau să concretizez. Dumneavoastră ați menționat în discurs cifra de 400 de mii pe an. Sau eu greșesc?

Domnul Mircea Eșanu:

Astăzi sunt 200 de mii de deținători de semnături electronice.

Domnul Igor Grosu:

Da.

Domnul Mircea Eșanu:

Doar în primul an de la lansare, noi putem dubla această cifră. Noi, anual, emitem circa 200–250 de mii de acte... buletine de identitate. Deci, în cazul în care... aceasta fără a stimula suplimentar adoptarea noii cărți. Acesta este ritmul cu care persoanele încep să dețină noua semnătură electronică.

Domnul Igor Grosu:

OK. Bun.

Mersi foarte mult.

Mult succes.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Mircea Eșanu:

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Raportul comisiei – domnul Carp, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

Haideți să facem ordine publică.

Domnul Lilian Carp:

Stimați colegi,

Propun atenției dumneavoastră raportul comisiei asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte nr. 73 din 06.03.2024.

Potrivit notei informative ce însoțește prezentul proiect, acesta a fost elaborat de către Agenția Servicii Publice în scopul alinierii Republicii

Moldova la standardele Uniunii Europene, urmare a obținerii statutului de stat candidat la 23 iunie 2022, prin punerea în circulație a unor noi tipuri de acte de identitate care conțin un nivel avansat al securității și care ar facilita accesul titularului la multiple servicii publice, precum și vor permite cetățenilor Republicii Moldova să călătorească liber în spațiul comunitar.

Totodată, prin prezenta lege va fi transpus parțial Regulamentul nr. 1030 al Consiliului European din 13 iunie 2002, privind instituirea unui model uniform de permise de ședere pentru resortisanții țărilor terțe, și Regulamentul Uniunii Europene nr. 1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind consolidarea securității cărților de identitate ale cetățenilor Uniunii Europene și a documentelor de ședere eliberate cetățenilor Uniunii și membrilor de familie ai acestora care își exercită dreptul la libera circulație.

Potrivit articolului II al proiectului, se propune ca prezenta lege să intre în vigoare începând cu data realizării condițiilor tehnice necesare eliberării cărții de identitate, dar nu mai târziu de data de 31 martie 2025.

Prevederile referitoare la regimul juridic al cărții de rezidență vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

În perioada de până la 1 ianuarie 2026, cetățenilor străini, apatrizilor, refugiaților și beneficiarilor de protecție umanitară, cu ședere legală pe teritoriul Republicii Moldova, în funcție de statutul lor juridic, li se vor elibera buletine de identitate sau permise de ședere conform prevederilor legale valabile până la data de 1 ianuarie 2026.

În rezultatul dezbaterilor, cu votul majorității membrilor săi, comisia se pronunță pentru adoptarea de către plenul Parlamentului a prezentului proiect de lege organică în lectura întâi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Întrebări la raport, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – doamna Coșeru, Comisia politică externă și integrare europeană.

Vă rog.

Succint, vă rog.

Doamna Ina Coșeru:

Succint.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Prezint raportul asupra proiectului de lege nr. 73 din 06.03.2024.

Comisia politică externă și integrare europeană a dezbătut acest proiect de lege și evidențiază că proiectul legii este de relevanță UE și reprezintă un exercițiu de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene în domeniul standardelor de securitate aplicabile cărților de identitate, angajament asumat de Republica Moldova.

În urma dezbaterilor, Comisia politică externă și integrare europeană propune acest proiect de lege, cu votul majorității, pentru aprobare în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să revenim la locurile noastre pentru a purcede la procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul nr. 73 din 06.03.2024, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte. Prima lectură.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 73 din 06.03.2024 votat în prima lectură de 56 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Continuăm cu **proiectul nr. 75 din 07.03.2024, proiectul de lege privind acțiunile climatice.**

Prezintă – domnul Stratulat, secretar de stat, Ministerul Mediului.

Vă rog.

Poftiți.

Domnul Grigore Stratulat – *secretar de stat al Ministerului Mediului:*

Stimate domnule Președinte,

Stimate deputate,

Stimați deputați,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de lege privind acțiunile climatice.

Republica Moldova se clasează drept una dintre cele mai vulnerabile țări din Europa din punct de vedere al impactului schimbărilor climatice. Se prognozează că impactul schimbărilor climatice asupra dimensiunilor sociale, economice și de mediu se vor intensifica pe termen mediu și lung și aceasta va avea un impact considerabil asupra sectorului economic, cheie agricultura, și mai cu seamă asupra populației rurale, pentru care agricultura reprezintă o sursă majoră de venituri.

Necesitatea elaborării proiectului legii a fost condiționată și de Acordul de la Paris, care stabilește obiectivele mai ambițioase la nivel mondial în ceea ce privește combaterea schimbărilor climatice, menținerea creșterii temperaturii medii globale sub 2 grade Celsius, peste nivelul preindustrial, și asigurarea efortului privind limitarea creșterii temperaturii până la 1,5 grade Celsius peste nivelul preindustrial.

Proiectul legii propus spre aprobare stabilește acțiuni obligatorii la nivel național pentru a permite îndeplinirea colectivă a obiectivelor privind neutralitatea climatică pentru anul 2050, ținând seama de reducerea internă netă a emisiilor de gaze cu efect de seră și în vederea îndeplinirii obiectivului pe termen lung conform Acordului de la Paris, precum și realizarea de progrese în materie de adaptare pentru a proteja împotriva riscurilor legate de climă.

Proiectul conține prevederi referitoare la rolul și atribuțiile principale ale organului interinstituțional, Comisia Națională privind Schimbările Climatice, care va fi instituită pe lângă Prim-ministru.

Proiectul de lege vorbește despre atribuțiile diferitor autorități ale administrației publice la nivel central și local, ale întreprinderilor sau operatorilor, care reflectă domeniul specific al aplicării legii.

Proiectul reglementează componentele politicii și stabilirea corelării cu contribuția națională determinată, care definește ținte climatice intermediare în concordanță cu politicile intersectoriale: Programul Național Integrat pentru Energie și Climă, Programul Național de Adaptare

la Schimbările Climatice, Strategia de dezvoltare cu emisie redusă pe termen lung și documentele de politici pentru sectoarele economiei naționale relevante, care au impact asupra volumului total al emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și cu planurile de acțiuni sustenabile pentru energie și climă la nivel local.

Proiectul, la fel, reglementează și instituirea sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, care cuprinde sistemul național de inventariere a emisiilor și sistemul național de raportare privind politicile, măsurile și prognozele. O componentă principală în cadrul sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor este sistemul de monitorizare, raportare și verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel național ce permite îmbunătățirea colectării și raportării datelor despre emisii. Beneficiile aferente atenuării schimbărilor climatice vor depăși cu mult costurile de asigurare a conformității.

Adoptarea Legii privind acțiunile climatice reiese din necesitatea reducerii treptate și ireversibile a emisiilor de gaze cu efect de seră, stabilizării concentrației de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice orice perturbare antropică periculoasă a sistemului climatic, dar în primul și în primul rând, necesitatea protecției sănătății și bunăstării umane împotriva riscurilor legate de climă, a conservării biodiversității și a consolidării sistemelor ecosistemice... serviciilor ecosistemice.

Ținând cont de cele expuse, rog susținerea dumneavoastră a proiectului legii.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim și noi.

Stimați colegi,

Întrebări la proiect?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – doamna Cușnir, Comisia mediu, climă și tranziție verde.

Doamna Mariana Cușnir:

Stimați colegi,

Comisia mediu, climă și tranziție verde a examinat proiectul de lege privind acțiunile climatice, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prin prezentul proiectul de lege se stabilește cadrul normativ în domeniul acțiunilor climatice orientate spre atingerea obiectivului de realizare a neutralității climatice până în anul 2050 în vederea îndeplinirii

obiectivului pe termen lung privind temperatura globală din Acordul de la Paris și realizarea de progrese în vederea îndeplinirii obiectivului global în materie de adaptare la schimbările climatice.

Scopul proiectului actului normativ este de a asigura reducerea treptată și ireversibilă a emisiilor de gaze cu efect de seră în vederea protecției sănătății umane, integrității ecosistemelor și biodiversității de la amenințarea ce reprezintă schimbările climatice, precum și de a spori capacitatea de adaptare, consolidare, a rezilienței și reducerea vulnerabilității societății la schimbările climatice. La fel, în acest act sunt transpuse mai multe directive ale Parlamentului European și ale Consiliului, și regulamente UE în vederea schimbărilor climatice.

Pe marginea proiectului de lege supus examinării a fost prezentat coraportul de susținere al Comisiei politice externe și integrare europeană, avizul Comisiei administrație publică și dezvoltare regională.

În urma dezbaterii, Comisia mediu, climă și tranziție verde, cu majoritatea voturilor ale membrilor săi (7 voturi – „pentru”), susține proiectul de lege nr. 75 și-l propune plenului Parlamentului spre aprobare în prima lectură.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim frumos.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – doamna Coșeru, Comisia politică externă și integrare europeană.

Doamna Ina Coșeru:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Prezint coraportul la proiectul de lege privind acțiunile climatice.

Felicitări Ministerului Mediului pentru acest proiect de lege. Cunoaștem cât de complicat a fost să fie elaborat acest proiect de lege, care vizează efortul tuturor ministerelor din Guvernul Republicii Moldova să depună eforturi ca Republica Moldova să devină țară cu neutralitate climatică până în 2050.

Deci, comisia a dezbătut acest proiect de lege și evidențiază că proiectul de lege este de relevanță UE și reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației naționale în domeniul schimbărilor climatice în măsura în care Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului

privind Guvernanța Uniunii Energetice și a acțiunilor climatice a fost anterior transpusă în Hotărârea Guvernului nr. 31/2024.

În urma dezbatelor, Comisia politică externă și integrare europeană propune acest proiect de lege pentru votare în prima lectură plenului Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim și noi.

Stimați colegi,

Întrebări la coraport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în prima lectură proiectul nr.75 din 07.03.2024, proiectul de lege privind acțiunile climatice. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Domnul... da...

Domnul Marcoci.

Vă rog.

Domnul Boris Marcoci:

Domnule Președinte,

Eu aici am votat și o am alături de mine pe doamna Cazacu.

Am votat „da”, dar de ce s-a pus...

Domnul Igor Grosu:

Pentru stenogramă.

Domnul Boris Marcoci:

Pentru stenogramă, drept.

Domnul Igor Grosu:

Să fie pentru stenogramă. *(Rumoare în sală.)*

„Pentru”. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Domnul Boris Marcoci:

A-a, ai văzut.

Iată, vedeți, și aceia...

„Pentru”.

Domnul Igor Grosu:

„Pentru”.

Cu mențiunea domnului Marcoci, **54 de voturi pentru proiectul nr. 75 din 07.03.2024, în prima lectură.**

Vă mulțumesc.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră, **proiectul nr. 74 din 07.03.2024, proiectul Codului silvic.**

Prezintă – domnul Stratulat, Ministerul Mediului.

Domnul Grigore Stratulat:

Stimate domnule Președinte,

Stimate deputate,

Stimați deputați,

Vă prezint proiectul de lege cu privire la aprobarea Codului silvic.

Noul proiect al Codului silvic are drept scop îndeplinirea angajamentelor asumate de alinierea la politicile Uniunii Europene privind asigurarea pe termen lung a condițiilor de dezvoltare a pădurilor, cât și perfecționarea și aducerea în concordanță a cadrului normativ național privind gestionarea durabilă a fondului forestier, conservării și restabilirii diversității biologice, folosirii raționale și asigurarea cu resurse forestiere a necesităților actuale și de viitor ale societății.

Noul Cod silvic prevede promovarea practicilor de gestionare durabilă a pădurilor, folosirii raționale a terenurilor din fondul forestier și asigurarea integrității acestuia.

Codul silvic prevede administrarea și gestionarea fondului forestier, altor terenuri ale fondului forestier, precum și a vegetației forestiere din afara fondului forestier, cu scopul de a dezvolta... de a asigura dezvoltarea durabilă a pădurilor, regenerarea, extinderea și ameliorarea compoziției și calității pădurilor, utilizarea eficientă a terenurilor fondului forestier și valorificarea rațională a resurselor forestiere.

Codul prevede dezvoltarea mecanismului de extindere a suprafețelor de pădure prin lucrări de împădurire și reîmpădurire, ameliorare a terenurilor degradate, care este o obligație a statului și o prioritate națională în vederea asigurării echilibrului ecologic la nivel local, național și global.

Codul prevede dezvoltarea mecanismului economic în domeniul administrării fondului forestier prin care statul asigură susținerea financiară prin subvenții și investiții, inclusiv din Fondul național pentru mediu.

Vreau să menționez că programele privind paza, protecția, regenerarea și extinderea pădurii, menținerea și conservarea biodiversității a fondului forestier, proprietate publică a statului, pot fi finanțate și din Fondul național pentru mediu.

În acest sens și în contextul celor expuse mai sus, rog susținerea proiectului de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Întrebări?

Domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule raportor.

Așa, o întrebare tehnică. La un proiect de Cod silvic, cu 51 de pagini, dumneavoastră aveți o notă informativă de 4 pagini?

Eu am intrat peste nota informativă și, bun, eu nu sunt expert în Codul silvic, dar, personal, cred că ar fi bine pentru un Cod silvic să fie mai multe detalii decât 4 pagini de argumentare. Părerea mea.

Dar revenim la întrebare. Codul reglementează cumva reorganizarea „Moldsilva”, pentru că erau mai multe discuții despre... a, bun, era, așa, o idee de a reorganiza „Moldsilva” dintr-o întreprindere într-o instituție publică, pentru că e vorba de a proteja fondul forestier și nu a face altceva?

Domnul Grigore Stratulat:

Codul silvic...

Domnul Radu Marian:

Mersi.

Domnul Grigore Stratulat:

... nu reglementează restructurarea „Moldsilva”. Restructurarea „Moldsilva” va fi un proces separat, care va fi asigurat de Ministerul Mediului, care deja a început.

Asta pot să vă comunic la acest... această întrebare.

Domnul Igor Grosu:

Ca un pădurar în devenire, mai aveți întrebări? (*Râsete în sală.*)

Nu, că avem nevoie. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Radu Marian:

Totuși, rămâne valabilă remarca tehnică. Pe viitor, să vii cu proiect atât de complicat...

Domnul Igor Grosu:

Câte pagini...?

Domnul Radu Marian:

... îi bine să argumentezi foarte bine.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Câte pagini, domnule, ca să nu mai dăm în bară iarăși?

Câte pagini?

8 îi bun? (*Rumoare în sală.*)

Domnule secretar de stat,

8 pagini – data viitoare.

Domnul Grigore Stratulat:

Pardon?

Domnul Igor Grosu:

8 pagini să fie data viitoare.

Domnul Grigore Stratulat:

O să ne străduim data viitoare.

Domnul Igor Grosu:

Da.

Mulțumesc.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – doamna Coșeru...

A-a, nu. Scuzați.

Doamna Cușnir.

Vă rog.

Mă iertați.

Domnul pădurar m-o... (*Râsete în sală.*)

Doamna Mariana Cușnir:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

În temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, reieșind din atribuțiile și competența sa funcțională, Comisia mediu, climă și tranziție verde a examinat proiectul de lege cu privire la aprobarea Codului silvic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și expune următoarele.

Prezentul Cod stabilește cadrul normativ prin gestionarea durabilă a fondului forestier, conservarea și restabilirea diversității biologice, indiferent de forma de proprietate, folosirea rațională și asigurarea cu resurse forestiere a necesităților actuale ale societății.

Proiectul de lege reglementează regimul juridic al terenurilor fondului forestier, competențele autorităților administrației publice centrale și locale cu referire la raporturile silvice, activitățile pentru supravegherea stării și folosirii durabile a fondului forestier și cinegetic, gestiunea vegetației forestiere în afara fondului forestier, produsele pădurii și serviciile ecosistemice forestiere, normele de folosire a pădurii, finanțarea activităților în domeniul fondului forestier și cinegetic, metodele de regenerare și dezvoltare a pădurii, măsurile de protecție a fondului forestier, conservarea și ameliorarea biodiversității pădurilor, modul de gospodărire a fondului forestier, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației silvice.

Comisia consideră că promovarea acestui proiect de lege este actuală în contextul schimbărilor climatice, reducerii semnificative a terenurilor împădurite, degradării diversității biologice forestiere, micșorării cantității de apă și este interes național să asigurăm promovarea practicilor de gestionare durabilă a pădurilor.

În contextul celor relatate, comisia, cu votul majorității membrilor săi (7 voturi – „pentru”), propune proiectul de lege cu privire la aprobarea Codului silvic nr. 74/2024 pentru examinare și aprobare în prima lectură.

Mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări la raport?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Pe toți îi rugăm să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul nr. 74 din 07.03.2024, proiectul Codului silvic. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Toți colegii îs cu noi?

Voce din sală:

Da.

Domnul Igor Grosu:

Da, îs cu noi toți.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 74 din 07.03.2024, proiectul Codului silvic, votat în prima lectură de 55 de deputați.

Vă mulțumim.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră este **proiectul nr. 61 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024.**

Prezintă – domnul Nicolai Mîndra, secretar de stat în domeniul infrastructurii drumurilor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Vă rog.

Domnul Nicolai Mîndra – *secretar de stat în domeniul infrastructurii drumurilor din cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale:*

Mersi mult.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de lege privind ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Republica Moldova, care a fost elaborat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, la solicitarea Guvernului, pentru a asigura realizarea proiectelor de reabilitare și modernizare a drumurilor naționale.

Acordul de împrumut are drept scop contractarea unui împrumut în valoare de 150 de milioane de euro, ceea ce reprezintă o cofinanțare a proiectului în cuantum de 50 la sută, cealaltă parte a sumei a fost contractată de la Banca Europeană de Investiții prin contractul de finanțare ratificat prin Legea nr. 205 în 2022.

Acordul de împrumut are drept obiect stabilirea condițiilor de alocare, valorificare și rambursare a împrumutului, inclusiv conține prevederile privind moneda rambursării, data disponibilității mijloacelor financiare, responsabilitatea părților, condițiile de intrare în vigoare și de modificare a Acordului.

Prin prezentul proiect, se propune asigurarea cu mijloace financiare pentru realizarea proiectelor de reabilitare și modernizare a drumurilor naționale, care include și serviciile de consultanță în supervizarea lucrărilor.

Conform Acordului de împrumut, este prevăzută lansarea lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a 2 sectoare ale unui drum care face parte componentă a rețelei transeuropene TEN-T, fiind și sectoarele de drum spre cel mai solicitat punct de trecere a frontierei, este vorba despre sectorul de drum – drum M5, centura orașului Chișinău, sectorul 2, care prevede extinderea a 4 benzi ale drumului existent în lungime de 7 km și drumul M1, cu denumirea Frontiera cu România–Leușeni–Chișinău–Dubăsari–Frontiera cu Ucraina, este vorba de reabilitarea a circa 85 km a drumului existent.

Acordul de împrumut nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. În plan social va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării regionale și va impulsiona creșterea economică a regiunilor din apropiere.

Implementarea acestui proiect va avea beneficii de ordin economic prin îmbunătățirea stării și calității rețelei drumurilor și prin reducerea costurilor de transport rutier pentru utilizarea drumurilor din Republica Moldova.

Acordul de împrumut menționat este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, și nu contravine acesteia, și este compatibil cu cadrul normativ existent și cu legislația Uniunii Europene. Acordul de împrumut reprezintă o continuitate a proiectului de susținere a programului în sectorul drumurilor, implementat cu suportul instituțiilor financiare internaționale, care are drept scop susținerea Republicii Moldova în reabilitarea rețelei de drumuri naționale pentru a facilita transportul rutier, cât și pentru a spori siguranța și capacitatea de gestionare a rețelei rutiere.

Prezentul Acord de împrumut a fost semnat cu respectarea procedurii prevăzute de Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și a Regulamentului privind procedura de contractare și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1136/2007.

Acest Acord a fost semnat la Londra la 22 ianuarie 2024 în 4 exemplare în limba engleză.

În concluzie, ținând cont de importanța pentru Republica Moldova a obținerii finanțării pentru reabilitarea drumurilor naționale, solicit susținerea prezentului proiect.

Mersi.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi?

Voci din sală:

Nu-s.

Domnul Igor Grosu:

Domnule deputat,

4 exemplare e suficient? (*Râsete în sală.*)

Mulțumesc.

Am anticipat întrebarea, în engleză încă.

Mulțumim.

Alte întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Domnul Nicolai Mîndra:

Mersi mult.

Domnul Igor Grosu:

Raportul comisiei.

Domnul Radu Marian:

Da. Mersi, domnule Președinte.

Comisia a examinat acest proiect de lege și, cu vot majoritar, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea acestuia în prima și a doua lectură.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Nu sunt?

Nu sunt.

Coraport – doamna Coșeru.

Doamna Ina Coșeru:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și-l propune plenului Parlamentului pentru adoptare. (*Voci nedeslușite din sală.*)

Cu drag.

Domnul Igor Grosu:

Eu așa raport toată viața mi-am dorit. (*Râsete în sală.*)

Doamna Ina Coșeru:

Special pentru dumneavoastră. (*Râde.*)

Domnul Igor Grosu:

Întrebări?

Nu sunt întrebări.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Colegi,

Vă rog să revenim.

Stimați colegi,

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 61 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 61 din 28.02.2024 votat în prima lectură de 55 de deputați.

Raportul comisiei recomandă votul în două lecturi.

Regulamentar, mă adresez fracțiunilor.

Fracțiunea „PAS”.

Doamna Doina Gherman:

Fracțiunea „PAS” susține, domnule Președinte.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 61 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 61 din 28.02.2024, în lectura a doua, susținut de 55 de deputați.

Vă mulțumim.

Continuăm cu **proiectul nr. 62 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „EFSD + Fereastra dedicată investiției 1”, semnat la Chișinău la 15 decembrie 2023.**

Prezintă – domnul Mircea Păscăluță, secretar de stat în domeniul transporturilor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Vă rog.

Domnul Mircea Păscăluță – *secretar de stat în domeniul transporturilor din cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale:*

Stimate Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Vă prezint proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „Fondul European pentru Dezvoltarea Sustenabilă + Fereastra dedicată investiției 1”, semnat la Chișinău la 15 decembrie 2023.

Contractul de finanțare prevede alocarea a 41,2 milioane de euro împrumut și 12 milioane de euro grant pentru Proiectul de reabilitare a coridorului feroviar Nord-Centru (Răspuns de Urgență a Uniunii Europene pentru Căile Ferate din Moldova) în cadrul inițiativei Coridoarelor de Solidaritate.

Acest Program este menit să asiste Republica Moldova și Ucraina în procesele necesare de reorientare a lanțurilor logistice de transport, cauzate de războiul neprovocat și nejustificat al Federației Ruse împotriva Ucrainei.

Precizez că, anterior, a fost ratificată în Parlament o primă componentă a acestui proiect, și anume ratificarea împrumutului acordat de către BERD în valoare de 23 de milioane de euro și Acordul de grant oferit, la fel, de către UE prin intermediul Instrumentului de Vecinătate în valoare de 19,56 milioane de euro.

Proiectul integral prevede reabilitarea coridorului feroviar Vălcineț–Ocnița–Bălți–Ungheni–Chișinău–Căinari cu o lungime totală de 446 de kilometri, dintre care 128 de kilometri de cale ferată sunt într-o stare nesatisfăcătoare și la moment generează riscuri pentru circulația feroviară și poate inclusiv perturba funcționarea lanțurilor logistice regionale. Subsecvent, restricțiile de viteză și de masă stabilite pe sectorul în cauză majorează semnificativ costul logisticii transportului feroviar.

Lucrările de reparație urmează a fi finisate pe parcursul anului 2026, iar până la 30 septembrie 2027, ministerul urmează să prezinte Băncii Raportul privind finalizarea acestui proiect.

De menționat că pe tronsonul evocat se asigură legătura feroviară cu mediul industrial situat la nordul și centrul Republicii Moldova, zonele libere economice din Mărculești, Bălți, Ungheni și Chișinău. Totodată, pe coridorul feroviar respectiv se asigură exportul, importul și tranzitul mărfurilor pe segmentul feroviar din România și Ucraina.

Suplimentar, acest tronson face legătura cu coridorul feroviar Căinari–Cimișlia–Basarabeasca–Giurgiulești, fiind utilizat inclusiv pentru logistica mărfurilor transportate în porturile dunărene și cele pe Marea Neagră.

Implementarea proiectului urmează să aducă beneficii privind micșorarea duratei curselor feroviare, creșterea cotei de piață a transportului feroviar de marfă de mare tonaj și acel negabarit, micșorarea sarcinii asupra infrastructurii rutiere, reducerea gradului de uzură a drumurilor și sporirea nivelului de siguranță în traficul rutier, precum și micșorarea emisiilor de carbon.

Atrag atenția că lucrările respective urmau să fie efectuate cu cel puțin 15 ani în urmă, fiind semnalate primele probleme de uzură avansată pe unele porțiuni ale tronsonului vizat, dar din varii motive mijloacele disponibile ale CFM financiare au fost alocate pentru alte cheltuieli, ceea ce a generat impact negativ pentru Republica Moldova, fiind necesară atragerea împrumuturilor externe din cauza lipsei mijloacelor financiare proprii.

În temeiul celor expuse, rog susținerea proiectului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Raportul comisiei – domnul Radu Marian.

Domnul Radu Marian:

Comisia a examinat acest proiect de lege și urmare a dezbaterilor, cu votul majorității membrilor săi, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea acestui proiect în prima și a doua lectură ca fiind finală.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Întrebări?

Întrebări nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Coraport – doamna Coșeru, Comisia politică externă și integrare europeană.

Doamna Ina Coșeru:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și-l propune plenului Parlamentului spre adoptare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului în prima lectură proiectul nr. 62 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „EFSD + Fereastra dedicată investiției 1”, semnat la Chișinău la 15 decembrie 2023. Lectura întâi.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Proiectul nr. 62 din 28.02.2024 votat de 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Comisia recomandă votul în două lecturi, a doua lectură ca fiind finală.

Întreb regulamentar fracțiunea.

Doamna Doina Gherman:

Fracțiunea „PAS” susține.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Rog, atenție.

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 62 din 28.02.2024, proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „EFSD + Fereastra dedicată investiției 1”, semnat la Chișinău la 15 decembrie 2023. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 62 din 28.02.2024, în lectura a doua, susținut de 55 de deputați.

Vă mulțumesc.

Continuăm cu **proiectul nr. 234 din 10.07.2023, proiectul legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic. Suntem la lectura a doua.**

Raportul comisiei – doamna Mariana.

Vă rog.

Doamna Mariana Cușnir:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Igor Grosu:

Doamna Cușnir.

Doamna Mariana Cușnir:

Da... (*Râde.*)

Comisia mediu, climă și tranziție verde a examinat proiectul legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic, inițiativă legislativă a doamnelor Larisa Voloh și Ina Coșeru, deputate în Parlamentul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Scopul prezentului proiect de lege constă în reglementarea relațiilor în domeniul administrării fondului cinegetic național, respectiv modul de transmitere în folosință și cerințele de bază privind constituirea, organizarea și gestionarea fondurilor cinegetice, atribuțiile și obligațiile părților implicate.

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea vânătorii și fondului cinegetic nr. 298/2018.

Proiectul de lege nominalizat a fost examinat și aprobat în prima lectură în ședința plenară a Parlamentului din 15 decembrie 2023.

La etapa de pregătire a documentului pentru dezbatere în lectura a doua, comisia a examinat propunerile și obiecțiile înaintate prin avizul Guvernului, inclusiv prin avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și sunt amendamentele doamnei deputate Ina Coșeru, care este parțial acceptat, al doamnei deputate Valentina Manic, care nu a fost acceptat, și ale doamnei deputate Mariana Cușnir, două amendamente, unul parțial acceptat, altul acceptat, care se regăsesc în dosarul actului normativ.

Decizia argumentată a comisiei asupra tuturor opiniilor, obiecțiilor, propunerilor și amendamentelor recepționate se regăsește în tabelul de sinteză, ca parte integrantă a prezentului raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia mediu, climă și tranziție verde nu a luat o decizie pe marginea proiectului de lege nr. 234 din 10.07.2023, cu 4 voturi – „pentru” și 2 – „abțineri” de vot.

În concluzie, decizia asupra proiectului legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic rămâne la latitudinea plenului Parlamentului.

Vreau să fac o remarcă aici și să explic un amendament important, care modifică cel mai discutat articol, articolul 5 din acest proiect de lege, care se numește „Modul de transmitere în folosință a fondului cinegetic”.

Este important să facem o claritate. Astăzi, nu există fonduri cinegetice sau fonduri de vânătoare clar aprobate, înregistrate, delimitate fizic prin borne. Astăzi, sunt fonduri convenționale de vânătoare, care sunt gestionate în 90% de o singură persoană juridică, de o singură asociație, în baza unor contracte de atribuire a terenurilor de către primării de o vechime de 15, 20 de ani în urmă, care unele din ele sunt și expirate.

Este important că, prin această lege, noi facem clarități importante pentru domeniu.

În primul rând, unicul administrator al fondurilor cinegetice este statul, în fața... în persoana Ministerului Mediului. Administratorul, adică Ministerul Mediului, în baza unui Regulament, după adoptarea acestei legi, va crea și va aproba fondurile cinegetice. Aceste fonduri cinegetice vor fi consultate cu toți subiecții vizați, adică, cei care astăzi administrează fondul forestier, cei care administrează și gestionează terenuri atribuite de către administrația publică locală sau persoane fizice, juridice. Pentru fonduri de vânătoare, toți vor fi consultați atunci când se vor aproba fondurile cinegetice.

Foarte important. Ministerul Mediului va scoate la licitații pe principii transparente, pe principii de concurență loială, toate fondurile la licitație deschisă, astfel ca să participe toți subiecții, toți subiecții eligibili. Facem o demonopolizare a acestui domeniu, fiindcă astăzi este un monopol în sectorul cinegetic.

Deci, subiecții eligibili, unu la mână, trebuie să aibă angajați 3 persoane cu studii în domeniul silviculturii, zoologiei, ecologiei, de mediu și cu experiență de 3 ani.

Doi. Este important, acest amendament este foarte important pentru toți cei 15 mii de vânători care astăzi ne ascultă și... (*voce nedeslușită din sală*) mâine o să ne asculte, dar este important să facem această clarificare, fiindcă noi le dăm posibilitatea să se asocieze toți cine doresc, să creeze persoane juridice și să poată participa la licitație pentru gestionarea fondului cinegetic durabil.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Grosu:

Și noi vă mulțumim foarte mult. (*Aplauze.*)

Și eu cred că ei ne ascultă acuma.

Doamna Mariana Cușnir:

Dar eu cred că ei ne ascultă acuma.

Domnul Igor Grosu:

Vă mulțumim.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Stimați colegi,

Supun votului în lectura a doua proiectul nr. 234 din 10.07.2023, proiectul legii vânătoriei și a protecției fondului cinegetic. Lectura a doua.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 234 din 10.07.2023 susținut în prima... în a doua lectură de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Continuăm cu **proiectul nr. 66 din 04.03.2024, proiectul de hotărâre pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 165/2021 cu privire la constituirea Comisiei parlamentare speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare a Republicii Moldova.**

Prezintă – domnul Roman Roșca.

Vă rog.

Domnul Roman Roșca:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Este vorba, de fapt, despre substituirea a unor deputați care și-au depus mandatele și este vorba despre:

La rubrica „Președinte”, poziția „Popșoi Mihail” este substituită cu „Roman Roșca”.

La rubrica „Secretar”, poziția „Roșca Roman” este substituită cu „Cătănoi Artemie”.

La rubrica „Membri”, poziția „Calinici Ana” este substituită cu „Druță Mihail”.

Și la rubrica... poziția „Ulanov Denis” se exclude.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Stimați colegi,

Întrebări?

Autorul îi de acord cu schimbările?

Voce din sală:

Da.

Domnul Igor Grosu:

Mulțumim.

Ăsta a fost și raportul, da, raportorul?

Mai mult nu trebuie nimic după procedură.

Vă rog să luați loc.

Rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului proiectul nr. 66 din 04.03.2024, proiectul de hotărâre pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 165/2021 cu privire la constituirea Comisiei parlamentare speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare a Republicii Moldova.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 66 din 04.03.2024 votat de 55 de deputați.

Următorul proiect propus atenției dumneavoastră, **proiectul nr. 82 din 13.03.2024, proiectul de hotărâre pentru modificarea unor acte normative.**

Prezintă – doamna Doina Gherman, membră a Biroului permanent.

Vă rog.

Doamna Doina Gherman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Cu mare bucurie, vreau să vă rog să susțineți includerea noii noastre colege deputate Ana Speianu în calitate de membru de bază în Comisia mediu, climă și tranziție verde și în calitate de membru supleant în Comisia agricultură și industrie alimentară.

Felicitări, doamnă Speianu, și mult spor!

Domnul Igor Grosu:

Doamna Speianu azi a primit și botezul unei prime ședințe cu noroc care a durat... Ați simțit.

Întrebări, stimați colegi?

Nu sunt.

Vă rog să ne pregătim pentru procedura de vot.

Supun votului proiectul nr. 82 din 13.03.2024, proiectul de hotărâre pentru modificarea unor acte normative.

Rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Proiectul nr. 82 din 13.03.2024 susținut de 54 de deputați.

Vă mulțumesc.

Colegi,

Avem de aprobat ordinea de zi pentru ședința... ședințele de plen ale Parlamentului pentru 21–28 martie 2024.

Cu toții aveți ordinele de zi... ordinea de zi.

Întrebări la ordinea de zi?

În condiția în care nu sunt propuneri la ordinea de zi pentru 21–28 martie 2024, rog, inițiem procedura de vot.

Rezultatul, vă rog.

Stimați colegi,

Ordinea de zi a ședințelor Parlamentului din 21–28 martie 2024 susținută de 55 de deputați.

Colegi,

Vă mulțumesc.

Declar ședința închisă.

Următoarea ședință – pe data de 21 martie, ora 10.00.

Vă mulțumesc pentru rezistență.

Seară bună vă doresc!

Ședința s-a încheiat la ora 23.19.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Direcția pentru lucrările plenului Parlamentului și ale Biroului permanent din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.

Aprobarea ordinii de zi

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 10:36

Rezultat general:

Prezenți - 91

Pentru - 58

Contra - 15

Nu au votat - 18

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Constantin STARÎȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana NICOLAESCU-ONOFREI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Sergiu LAZARENCO (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVSCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vladimir VORONIN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra

34/12.02.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea articolului 22 din Legea nr.190/2003 cu privire la veterani - (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 10:43

Rezultat general:

Prezenți - 91

Pentru - 87

Contra - 0

Nu au votat - 4

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Alexandr SUHODOLSKI - Pentru

Alexandr TRUBCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Chiril TATARLÎ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Constantin STARIȘ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Diana CARAMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Eduard SMIRNOV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Gaik VARTANEAN - Pentru

Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana NICOLAESCU-ONOFREI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Natalia DAVIDOVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg REIDMAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Pentru
Said-Muhmat AMAEV (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Sergiu LAZARENCO (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vadim FOTESCU - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valeriu MUDUC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vasile BOLEA - Pentru
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVSCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Vladimir VORONIN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru

54/22.02.2024 - Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008) - (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 18:39

Rezultat general:

Prezenți - 80

Pentru - 61

Contra - 1

Nu au votat - 18

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STĂMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Pentru
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Contra
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

45/16.02.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane) - (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 18:55

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 56

Contra - 14

Nu au votat - 12

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra

76/11.03.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023 (art.19) - (Lectura I)

Sedința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 19:10

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 57

Contra - 15

Nu au votat - 10

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra

51/21.02.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea articolului 43 din Legea insolvenței nr. 149/2012 - (Lectura a II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 19:17

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 57

Contra - 8

Nu au votat - 17

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra

70/11.03.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației) – (Lectura I)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 20:12

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 27

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

435/01.12.2023 - Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative) - (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 20:19

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 56

Contra - 14

Nu au votat - 12

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Contra
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Reghina APOSTOLOVA - Contra
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Contra
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PĂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

306/14.09.2023 - Proiectul de lege cu privire la Fondul de subvenționare în domeniul mass-media - (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 20:22

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 57

Contra - 11

Nu au votat - 14

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Pentru
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Olesea STAMATE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra

84/14.03.2024 - Proiectul de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatului în Parlament Marina Tauber

Sedința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 21:33

Rezultat general:

Prezenți - 82

Pentru - 57

Contra - 8

Nu au votat - 17

Adela RĂILEANU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Alexandr SUHODOLSKI - Contra
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Inga SIBOVA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Contra
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Contra
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Nicolai RUSOL (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru JARDAN - Contra
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Contra
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Contra
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Contra
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

42/15.02.2024 - Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (sporirea celerității procedurilor de expropriere) – (Lectura I)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 21:45

Rezultat general:

Prezenți - 78

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 23

Adrian ALBU (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MĂRCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVSCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

63/29.02.2024 - Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Letonia în domeniul securității sociale, întocmit la Bruxelles la 11 decembrie 2023 – (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 22:08

Rezultat general:

Prezenți - 78

Pentru - 58

Contra - 0

Nu au votat - 20

Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr NESTEROVSCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alla DAROVANNAIA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Bogdat ȚÎRDEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Corneliu FURCULIȚĂ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Fiodor GAGAUZ (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Grigore NOVAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marina TAUBER - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Petru BURDUJA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Petru JARDAN - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Radu MUDREAC (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Reghina APOSTOLOVA - Pentru
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Tatiana CUNEȚCHI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vadim FOTESCU - Nu a votat
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVSCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veaceslav NIGAI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vlad BATRÎNCEA (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Vladimir ODNOSTALCO (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Zinaida GRECEANÎI (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

73/11.03.2024 - Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul national de pașapoarte (art.1, 2, 3, ș.a.) – (Lectura I)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 22:30

Rezultat general:

Prezenți - 62

Pentru - 56

Contra - 0

Nu au votat - 6

Adrian BELÎI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe COJOC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROȘU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Pentru
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat

Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVSCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

75/11.03.2024 - Proiectului de lege privind acțiunile climatice – (Lectura I)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 22:40

Rezultat general:

Prezenți - 61

Pentru - 53

Contra - 1

Nu au votat - 7

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Contra
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gaik VARTANEAN - Nu a votat
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

74/11.03.2024 - Proiectul Codului silvic – (Lectura I)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 22:49

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 5

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

61/29.02.2024 - Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024 – (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 22:57

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 5

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Vasile PORȚEVSCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

62/29.02.2024 - Proiectul de lege pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții „EFSD + Fereastra dedicată investiției 1”, semnat la Chișinău la 15 decembrie 2023 – (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 23:05

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 5

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

234/10.07.2023 - Proiectul legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic - (Lectura II)

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 23:12

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 54

Contra - 0

Nu au votat - 6

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat

Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat

Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVSCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

66/04.03.2024 - Proiectul de hotărâre pentru modificarea articolului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.165/2021 cu privire la constituirea Comisiei parlamentare speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare a Republicii Moldova

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 23:15

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 5

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

82/13.03.2024 - Proiectul de hotărâre pentru modificarea unor acte normative

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 23:17

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 54

Contra - 0

Nu au votat - 6

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Aprobarea proiectului Ordinii de zi a ședințelor în plen ale Parlamentului din 21 - 28 martie 2024

Ședința: 5 - 14/03/2024 10:15

Date privind rezultatul votării: 14/03/2024 23:18

Rezultat general:

Prezenți - 60

Pentru - 55

Contra - 0

Nu au votat - 5

Adrian BELÎ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Alexandr SUHODOLSKI - Nu a votat
Alina DANDARA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana OGLINDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana RACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ana SPEIANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Andrian CHEPTONAR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Angela MUNTEANU-POJOGA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Artemie CĂTĂNOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris MARCOCI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Boris POPA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Doina GHERMAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Dorian ISTRATII (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Efimia BANDALAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ersilia QATRAWI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Eugeniu SINCHEVICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Evghenia COJOCARI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Gheorghe ICHIM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor CHIRIAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Igor GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ina COȘERU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion BABICI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion GROZA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion POIA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Ion ȘPAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Irina LOZOVAN (Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor) - Nu a votat
Iulia DASCĂLU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Iurie PĂSAT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa NOVAC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Larisa VOLOH (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Lilian CARP (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Liliana GROSU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela ADAM (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Marcela NISTOR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria GONȚA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Maria PANCU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana CUȘNIR (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mariana LUCREȚEANU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail DRUȚĂ (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Mihail LEAHU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oazu NANTOI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Oleg CANAȚUI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Petru FRUNZE (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Nu a votat
Radu MARIAN (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Reghina APOSTOLOVA - Nu a votat
Roman ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina GHEȚU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Valentina MANIC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile BOLEA - Nu a votat
Vasile GRĂDINARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile PORȚEVȘCHI (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vasile ȘOIMARU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru

Veronica BRICEAG (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Veronica ROȘCA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victor SPÎNU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Victoria CAZACU (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Viorel BARDA (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Virgiliu PÂSLARIUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitali GAVROUC (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru
Vitalie JACOT (Frațiunea parlamentară "Partidul Acțiune și Solidaritate") - Pentru